BnF Gallica

Coislin 32

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France. Département des manuscrits. Coislin 32

NICÉPHORE DE CONSTANTINOPLE. Auteur du texte. Coislin 32. 1101-1200.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :
- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter
utilisation.commerciale@bnf.fr.

Concilium Ephesinum
cotte CCCLIX

12

Coisl. 32.

I

Concilium Ephesinum

12

Codex membr. XIII. circiter saeculi num
Concilium Ephesinum multis in locis mutilum

32. Acta concilii Ephesini (1); — Nicephori, CP. patriarchæ, epistola ad Leonem papam (547).
XII s. Parch. 563 fol. M.

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France. Département des manuscrits. Coislin 32

Ὁμιλία — πρὸ τῶν συνελθόντων — 479. v.

[margin: ἡ τῶν ἀποχισῶν συνόδου ἀρχή. ἡ ἄλλα συνόδος ἐν 482. v.]

~~Ἐπιστολὴ~~ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ~~πρὸς Νεστόριον~~· ἧς ἡ ἀρχή· ὁ μακάριος προφήτης :— ϙε

Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ κλήρου Κωνσταντινουπόλεως :— 482. v. ϙϛ et supra 337.

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν Χαλκηδόνι, πρὸς Ῥοῦφον τὸν ἐπίσκοπον :— ϙζ 484. v.

Ἐπιστολὴ τῆς ἁγίας συνόδου, ἧς ἡ ἀρχή· τῆς εὐλογητικῆς :— ϙη 488. v.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς παρὰ τῆς συνόδου, πρὸς τὸν βασιλέα :— ϙθ 490.

\+ Βασιλικὸν θέσπισμα τὸ δηλοῦν τὰ ἐξορισθέντα Νεστορίου :— 493. ϙι 492. v.

\+ Ἀντίγραφον ἑρμηνείας αὐτοῦ παρὰ τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου :— ἧς ἀρχή· τὸ τῆς ἡσυχίας :— ϙια 493. v.

\+ Διάταγμα τῶν ἐπάρχων τοῦ μὴ ἀναγινώσκεσθαι τὰ Νεστορίου :— ϙιβ 494. v.

\+ Ἐπιστολὴ συνοδικὴ γραφεῖσα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως :— ϙιγ 496.

Ἀλύπιος πρεσβύτερος τῶν ἀποστόλων, πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον :— ϙιδ 496. v.

\+ * Κυρίλλου πρὸς Ἀλύπιον πρεσβύτερον, οὗ ἡ ἀρχή· ὁ μακάριος προφήτης :— ϙιε 498.

\+ Θεῖον γράμμα ἀποσταλὲν πρὸς Ἀκάκιον ἐπίσκοπον Βεροίας :— ϙιϛ Ibid. v.

\+ Ὁμιλία Παύλου ἐπισκόπου Ἐμέσης· ἧς ἡ ἀρχή· εὐφημίας :— ϙιζ 499. v.

\+ Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας :— ϙιη 501.

\+ Ὁμιλία Κυρίλλου· ἧς ἡ ἀρχή· ὁ μακάριος προφήτης Ἡσαΐας :— ϙιθ 504.

\+ Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Δονᾶτον ἐπίσκοπον Νικοπόλεως :— ϙκ Ibid. v.

\+ Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Ἀντιοχείας ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπισκόπων πρὸς Ξύστον Ῥώμης, καὶ Κύριλλον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, καὶ Μαξιμιανὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως :— ἧς ἡ ἀρχή· καὶ σπουδὴ καὶ σκοπός :— ϙκα 507.

\+ Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου πρὸς Μαξιμιανὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως· σταλεῖσα δι' ἐπιστολῆς· ἧς ἡ ἀρχή· οὐκοῦν :— ϙκβ 508.

\+ Ἴσον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ αὐτοῦ, πρὸς Ἀκάκιον ἐπίσκοπον :— ϙκγ 509.

\+ Βασιλικὸς νόμος τῶν προσφευγόντων ἐν ἐκκλησίᾳ :— ϙκδ 519.

\+ Ἴσον θείου θεσπίσματος τοῦ βασιλέως ἐκδοθὲν κατὰ Πορφυρίου, καὶ Νεστοριανῶν, καὶ κατὰ Εἰρηναίου τοῦ Τυρίων ἐπισκόπου :— ϙκε 524. v.

\+ Διάταγμα παρὰ τῶν ἐπάρχων προτεθέν, μετὰ τὸ δηλωθὲν τὸ θέσπισμα· κατὰ τῶν αὐτῶν, Πορφυρίου, Νεστορίου, καὶ Εἰρηναίου :— ϙκϛ 525. v.

Ὑπομνήματα πραχθέντα ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς ἐπισκόποις, ἐν οἷς καθαιροῦσι Κύριλλον καὶ Μέμνονα· τὸν ἀξιωθέντα, καὶ ἀκοινωνήτους ποιοῦσι πάντας τοὺς τῆς ἁγίας συνόδου πλὴν τοὺς καθαιρεθέντας, καὶ τοὺς κομῆτας κληρικούς :— ὧν ἡ ἀρχή· ~~ὁ μακαριώτατος~~ [παρόντες ἐν τῷ οἰκείῳ] :— ϙκζ 526. v.

Γράμμα τῶν αὐτῶν ἐπισκόπων, τοῖς ἀκοινωνήτοις ἀποσταλέντα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· οὗ ἡ ἀρχή· δῆλον μὲν ὡς ἀληθῶς τὸ παρημελημένον :— ϙκη 532.

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν βασιλέα :— ἧς ἀρχή· τῆς εὐσεβείας :— ϙκθ Ibid. verso

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν δευτέρα πρὸς τὸν βασιλέα :— ἧς ἀρχή· τῆς ὑμῶν εὐσεβείας :— ϙλ 533. verso

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως κλῆρον :— ϙλα 536.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύγκλητον :— ϙλβ Ibid. v.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν, πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει λαόν :— ϙλγ 537. v.

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν, πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην βασιλίδα :— ϙλδ 539.

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν, πρὸς τὰς βασιλίδας :— ἧς ἀρχή· ἔδει μὲν γνωσθῆναι :— ϙλε 540.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν ἔπαρχον :— ἧς ἡ ἀρχή· θεὸς δεσπότης :— ϙλϛ 541.

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν πραιπόσιτον :— ἧς ἀρχή· οὐδὲν ἄπονον :— ϙλζ 542.

Ἀναφορὰ τῶν ἀνατολικῶν πρὸς τὸν βασιλέα :— ἧς ἀρχή· εἰρήνην ὡς ἀληθῶς :— ϙλη 542. v.

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα παρὰ τοῦ κόμητος Εἰρηναίου πρὸς τοὺς ἀνατολικοὺς, ἐπὶ τῶν ἐπισκόπων ὑποθέσει πραχθέντων· μετὰ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀναφορῶν :— ἧς ἀρχή· μόγις μὲν :— ϙλθ 544. v.

Ἐπιστολὴ συστατικὴ τοῦ ἁγίου Νικηφόρου τοῦ γενομένου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Λέοντα τὸν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης :— ϙμ 547.

ἧς ἡ ἀρχή· μέγας μὲν ὡς ἀληθῶς καὶ ἀξιάγαστος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἐπάξιος ὅστις πολίτην, ὅπου ἐκεῖ καὶ φθόνῳ οἰκεῖ :—

* haec Cyrilli ad Alypium dicta Epistola initium est homiliae ab eodem Ephesi habitae antequam a Comite comprehenderetur. Supra fol. 479. verso.

18

Blancs de 6
à 18 -

…κὴν γεγονὲν ἡ παρθένος· καὶ πρό γε τούτου
φαμὲν ὅτι γεγέννηται μὲν, ὁμολογουμέ-
νως ἐξ αὐτῆς τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ὁ ζῶν τε καὶ ἐνυπόστατος αὐτοῦ λόγος· κα-
ἄναρχον μὲν ἐν χρόνῳ τὴν ὕπαρξιν ἔχει·
ἀεὶ συνυφεστὼς τῷ γεγεννηκότι· ἐν αὐ-
τῷ τε καὶ σὺν αὐτῷ ὑπάρχων καὶ νοού-
μενος· ἐπ' ἐσχάτοις δὲ τοῦ αἰῶνος και-
ροῖς ἐπειδὴ γέγονε σάρξ, τουτέστιν ἡνώ-
θη σαρκὶ ψυχὴν ἐχούσῃ τὴν λογικήν,
καὶ γεγεννῆσθαι λέγεται καὶ σαρκικῶς
διὰ γυναικός· ἔοικε δέ πως τῷ κα-
θ' ἡμᾶς τόκῳ τὸ ἐπ' αὐτῷ μυστήριον· αἱ
μὲν γὰρ τῶν ἐπὶ γῆς μητέρες, ὑπηρετοῦ-
σαι τῇ φύσει πρὸς γέννησιν, ἔχουσι μὲν
ἐν μήτρᾳ πηγνυμένην κατὰ βρα-
χὺ τὴν σάρκα καὶ ἀφράστοις τισὶν
ἐνεργείαις θεοῦ προϊοῦσαν τε καὶ τελειου-
μένην εἰς εἶδος τὸ ἀνθρώπινον· ἐνιᾶσι δὲ τῷ
ζώῳ τὸ πνεῦμα θεός, καθ' ὃν οἶδε τρόπον·
πλάττει γὰρ πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν
τοῦ προφήτου φωνήν· ἕτερος δὲ σαρκὸς
καὶ ὁμοίως ἕτερος ὁ τῆς ψυχῆς ἐστι λόγος·
ἀλλ' εἰ καὶ γεγόνασιν αὗται μόνων τῶν ἀπὸ
γῆς σωμάτων μητέρες, ἀλλ' οὖν ὅλον ἀπο-
τεκοῦσαι τὸ ζῶον, τὸ ἐκ ψυχῆς δηλονότι καὶ
σώματος, οὐχὶ μέρος λέγονται τεκεῖν·
οὐ δὴ ἂν εἴποι τις τὴν Ἐλισάβετ φέρε εἰπεῖν
σαρκοτόκον μὲν, οὐ μὴν ἔτι καὶ ψυχοτόκον·
τέτοκε γὰρ τὸν ἐψυχωμένον Βαπτιστήν

καὶ ὡς ἐξ ἀμφοῖν τὸν ἄνθρωπον, ψυχῆς δηλονότι καὶ
σώματος· τοιοῦτόν τι ὡσεὶ πεπρᾶχθαι παρα-
δεχόμεθα καὶ ἐπὶ τῇ γενέσει τοῦ Ἐμμα-
νουήλ· γεγέννηται μὲν γάρ, ὡς ἔφην, ἐκ τῆς
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς οὐσίας ὁ μονογενὴς αὐ-
τοῦ λόγος· ἐπειδὴ δὲ σάρκα λαβὼν καὶ
ἰδίαν αὐτὴν ποιησάμενος, κεχρημάτι-
κε καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς,
οὐδὲν οἶμαι τὸ ἄτοπον εἰπεῖν· μᾶλ-
λον δὲ ἀναγκαῖον ὁμολογεῖν ὅτι γεγέν-
νηται κατὰ σάρκα διὰ γυναικός, καθά-
περ ἀμέλει καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τῷ ἰδίῳ συ-
γγεννᾶται σώματι, καὶ ὡς ἓν λελόγισται
πρὸς αὐτό, καίτοι τὴν φύσιν ἑτέρα πα-
ρ' αὐτὸ νοουμένη τε καὶ ὑπάρχουσα
κατὰ τὸν ἴδιον λόγον· κἂν εἰ βούλοιτό
τις τὴν τοῦ δεῖνος μητέρα λέγειν ὡς ἔστι μὲν
σαρκοτόκος, οὐ μὴν ἔτι καὶ ψυχοτόκος, πε-
ριττολογήσει λίαν· τέτοκε γὰρ, ὡς ἔφην,
συντεθειμένον ἀτέχνως ἐξ ἀνομοίων
τὸ ζῶον· καὶ ἐκ δυοῖν μὲν πλὴν ἄνθρωπον ἕνα,
μένοντος μὲν ἑκατέρου τοῦθ' ὅπερ ἐστί,
συνδεδραμηκότων δὲ ὥσπερ εἰς ἑνότητα
φυσικήν, καὶ οἷον ἀνακιρνάντων ἀλλή-
λοις ὅπερ ἂν ὡς ἴδιον ἑκατέρῳ πρόσεστιν·
ὅτι δέ ἐστιν ἀμφιλαφὴς ταύτῃ λίαν ἡ ἕνωσις
ἐπὶ Χριστοῦ κατανοῆσαι ῥᾷον καὶ ἀπαραίτη-
τον παντελῶς καὶ δι' ἀπόνων ἑτέρων·
φέρε γὰρ εἰ δοκεῖ, τὰς τοῦ μακαρίου Παύ-
λου πολυπραγμονῶμεν ἀφορμὰς ἀερικὴν

τὸν μόνον καὶ ὡς ἐν μὴ λεπτῶς ἐμερεῖ δ' ὅμως
ἔφη τοίνυν περὶ τοῦ μονογενοῦς· ὃς ἐν μορ-
φῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο
τὸ εἶναι ἴσα θεῷ· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε
μορφὴν δούλου λαβών· ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων
γενόμενος καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς
ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτόν. τίς οὖν
ἄρα ἐστὶν ὁ ὑπάρχων ἐν μορφῇ τοῦ θεοῦ
καὶ οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγησάμενος τὸ εἶναι
ἴσα θεῷ· ἢ τίνα κεκένωται τρόπον·
καθεῖκται δὲ ὅπως εἰς ταπείνωσιν καὶ
ἐν τῇ τοῦ δούλου μορφῇ· οἱ μὲν εἰς δύο
τέμνοντες τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν εἴς τε ἄνθρωπον
φημὶ καὶ τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον. τὸν ἐκ
τῆς ἁγίας παρθένου φασίν, ὑπομεῖναι
τὴν κένωσιν ἀποδιϊστάντες αὐτοῦ
τὸν ἐκ θεοῦ λόγον πρὸς ἀποδεικνύντων
ὅτι καὶ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι νοεῖται
τε καὶ ἦν τοῦ πατρός· πῶς οὖν κεκένωσθαι
λέγεται εἰ τὴν φύσιν ἄνθρωπος ὢν γεγέννη-
ται καθ' ἡμᾶς ἐκ γυναικός. ἐκ ποίου εἰπέ
μοι ὑπεροχῆς τοῦ ἀνθρώπου μείζονος εἰς
τὸ ἄνθρωπος εἶναι κατέβη· ἢ πῶς ἁρμόν-
το λαβεῖν ὡς οὐκ ἔχων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ
δούλου μορφήν, ὁ φύσει τελῶν ἐν οἰκέ-
ταις. καὶ ὑπὸ ζυγὸν δουλείας κείμε-
νος. ἀλλ' ἂν φησὶν ὁ φύσει τε καὶ ἀλη-
θῶς καὶ ἐλεύθερος υἱὸς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς
λόγος ἐν μορφῇ τοῦ γεγεννηκότος ὑπάρ-
χων καὶ ἴσος ὢν αὐτῷ. κατὸ κησεμὲν

ἄνθρωπος γεγέννηται διὰ γυναικός· καὶ τοῦ-
τό ἐστιν ἡ κένωσις. καὶ τὸ τῆς ταπει-
νώσεως σχῆμα· καὶ τὸ ἐν τῇ τοῦ δούλου
καθηκέσθαι μορφῇ. εἰ ταῦτα οὐ μέλλοιτο
τὸ κατοικῆσαι μόνον ἐν ἀνθρώπῳ τὸν ἐκ θεοῦ
λόγον, ἀρκέσειεν ἡμεῖς κένωσιν αὐτοῦ
καὶ ἀσφαλῶς εἰπεῖν ὅτι τε οὗτος ὑπέδυ τὴν
τοῦ δούλου μορφήν. καὶ οὗτος αὐτῷ γέ-
νοιτ' ἂν ὁ τῆς ταπεινώσεως τρόπος. καί-
τοι λέγοντος ἀκούω τοῖς ἁγίοις ἀπο-
στόλοις· ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον
μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει
αὐτόν· καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ
μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. ἀκούεις
ὅπως τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν συγκατοική-
σειν αὐτῷ. καὶ αὐτὸν ἔφη τὸν θεὸν καὶ πα-
τέρα· οὐκ αὐτὸν κεκενῶσθαι δώσομεν,
καὶ τὴν ὁμοίαν ἀναπλῆναι ταπείνω-
σιν τῷ υἱῷ. καὶ τὴν τοῦ δούλου μορφὴν
ἀναλαβεῖν. ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τῶν
αὐτὸν τῆς ὁμοίας ἀξίας ποιεῖται μονάς. ἰδοὺ
ἤδη τὸ πνεῦμα τὸ κατοικοῦν ἐν ἡμῖν
ἄρα καὶ αὐτὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως ἀπο-
πληροῖ τὴν οἰκονομίαν. ἣν διὰ μόνου
τοῦ υἱοῦ πεπρᾶχθαι φαμὲν τῆς ἁπάν-
των σωτηρίας ἕνεκα καὶ ζωῆς. ἀτοπία
πῶς οὖν τὰ περὶ τῆς καὶ ἡμῖν τοῦ πάν-
τελῶς εἰκαιομανοῦντι. ταπεινοῦται
μὲν ἑαυτὸν ὁ ἐν μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ θεοῦ
πατρὸς ὑπάρχων λόγος· ὅτι γενόμενος σάρξ

καθά φησι μία γεγέννηται διὰ γυναικ
καὶ ὁ γέννησιν ἔχων τὴν ἐκ θεοῦ πατρὸς καὶ τὴν
θ' ἡμᾶς ὑπέμεινε παθεῖν δι' ἡμᾶς
ἐπεὶ διδασκόντων αὐτοὶ κατὰ τίνα
τρόπον ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος Χριστὸς ἁρμόσει του
λέγοιτο πρὸς ἡμῶν· εἰ ἀπό γε τοῦ κεχρῖ
σθαι Χριστὸς ὀνομάζεται, τίνα κέχρικεν
ὑπὲρ τοῦ ἐλαίου τῆς ἀγαλλιάσεως. ἦν
τοῦ ἁγίου πνεύματι. εἰ μὲν οὖν ἰδικῶς τὸν
ὅλον αὐτοῦ καὶ μόνον γεννηθέντα θεὸν λόγον
καὶ τοῦτο εἶναι φαμὲν ἀληθές, ἀγνοοῦν
ὅπως. καὶ τὴν τοῦ μονογενοῦς ἀδι
κοῦσι φύσιν. καὶ τῇ μετὰ σαρκὸς οἰκονομ
παρασημαίνουσι τὸ μυστήριον. εἰ γὰρ
κέχρισται τῷ ἁγίῳ πνεύματι θεὸς ὢν ὁ λόγος
ἐπιδεᾶ πάντως τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ οὐχ εἰ
πες ὁμολογήσουσι· κατὰ τοὺς ἅμα
ἔτι χρόνοις ὑπάρχειν αὐτόν. καθ' οὓς οὐ
κεχρισμένον, ἀλλὰ μέτοχον ἦν ἔτι τῆς φ
ρον αὐτῷ δοθείσης δωρεᾶς. τὸ
ἁγιασμοῦ τητώμενον, σεσάρκωτ
κατὰ φύσιν καὶ οὐκ ἂν μόνοιτο παντελ
ἡμῶν ἐν κόσμου ἁμαρτίας. ἤτοι τοῦ δ
μαστ πλημμελ. ὑπομεμένηκεν ὧν
ρα καὶ τροπὴν τὴν εἰς τὸ ἄμεινον
χόμενος, πῶς οὖν ὁ αὐτός ἐστι καὶ οὐ κ
λοιπόν. καὶ εἰ θεὸς ὢν ὁ λόγος καὶ ἐν μορ
καὶ ἰσότητι τοῦ πατρὸς ἐχρίετο τε καὶ ἡ
ζετο. φαίη τις ἄν, ἴσως ὡς ἀπὸ τοῦ
παρῆναι εἰς ὀξύτητα λουσε ἐν νοίαις αὐτ

Γ

μεμηγμένος. ὅτι τάχα που καὶ αὐτὸς ὁ
πατὴρ δέοιτ' ἂν ἁγιασμοῦ. ὁ δὲ ὑπομε
μένηκεν. ἐμοὶ ἡμᾶς καὶ ἔτι δεῖται
οὔπω τὴν εἰς τὸ ἄμεινον ἀλλαγὴν ἐπι
δόσιν. δι' αὐτό γε τοῦ ἡγιάσθαι καθ' ὁμοιότη
τα τοῦ υἱοῦ. μεῖζον δὲ ἤδη καὶ ἀμείβοιν
ὁρᾶται τὸ πνεῦμα τὸ ἁγιάζον αὐτοὺς ἀμφοτέ
ρους οὐκ ἐνδοιασμὸς ἀπάσης ἀντιλο
γίας δίχα. τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείτ
τονος εὐλογεῖται. ἀλλ' ἔστι λῆρος ταῦτα καὶ
τερθρεία. καὶ ἀπὸ πάσης ἐξίας ἐγκλήμα
τα. ἁγία γὰρ κατὰ φύσιν ἡ ὁμοούσιος
τριάς. ἅγιος ὁ πατήρ. ἅγιος δὲ ὁ υἱός
ὁμοίως καὶ κατὰ τὸν ἴσον τρόπον. ὁ
μοίως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα. οὐκοῦν ὅσον ἥκε
εἰς ἰδίαν φύσιν, οὐχ ἡγίασται κατὰ τὸ νοού
μενον ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος. εἰ δὲ δή τις οἴοιτο
τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεγεννημέ
νον κεχρῖσθαί τε καὶ ἡγιάσθαι μόνον. ταύ
τητοι καὶ ὀνομάζεσθαι Χριστὸν λεγέτω πα
ρελθὼν εἰ ἀπέχει τὸ χρίσμα πρὸς
τὸ ἀποφῆναι τὸν χριόμενον ἰσοκλεᾶ
καὶ ὁμόθρονον τῷ πάντων πατρὶ ὁ πληρώμα
θεῶν καὶ εἰ μὲν ἀπέχει καὶ τοῦτο δ
ἐροῦσιν ὡς ἔστι μὲν ἀληθές, κεχρίσμεθα
καὶ ἡμεῖς καὶ μαρτυρήσει λέγων ὁ
θεσπέσιος Ἰωάννης. καὶ ὑμεῖς χρίσ
μα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου. ἐσόμεθα δὴ
οὖν ὑμεῖς ὡς τάχα που καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ
θεοί. εἰ γε εἶεν, οἶμαι πάντες ἐροῦσιν.

μανίᾳ καὶ λῆρος· τὸ τῆς δοκήσεως
ὄνομα· τῆς οὕτως ἀφρονος τε καὶ ἐμαρτ-
καταγράφειν οἰκονομίας· εἰ γὰρ σῶμα
καὶ δόκησις ἦν καὶ οὔτε σταυρὸς ... ἐμ-
θανάτος οὔτε μνῆμα οὔτε τὸ μὴ παρθένος
οὐκ ἐπελάβετο σπέρματος ἀβραὰμ
ὁ ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς λόγος· οὐχ ὡμοιώθη τοῖς ἀ-
δελφοῖς· σῶμα γὰρ οὐ τύπου ταῖς καθ' ἡ-
μᾶς· ἀλλὰ μὲν ἐν σώμασιν ἁπτοῖς
καὶ ὁρατοῖς· καὶ τὴν γῆν ἐν ἡ ταύτην δι-
σάρκα κατημφιεσμένοι· καὶ φθορᾷ
καὶ πάθεσιν ὑποτιθέμεθα· οὐκοῦν εἰ μὴ ἐπ-
γόμενος ἀεὶ ὁ λόγος· οὐδὲ ἐν ᾧ πέπονθεν
αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πει-
ραζομένοις βοηθῆσαι· οὐδὲ γὰρ ἀνθρ-
ώπῳ ἄθροισμα· οἱ χριστιανοὶ δὲ οὐ τὸ ...
ἡμεῖς τὸ μηδὲν ἀληθὲς· ποῖον γὰρ
εἴπω τὸν δὲ δοκοῦν ὑπὲρ ἡμῶν· ἢ πο-
τοῖς παίουσι παρεῖχεν ὑπὸ στέρνου ...
πρὸς τὰς ἐκ τῶν ἰουδαίων διεμαρτύ-
ρει πληγάς· ἥλοις δὲ διαπαρεὶς ...
χεῖρας τε καὶ πόδας τὸν οὐκ ἐν σαρκὶ
πεφηνότα· τίνα δὴ τρόπον οἱ ...
τίς ἄν· ἢ ποίαν εἰπέ μοι παρ' ἀνθρ-
μύττον τε σοι πιλάτου δορυφόροι· τὸ
τίμιον αἷμα συναναμίξαντες ὕδατι τοῖς
θεωμένοις παρέδειξαν· καὶ εἰ χ(ριστὸ)ς
τούτων τὸ ἐπιεικῆ μα λέγειν· οὔτε ἀπο-
θανεῖν ὑπὲρ ἡμῶν· οὔτε μὴν ἐγήγερται
ὁ χ(ριστὸ)ς· οὐ παραδέχεσθαι τοῖς ἀνήρ...

κεκοίμηνται μὲν ἐν τῇ πίστει· οἱ χριστιανοὶ δὲ ὁ σταυρὸς
τοῦ κόσμου σωτηρία καὶ ζωή· καὶ διόπερ
λέγομεν τελέως ἡ τῶν μὲν πίστει κεκοι-
μημένων ὁμολογίας· οὐ γὰρ ἰουδαῖος ἔχειν
δοκεῖ· καὶ τοῦ μακαρίου παύλου πα-
ραδόσει· καὶ γὰρ ὑμῖν φησιν ἐν πρώτοις
ὃ καὶ παρέλαβον· ὅτι χ(ριστὸ)ς ἀπέθανεν
ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γ-
ραφάς· καὶ ὅτι ἐτάφη· καὶ ὅτι ἐγήγερ-
ται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γρα-
φάς· καὶ ὅτι ὤφθη κηφᾷ· εἶτα τοῖς δώ-
δεκα· ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις
ἀδελφοῖς ἐφάπαξ· ἐξ ὧν οἱ πλείονες
μένουσιν ἕως ἄρτι· τινὲς δὲ καὶ ἐκοι-
μήθησαν· εἶτα ὤφθη ἰακώβῳ· ἔπει-
τα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ
πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη
κἀμοί· φησὶ καὶ μεθ' ἕτερα πάλιν· εἰ
δὲ χ(ριστὸ)ς κηρύττεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερ-
ται· πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες· ὅτι ἀνά-
στασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν· οὐδὲ χ(ριστὸ)ς ἐγήγερ-
ται· εἰ δὲ χ(ριστὸ)ς οὐκ ἐγήγερται· κενὸν ἄρα
τὸ κήρυγμα ἡμῶν· κενὴ γὰρ καὶ ἡ πίστις
ἡμῶν· εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρ-
τυρες τοῦ θ(εο)ῦ· ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ
τοῦ θ(εο)ῦ· ὅτι ἤγειρε τὸν χ(ριστὸ)ν ὃν οὐκ ἤγειρεν
εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται· τε-
θνάναι γὰρ ἄν· εἰπέ μοι τίνα δὴ τρόπον ἤ-
σχυνε· πῶς οὖν ἀνέστησε τὸν χ(ριστὸ)ν ὁ π(ατ)ὴρ
σωματοῦντα καὶ δόκησιν καὶ τοῖς τοῦ

καὶ ἐφ' ἡμερεμώθη ὑμῖν· αὐτοῦ δὲ Χριστοῦ τῆς ἰδί-
ας ὑπάρξεως τὴν ἀπὸ τῶν αἰώνων ἀρχαιότητα τοῖς
Ἰουδαίοις κατασημαίνοντος· ἐπειδὴ
γὰρ ἔφασκον πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔ-
χεις, καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας, ἐν τῇ ἰδίου
ὑπάρξεως· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν
Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγώ εἰμι· οὐ δὲ τὸ π-
ἦν ἔφη μέν, ὡς ἐν μὴ μετρουμένῳ μηδενὸς κα-
ιρῷ καὶ τὸ εἶναι τέτακται σαφῶς, τί μα-
τῆς γεννήσεως κατίδοι τις ἂν τὴν ἀρ-
χαίων· ἢ τίνα δὴ τρόπον ὁ ὢν ἐν ἀρχῇ τί-
παντος ἐπιδείκνυμαι μου παράδοξα
τὸ ἂν· τὸ ἐν κεφαλαίῳ κεῖσθαι τῆς θεοῦ πρὸς σὺ
παρξιν· εἰ μὲν οὖν τις ἔλοι τὸ τούτοις
σχολαίτερον ἂν τι φέρεσθαι, χάριν τῶν
δὲ ἐν τοῖς τῆς θεοπνεύστου γραφῆς πο-
κομίζοντας λόγους τοὺς ἐκ τῆς ἐκεί-
νων ὁμιλίας ἀποκρύπτεσθαι μάλι-
στα μὲν οὕτως ἐναργέστερον οἶμαι τε
ἔλεγχον καὶ πολυλίαν ἔχονται τὸ ἀ-
καλλὲς· περὶ τὸν οἶμαί που φερόντι
ἀξιοῦν· οὐκοῦν ἐπεὶ κεῖνοι οἰόμενοι ὁ πο-
ἐστὶ τῶν καταγνωσμένων συγγενῶν
ρας ἡμαίμουσι γάρ τινες τῆς ἀληθείας
κάλλος καθαπερεὶ τιμίως καὶ κηλι-
τὸν ἐπαίροντες εἰς ὕψος τὸ μέγα κ-
ἀδικίαν λαλοῦντες κατὰ τοῦ θεοῦ κατὰ
τὸ γεγραμμένον ἐν ὑπάρκτον τεκ-
ἰδικῶς οὐ Χριστοῦ φέρεσθαι δοξάζουσι τὸ-
μονογενῆ καὶ οὐκ εἶναι μὲν ἐν ὑποστάσ-

τῇ καθ' ἑαυτόν· ῥήματα δὲ ἀπόρως καὶ λό-
γον τὸν κατὰ μόνην τὴν προφορὰν γε-
νέσθαι παρὰ θεοῦ· καὶ ἐν ἀνθρώπῳ κατοικῆσαι
φασὶν οἱ τάλανες· συνθέντες δὲ οὕτως
τὸν υἱὸν ἀγγελόμενον εἶναι φασὶν αὐτῷ τὸν
οὐ μὴν ἔτι καὶ θεόν· οὐκοῦν καθὰ καὶ ὁ τοῦ
σοφὸς ἐπιστέλλει μαθητής· τίς ἐστιν ὁ ψεύ-
στης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐ-
κ ἔστιν ὁ Χριστός· οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος,
ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν· π-
ᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱόν, οὐδὲ τὸν πατέρα
ἔχει· ὁ ὁμολογῶν καὶ τὸν πατέρα ἔχει· ἀμφο-
τέροιν ἀμφοῖν καὶ ἑκάτερος ἐν ἑκατέ-
ρῳ· πρόσθεν ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀγ-
γέλων ὀξ ἀφανίζονται· καὶ γεγενημένον
εἰς δόξαν τὸ κατὰ μονον· ἀλλ' οὐδ' ἂν ὅτι
ποτέ ἐστιν υἱὸς ἂν μάθοι πάλιν, εἰ μὴ
ὅτι ποτέ ἐστιν ὁ πατὴρ διενθυμοῖτο σαφῶς.
οὐκοῦν ἀναγκαῖον οἶμαί που καὶ ἀσφα-
λὲς εἰπεῖν· ὡς εἴ περ ἐστὶν ἐν ὑπάρξει
θεός, οὐδ' ἂν τὸν πατέρα κατὰ τὸ ἀληθὲς
νοήσαιμεν ἄν· ποῦ γάρ ἐστι πατὴρ εἰ μὴ
γεγονὼς ἀληθῶς· ἢ εἴ περ γεγέννηκεν
τὸ μὴ ὑφεστὸς μηδὲ ὑπάρχον ὅλως. τὸ
γεννηθὲν ἔσται τὸ μηδέν· τὸ γάρ τοι μὴ ὑ-
φεστὼς ἐν ἴσῳ τῷ μηδενί· μᾶλλον δὲ παν-
τελῶς οὐδέν· εἶτα τοῦ μηδενὸς ἔσται
πατὴρ ὁ θεός· ἀλλ' ὦ βέλτιστοι φαῖεν ἂν ἐκεῖ-
νοι πρὸς τοῖς τῶν τοιούτων ἐξηγητὰς
ὑψηλοὺς εἶναι τὰ παρ' ἡμῶν· ἤγουν ἔρο

μένον φράζετε. πῶς δ' ἐξαίρετος ἢ εἷς ἢ μόνος
ἀγαπητὸς τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. καὶ εἰ δὲ
δοκεῖν ὑποβρημάτων τὸν υἱὸν τὸν καθ' ἡ-
μᾶς οὐχ ὑφεστῶτα, τὸ μηδὲν ἄρα αἰ-
δοκεῖν ὑποβρημάτων. καὶ οὔτε γέγονεν
σὰρξ ὁ λόγος· οὔτε τὸν τίμιον ὑπέστη
σταυρόν· οὔτε κατήργηκε τοῦ θανάτου
τὸ κράτος· οὔτε μὴν ἀνεκαίνωσε πά-
λιν. εἰ γάρ ἐστι τὸ μηδὲν καὶ ἀνύπαρ-
κτος καθ' ἡμᾶς, πῶς ἐν γε τούτοις
γένοιτο ἄν· ὑπερφέρναι κενοῦν ἄρα
τῆς ἁγίας γραφῆς ὁ λόγος τοῖς πεπι-
στευκότας. καὶ ἡ τῆς πίστεως ἐδραι-
ότης οἴχεται πρὸς τὸ μηδέν. τί δὲ οὐ-
κ ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχειν τὸν υἱόν. τὸ ἱ-
ερὸν ἡμῖν ὑπεσήμανε γράμμα. εἰκό-
να τε αὐτὸν καὶ χαρακτῆρα φησὶ τ-
ῶ γεγεννηκότος. καίτοι πῶς τοῦτο ἐστὶ
οὐχ ἅπασι μὲν ἀρίδηλον. αἰδεῖ κείμενος
ὡς· τὰ ἀρχέτυπα. δεῖ γὰρ οὕτως ἀ-
τας καὶ οὐχ ἑτέρως ἔχειν. οὐκοῦν
εἰ μὴ ἐνυπόστατος ἡ εἰκών. μήτε
μὴν ἐν ὑπάρξει νοοῖτο τῇ καθ' ἑαυτὸ
ὁ χαρακτήρ, ἀνυπόστατον εἶναι δο-
σουσιν ὡς ἐξ ἀναγκαίου λόγου. καὶ τὴ-
ν οὗπερ ἐστὶ χαρακτὴρ καὶ τὸ τῆς εἰκό-
νος ἂν καλῶς ἀναδραμεῖται ποι πάν-
τως ἐπὶ τὸ ἀρχέτυπον. εἶτα εἰ πέμ-
φιλιππησίοις χριστομαθῶν ὑμᾶς ἄρα τὸν ὄντα
τε καὶ ὑφεστηκότα πατέρα κατηλεῖ-

ἠξίου λέγων· κύριε δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα
καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν, ἢ γοῦν τὸν οὐκ ὄντα
τε καὶ ἀνυπόστατον. ἀλλ' οἶμαι φαίη
τις ἄν· μεμνῆσθαι οὐδέν· ὅτι τὸν ὄντα
τε καὶ ὑφεστηκότα. εἰ γὰρ οὐκ ἐστὶ τὸ
μηδὲν ὁ υἱός· ἀπέδειξεν ὑφεστηκώς. καὶ
τὰ τοῦ ἐκείνων ἀχάλινον θράσους ὥσ-
περ εἰκόνα καὶ γνῶσιν ἀκριβῆ τοῦ πατρὸς
ἑαυτὸν ἡμῖν, ἀνθ' ὅτου παρακούομεν λέ-
γων· τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν
εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με φίλιππε·
ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν πατέ-
ρα. οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ
ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐ-
σμεν. ἀλλ' οὐκ ἂν οἶμαι που τὸν ὑφε-
στηκότα καταθρήσει εἴπερ ἐν γε τοῦ
μὴ ὑφεστηκότι. οὐ γὰρ ἂν ἐννοοῖτό ποτε
καὶ ταὐτὸν εἰς ἄκρον τῷ μὴ ὑπάρ-
χοντι, τὸ ὑπάρχον. ἔσται δὲ ὅπως ἐν υἱῷ
μὲν ὁ πατήρ. ὁ υἱὸς δὲ αὖ ἐν τῷ πατρί· ἢ
οὔτοι μὲν εἰπεῖν φησὶ εἰ μὴ ἔστιν ὁ λό-
γος ἐν ὑπάρξει τῇ καθ' ἑαυτόν, ἵνα δυ-
νήσηται ἂν καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ ἔχειν μέ-
ρια αὐτοῦ τὸ μηδέν. νοούμενος δὲ ὑ-
πάρχειν ἐν τῷ μηδενί. τὸ γὰρ οὐκ ὂν
ὅλως, οὐδὲν ἂν νοοῖτο λοιπόν. καὶ γ
κἀντεῦθεν ταχὺς μὲν ὁ λόγος παρεὶς ἡμῖν γὰρ ὅσα
ἐν αὐτοῖς τὴν αὐτοῦ παρ' ἁρμόσει. παριστᾷ-
σιν οὐδ' ὅμως εἰς τὸ ἀπηχές. τῶν δι' ἐ-
ναντίας τὰ δόγματα τεθείκασιν ἄρτι

τὸν αὐτὸν εἶναι πιστεύοντες καὶ μονογε-
νῆ καὶ πρωτότοκον· μονογενῆ μέν, ὡς
ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· καὶ ἐκ τῆς οὐσίας αὐ-
τοῦ πεφηνότα· πρωτότοκον δὲ αὖ, κα-
θὸ γεγόναμεν ἄνθρωπος. καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελ-
φοῖς· ὥσπερ γὰρ εἷς ἐστὶν ὁ θεὸς, ὁ πατὴρ ἐξ οὗ
τὰ πάντα, οὕτω καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ
τὰ πάντα· θεῖον γὰρ ὄντα κατὰ φύσιν ἐπι-
γινώσκομεν· τὸν δι' οὗ τὰ πάντα λό-
γον. καὶ εἰ γέγονε σάρξ τουτέστιν ἄνθρωπος ἐ-
μοῦ τί που σφόδρα ταῖς ἐμαῖς περὶ τ-
ούτου δόξαις τὰ ἐκείνων συμφέρεσθαι· εἶ-
ναι μὲν γὰρ ὁμολογοῦμεν ὡς παραδε-
χονται καὶ αὐτοὶ Χριστὸν Ἰησοῦν· παρωθοῦνται δὲ
λίαν ὡς δυσσεβὲς ὅτι μάλιστα κατ-
ηγορεῖν δι' ἃ εἰς δύο τὸν Ἐμμανουήλ· ψυχὴν
δ' οὖν ὁμῶς τῆς ἀνθρωπίνης καὶ λογικῆς τ-
σάρκα γυμνὴν ὡς ἄνθρωπος, ἡνῶσθαι φασὶ
αὐτῇ τὸν ἐκ θεοῦ λόγον· ὃ ἐξηύρηται δέ τισι
τοῖς πιθανῶς ὡς οἴονται περὶ τούτ-
ου λόγου· τῶν γάρ τοι φασὶ κατὰ σύνθεσιν π-
ἑνὸς τελείου σύστασιν συνδεδραμηκό-
των τε καὶ ἐξ ἀπείρων ὁρᾶσθαι φιλεῖ τ-
τελείως ἔχοντος καθ' ἑαυτὸ καὶ ὡς
ἐν ἰδίᾳ φύσει τῆς ἐκ μερῶν συνθέ-
σεως οὐ δεδεημένου· τοιγάρτοι φασὶ
παραιτητέον εἰκότως ἀνθρώπου δοῦναι τὸν τέ-
λειον· συνενωθέντα τῷ λόγῳ νοῦν· ἵνα
καὶ ἡ σύνθεσις ἥπερ ἂν ἐπιχωμοῦν τ-
τυχὸν ἀκριβῆ τε καὶ ἀδιάφορον τὸν ἕ-

πάντοιος ἀποσώζοι λόγον· καὶ μὴν καὶ εἰ
μὴ ὥσπερ θείην ἄν· ὡς ἀνθρώπου ἑνῶσαι
πάλιν· εἴ γε δὴ ἐξ ἀμφοῖν τελείου καὶ τοῦ ἐκ
πατρὸς ὄντος λόγου φήσομεν ἑνῶσθαι τὸν Ἐμ-
μανουήλ· οὐκ ἐρημοῦν τὸ δεῖν· μᾶλλον δὲ
ἀδιάφυκτον ἡ δὴ πως ἀναφανεῖται λοι-
πὸν τὸ καὶ αὐτοῦ λείποντος δεῖν· διϊσταμένη τι
χριστοὺς δὲ αὖ δύο φρονεῖν τε καὶ λέγειν.
εἶτα πῶς τούτοις ἀντεροῦμεν ἡμεῖς· πρό-
τερον μὲν ὅτι τῆς πίστεως τὴν οὕτως ἀρχαιο-
τάτην καὶ ἐξ αὐτῶν γνωριζομένην ἀποστόλων
τοιούτων ἐς ἡμᾶς παράδοσιν, οὐ
τοῖς ὥσπερ λεπτομερέσιν ἀκριβείαις καταλύ-
ειν· οὔτε μὴν τοῖς εἰς ἀκρον ἐρευνήμασι,
ὑποφέρειν τῷ ὑπερμοίῳ· ἀλλ' οὐδὲ εἰκεῖ
εἰς μέσον οἰατερ τιμᾶς ὁρίσας ἐριζοίμεν
ὥσπερ λέγοντας· ὡς τὸ δεῖν αὐτὸν ὀρθῶς· τὸ
εἶναί τε αὖ ἑτέρως ἔχειν χρῆν δήπου
καὶ ἡμᾶς αὐτοῖς μονήρη μηθῶς· ἀπομένειν μά-
λιστα τῶν παρὰ σοφῶν θεοῦ τῶν ἰδίων διδασκά-
λων τὴν ὁδόν. καὶ μὴν τοῖς αὖ ἔχειν τὸ
αὐτῷ δεδοκιμασμένοις ἀνθρωπίας ἐ-
πιτιμᾶν· ἀκουσόμεθα γὰρ λέγοντος τοῦ ἐμπρ-
ρως· οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου ὥσπερ αἱ
βουλαὶ ὑμῶν· οὐδὲ ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν
αἱ ὁδοί μου· ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ
τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ
τῶν ὁδῶν ὑμῶν· καὶ τὰ διανοήματα ὑ-
μῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου· ἴσως δὲ
οὔτι που δέον προσκυνήσομεν· ἀλλ' οὐ

λοιπὸν τὸν χν̄· ἐπειδὴ δὲ τὰ παιδία
κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ
αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν,
ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι
τὸν διάβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅ-
σοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν
ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. καὶ μὴν καὶ ἑ-
τέρωθι τὸν τρόπον ἡμῖν ἀφηγούμενος
τό γε δὴ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει,
φησὶ διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ
υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς
ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν
ἐν τῇ σαρκί· ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νό-
μου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ
σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ
πνεῦμα. ἄρα οὖν οὐχὶ προδηλότατον
οὐδενὶ τρόπον τῶν ἀσυμφανῶν, ὅτι καὶ
θελήματι γεγονὼς ὁ μονογενὴς τουτέστι
τέλειος ἄνθρωπος, ἵνα τῆς μὲν ἐπείσα-
κτου φθορᾶς, τὸ γήϊνον ἡμῶν ἀπαλ-
λάξῃ σῶμα· τῇ καθ' ἕνωσιν οἰκονομίᾳ
τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν ἐνιείς. ψυχὴν δ'
ἰδίαν τὴν ἀνθρωπίνην ποιούμενος, ἁμαρ-
τίας αὐτὴν ἀποφήνῃ κρείττονα, τῆς
ἰδίας φύσεως τὸ στερεοπαγές τε καὶ ἄτρε-
πτον· οἷά περ ἔριον βαφὴν ἐγκαταχρώ-
σας αὐτῇ; δεῖν γε δὲ οἶμαι τοῖς περὶ
τούτου λόγοις παραδειγμάτων. πο-
λλὴν ἔχουσι τὸ ἀσυμφανές. ὁ ἐρῶν

γὰρ μόλις ἐν ἐσόπτρῳ τε καὶ αἰνίγμα-
τι, τὰ θεῖά τε καὶ ὑπὲρ νοῦν μυστήρια.
ἤδη δ' ἂν οὐκ ἀπὸ τρόπου οἶμαί που τὸ χρῆ-
μα· φέρε δὲ ἑαυτῷ τὸν εἰκότα· μαρ-
γον δὲ· τὸν ἀληθῆ λογισμὸν ὥσπερ γῆν
ἐπειδὴ γέγονε σὰρξ τοῦ ζωοποιοῦ τῶν
πάντων λόγου, τὸ θανάτου καὶ φθο-
ρᾶς ὑπερφέρεται κράτος, κατὰ τὸν αὐ-
τὸν οἶμαι τρόπον ἐπείτοι γέγονε τὴν
τοῦ πλημμελεῖν οἰκειώσατο, ἐνηργασ-
μένην ἔχει λοιπὸν τὴν ἐφ' ἅπασι τοῖς
ἀγαθοῖς ἀμεταποίητον στάσιν καὶ τῆς
καθ' ἡμῶν πάλαι τυραννούσης ἁ-
μαρτίας ἀσυγκρίτως κρείσσων ὑπερτέρα ἀν-
θρώπου τε γὰρ καὶ μόνος ἄνθρωπος ἐστὶ τῆς
Χριστὸς οὐκ ἐποίησεν ἁμαρτίαν· οὐδὲ
εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ῥίζα
δ' ὥσπερ καὶ ἀπαρχὴ τεθειμένος
τῶν εἰς καινότητα ζωῆς ἀναμορφου-
μένων πνι, καὶ τὴν τοῦ σώματος ἀ-
φθαρσίαν καὶ τὸ ἐκ τῆς θεότητος ἀσφα-
λὲς καὶ ἐνηργασμένον ὡς ἐν μεθέξει
καὶ κατὰ χάριν· καὶ εἰς ἅπαν ἤδη τὸ
ἀνθρώπινον παραπέμπει. καὶ τοῦτο
εἰδὼς ὁ θεσπέσιος γράφει παῦλος· ὥσ-
περ γὰρ ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ
χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ
ἐπουρανίου· εἰκόνα μέν γε δὴ τοῦ χοϊκοῦ,
τὸ ὀλισθηρὸν ἔφη πρὸς ἁμαρτίαν. καὶ
τὸ ἐντεῦθεν ἡμῖν ἐπιρριφὲν τὸν θάνατον

γραφὰς ὁμολογεῖν· ἐπεφάνη μὲν ἡμῖν· ὤ-
φθη γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπέλαμψε τοῖς
ἐν σκότει γενομένοις ἅπασιν. οὐ δοκήσει με-
γένοιτο· μωρίας γὰρ τοῦτο φρονεῖν ἢ λέ-
γειν· οὔτε μὴν εἰς σάρκα παρενεχθεὶς
κατὰ μετάστασιν καὶ τροπήν· ἀναλοίω-
τος γὰρ καὶ ἀεὶ κατὰ ταυτὸ καὶ ὡσαύτως
ἔχων ὁ ἐκ θεοῦ λόγος· ἀλλ' οὐδὲ ὁμοῦ χρόνον
τῆς δεῖ τὴν ὕπαρξιν ἔχων· αὐτὸς γάρ
ἐστι τῶν αἰώνων ποιητής· οὔτε μὴν ὡς
λόγος ἀνυπόστατος, οὐδὲ ὡς ῥῆμα μόνον
ἐναέριον γεγονώς· ὁ γάρ τοι καθ' ἡμᾶς τοιοῦ-
κόντα ποτὲ πρὸς ὕπαρξίν τε καὶ γέ-
νεσιν, προὐφέστηκεν ἀναρχικώτατος· αὐτὸς
γάρ ἐστιν ἡ ζωὴ πεφηνὼς ἐκ ζωῆς τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς ὄντος τε, καὶ νοούμενος κα-
τ' ἰδίαν ὑπόστασιν· ἀλλ' οὐδὲ μόνην ἠμπί-
σχετο σάρκα, ψυχῆς ἐρήμην τῆς λογικῆς·
γεγένηται γὰρ κατὰ ἀλήθειαν ἐκ γυναι-
κὸς καὶ πέφηνεν ἄνθρωπος ὁ ζῶν καὶ ὑπάρ-
χων καὶ συναΐδιος τῷ πατρὶ καὶ θεῷ, θεὸς
λόγος, μορφὴν δούλου λαβών. καὶ ἔστιν
ὥσπερ ἐν θεότητι τέλειος. οὐκ ἐκ κε-
μνης θεότητος καὶ σαρκὸς εἰς ἕνα χριστὸν καὶ
κύριον καὶ υἱὸν συγκειμένου· ἀλλ' ἐκ δυοῖν τε-
λείοιν ἀνθρωπότητός τε λέγω καὶ θεότη-
τος· εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν παραδόξως
συνδούμενον· ἐρεῖ δέ τις κατὰ τὸ εἰκός·
τίνα οὖν δὴ τέτοκεν ἡ ἁγία παρθένος
τὸν ἄνθρωπον, ἤγουν τὸν ἐκ θεοῦ λόγον. φαμὲν

ἡμεῖς. καὶ μὴν τοῦτό γε ἐστὶν ἡ παράβα-
σις καὶ τὸ ἁμαρτεῖν τοῦ πρέποντός τε
καὶ ἠθοῦς· μὴ γάρ μοι διελεῖς μετὰ τὴν
ἕνωσιν· μηδὲ διίστας εἰς δύο ἀληθι-
κῶς τὸν λόγον, διπρόσωπον ὑμῖν ἀνα-
πλάττων τὸν ἐμμανουήλ· μὴ ἄρα τις ἡμῖν
εἰκότως διαμωμήσαιτο φρονοῦν ἑλομέ-
νοις ὀρθὸν μὲν οὐδέν· ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον
ὃ καὶ δι' αἰτίας ἀπάσης κατεδικάσθη γρα-
φῆς. ἔλεγε γάρ τις ἔφη τῶν χριστοῦ μαθητῶν·
ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ μνήσθητε τῶν ῥημά-
των τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστό-
λων τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὅτι ἔλεγον ὑμῖν
ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἔσονται
ἐμπαῖκται ἐν ἐμπαιγμονῇ κατὰ τὰς
ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν
ἀσεβειῶν· οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες
ψυχικοὶ πνεῦμα μὴ ἔχοντες. οὐ διοριστέ-
ον ἄρα καὶ τοῦ δεινοτέρου· εἰς γε
δὴ μάλιστα τὸ δυσφημεῖν μετὰ τὴν ἕ-
νωσιν καὶ ἀναμερίζεσθαι ἑκάτερον ἐν μονό-
τητι. δι' οὗ ὅτι θεωρεῖ μέν τινα φύσεως
διαφορὰν ὁμοίως, ταυτὶ γὰρ οὔ τις ποτ',
θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος. εἰς δὲ
ξένας δὲ ὁμοῦ ταῖς περὶ τούτου ἐννοίαις
καὶ τὴν ἀμφοῖν εἰς ἑνότητα συνδρομήν.
οὐκοῦν θεὸν μὲν ὁ ἐξ αὐτοῦ πατρὸς ὡς θεός·
ἐκ παρθένου δὲ ἄνθρωπος· ὁ γὰρ ἐκ θεοῦ πρὸ
ὑπάρχων ὡς τε καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἀναλαβὼν
λόγος γεγεννῆσθαι λέγεται καὶ ἐκ γυναικὸς

Ἰούδα ιη

εἴ γαρ υἱὸς καὶ εἷς κύριος ἰησοῦς ὁ χριστὸς καὶ πρόσοτι-
κος καὶ ὅτε πέφηνεν ἄνθρωπος. καὶ τὸν ἀ-
ρασθέντα ἡμᾶς δεσπότην οὐκ ἀρνησόμε-
θα. κἂν εἰ διὰ τῶν ἀνθρωπίνων ἡμῖν κατεκ-
τῶν τῆς κενώσεως ἔσθ᾽ ὅτε μετρίων κατα-
σημαίνοιτο. ἰουδαίοις μὲν γὰρ ἔφη προσ-
λαλῶν ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστός. εἰ τέκνα τοῦ ἀ-
βραὰμ ἦτε τὰ ἔργα τοῦ ἀβραὰμ ἐποιεῖ-
τε ἄν. νῦν δὲ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι
ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα.
τοῦτο ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησε. γράφει δὲ
καὶ παῦλος περὶ αὐτοῦ ὃς ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ
ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν
αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς
καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς
ἀπὸ τῆς εὐλαβείας καίπερ ὢν υἱὸς ἔμα-
θεν ἀφ᾽ ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν. ἆρ᾽ οὖν ἄν-
θρωπον αὐτὸν διὰ τοῦτο ψιλὸν καὶ κατ᾽ οὐδὲν
μαν τρόπον ἀνεστηκότα τῶν καθ᾽ ἡμᾶς
λογιούμεθα τὸν χριστόν. μὴ γένοιτο. τὴν δὲ
τοῦ θεοῦ σοφίαν καὶ δύναμιν ἀσθενείας
εἰς τοῦτο καθικέσθαι δοξάσομεν, ὡς δεηθῆ-
ναι μὲν τὸν θάνατον. ἐξαιτῶν δὲ τὸ σώ-
ζεσθαι παρ᾽ αὐτοῦ πατρός. καὶ τοῦ κατ᾽ ἀρ-
σιν εἶναι ζωὴν ἐκπέμψομεν τὸν ἐμμαρτυρ-
ἢ περιτρέπον τοῖς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα
καὶ εἰς μέτρον φύσεως τῆς καθ᾽ ἡμᾶς τὸ
ὡς ἐν λόγοις ἱεροπρεπέσι. θεάσομεν
πῶς ἐπαιρουμένων. ὀξιῶν ἐστι θεοῦ τὴν

ὑπὲρ κόσμον αὐτοῦ κατοψόμεθα δόξ-
αν τὸ αὐτὸν εἶναι συνῳδὰ τῷ θεῷ τε ὁμοῦ καὶ
πατρί ἤτοι θεὸν ἐν ἀνθρώπῳ πεφηνότα. ἡκέτω
δικαίως εἰς μέσον ἡμῖν ὁ δοκιμώτατος παῦ-
λος ταπεινῶν τε καὶ λέγων. σοφίαν δὲ
λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις. σοφίαν δὲ οὐ
τοῦ αἰῶνος τούτου. οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ
τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων.
ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀ-
ποκεκρυμμένην ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων
τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν. εἰ γὰρ ἔγνωκεν
οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσε. καὶ μὴν
ἐπὶ τοῦ ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης
καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ
φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυ-
νάμεως αὐτοῦ. καθαρισμὸν τῶν ἁμαρ-
τιῶν ἡμῶν ποιησάμενος. ἐκάθισεν ἐν
δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. τοσούτῳ
κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ δια-
φορώτερον παρ᾽ αὐτοὺς κεκληρονόμη-
κεν ὄνομα. καί τοι τὸ εἶναί τε καὶ ὀνο-
μάζεσθαι τῆς δόξης κύριον. πῶς οὐχ ἁπαν-
τος ὑπέρτερον καὶ παντὸς ἐπέκεινα γεν-
νητοῦ καὶ παρηγμένου προστέθειται. καὶ
παρέλειμμεν τὰ ἄλλα. ἐρῶ δὲ ὅτι
κἂν ἀγγέλους ὀνομάσαι. καὶ ἀρχὰς καὶ
θρόνους καὶ κυριότητας ἀπαριθμή-
σαιτό τις. καὶ μὴν εἰ τῶν ἀνωτάτω δια-
μένων καὶ σεραφὶμ κατονομάζοντα
τούτους ὑπερτέρους ὁμολογήσας ὤν

ἀμβλύνας. εἴτ' οὖν ἔχει τὸ νενική-
κότα καὶ σοφὸν ἐκκριτον γὰρ εἶναί φημι
τὸ γένος. καὶ δεῖν ἀναμαιεῖσθαι μόνη τῇ τ(ῶν)
ὅλων μικρᾶ στιλίδι φύσει· ὅσον γε μοι τὸ τῆς
δόξης κ(ύριο)ς ὁ ἐστεφανωμένος· τὸ δὲ ἀπαύγασ-
μα τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ τῆς οὐσίας ὁ χαρακτὴρ
ὁ φέρων τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνά-
μεως αὐτοῦ, κρείττων ἀγγέλων γενόμενος
λέγεται τὸ ἔλαττον ὡς ἐγᾦμαι λαβὼν ὁπό-
τε πέφηνεν ἄν(θρωπ)ος· γέγραπται γὰρ ὅτι τὸν
δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους βλέπομεν Ἰ(ησοῦ)ν
διὰ τὸ πάθημα τοῦ σ(ταυ)ροῦ δόξῃ καὶ τιμῇ
ἐστεφανωμένον. ἆρα οὖν δοξάσομεν τὸν
ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς πεφηνότα λόγον τῆς αὐτῷ
πρεπούσης οὐσιώδους ὑπεροχῆς· καὶ
τῆς πρὸς αὐτὸν ἀκριβοῦς ἐμφερείας
τῆς ἀγγέλων ἀμείψας ἡττώμενον κατόπιν
διὰ τὸ ἐκ τῆς οἰκονομίας μικροπρε-
πὲς νοούμενον. οὐ μὲν οὖν οἶμαί γε
δεῖν οὔτε τῶν ἀνθρωπίνων ἀπαλλάττειν παν-
τελῶς τὸν ἐκ θ(εο)ῦ λόγον, μετὰ τὴν πρὸς
σάρκα συνοδον· οὔτε μὴν δόξης τῆς
θεοπρεποῦς ἀποστερεῖν· τὸ ἀνθρώπινον εἰ
χωρ(ὶς) νοοῖτο καὶ λέγοιτο· πλὴν ἐρησόμε-
νους οὐκ ἠγνόηκα αἰτίας· τίς δὲ ἄρ' ἐστίν,
Ἰ(ησοῦ)ς ὁ Χ(ριστὸ)ς ὁ ἐκ γυναικὸς ἄν(θρωπ)ος ἢ γοῦν ὁ ἐκ
θ(εο)ῦ λόγος· καὶ ἡ λίθον μὲν κομιδῇ τὸ δια-
τείνεσθαι περιττὸν καὶ φληνάφοις εἰ-
κυθίας ἀνταναφωνεῖν· ἐρῶ δὲ οὖν ὅτι π-
λέον τε καὶ οὐκ ἀζήμιον τὸ διαπτέρυφ

εἰς δύο καὶ ἀναμερίζειν ἄνθρωπόν τε καὶ
λόγον· οὐκ ἀνεχόμενον τῆς οἰκονομίας
καὶ χρῆν ἑρμηνευούσης τῆς θεοπνεύστου
γραφῆς. χρῆναι γὰρ ἔγωγέ φημι· μήτε
τὸν ἐκ θ(εο)ῦ λόγον ἀνθρωπότητος δίχα· μή-
τε μὴν τὸν ἐκ παρθένου τεχθέντα ναὸν
οὐχ ἑνωθέντα τῷ λόγῳ Χ(ριστὸ)ν ὀνομάζειν.
ἀνθρωπότητα· γὰρ καθ' ἕνωσιν οἰκονο-
μικὴν ἀπόρρητόν τε συνενηνεγμένος
ὁ ἐκ θ(εο)ῦ λόγος, νοεῖται Χ(ριστὸ)ς ἀμφότερος μὲν
ἀνθρωπότητι ὡς φύσει θ(εὸ)ς καὶ υ(ἱὸ)ς· οὐ-
κ ἀτιμάζων δὲ τὸ ἐν ὑφέσει γενέσθαι
δοκεῖν, διὰ τὸ ἀνθρώπινον· τοιγάρτοι ποτὲ
μὲν ἔφασκε· ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρα-
κε τὸν π(ατέ)ρα· ἐγὼ καὶ ὁ π(ατ)ὴρ ἕν ἐσμεν.
ὅτε δὲ αὖ· ὁ π(ατ)ὴρ μείζων μού ἐστιν· οὐ μείω(ν)
γὰρ ὢν τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς· κατά γε τὸ ἐν οὐσίᾳ ταὐτὸ(ν)
καὶ κατὰ πάντα ὁτιοῦν τὸ ἰσοστατοῦν
ἐν ἐλάττοσιν εἶναί φησι διὰ τὸ ἀνθρώπινον.
κενοῦσθαι δὲ, καὶ διὰ τῶν ἱερῶν γραμ-
μάτων· ποτὲ μὲν, ὡς ὅλος ἄν(θρωπ)ος σεσιω-
πηκυίας τῆς θεότητος οἰκονομικῶς·
ποτὲ δὲ αὖ πάλιν ὡς θ(εὸ)ς σεσιγημένης
αὐτῷ τῆς ἀνθρωπότητος· ἀδικεῖται δὲ
κατ' οὐδένα τρόπον· διὰ τὴν ἀμερῆ ἐν-
ότητα σύμπασιν· καὶ γοῦν ὁ θεσπέσιος
παῦλος ὁ ἑβραῖος ὁ ἐξ ἑβραίων καὶ φυ-
λῆς βενιαμὶν ὁ κλητὸς ἀπόστολος ἐπιστέλ-
λει τοῖς διὰ πίστεως δεδικαιωμένοις
καὶ καταμενεκρώσασι τὰ μέλη τῆς σαρκ(ὸς)

πορνεύειν δὴ λέγω καὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν
καὶ νῦν καὶ τὴν πρὸς δόξαν. ἀπέθανεν
γὰρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χ(ριστ)ῷ
ἐν τῷ θ(ε)ῷ. αὐτὸς πέμπων ἔφη περὶ τῶν ἰδίων
μαθητῶν· π(ά)τ(ε)ρ ἅγιε τήρησον αὐτοὺς ἐν
τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι ἵνα ὦσιν
ἕν, καθὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν
ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου.
οὓς δέδωκάς μοι καὶ ἐφύλαξα αὐτούς
καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς
τῆς ἀπωλείας ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ
νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ
ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν
ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. συνίης
οἷον ὅπως αὐτὸ μόνης ὥσπερ ἡμῶν τῆς
ἀνθρωπότητος ἐν γε τούτοισι καταση-
μαίνεσθαι δοκεῖ. οἰησόμεθα γὰρ οὐδαμῶς
κεκρύφθαι τε καὶ ἀποδημεῖν τοῦ κόσ-
μου. καίτοι λέγοντος σαφῶς αὐτοῦ λέγω
ὑμῖν ὅτι ὅπου ἂν συναχθῶσι δύο ἢ
τρεῖς εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα. ἐκεῖ εἰμι ἐν μέ-
σῳ αὐτῶν. καὶ πάλιν ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑ-
μῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς
συντελείας τοῦ αἰῶνος. ἴδοις δὲ ἂν καὶ αὐ-
τὸν τὸν ἱερώτατον παῦλον καταρραθυ-
μοῦντα πολλάκις. τοῦ καὶ ἄνθρωπον εἶ-
ναι κηρύττειν αὐτόν. παῦλος γάρ φησιν ἀπόστ(ολος)
γ οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων. οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ
καὶ αὖ ἐπὶ τούτοις γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί
τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ

ἔστι κατὰ ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου
παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην ἀλλὰ
δι' ἀποκαλύψεως ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ. καὶ μὴν καὶ ἑτέ-
ρωθί φησιν· εἰ δὲ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρ-
κα χ(ριστό)ν. ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν.
πῶς οὖν ἐφημίσ(θη) ὁ χ(ριστὸ)ς ὁ τὴν οὕτως ἀπόρρη-
τον ... τε καὶ θεῖαν ἀποκάλυψιν
τῶν ἑαυτοῦ μυστηρίων ἐν μακραῖς ... αὐ-
τοῦ. ἆρ' οὐχὶ γενόμενον σάρκα ὁ λόγος καὶ τὴν
ἐκ γυναικὸς διὰ μήτρας οὐκ ἀτιμάσας
γέννησιν. καίτοι πῶς οὐκ ἀληθὲς ὃ
ἔφην· μέμνημαι γὰρ τοῦ μακαρίου λέ-
γοντος γαβριὴλ πρὸς τὴν ἁγίαν παρθένον
καὶ θεοτόκον μαριάμ· ἰδοὺ γὰρ συλλήψῃ ἐν
γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν. καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἰησοῦν. καιρὸν δὲ οἶμαι τοῦτο παρ-
τοῦ προεστῶτος ὄνομα δίδοσθαι τῷ λόγῳ δι' αὐ-
τῆς ἀρρήτου φωνῆς. προαναφωνεῖ γὰρ
οὕτως καὶ χρησμῳδεῖ μὲν προφητικῶς
καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ καινὸν
ὃ ὁ κύριος ὀνομάσει αὐτό. ὅτι γε τοίνυν ὥσπερ αἴ-
διος παρὰ πατρὶ καὶ πρὸ παντὸς αἰῶνος ἐστὶ
καὶ μονογενὴς ἐν ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος
καιροῖς γέγονεν ἄνθρωπος. γεγέννηται δὲ καὶ
ἐκ γυναικός. καὶ ὡρίσθη μὲν υἱὸς κ(αὶ) χ(ριστὸ)ς ἡ-
μῖν κέκληται δέ. καὶ πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ γέγονεν
ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. τότε καὶ ὁ φύσει
υἱὸς ... τὸ ὄνομα τοῖς τῆς πατρὸς
... ἡμῶν τινὸς εἴπωμεν ἐπονομαζόμενοι
... αἰῶνα καὶ μονογενὴς ἐστὶ καὶ

ἢ ἀρνοῦνται ληθοῖς τοῖς εἰς τοῦτο μανίας
ἥκουσι μάρτυ τάξαι ἀνόσιόν τι λογιζόμενοι δέον
καί που τὴν ζωὴν τῶν προσαρνήσασθαι τὰ
καὶ τῆ τῶν ἐθνῶν ἀδύμιν πειθήσονται
δι᾽ ὅσα πρὸ ἐμοῦ ἔχει τῶν ἀρχαίων αἰτίαν
τῶν τοῦ γραφ. παρὰν ἅπαι γὰρ οἱ μαις μὴ
καὶ οὐδὲ μὴν πονηρὰ πάρα. καὶ τὴν εἰς εὐ
διασηρεῖ χουσδημιγρονήκε τρίων. καὶ τοῦτο
τὸ σῶς ἔοικεν ὁ μακάριος παῦλος. πρ
φωνῶν τε αὐτοῖς καὶ λέγων· ἀλλὰ τότε μὲν
οὐκ εἰδότες θεόν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ
οὖσι θεοῖς· νῦν δὲ γνόντες θεόν· μᾶλλον δὲ
γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ· πῶς ἐπιστρέφετε
πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα
οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε· ἐπεὶ
γὰρ ἐστὶ θεὸν ἐγνωκασι μὲν καὶ φύσει θεὸς ὁ χριστὸς
εἰς ὃν πεπιστεύκαμεν. καὶ εἰ λελατρεύ
κασιν ἄνω. τοῖς τῆς ἀρχαίας παράνομος
μέχοντα ἐν ὀχοῖς. ἢ οὐκ ἀρνηθεὶς ὁ φιλ
λῆθες μὲν οὖν. ἀθελῆ δηλοῦν ὡς φιλό τι
κασηλεῦ. ὁ πῶς ὀξζάνηλιαί ωρή. δηλοῦχ
ἧς μὲν μονομοιχισμῶν ἀθούμεθα. πε
τὸ τὸ δεῖν ἐμφερόμενος ὡς θεῷ κατὰ φύ
σιν προσκυνεῖν. τὸν ἐκ θεοῦ πρὸ φωτὸς λό
γου. καὶ ἐν τοῖς καθ᾽ ἡμᾶς γεγονότι σχή
ματι. τῆς ἀμφοῖν εἰς ἐν ὄντι τῆ συνόδῳ
ἰὼ. οὐκ ἀρνεῖ καμιῶς ἔχουσι πρὸς τὸ ἀφι
μίσαι τυχὸν τὸ καὶ ἴσος ὅτε λιποῦ εἰς μ
μνησιμᾶς ἄνθρωπον τὴν ὑποψίαν. πε
λαιοῦσα γὰρ ἡ τοῦ λόγου φύσις τὸ ἀνθρ

πινον οὐκ ἄνθρωπος ἐστι ψιλὴ. μικρῷ σα
δὲ ἄλλοις ἰδίαι δόξη τὸ προσληφθὲν,
ἐν ἀμείνονι τῶ σώζεται διαμονὴ. τῆς θεο
πρεποῦς ὑπεροχῆς. ταῦτα φερόμενοι τὰ
ὅμοια θηταί προσεκύνουν λέγοντες. ἀλη
θῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. καίτοι καὶ ἰδίων ὄντα τῶν πο
τος καὶ ἐν σαρκὶ καθ᾽ ἡμᾶς ἐπ᾽ ἀλλεργουντὸς
δηλέθεικύματα παραδόξως ὡς θεοῦ
ἔρει. δὲ ἴσως ὅτι διαδε δόξη μαχόμενον
καὶ τίς ἢ μὸ λέγων πρὸς τὴν ἐν τῆ σαμα
ρείᾳ γυναῖκα. ὑμεῖς προσκυνεῖτε
ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ
οἴδαμεν. εἶτα πῶς ἔσται προσκυνητὴ
ὁ τοῖς προσκυνοῦσι τεταγμένον. ἐγὼ δὲ
φαίην ἂν ὅτι τὸ τίς ἢν ὅλως ἐπὶ χριστοῦ λεγό
μενον. ἀσύφηλον τε αἰ μαθεῖν. μεμενῆ
σαι γὰρ οὐδαμῶς. ὁ δὲ τῶν γυναῖκα πρὸ
λαβὼν ὁ εἷς τε καὶ μόνος ἢν κύριος ἰησοῦς χριστὸς
ἐκ τῆς προσκυνούσης ἀνθρωπότητος
ἐκ τῆς προσκυνουμένης θεότητος. τὸ
εἶναί τε καὶ ὀνομάζεσθαι θεὸς τε ὁμοῦ καὶ
ἄνθρωπος ἀληθῶς ἔχων ἐφ᾽ ἑαυτοῦ. καθάπερ
ἀμέλει φαίη τις ἂν καὶ ἐτέρως περὶ αὐ
τοῦ. ἡμῖν γὰρ θεὸς ἐστὶ μονὸς ὑπάρχων
αὐτὸ τῆς δόξης κύριος. ἢ δὲ γέγονε ὁ κατ᾽
μεθέξιν τὴν παρὰ θεοῦ δοξαζόμενος
ὅμως; ἐδεῖτο καὶ δόξης λέγων. πάτερ δό
ξασόν σου τὸν υἱόν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ κύριος μία παρά
ἐν μεταπτῶσιν καταὶ τὸ γεγραμμένον.
ὥσπερ οὖν ἐστὶ μία πίστις ἢ εἰς χριστὸν, ἐν

ἀληθῶς τὸ καύχημα. καί τοι καταπλ[ου-]
μένων καὶ περιστελλόντων ἡμῶν εἰς πατ[έρα]
καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα· κατὰ τὸν αὐτὸν
οἶμαι τρόπον τε καὶ λόγον· καὶ μία π[ροσ-]
κύνησις ἡ πατρὸς καὶ ἐνανθρωπήσαντος τοῦ
υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· ὀξυωθήσεται γὰρ οὐδα-
μῶς τοῦ πατρὸς κοινωνεῖσθαι δεῖν προστιθέν-
αι τὸ καὶ τῶν αἰτιῶν ἀλλοτριονόμον γενήσ[εσθαι]
εἴ γε γέγονε σὰρξ καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· κα[ὶ]
χρηματίκε τὸ πρωτότοκος ἐν πολλοῖς
ἀδελφοῖς· ἐπεὶ τίς ἂν εἴη πάλιν ὁ τῆς
ἐπ' αὐτῶ πίστεως λόγος· πῶς οὐκ ἀξιομί-
οὐδὲ γὰρ οἶμαι φαῖεν ἂν οἱ περ ἂν ἕλοιντο φρ[ο-]
νεῖν ὀρθῶς εἰς μόνον πεπιστευκέναι μὲν τ[ὸν]
ἐκ θεοῦ πατρὸς φῶς τε λόγον· ἀπογυμνοῦντε[ς]
αὐτὸν τῆς σαρκός· οὐδ' ἂν ἐκεῖνο παρήσο-
μεν εἰπεῖν μόνον ἔξεστι γάρ· οὐ γὰρ ὡς εἷς ἐμ-
τῶν καθ' ἡμᾶς οὔτε μὴν ὡς εἷς ἀνὴρ ἡ π[ι-]
στος· ἀλλ' ὡς εἷς θεὸν παραιτεῖται τὸν φύσει
καὶ ἀληθῶς ἐν προσώπω χριστοῦ· συγκλίνεται
τῷ λόγω καὶ ὁ σοφὸς γράφων παῦλος· οὐ γὰρ
ἑαυτὸν κηρύσσομεν· ἀλλὰ ἰησοῦν χριστὸν κύριον· ἑ-
αυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ ἰησοῦν χριστόν· ὅτι ὁ θεὸς ὁ ε[ἰ-]
πὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι· ὃς ἔλαμψ[εν]
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸ[ν]
τῆς γνώσεως τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν προσ-
ώπω χριστοῦ· ἰδοὺ δὴ σαφῶς τε καὶ ἐναργῶς
ὁ φωτισμὸς τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ἐν προσώπω διέλαμψε τοῦ χριστοῦ· τοιγάρτο[ι]
καὶ ἔφασκε· ὁ ἑωρακὼς ἐμέ, ἑώρακε

τὸν πατέρα· ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν· χαρα-
κτὴρ δὲ ὁ θεῖος οὐ σωματικῶς· ἀλλ' ἐν δυ-
νάμει καὶ δόξη τῇ θεοπρεπεστάτη· τοῦτο
δὲ ἐν ἀκραιφνέσι ἐν χριστῶ γνωρίζεσθαι δεῖ·
διά τοὺς τῶν ἡξίου καὶ διὰ τῆς τῶν δρω-
μένων ὑπεροχῆς εἰς ἔννοιας ἀναφοιτῶν-
τας· ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἀκροωμένους ἤθελε
καταστημαίνειν οἷς αὐτὸν ἦν εἶναι· παρά-
γε τοῖς ἀσυμβάτοις τῆς ὁρωμένης σαρκός·
εἰ γὰρ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου φησί,
μὴ πιστεύετέ μοι· εἰ δὲ ποιῶ κἂν ἐμοὶ πι-
στεύητε, τοῖς ἔργοις μου πιστεύετε· φαίην
δ' οἶμαι ταυτὶ τὸ τηνικάδε χριστοῦ καὶ περὶ
εἰσόμησιν ᾳδόταντο χρῆμα· ἐπειδήπερ
ὤοντο θεὸν μὲν οὐκ εἶναι κατὰ φύσιν τὸν
δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσαντα· ψιλὸν δὲ ἀν-
θρωπον ἁπλῶς καθ' ἡμᾶς· ἀπαρνούμενοι δ' ἐκ τοῦ
δε διὰ τοῦτο τὴν ἑαυτῶν πίστιν ἐποιοῦν-
το λίαν μετρίως· ἀναγκαίως τὸ δεῖμα καὶ τὸν ἐπ'
τούτοις ὄκνον ἀποτεμνόμενος τῇ τῆς θεο-
πρεποῦς φύσει τὴν πίστιν ἀνατίθησιν· ὡς ἐν
προσώπω πατρός· καὶ οὐχὶ τῇ καθ' ἡμᾶς
μικροπρεπεστέρα προσνέμων ἐφάσκε·
ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ· οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλ-
λ' εἰς τὸν πέμψαντά με· καὶ ὁ θεωρῶν ἐ-
μέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με· ἆρα οὖν
οὐκ ἴσον μεῖζον ἐστὶ τῶν ἐμῶν κατηκοι-
λίτων μὴ μικρὰ καὶ χαμαιριφῆ τα
εἰς ἐμὲ δοξάζετε· ἴστε δὲ ὅτι τὴν εἰς αὐ-
τὸν ἐμὲ τὸν ὁρώμενον μὲν ἐν σαρκὶ πρόσε-

μένοι πίστιν, οὐκ εἰς δύο μὲν ἀνθρώπως ἐσό-
θε πεπιστευκότες, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν πρὸ
δι' ἐμοῦ τοῦ κατὰ σάρκα ὁμοιώσεως τῷ
καὶ ἀπαραλλάκτως ἔχοντος υἱοῦ· σαρκω-
θέντος μὲν δι' ἡμᾶς καὶ ὑβρισμένου σωμ-
κῶς πεπονθότος οἰκειουμένου τὴν δι' ἡμᾶς θεω
ποίηται· τότε μὲν ὡς σοφιστές καὶ ἰσουρ-
γὸν καὶ ἐν ταυτότητι δόξης ἀδιαφόρως
τὸν παντελῶς ἔχοντος πρὸς αὐτόν· μάλι-
στα ἄρτι καὶ ἑτέρως αὐτὸν τὴν πίστιν οὐ
διωθούμενον· ἀλλ' ὡς τολμῆς τιμῶσι δίχα
καὶ διαφορᾶς εἰς δεδεγμένον αὐτῶν
ἐν ἰδίῳ προσώπῳ· καὶ εἰ γέγονεν ἄνθρωπος·
ἐπειδὴ γὰρ τὸν ἐκ γεννητῆς ἰάσατο τυφλόν
καὶ τὸ γινόμενον· ἀήθες δ' ὅμως ἐνεφύτευ-
σε φῶς αὐτῷ, παρὰ πάντων εἰκότως
ἐθαυμάζετο· ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ πάθους
ἀπαλλαγμένος, παρὰ τοῖς ἰουδαίοις ἐξεβάλ-
λετο καὶ ὡμολόγει τὸν ἰατρόν· Χριστὸς δὲ αὐ-
τῷ περιτυχών, σὺ πιστεύεις ἔφασκεν
εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. τοῦ δὲ τίς ἐστι κύριε δια-
κεκραγότος ἵνα πιστεύσω, εἰς αὐτὸν δὴ τα-
φανεῖ λέγων· καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ
λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν· ὁ δὲ ἔφη πι-
στεύω κύριε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. και-
τοι πῶς οὐχ ἅπασι συμφανῶς, ἡ θεία αὐ-
τὸν ὡς αὐτῇ φύσις. θεὸν γὰρ οὐδεὶς ἑώρακε
πώποτε κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἀλλ' ὅτε προσ-
διῆσαν αὐτοῦ τὸ ἄρρητον· ὡς αὐτὸ δὴ τοῦτ'
πεφηνὼς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· γυμνὸς καὶ μ-

ἠξίου πιστεύεσθαι. τί μὲν μᾶλλον τὴν τοῦ θεοῦ φύ-
σιν ἄμεινον λογίζεσθαι δεῖν· ἡ τίς ποτε ἐστὶ τοῦ-
το πάθοντα διεκελεύετο· παρέδειξε δὲ
σωματικῶς. ὡς καὶ αὐτοῖς ὄμμασι κα-
ταθεᾶσθαι παρών· ἔφη γοῦν ὅτι καὶ ἑώρα-
κας αὐτόν· καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός
ἐστι· ἢ οὐχὶ τὴν σάρκα παραδεῖξαι φήσο-
μεν· εἶτα πῶς δὴ μὲν ἦ λοιπὸν αὐτὸς ἡ σὰρξ
ἡμῖν νοοῖτο καθ' ἕνωσιν ἀληθῆ, σάρξ τοι δὲ
αὐτοῦ καθάπερ αἰμύλης καὶ ἐφήμερος γέ-
νοιτ' ἂν καταδεῖξαι γὰρ ἄρτι σου μεμερισμέ-
νος οὐ δὲ ἀπελῶς τὸν καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον
ἐκ τοῦ δὴ λέγω καὶ σώματος· καὶ αὐτὸ μό-
νον αὐτοῦ τῆς σαρκὸς γέγραφε δέ που
καὶ ὁ σοφὸς ἡμῖν ἰωάννης· ὅτι πολλὰ μὲν
καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐνώπιον
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμέ-
να ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγρα-
πται ἵνα πιστεύσητε, ὅτι ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε, ἐν
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· κατατεθήποι δ' ἂν
τις τὸ θαυμάσιον· καὶ τὸν θεσπέσιον πέτρον
ἰουδαίοις προσπεφωνηκότα σαφῶς ἀ-
ναφανδόν· ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύ-
τεροι· εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινό-
μεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τί-
νι οὗτος σέσωσται· γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν
καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἰσραήλ· ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι
ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώ-
σατε· ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ

οὗτος ἐστὶν ὄντως ὁ ποιμὴν ἡμῶν ὁ ἥγιος· καὶ μὴν θε
περον πάλιν· καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἑνὶ οὐδενὶ ἀ
λωνισρία· οὐδὲ γὰρ ὅμοιον ἕτερον ἐστὶν
ὑπὸ τὸν οὐρανὸν· ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς· τὸ
δεδομένον ἐν ἀνθρώποις· τίς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ ἐς
θάνατον ὑπὸ διὸς καὶ ἐγηγερμένον ἐν δό
ξῃ ἐμμανιάζεται εἰ μὴ Χριστὸς Ἰησοῦς· τουτέστιν ὁ πη
πάντως μὲν αἰῶν ἀπορρήτως ἐκ θεοῦ πα
γεγεννημένος· ἐν δὲ τελευταίοις καιροῖς
πέρας ἢ κορτὶ τοῦ αἰῶνος καιροῦ καὶ σωμα
τικῶς ἐκ γυναικός· πιστὶν οὖν ἄρα τ
εἰς αὐτὸν γέρας ἀποίσεται τὸ ἐξαίρετον
κεκλήσεται γὰρ υἱὸς θεοῦ ὅσοι γὰρ ἔλαβον
αὐτόν· ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν φησὶ τέ
κνα θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνο
μα αὐτοῦ· οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελή
ματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός
ἀλλ᾽ ἐκ θεοῦ πρῶτος ἐγεννήθησαν· ἵνα γὰρ γέ
ται πρωτότοκος αὐτὸς ἐν πᾶσι καθὰ γέγρα
πται· γεγέννηται μὲν ἐκ γυναικὸς ἐπειδὴ
δὲ ἀπαρχὴ τῆς ἀναμορφουμένης κτί
σεως δι᾽ ἁγιασμοῦ καὶ πρό γε τῶν ἄλλων
τὸ γεννητὸς ἐδείχθη πνεύματος τὴν ἀνδρός τε
καὶ γυναικὸς οὐ περιμείνας συνόδον·
οὐκ ἀπηνία καὶ ὥσπερ καταδικάζων
τὴν φύσιν· τίμιος γὰρ ὁ γάμος καὶ ὅτι
σας ἀπαρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐ
τούς· ἀλλὰ τὸ κρεῖττον καὶ ἀσυγκρίτως
ὑπερκείμενον προσνέμων ἤδη πᾶσ
ταῖς ἀνθρώποις· γεννῶνται γὰρ πρῶτος οὐκ ἀνδρὸς

ἡμᾶς ἐπιχρηματίζειν ἠθέλησε· καί τοι οὖν πρα
φανῆναι καθόντες ἡμῶν, ἐκ τῆς γῆς εἰς
γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος· πάντες
δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε· οὐκοῦν αἰνιττό
μενον πάντελως τὸ πιστεύειν εἰς αὐ
τόν· μᾶλλον δὲ καὶ τῇ τῶν πλημμε
λημάτων ἀμνηστίᾳ τετίμηται· γρά
φει γὰρ ὧδε πάλιν ὁ ἐκ Κρήτης Παῦλος·
εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔ
ργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ
ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν· ἵνα δι
καιωθῶμεν ἐν αὐτῷ· καὶ ὁ τοῦ κυρίου δὲ ὁ
δαμιος ὁ περὶ ἀνθρώπου φθάσας ἔφη· ἀναλύ
κλήσας εἰπεῖν ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς οὐ γυμνὸς ἰς
καθ᾽ ἑαυτὸν ὁ ἐκ θεοῦ μονογενὴς λόγος· ἀλλ᾽ ὅτε
προσείληφε τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἀσυγχύτως
προσεπλάκη σαρκί· οὕτως ἔχοντα καὶ
ὁρώμενον· καὶ ἐπειδήπερ τῷ καθ᾽ ἡμᾶς
συγχαίροντες τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις
παρέδειξεν ὁ πατὴρ φωνῶν ἄνωθεν ἐκ
πεποιημένην τοιάσδε· οὗτός ἐστιν ὁ
υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα ἀκούε
τε αὐτοῦ· συνιδὼν ὅπως οὐκ ἐν τούτῳ
φησὶν ὁ υἱός ἐστιν ἢ ἑτέρῳ μεμαθημένος ὡς ἑ
τέρῳ τυχὸν ἂν εἰς νοοῖτο καὶ αὐτοῦ
καθ᾽ ἑρμηνείας οἰκονομικήν· πλημμελ
δὲ ὅτι τὸ ἀντιτείνας μέσον· καὶ τῶν ὅτι μα
λιστα σφαλερωτάτων, ἀναπείθει γρα
φικῶς ἀρρήτως ὧδε· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ
τυρία τοῦ θεοῦ· ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ.
ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ὁ
πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ,

ὁμιλ. πατέρων τῶν υἱῶν· φάσκων τοὺς σοὺς ἠκ
αὐτὸν· ὅτι οὐκέτι πιστεύσετε εἰς τὴν μαρ-
τυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· μεμαρτύρηκε δὲ ὅτι
αὐτὸς ὁ μετὰ σαρκὸς καὶ ἐν τῇ τοῦ δού-
λου μορφῇ μοναδικῶς τε καὶ ἰδικῶς
ἐμὸς υἱός ἐστιν ἀληθῶς· καὶ αὐτὸς δὲ
τὴν διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀναγεννῶν χάριν
καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ζωοποίησιν καὶ τὴν
θεοῦ μέθεξιν· διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ ἐν πνεύματι· διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ πεπρᾶχθαι δώσομεν ἀνα-
μεμνησόμεθα γὰρ Ἰωάννου λέγοντος· ὁ ὀπί-
σω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου
ἐστί· οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδή-
ματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτί-
σει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· ἆρα οἷον εἰ-
πέ μοι τῆς καθ᾽ ἡμᾶς ἀνθρωπότητος
ἔργον εἶναι φαμέν, τὸ ἐν πνεύματι ἁγίῳ
βαπτίζειν δύνασθαι καὶ πυρί· καὶ πῶς
ἂν εἴη τοῦτο· καὶ μὴν ἄνδρα λέγων
τὸν ὀπίσω μου λέγει ἐρχόμενον ὄντα
καὶ ὀφθησόμενον, αὐτὸν ἔφη βαπτί-
ζειν ἐν πυρὶ καὶ ἁγίῳ πνεύματι· οὐ τὸ ἀλλό-
τριον τοῖς βαπτιζομένοις ἐνιέντα
πνεῦμα δουλοπρεπῶς καὶ ὑπουργικῶς
ἀλλ᾽ ὡς θεὸν κατὰ φύσιν μετ᾽ ἐξουσίας.
τῆς ἀνωτάτω τὸ ἐξ αὐτοῦ τε καὶ δι᾽ αὐ-
τοῦ καὶ ὁ θεῖος ἡμῖν ἐνσημαίνεται χα-
ρακτήρ· ἀναμορφούμεθα γὰρ ὡς εἰ-
κόνα πρὸς θείαν εἰς Χριστὸν· οὐ σωματικῶς

ἴ. τό
ἐξ αὐ:

ὑπομένομεν τὸν ἀναπλασμόν· κομι-
δῇ γὰρ ἀληθὲς οἴεσθαι τουτί· διὰ δὲ τοῦ
μεταλαχεῖν ἁγίου πνεύματος, αὐτὸν ἐν ἑαυτοῖς
ἔχοντες τὸν Χριστὸν ὡς ἤδη χαίροντας,
ἐκεῖνο φωνεῖν· ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου
ἐπὶ τῷ κυρίῳ· ἐνέδυσε γάρ με ἱμάτιον σω-
τηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης· ὅσοι γὰρ
φησὶν εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύ-
σασθε· εἰ δὲ δή τις ἔροιτο προσιών· ἆρ᾽
οὖν εἰς ἄνθρωπον βεβαπτίσμεθα· καὶ τοῦτο
εἶναι φήσομεν ἀληθές· καὶ πρόστε ἡ-
μῶν ἀνταλοῦσεται εὐφημεῖν ἄνθρωπον· τί δὲ
ὦ οὗτος καταλογίζεις ἡμῶν τὴν ἐλπί-
δα· εἰς γὰρ ὃν βεβαπτίσμεθα, γὰρ οὐκ εἰς
ἄνθρωπον ἀληθῶς ἀλλ᾽ εἰς θεὸν ἐνανθρωπή-
σαντα· καὶ ἀνιέντα τῶν ποινῶν καὶ τῶν ἁμαρ-
τημάτων αἰτιάματα· τοὺς τὴν εἰς αὐτὸν πί-
στιν εἰσδεδεγμένους· καὶ γοῦν ὁ θεσπέ-
σιος πέτρος Ἰουδαίοις ἔφη προσλαλῶν·
μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἕκα-
στος ὑμῶν εἰς ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄ-
φεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λήψεσθε τὴν δω-
ρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος· ἀπολύων γὰρ ἁ-
μαρτιῶν τὸν αὐτῷ προσκείμενον· τῷ
ἰδίῳ λοιπὸν καταχρίει πνεύματι· ὅπερ ἐ-
μίνσμεν αὐτὸς ὡς ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος· καὶ ἰδι-
δίως ἡμῖν ἀναπηγάζει φύσεως· καὶ ἡμῖν
ὥσπερ τὸ χρῆμα τιθείς· τὴν μετὰ σέ-
κοσ οἱ κομιδῇ τὴν ἕνωσιν καὶ ὡς ἄνθρωπος
ἐνεπερεῖ σωματικῶς· ἐνεφύσησε γὰρ

αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλη-
σίας· ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν
νεκρῶν· ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύ-
ων· ὅτι ἐν αὐτῷ ηὐδόκησε πᾶν τὸ πλή-
ρωμα κατοικῆσαι· καὶ δι' αὐτοῦ ἀπο-
καταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν· εἰρηνο-
ποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ
δι' αὐτοῦ· εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν
οὐρανοῖς· ἰδοὺ δὴ πάλιν ἀναφανδὸν
φησὶ· δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται τὰ
πάντα· καὶ μὴν ὅτι πρὸ πάντων ἐστὶ
καὶ ὅτι τὰ πάντα συνέστηκεν ἐν αὐτῷ· καὶ
αὐτὸν εἶναι φησὶ πρωτότοκον ἐκ τῶν
νεκρῶν· εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵμα-
τος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ· τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς
καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· εἶτα τίς ὁ ἐκ νεκρῶν πρω-
τότοκος εἰ μὴ Χριστὸς Ἰησοῦς, τουτέστιν ἐν σαρκὶ
καὶ μετὰ σαρκὸς ὁ λόγος πεφηνώς·
ἀμφοῦ δ' ἄμφω πότε ἢ νέον εἰσί· διὰ φύ-
σιν θεὸς ὢν ὁ λόγος· οὐδ' ἂν μόνοις τὸ πρῶτον ὁμοῦ
δημιουργὸς καθ' ἡμᾶς ὡς ἄνθρωπος· εἰ μὴ δὲ
δεδημιούργηκεν ὡς θεός· καὶ εἰ μὴ διὰ σάρ-
κος μόνης τὸ μέγα τὴν ἕνωσιν· πρωτότοκος
δὲ καὶ ἐκ νεκρῶν καθὸ πέφηνεν ἄνθρωπος· οὐ
καὶ ἀπομανθάνων τὸ εἶναι θεὸς διὰ τὴν ἐνανθρώ-
πησιν· ἴδοις δ' ἂν ἑτέρωθι διὰ τῶν αὐτῶν
ἰόντας λόγων τοὺς πνευματοφόρους·
Ἰωάννης γάρ φησιν ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ
ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν· καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος·
οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν· πάντα
δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο
οὐδὲ ἕν· Παῦλος δὲ αὖ· εἷς θεὸς ὁ πατήρ ἐξ οὗ
τὰ πάντα· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' οὗ τὰ πάν-
τα· ἀλλ' ἅπερ ἡμῖν τιμίως λαλοῦμεν μετὰ τὸ ἡμῶν ὡς
σαρκὶ τὸν λόγον· καὶ εἰς ἑτερότητα κατα-
διαιροῦντες ὡς ἐν υἱῶν δυάδι φημὶ κατὰ
τοὺς Ἰουδαίους· πῶς ἐκτίσθη τὰ πάντα
δι' Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀλλὰ μὴν ἐκτίσθη δι' αὐτοῦ τὰ
πάντα· πρόδηλον οὖν ὅτι τὰ φύσει τε
καὶ ἰδικῶς ἐνυπάρχοντα τῷ ἐκ θεοῦ
ὄντι λόγῳ· τετήρηται πάλιν αὐτῷ· καὶ ὅτε
γέγονεν ἄνθρωπος· ἐπισφαλὲς οὖν ἄρα
τὸ διατέμνειν αὐτὸν τολμᾶν· εἷς γὰρ κύριος
Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα δεδημιούρ-
γηκεν ὁ πατήρ· τοιγαροῦν καὶ δημιουργὸς
ὡς θεός· καὶ ζωοποιός, ὡς ζωή· ἀμύμων
πάλιν καὶ τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἰδιώμασιν εἰς
ὄντι τὸ μετὰ σάρκος συγκείμενον· μεσίτης
γάρ ἐστι θεοῦ καὶ ἀνθρώπων κατὰ τὰς γραφάς·
φύσει μὲν ὑπάρχων θεὸς καὶ οὐ διχαζόμε-
νος· ἄνθρωπος δὲ ἀληθῶς καὶ οὐ ψιλῶς κα-
θ' ἡμᾶς· ἀλλ' ὢν ὅπερ ἦν καὶ εἰ γέγονε
σάρξ· γέγραπται γοῦν ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ
σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας·
ἢ γὰρ οὐχὶ διὰ τῆς αἰτίας καὶ θεοτόκου παρ-
θένου τετέχθαι φαμὲν καὶ πιστεύομεν
ἐπ' ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος καιροῖς τὸν Ἐμ-
μανουήλ· εἶτα πῶς τοῦτο οὐκ ἀληθές·
τὸ δὴ χθὲς καὶ σήμερον ὦ φιλόχρι-
στε· ἴσως λέγεις καὶ ἐρρωμένως τὸν ἐνεστηκότα

καὶ κ(ύριο)ς. γεγραφότα δὲ οἶσθά που τὸν ἱερώ-
τατον Παῦλον· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ
ζῇ· καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. ἐάν
τε γὰρ ζῶμεν, τῷ κ(υρί)ῳ ζῶμεν· ἐάν τε ἀπο-
θνήσκωμεν, τῷ κ(υρί)ῳ ἀποθνήσκομεν.
ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν,
τοῦ κ(υρίο)υ ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χ(ριστὸ)ς ἀπέθανε
καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων
κυριεύσῃ. ἆρ' ἄρα μὲν οὖν ἀληθῶς ὅτι κεκυ-
ρίευκε καὶ ζώντων καὶ νεκρῶν· ὁ μὴ ἑτέ-
ρου τοῦ χάριν, πλὴν ὅτι τοῦ δέ τε καὶ ὁ-
μοῦ τεθνεὼς καὶ ἐγηγερμένου. τίνα δὴ
οὖν ἄρα φαμὲν ὡς ὑπέδυ μὲν θάνατ-
ον μειώδαν. ἢ τὸν ἴδιον δηλονότι· ἀλλ' ὅτι
μὲν τὸν ἴδιον ἅπας τις οὖν οἶμαι συμβαίνει
ἄν. τί οὖν ἐροῦμεν; πότερα θνητός τέ ἐστι
καὶ φθορᾷ κάτοχος ὁ ἐκ θ(εο)ῦ π(ατ)ρὸς λόγος· ἢ
πέρα θανάτου καὶ φθορᾶς ἀμείνων ὡς
ζωή. καίτοι πῶς οὐχ ἅπασιν ἐμφανές ὅτι
θανάτου κρείττων ὡς ζωή. εἶτα πῶς
γέγονεν ἐν νεκροῖς καὶ ἐλεύθερος κατὰ τὰς
γραφάς. τεθνάναι γὰρ οὔτι που καθ' αὑτὸν
ὁ λόγος. φαμὲν οὖν ὅτι τεθνεὼς αὐτοῦ τῆς
σαρκὸς αὐτὸς τοῦτο λέγεται παθεῖν. οὐκοῦν
οὐ δίχα σαρκὸς σὺν αὐτῇ δὲ μᾶλλον καὶ
ἐν αὐτῇ τὴν τῆς κυριότητος ἀνεδήσατο δό-
ξαν. ὁμοίως σαρκικῶς καὶ φύσει τῇ καθ' ἡμᾶς
τεθνηκὼς καὶ ἐγηγερμένος. ἀνθρώπινον μὲν
τὸ τεθνάναι πάθος· ἐμεέγημα δὲ θεϊκὸν τὸ
ἀναβιῶναι δεικνὺς ἵνα δι' ἀμφοῖν γνωρί-

ζηται καθ' ἡμᾶς τε αὐτὸς καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς
ὡς θ(εὸ)ς καὶ τῶν ὅλων γεγονώς· ὁ αὐτὸς κε-
ὅλως πρὸς σαρκὸς κατὰ λόγον μετὰ τοῦ ἰ-
δίου π(ατ)ρός. οὕτως αὐτὸν ἐπιγινώσκων
ὁ Ναθαναὴλ ἔφασκεν· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ
θ(εο)ῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. αὐτὸς δὲ τοῖς
ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς καλεῖτέ με
φησὶν ὁ κ(ύριο)ς καὶ ὁ διδάσκαλος· καὶ κα-
λῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ. ἐγὼ δὲ αὐτὸν πιστού-
μενον ἀνίησι μὲν ἁμαρτίας· ἐξουσίαν ἡ-
δὲ δεδώκει κατὰ πν(ευμάτ)ων ἀκαθάρτων. ὥσ-
τε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶ-
σαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ
λαῷ. ἐν ὀνόματι γὰρ Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ τοῦ Ναζωραί-
ου περιπατεῖ μὲν ὁ τὼ πόδε λελωβη-
μένος καὶ τῇ ὡραίᾳ προσιζάνων πύλῃ. ἀρρω-
στίαν δὲ τὴν οὕτω μακρὰν ἀπεσείσατο.
καὶ τὴν ἤδη δοκοῦσαν ἀδιάφυκτον ἀπέδρα νόσον ὁ
Αἰνέας πρὸς ὃν ὁ θεσπέσιος ἔφη Πέτρος· Αἰ-
νέα, ἰᾶταί σε Ἰ(ησοῦ)ς ὁ Χ(ριστό)ς. πανταχόθεν οὖν
ἡμεῖς συνωθούμενοι πρὸς ἀλήθειαν καὶ
τοῖς ἱεροῖς γράμμασι δοκοῦσιν· ἴχνη
λαπὶν εὖ μάλα σπουδάζοντες, καὶ ταῖς
τῶν πατέρων ἑπόμενοι δόξαις, τὸν ἐκ ῥίζ-
ης αὐτὸν ἐκ σπέρματος Δα(βὶ)δ, τὸν ἐκ γυναι-
κὸς κατὰ σάρκα τὸν μεθ' ἡμῶν ὑπο-
μείναντα θάνατον· καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ὑπερ-
τιμῶμεν ὡς θ(εό)ν· τὸν δι' ἡμᾶς τε καὶ καθ' ἡ-
μᾶς μεθ' ἡμῶν ἐν νεκροῖς· τὸν ὑπὲρ ἡμῶν
ἑαυτὸν ζωοποιὸν καὶ ζωὴν νοοῦμεν εἶναι

τοῦ θῦ κατὰ ἀλήθειαν πιστεύομεν· οὔτε
ἐκλείποντος θεότητος τὸ ἄτρεπτον· οὔτε μὴν
ἀνθρωπότητος ἀπαμφιεννῦντος τὸν χ-
τον μετὰ τὴν ἄφραστον καὶ ἀπόρρητον ἕ-
νωσιν· ἀλλὰ καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογοῦν-
τες χν̄ ἐκ δύο πραγμάτων εἰς ἕν τι τὸ
ἐξ ἀμφοῖν ἀπορρήτως ἐκ τῆς φιμὸ κ-
θένωσιν δηλονότι τὴν ἀνθρωπότητος καὶ φύσε-
παραπετούμενοι· ὅσον γε τοῖς οὕτω δοξά-
ζουσιν περιέσται τὸ κέρδος, σαφηνιεῖ λέγων
ὁ χῦ μαθητής· ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι ἰσ̄
ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θῦ, ὁ θσ̄ ἐν αὐτῷ μένει καὶ
αὐτὸς ἐν τῷ θῷ· ὅτι δὲ ἰσ̄ χσ̄ ὁ ἐκ δαδ κατὰ
σάρκα, κατὰ φύσιν ἀληθῶς ἐστιν υἱὸς τοῦ
θῦ· καθὸ γέγονε σὰρξ ὁ λόγος καὶ ἐσκήνω-
σεν ἐν ἡμῖν. κατασφενίσει λέγων ὁ σο-
φὸς ἰωάννης· καὶ οἴδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θῦ
ἥκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γι-
νώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν θν̄· καὶ ἐσμὲν
ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἰῦ χῶ· οὗτ(ος)
ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θσ̄ καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος·
ᾗ αὐτοῦ καὶ σὺν αὐτῷ τῷ θῷ καὶ πατρὶ ἡ δ(όξα)
σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

Κυρίλλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας προσ-
φωνητικὸς τοῖς εὐλαβεστάτοις μοναχοῖς

ε̄ Σεμνολόγημα μὲν οἰκουμενικὸν καὶ χ-
μα δέ, τῶν αἰγυπτίων ἐκκλησιῶν· τοῦ παντ-
ἡμῶν σεπτοῦ χῦ φαίη τις ἂν καὶ μακαριεῖ-
τος ὑμᾶς δὴ τὰς ἱερὰς καὶ παρὰ ἀγ-

αὐτοῦ νύμφας. ὡς εὐκάταται καὶ θεοφιλέ-
σται μασιλίδας· αἷς τὸ πάν ποικίλον
τῆς ἀρετῆς ἐναστράπτει κάλλος τὸ τοῖς
τῆς θεότητος ὀφθαλμοῖς ἡδύ τε καὶ γνωρι-
μώτατον· μὴ γένηται δὲ καὶ σπουδὴ μᾶλλον
δεῖ δὴ κατορθοῦται. καὶ δεῖ μὲν ἐν πίστει
διαπρεβομεν θῦ· καὶ κατ' οὐδὲν ἐναντερόπ-
σισαμένην· γράφει δέ που φησὶν ὁ σοφώ-
τατος παῦλος· ὁ μοι μαθηταὶ ἀληθῶς καὶ
τοῦ χῦ τοῖς ἔθνεσιν ἱερουργήσας μισθί-
λιον· ὥστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ ἑδραῖοι
γίνεσθε· ἀμετακίνητοι· περισσεύοντες
ἐν τῷ ἔργῳ κῦ πάντοτε· ὅπου γὰρ πί-
στις ὀρθὴ καὶ ἀμώμητος τοῖς ἐξ ἔργων ἀ-
γαθῶν αὐχήμασιν εὐμαλῶς συμφέρεται
καὶ ἰσόδρομον ἔχει τὴν εἰς κλῆσιν· ἐκεῖ
που πάντως εἴη ἂν μὲν παντὶ καλῷ τέλειο-
ος· καὶ τὸ ἀρτίως ἔχον εἰς ἁγιασμόν· λό-
γος μὲν μοι ὢν ἅπας ἐν ἡμῖν τῆς ἐμοῦ σης
... κλείας κατορθοῦμεν ἔχεται καὶ
ὁμολογεῖ τὴν μὴ παμέρως θελάσας οὐδέν·
εἰ ἀλλὰ καὶ συγγνώμης ἄξιος. εἰ δὲ διεμέ-
... μοῦ κἂν ἐφίκοιτο τῆς ἀξίας
... γὰρ ἔχει τὸ δύνασθαι κατορθοῦν τό
ποθούμενον· διαμνημονεύσεται μέν· πο-
... νήσας τὸ ἀδράνες καὶ εἰς τοῦτο μελ-
... ἁμαρτήματος ... λεῖς τῶν εἰς ἑαυ-
... αἰτίαν μάρτυρ· οἷς γὰρ ἐνεργεῖ κόσ-
... καλλίων εἰ ἐν δυνάσθαι ταῖς εἰς ἀρετ(ὴν)
... ἀνθ' ὅτου λοιπὸν ... ἡ ἐλπὶς μου.

ΔΔ–
φυ ξβ

κατὰ φύσιν δόξης αὐτοῦ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων
καὶ χρόνου. καὶ γάρ ἐστι συνάναρχος κατὰ
χρόνον. καὶ συναΐδιος τῷ ἰδίῳ γεννήτο-
ρι. σύνεδρός τε καὶ ἰσοκλεὴς αὐτῷ κα-
ἰσότητι κατεστεμμένος τῇ πρὸς πάντα ὁ-
χαρακτὴρ γάρ ἐστι καὶ ἀπαύγασμα τῆς
ὑποστάσεως αὐτοῦ. πιστεύομεν δὲ ὡς
ἐστὶ πάντων τὸ αἴτιον· οὐκ ἀλλότριον αὐτὸν
τῆς θείας φύσεως καταμανθάνομεν.
καὶ γάρ ἐστιν ἐκ πατρὸς φυσικῶς προελθὼν
μένων δὲ ἴδιος οὐ τῇ κτίσει· νοεῖται γὰρ οὕτως
μία τε καὶ ὁμοούσιος· καὶ ἐν ταυτότητι
δόξης ἡ ἁγία καὶ προσκυνουμένη τριὰς
φαμὲν δὲ ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ
θεοῦ καὶ πατρὸς ἀπορρήτως γεγεννημένος
μονογενὴς αὐτοῦ λόγος τῶν αἰώνων ποιη-
τής δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἐν ᾧ τὰ πάν-
τα· τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἡ πάντα ζωο-
γονοῦσα φύσις· ζωὴ γὰρ πέφυκεν ὡς ἐκ
ζωῆς τοῦ πατρὸς ἐπ' ἐσχάτοις τοῦ αἰῶνος
καιροῖς. εὐδοκήσαντος τοῦ πατρὸς ἵνα
σώσῃ τὸ ἐπὶ γῆς γένος πεπτωκὸς εἰς ἀρὰν
καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας κατακομισθὲν
εἰς θάνατον καὶ φθοράν· ἐπεὶ κατὰ ἀνθρώ-
[illegible] κατὰ τὰς γραφάς· κεκοινώνη-
κεν αἵματος καὶ σαρκὸς τουτέστι γέγονεν ἄν(θρωπ)ος
καὶ σάρκα λαβὼν καὶ ἰδίαν αὐτὴν ποιησά-
μενος. ἐγεννήθη σαρκικῶς διὰ τῆς ἁγίας
καὶ θεοτόκου μαρίας ἀλλὰ καίτοι καθ' ἡμᾶς
γεννώμενος· καὶ τὴν τοῦ δούλου μορφὴν οἰκει-

νομικῶς ὑποδὺς μεμένηκεν ἐν τῇ
φυσικῇ θεότητι καὶ κυριότητι· οὐ γὰρ πέ-
παυται τοῦ εἶναι θεὸς εἰ καὶ γέγονε σάρξ·
τουτέστι καθ' ἡμᾶς τε καὶ ἄν(θρωπ)ος· ἐπειδὴ
ἄτρεπτος κατὰ φύσιν ὡς θεὸς μεμένηκεν
ὅπερ ἦν ἀεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται. κεχρημά-
τικε καὶ υἱὸς ἀν(θρώπ)ου· καὶ ἐπειδὴ καταβέβη-
κεν ἑκὼν ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος
μέτροις. καθῆκε γὰρ ἑαυτὸν εἰς κένω-
σιν· ὑπομεμένηκε γὰρ ἀνθρωπίνως. γέ-
ννησιν τὴν ἐκ γυναικός· οὐκ ἀρχὴν
τοῦ εἶναι λαβούσης τῆς θείας αὐτοῦ φύ-
σεως· ὅτε κατὰ σάρκα γεγένηται λέ-
γεται. ἀλλ' ἦν μὲν καὶ ἔστιν ὡς ἔφην ἐκ θεοῦ
πατρὸς φυσικῶς τε καὶ ἀληθῶς ὁ λόγος·
ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἄλλος ἀλλ' οὗτος νοεῖται καθ' ἡ-
μᾶς. ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεννώμε-
νος ἀλλ' αὐτὸς σαρκωθεὶς ὁ λόγος καὶ
ἰδίου μετέχων σώματος αὐτοῦ· διὰ τοῦτο
λέγεται γεγεννῆσθαι σαρκικῶς ὡς τῆς
ἰδίας σαρκὸς τὴν γέννησιν οἰκειούμε-
νος. οἱ δὲ λέγοντες ἀσυνέτως θεοτόκον οὐκ ἀ-
[illegible] τὴν ἁγίαν παρθένον· ἐκπίπτουσιν ἀ-
[illegible] εἰς τὸ δύο λέγειν υἱοὺς τοῦ θεοῦ· ἀ-
[illegible] τε τοίνυν σαρκικῶς σαρκωθέντα
θεὸν ἁγία παρθένος. πᾶσα [illegible]
[illegible] οὐχ ἑκόντας αὐτὸν ὁμολογεῖν· ὅτι καὶ
[illegible] γεγέννηκεν ἄνθρωπον οὐδὲν ἔχοντα πλέον
[illegible] τὸ πλεῖον. εἰ τῷ παντὸς αὐτοῦ κάμψει
[illegible] γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολο-

κύριος μὲν γὰρ ὁμολογούμενος, καὶ αὐτὸς
ὁ υἱὸς ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα· ὁ γὰρ κύριος
φησὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν· ὁ δέ γε τοῦ μακαρίου
παύλου κόπος ἦν ἐν τούτοις εἰς αὐτὸν συμ-
πείθεται τὸν νοῦν· εἴ τις γάρ φησι κύριον ἰησοῦν χριστὸν
ἀναθεματίζει τοίνυν τὸν μὴ φιλοῦντα
αὐτόν· οὐ φιλεῖ δὲ αὐτὸν ὁ μήτε φύσει τιμῶν
τε ἀληθείᾳ λέγων υἱὸν εἶναι τοῦ θεοῦ· ἀλ-
λὰ ὥσπερ ἕνα ἀπεραντάζει τινὰ θεὸν, παρ' αὐτὸν
ἐκ θεοῦ λόγον· καὶ τὸ τῆς οἰκονομίας δὲ
δικαίων μυστήριον· διὰ τοῦτ' ἐμμετρεῖ εἰσόδιον
τὸν ἐν ἀμὴν κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ:- τῷ δὲ θεῷ χά-
ρις πάντοτε τῷ θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φα-
νεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· ὅτι χριστοῦ
εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομέ-
νοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· εἶτα
πῶς οὐ θεὸς ὁ χριστὸς ὅσπερ ἐστὶν αὐτὸς ὀσμὴ
τῆς γνώσεως τοῦ πατρός· οὐ γὰρ δὲ ἐν ἑτέρᾳ τὴν ἀρ-
φύσει τὴν τῆς θείας φύσεως εὐωδίαν ἀνα-
μάθοι τις ἄν· ἀλλ' ὥσπερ ἡ τῆς ἀνθρω-
πότητος ὀσμὴ σημαίνει που πάντως
ἄνθρωπον, οὕτω καὶ ἡ τῆς θεότητος θεόν· εἰ δὲ
χριστὸς εὐωδία τοῦ πατρὸς ἄνω λέγεται καί ἐστιν
ἀληθῶς, πῶς οὐ θεός ἐστι χριστὸς, κἂν εἰ γέ-
γονεν ἄνθρωπος οἰκονομικῶς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος:
Ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε ἐγγεγραμμένη
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν γινωσκομένη
καὶ ἀναγινωσκομένη· ὑπὸ πάντων ἀν-
θρώπων φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπι-

στολὴ χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν· ἐγγεγραμ-
μένη οὐ μέλανι· ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος·
οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶ καρ-
δίας σαρκίναις. ἔφη που θεὸς διὰ ἑνὸς τῶν
προφητῶν ἐπὶ τῶν καιρῶν ἐκείνων λέγει κύριος
διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐ-
τῶν· καὶ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν ἐπιγρά-
ψω αὐτούς· γεγόνασι μὲν τοίνυν ἐπιστολὴ
χριστοῦ γεγραμμένοι οὐκ ἐν μέλανι τῷ
αὐτῶν διδασκάλων, ἀλλ' ἐν πνεύματι θεοῦ ζῶντος· οὐ δια-
κονικῶς μᾶλλον ἀλλ' ἡμῖν οὕτως εἴπω-
μεν αὐτουργικῶς· ἴδιον γὰρ αὐτοῦ τὸ
πνεῦμά ἐστιν· εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ ἐν ἰδίῳ
πνεύματι γράφων ἡμῖν τῆς θεογνωσίας τὴν ὁδόν:-
περὶ τῶν ἰουδαίων φησίν· ἀλλ' ἐπωρώθη
τὰ νοήματα αὐτῶν· ἄχρι γὰρ τῆς σήμε-
ρον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ
ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μέ-
νει μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅ, τι ἐν χριστῷ κα-
ταργεῖται· ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα
ἀναγινώσκεται μωσῆς· κάλυμμα ἐπὶ
τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· ἡνίκα δ' ἂν
ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον· περιαιρεῖται τὸ κά-
λυμμα. ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ
πνεῦμα κυρίου ἐκεῖ ἐλευθερία· εἰ τέλος νό-
μου καὶ προφητῶν ὁ χριστὸς καὶ οὐκ ἀποκα-
λύπτεται τὸ κάλυμμα τὸ ἐπὶ τῇ ἀνα-
γνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μὴ ἐν νοή-
ματι χριστοῦ, ποῖον ἔχει λόγον, τὸ ἄνω ἀν-
τιθεῖσθαι κοινὸν ὑπάρχει μὲν ὅμοια τῇ τῆς

στοῦ παραιτουμένου. καὶ εἰ ἄνθρωπος ἦν ἁπλῶς
καθ᾽ ἡμᾶς, πῶς θεῖον κατήργησε νόμον
ἡ πίστις ἡ εἰς αὐτόν. καὶ εἰ ἐν μὲν ἐν ἀμέ-
μως μὲν οἱ διὰ πίστεως μᾶλλον ἢ οἱ πρὸ ἡμῶν
κατ᾽ ἐκεῖνον τοῦ καιροῦ καθ᾽ οὓς ἦν ὁ νόμος
πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον
ἐφρουρούμεθα συγκλειόμενοι εἰς τὴν
μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥσ-
τε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν ἵνα
ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. ἐλθούσης δὲ
τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.
πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν
ἐνεδύσασθε. ὡς παιδαγωγὸν ἦν ὁ νόμος. οὐκέ-
τι δ᾽ ἕτερον ἀναφέρομεν πλὴν ὅτι μόνον ἐπὶ
Χριστόν. καίτοι τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας διδάσ-
καλος ὤν, πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός. καὶ εἰ καταρ-
γεῖται νόμος διὰ τῆς πίστεως τῆς εἰς αὐτὸν
καὶ τὸ τῆς παιδαγωγίας αὐτοῦ τέλος παρα-
δίδωσιν ὡς εἰς τὸ ἄριστον ἀγαθὸν ἀναβέ-
τους παιδαγωγουμένους. τὸ δὲ εἰς ἀλη-
ξιν ἀγαθὸν εἴη δ᾽ ἂν ἕτερον οὐδὲν παρ᾽ αὐτὴν
τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας εἴδησιν, πῶς
δ᾽ ἂν ἐνδοιάσειέ τις ὅτι θεός ἐστι. βαπτιζόμενοι
δὲ εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, πῶς εἰς
Χριστὸν βαπτιζόμεθα ὥσπερ εἰς μόνον ἀλη-
θῆ. καίτοι τοῦ κατὰ φύσιν ἕνος ὄντος
υἱοῦ ἀλλὰ μὴν εἰς αὐτὸν βεβαπτισμένοι
θεοῦ, οὐκ ἄρα γεγονότος τοῦ λόγου. ἀλλὰ τό-
τε μὲν οὐκ εἰδότες θεόν, ἐδουλεύσατε τοῖς

φύσει μὴ οὖσι θεοῖς. νυνὶ δὲ γνόντες θεόν, μᾶλ-
λον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέ-
φετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοι-
χεῖα. εἰ θεὸν ἔγνωμεν καινὸν ὁμολογοῦντες τὸν
Χριστὸν καὶ ἐγνώσθαι φαμὲν ὑπὸ θεοῦ γνωσθέν-
τες αὐτῷ, πῶς οὐ θεὸς ὁ Χριστός. ἐμοὶ δὲ μὴ
γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται
κἀγὼ κόσμῳ:— ὁ μακάριος Παῦλος
οὐδὲ καυχήσομαι ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ σεβασμίου
ἐπείπερ σοφὸς καὶ ἅγιος πρεσβύτης ὁ λόγος. οὐ γὰρ
ἐν ἀνθρώπῳ κατασεμνύνεσθαι χρὴ μᾶλλον ἢ
ἀλλ᾽ ἐπὶ θεῷ. πῶς οὖν ὁ Παῦλος ἐν τῷ σταυρῷ
τοῦ κυρίου καυχᾶσθαι φησὶ μέλλειν· δεῖ γὰρ μᾶλλον
ἐπὶ θεῷ τοῦτο δρᾶν, σκοποῦ γὰρ οὗτος τοῖς
ἄλλοις ἁγίοις, ἀλλ᾽ ὑπάρχει πνευματο-
φόρος ἐν θαύματι Χριστοῦ καυχᾶσθαί φησιν. οὐ-
δὲ μόνον ἄρα θεὸν οἴονται καὶ ἀληθῆ καὶ δι᾽ ἡμᾶς
παθόντα σαρκί:—
Περὶ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός φησι, κατὰ τὴν ἐνέρ-
γειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἣν ἐ-
νήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νε-
κρῶν. καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν
τοῖς ἐπουρανίοις ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς
καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριό-
τητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομέ-
νου. οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν
τῷ μέλλοντι. ἰδοὺ δὴ τὸν ἐγηγερμένον
ἐκ νεκρῶν κεκάθικεν ὁ πατὴρ ἐν δεξιᾷ αὐ-
τοῦ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας

φησὶ τὰ ἄνω ὁρᾶτε. καί τοι λεγομένου
υἱοῦ αὐτοῦ. ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερ-
ναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβά-
νοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· ὁ διδάσκαλος
ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα. καὶ λέγει
ναί. καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν, προέ-
φθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι δοκεῖ Σί-
μων· οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνος λαμβά-
νουσι τέλη ἢ κῆνσον· ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν,
ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. εἰπόντος δὲ ἀπὸ τῶν
ἀλλοτρίων· ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄραγε ἐλεύ-
θεροι εἰσὶν οἱ υἱοί. πῶς ἐλεύθερον ἑαυτὸν
εἶναί φησι καὶ ἐξ ὁμοίου καὶ ὡς ὄντα τέλη καὶ
υἱὸν ἀληθῶς. εἰ μὴ θεὸς ἐστὶν ἐν φύσει τῇ κα-
θ' ὑπόστασιν σαρκὸς καὶ αἵματος κεκοι-
νωνηκὼς. ὥστε τελεῖ δὲ τὸ δίδραχμον.
ὡς γεγονὼς ὑπὸ νόμον ὁ ὑπὲρ νόμον Ἰησοῦς.
ἄνθρωπος δὲ ὤν, οὐχ ὑπὲρ νόμον νοεῖται. πῶς
γὰρ οὐδ' ἂν ἔχοι κατὰ φύσιν τὸ ἐλεύθερον,
εἰ μὴ νοεῖται θεὸς ἐν ἀνθρωπείᾳ μορφῇ.
ἀνακείμενον τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις τοῦ να-
τῶν ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ. παῖδες προσεκάθιζον
ἀφημοῦντες καὶ λέγοντες ὡσαννὰ τῷ υἱῷ
Δαβὶδ θεοσεβῶς δὲ πάντως ἐστὶν ἡ δοξο-
λογία. ἠγανάκτησαν οἱ Φαρισαῖοι· καὶ
δὴ καὶ προσῆλθον λέγοντες· ἀκούεις τί
οὗτοι λέγουσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ναὶ
οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νη-
πίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον
ἀναφιλεαίομεν ἐν τούτοις ἀπομνημονεύσαντ

μακαρίου Δαβὶδ λέγοντος· Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν
ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ
γῇ, ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου
ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. ἐκ στόματος νηπί-
ων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. οἱ
μὲν γὰρ παῖδες ἀφημοῦντες ἔλεγον· ὡσ-
αννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· καταδέχεται δὲ τὴν
δοξολογίαν ἀφημουμένου. ὁ δέ γε μακά-
ριος Δαβὶδ οὐκ ἀνθρώπῳ ταύτην ἀνετίθει κοι-
νῷ. κυρίῳ δὲ μᾶλλον οὗ καὶ θαυμαστὸν γε-
γονέναι τὸ ὄνομα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐπήρθη
γὰρ καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια ὑπεράνω τῶν
οὐρανῶν. εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ Ἰησοῦς Δαβὶδ τὸ κατὰ
σάρκα Χριστός. ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
δόξῃ αὐτοῦ. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ,
τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. ἄρα
ὡς ἄνθρωπος εἰς τὸν καθήμενος καθεδεῖται
Χριστός. παρεστηκότων αὐτῷ πάντων τῶν ἀγγέ-
λων, οὐ τότε κρινεῖ τὸν κόσμον. εἶτα πῶς ἰσό-
ἂν ἔχοι τοῦτο λόγον. γέγραπται γὰρ ὅτι εἷς
ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ κριτής. θεὸς οὖν ἄρα
Χριστὸς ὁ ἐν δόξῃ θεοῦ καὶ θρόνον ἔχων. καὶ παρε-
στῶτας ἀγγέλους. καὶ κρίνων τὴν οἰκου-
μένην ἐν δικαιοσύνῃ. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἔφη
εἶπεν αὐτῷ· ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ
ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς σὺ εἶπας· πλὴν
λέγω ὑμῖν ἀπάρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυ-
νάμεως. καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελ

ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς,
ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, καὶ καρπὸν φέρητε,
καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ· ἵνα ὅ τι ἂν αἰτή-
σητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσῃ
ὑμῖν· ἰδοὺ πανταχοῦ δείκνυσιν ὅτι
ἰσομέτρου ἐξουσίας ἐνεργεῖ τῷ θεῷ καὶ πατρί·
ἔφασκε γὰρ ὅτι ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνό-
ματί μου, ποιήσω· νυνὶ δέ φησιν, ὅ τι ἂν
αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου,
δώσει ὑμῖν· ἆρα οὖν ἰδίᾳ μέν, δίδω-
σιν ὁ πατὴρ δίχα τοῦ υἱοῦ· ἰδίᾳ δὲ καὶ ἀνὰ
μέρος ὁ υἱὸς δίχα τοῦ πατρός· οὐκοῦν παρὰ
δύο θεῶν τοῖς αἰτοῦσι τὰ ἐν ἀγαθοῖς αἰτή-
ματα· ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει ταῦτα· μὴ
γένοιτο· εἷς γὰρ θεὸς ὁ πατήρ, καὶ εἷς κύριος
Χριστός· διανέμει γὰρ ὁ πατὴρ δι' υἱοῦ τὰ ἀγαθὰ ἐν
πνεύματι· πλὴν ἡ αἴτησις ἡ ἐν προσευχαῖς, ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ· καὶ κύριος Ἰησοῦς ἐνανθρωπήσας νοεῖ-
ται λόγος καὶ ὀνομάζεται. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν· ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα
μου, δώσει ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰ-
τεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ
πεπληρωμένη· ἐν ἴσῃ καὶ τοῦτο τοῖς
ἀνωτέρω καὶ ταχὺ διανοίᾳ λέξεται· καὶ τὸ
ἐφεξῆς ὁμοίως. ἔχει δὲ οὕτως· ἐν ἐ-
κείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου
αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐ-
ρωτήσω τὸν πατέρα· αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ
ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε

ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξῆλθον· αὕτη δέ
ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε
τὸν μόνον ἀληθινὸν θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας
Ἰησοῦν Χριστόν· εἰ τῇ ἐπιγνώσει τοῦ μόνου καὶ ἀλη-
θινοῦ θεοῦ συνέζευκται, καὶ συνεισ[illegible]
μειν [illegible] τὴν ἐπίγνωσιν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ζω-
ὴν τοῦτο τὴν αἰώνιον προξενεῖ· πῶς οὐχ ἅ-
πασιν ἐναργές, ὅτι θεός ἐστιν ἀληθινὸς ὁ
Χριστός; γέγονε γὰρ σὰρξ ὁ λόγος· καὶ μεμένη-
κε λόγος· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι
σύ με ἀπέστειλας· κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν
ἔδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦ-
σιν ἕν, καθὼς ἡμεῖς ἕν· ἐγὼ ἐν αὐτοῖς
καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσι τετελειωμέ-
νοι εἰς ἕν· ἀκριβῆ τῆς διανοίας τὸν
ὀφθαλμὸν ἐπιστήσαντες τῇ τοῦ προκει-
μένου δυνάμει, θεωρήσωμεν τί ἐν
αὐτῷ· ποίαν δόξαν φησὶν εἰληφέναι
παρὰ τοῦ πατρὸς ὁ υἱός, καὶ ταύτην ἡμῖν
ἐπιδοῦναι· αὐτὸς δὲ ἡμᾶς τῆς ἐπὶ
τούτοις ἐρεύνης ἀπαλλάξει λέγων ἵν'
ὦσι καθὼς ἡμεῖς ἕν· ἐν τῇ μὲν γὰρ φυσι-
κῇ ταυτότητι, ἕν ἐστιν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος πρὸς
τὸν ἑαυτοῦ πατέρα· εἰ καὶ νοεῖται καθ' ὑ-
πόστασιν ἑκάτερος ἰδικῶς· πῶς δὲ καὶ
ἐν ὑμῖν γενόμενοι κατὰ τὸν ἴσον τρόπον
οὐσιωδῶς δὴ λέγω καὶ φυσικῶς· καίτοι
θεοῦ φύσις ἀσύμβατος παντελῶς· εἴη δ' ἂν
πρὸς τὴν κτίσιν πῶς ἐν ταυτότητι λόγω
τῇ κατ' οὐσίαν· πῶς οὖν ἐν ὑμῖν γενόμε

φυσικῶς, ὁ ὑπὲρ τὴν κτίσιν γεγονὼς ἄν-
θρωπος· ἵνα ὥσπερ ἐστὶν ἐν τῇ τῆς θεότη-
τος φύσει πρὸς τὸν πατέρα· οὕτω καὶ πρὸς
ἡμᾶς ἐνσυνήφθη σχέσει τῇ κατὰ ἄν-
θρωπότητα τετελειωμένος γάρ. οὕτω
καὶ ἡμεῖς εἰς ἕν. οὔσης οὖν ὀψίας τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων
καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου
ἦσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ συνηγμένοι διὰ
τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων· ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
ἔστη εἰς τὸ μέσον· καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρή-
νη ὑμῖν. ἐπαπορήσαι τις ἂν κατὰ τὸ
εἰκὸς ἐκεῖνο λέγων· εἰ ἐν σώματι ἦ
μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἦν ὁ λόγος· καθὰ (ϛ)
πρὸ τοῦ τιμίου σταυροῦ πῶς κεκλεισμέ-
νων τῶν θυρῶν ἀδοκήτως εἰς μέσον
ὤφθη τῶν μαθητῶν· πρὸς τοῦτο φα-
μὲν ὅτι δυνάμει τῇ θεϊκῇ μεμνημένοι
δὲ Παύλου λέγοντος· ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ
τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρ-
κα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρ-
κα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν·
ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν
ὥστε τετελεσμένης ἤδη τῆς οἰκονομί-
ας ἐφ᾽ ἣν καὶ ἡ τῆς σαρκὸς ἀνάληψις ἐτε-
λέσθη χρειωδῶς· ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει κέ-
χρηται τῇ θεοπρεπεῖ· διὰ τοῦτο ἡ
μαλλομένη διὰ τῶν τῆς κενώσεως τρό-
πων· ἐπιγινώσκεσθαι θέλων ὡς ἐν και-
ρῷ καθήκοντι· καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνε-

φύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς λάβετε πνεῦμα
ἅγιον· ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας,
ἀφέωνται αὐτοῖς. ἄν τινων κρατῆτε,
κεκράτηνται. ὅλον ἐστὶ θεοπρεπῶς
τὸ πεπραγμένον· καὶ τοῦ πάντων ἀξιο-
λόγου· πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἄμεινον τὸ
ἐμφυσῆσαι τοῖς ἀποστόλοις καὶ δοῦναι
τὸ πνεῦμα· εἶτα μέγα καὶ ὑπὲρ τὴν κτί-
σιν, τὸ τοιαύτην ἐξουσίαν παρασχεῖν·
ὥστε κρατεῖν ὧν ἂν ἕλοιντο τὰς ἁμαρ-
τίας· ἀφιέναι δέ. καὶ οἷς ἂν βούλοιντο·
τινῶν· διατί δὲ καὶ σαρκικοῦ φυσή-
ματι τὸ πνεῦμα δίδωσιν· ὅτι μὴ ἀλλοτρία
τοῦ λόγου γέγονεν ἡ αὐτοῦ σάρξ ἀλλ᾽ ἰ-
δία αὐτοῦ· καὶ ἀνθρώπινον μὲν τὸ διὰ
σαρκὸς ἐμφύσημα· θεϊκῶς δὲ δυνα-
μικὸς ἔργον· τὸ μετόχους ἀποφῆναι
τοῦ πνεύματος τοὺς ἠξιωμένους:-

ἐκ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου:-

Ἄγγελος θεοῦ τῷ Ζαχαρίᾳ φησὶ περὶ τοῦ α-
βαπτιστοῦ· καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλία-
σις· καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ
χαρήσονται· ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον
κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ· καὶ
πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας
μητρὸς αὐτοῦ· καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν· ὁ μα-
κάριος Ἰω ἐρωτώμενος αὐτὸν τῶν Ἰουδαί-
ων ποτέ· φησὶν· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθεί-

ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. προφητεύων
δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ζαχαρίας ἐπὶ τῷ ἰδίῳ παιδὶ
φησί· καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου
κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προ-
σώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ· τοῦ δοῦ-
ναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει
ἁμαρτιῶν αὐτῶν. προευαγγελίζεται γὰρ τοῦ χριστοῦ
καὶ αὐτοῦ γενόμενος πρόδρομος. καὶ αὐτοῦ
τὰς ὁδοὺς προετοιμάζεσθαι διεκήρυττε
καὶ τὸν ἐπ' αὐτῷ προεφήτευε λόγον. ἐπιστρέ-
φων πάντας ἐπὶ θεὸν δικαιοῦσθαι σχόντας τοὺς ἐν
ἁμαρτίαις. εἶτα πῶς οὐ θεὸς ὁ χριστός. οὗτος ἔσται
μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται. καὶ δώ-
σει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον δαβὶδ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ. καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον ἰακὼβ
εἰς τοὺς αἰῶνας· καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
οὐκ ἔσται τέλος. ἆρ' οὖν ὑφέμενοι τῶν καθηκόντων
κεισόμεθα, βασιλευόμενοι διηνεκῶς
καὶ ἀκαταλήπτως. ἢ ὑπὸ θεῷ μᾶλλον βασιλευσό-
μεθα· βασιλεύοντες ἡμῶν ἐν χριστῷ καυχώμεθα
δόξῃ ὡς θεὸν μεσίτου τίμιος εἰς τοῦτο παραλη-
φθεὶς ἄνθρωπος δὲ υἱοῦ καὶ ἐν υἱῷ καταλέγε-
ται τοῦ τῶν ὅλων τοῦ θεοῦ καὶ πατρός. εἰ δὲ
τοῦτο ἀληθές θεὸς ἄρα χριστός. εἶπε δὲ
μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦ-
το ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα ἅγιον ἐ-
πελεύσεται ἐπὶ σέ· καὶ δύναμις ὑψί-
στου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον
ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. ἄρα οὖν κἂν ἐ-

μόνον υἱὸς ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου ἐκ
τούτων ἀπορρήτως γεγεννημένον ἢ γοῦν ἐκ τῆς
μέρος ἐκφύσει τε καὶ ἀληθῶς υἱὸς εἶναι πε-
πίστευται καὶ θεός. μονογενὴς δὲ ἤδη οὖν σὰρξ καθὸ
πρόφασιν γεγονὼς ὁ λόγος τουτέστιν ἰδίαν ποιη-
σάμενος σάρκα, τὸν δι' αὐτῶν ἐκ τῆς ἁγίας
παρθένου· οὕτως γὰρ ἔσται καὶ θεὸς ἀληθῶς.
καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε τὸν ἀσπασμὸν τῆς
μαρίας ἡ ἐλισάβετ, ἐσκίρτησε τὸ βρέ-
φος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη πνεύματος
ἁγίου ἡ ἐλισάβετ· καὶ ἀνεφώνησε φω-
νῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν
γυναιξί· καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλί-
ας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ
τοῦ κυρίου μου πρός με. ἐνεργήσαντος θεοῦ
προφητείας χάριν. ἔστι τίς προφήτης κα-
θ' ἕτερον τρόπον οὐδαμῶς. ὅτε γὰρ τοίνυν
ὁ ἀσπασμὸς τῆς ἁγίας παρθένου κυο-
φορούσης μαρίας ἐπὶ τὸν ἰωάννην κείμενον ἐν
μήτρᾳ αὐτὸν ἰωάννην εἰς προφητείαν. πῶς οὐ
θεὸς ὁ χριστός. καὶ ἐν τῇ τῆς παρθένου μηδέπω
κινήσας θεοπρεπῶς εἰς προφητεί-
αν δύναμιν τὸν βαπτιστήν. νῦν ἀπολύεις τὸν
δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου
ἐν εἰρήνῃ ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου
τὸ σωτήριόν σου. ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον
πάντων τῶν λαῶν φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐ-
θνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου ἰσραήλ. ὁ συμεὼν τὸν
ἰησοῦν ἀγκάλαις λαβὼν ταῦτα τοιάδε περὶ
αὐτοῦ φησί· πῶς οὖν ἔστι σωτήριον· πῶς δὲ φῶς

εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν· εἰ μὴ θεὸς εἷς
ἐστιν ἀληθῶς ὁ μονογενὴς ὁ φύσει μὲν ἐκ πα-
τρὸς ὡς λόγος· ἐκ παρθένου δὲ ὁ αὐτὸς
κατὰ σάρκα· ποῖ γέγονεν ἀποκάλυψις
τοῖς ἔθνεσιν· ἢ ἐπ' αὐτῷ ἔγνωσαν ὅτι θεὸς ἐστί·
καὶ αὐτῷ λατρεύσαντες διέφυγον τῷ
ἐγκλήματι· τὸ εἶναι θεῷ λατρεύειν ἑτέρῳ παρὰ
τὸν ἐν μονάδι φύσει καὶ ἀληθῶς. ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς
τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς
εἶπε πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰ-
πεῖν· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· ἢ εἰ-
πεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆ-
τε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς
γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας. εἶπε τῷ παρα-
λυτικῷ· σοὶ λέγω· ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ
κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκον σου.
εἰ μόνον ἡμᾶς ὅτι ὁ λόγος θεὸς ἀπαραιτεῖ
πλημμελήματα ἑτέρῳ πρέπον ὄντος τοῦ-
του μηδενί· χαρίζεται δέ, καὶ τοῦτο Χριστὸς
μετ' ἐξουσίας θεοπρεποῦς, πῶς οὐκ ἀληθῶς
θεός. κέκληται γὰρ υἱὸς ἀνθρώπου γεννηθεὶς ἐκ γυ-
ναικὸς κατὰ σάρκα· καίτοι θεὸς ὢν ὁ λόγος
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἐθεράπευσε πολλοὺς
ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονη-
ρῶν· καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο
τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ, ἃ ἴδετε
καὶ ἠκούσατε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι· χω-
λοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται·

κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται· πτωχοὶ
εὐαγγελίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἂν μὴ
σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. ἔργοις αὐτοῖς
ἀποδείξας αὐτὸν ὁ Χριστὸς τῶν θεοπρεπῶν
μεγαλουργημάτων ἀποτελεστήν· εἰς ἀνά-
μνησιν ἀναφέρει τῶν εἰρημένων διὰ φωνῆς
προφητῶν περὶ αὐτοῦ. ἔφη τοίνυν ὁ μα-
κάριος Ἡσαΐας· ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι·
καὶ γόνατα παραλελυμένα· εἶτα
μονονουχὶ καὶ χεῖρα προτείνων κα-
ταδείκνυσι τὸν Ἐμμανουήλ· οὕτω λέγ-
ων· ὁ θεὸς ἡμῶν· ἰδοὺ κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται·
ὁ βραχίων μετὰ κυρείας. ἔφη δέ, καὶ ἐν
ἑτέροις ὅτι τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλ-
μοὶ τυφλῶν· καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται·
τότε ἁλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλός· καὶ τρα-
νὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων. καὶ πρὸς τού-
τοις ἔτι· ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐ-
γερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις· ἡ γὰρ
δρόσος ἡ παρὰ σοῦ, ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν. ἔ-
φη δὲ πάλιν ὡς ἐκ προσώπου Χριστοῦ· πνεῦμα
κυρίου ἐπ' ἐμέ· οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με. εὐαγ-
γελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με· κη-
ρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν· καὶ τυφλοῖς
ἀνάβλεψιν. ὅτε τοίνυν τῆς ἐφ' αὐτῷ πίστε-
ως τὴν προφητῶν φωνὰς ποιεῖται σημεῖ-
ον? ἀποκάλυψιν· ὅθεν δὲ αὐτὸν οἱ προ-
φῆται κηρύττουσι τίς ὁ τούτοις ἐναν-
τία φθέγγεσθαι τολμῶν· ἐχειμάζοντο φησὶ κατὰ
τὴν λίμνην οἱ μαθηταί εἶτα προσελθόντες

ἡμᾶς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πεπίσ-
τευται δὲ παρ' ἡμῶν ἡ πίστις οὐχ ὡς εἰς ἄνθρωπον
ἁπλῶς ἀλλ' ὡς εἰς θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινὸν
θεὸν ἄρα καὶ Χριστόν· ἐν τούτῳ γινώσκεται τὸ πνεῦμα
τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ
ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν· καὶ πᾶν πνεῦμα
ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν, ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ
τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι
ἔρχεται καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.
ὁμολογοῦμεν τὸν Ἰησοῦν ἄρα ὡς ἄνθρωπον καὶ
καθ' ἡμᾶς εἶναι, ἢ μᾶλλον ὅτι θεὸς ὢν ὁ λόγος
γέγονε σάρξ· οὐκ ὀλιγωρήσας τοῦ εἶναι θεὸς
μεμενηκὼς δὲ μᾶλλον ὅπερ ἦν· καὶ εἰ πέ-
γονεν ἄνθρωπος ἀλλὰ τοῦτ' ἔστιν οὐ καὶ μὴ φιλολ-
ὁ τοίνυν οὐ λέγων θεὸν εἶναι ἀληθῆ τὸν Χριστόν
διαιρῶν δὲ καὶ κατασμικρύνων τὴν
δόξαν αὐτοῦ· τὸ τοῦ ἀντιχρίστου πνεῦμα ἔ-
χων ἁλώσεται. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα
καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε
τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογή-
σῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ
μένει· καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. ἀπεστάλθαι
φαμὲν παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τὸν υἱὸν τῆ
πίστει τὸν δόξαν αὐτοῦ καταφιόσιν μόνον ἐμή-
λογον αἰώνιον μανθάνει δὲ αὐτὸν Ἰησοῦν· ὅτε καὶ τὴν
κατὰ σάρκα γέννησιν ἐκ γυναικὸς ὑπο-
μείνεν οἰκονομικῶς. οὐκοῦν ὁ ἐκ θεοῦ λόγος
γέγονεν ἄνθρωπος· κἂν εἴ τις οὕτως ὁμολογή-
σειεν αὐτόν, ἔχει μένοντα ἐν αὐτῷ τὸν θεόν·
ἔσται δὲ καὶ αὐτὸς ἐν θεῷ· μνησθήσεται γάρ

αὐτοῦ λογίζεται δὲ καὶ οἰκεῖον ὡς μέτοχον
αὐτοῦ. ὁ δὲ μὴ ὁμολογῶν ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ
πατρὸς λόγος Ἰησοῦς ἐστιν καθεὶς ἑαυτὸν εἰς ἀν-
θρωπότητα, οὐ τεθὲν παρουτήσειεν ἄν.
οὔτε μὴν αὐτὸς ἐν θεῷ ἔσται κατὰ τὸν τρόπον τὸν τῆς
πνευματικῆς οἰκειότητος τρόπον. πᾶς ὁ πι-
στεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐκ θεοῦ γεγέννηται. οὐ γὰρ
κοινῶ ὁ μὲν πιστεύων οὐδὲ ἐν τέκνοις θεοῦ
καταλογισθείη ἄν. εἰ γὰρ ὅσοι τὸν υἱὸν ἔ-
λαβον, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα
θεοῦ γενέσθαι, καθά φησιν ὁ εὐαγγελιστής·
οἱ μὴ λαβόντες αὐτόν, οὐδ' ἂν ἐν τέκνοις
θεοῦ καταλογισθεῖεν· τὸν διὰ τοῦ υἱοῦ τοῦτο ὑποδέ-
χειν μὴ ἐγνωκότες· τίς δέ ἐστιν ὁ νικῶν τὸν
κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ
αἵματος Ἰησοῦς Χριστός. οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον,
ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά
ἐστι τὸ μαρτυροῦν· ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.
ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες· τὸ πνεῦμα· καὶ τὸ
ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα. καὶ οἱ τρεῖς, εἰς τὸ ἕν εἰσι.
νικᾷ μὲν τὸν κόσμον, ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς
ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· τίς δέ ἐστιν Ἰησοῦς, αὐτὸς ἡ-
μῖν ὁ μαθητὴς διαπεραίνει λέγων· οὗτός
ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος Ἰησοῦς Χριστός·
ἀλλὰ καὶ ἐν αἵματι φησὶ καὶ ἐν πνεύματι· καὶ
πῶς τρεῖς τὸ ἓν εἶναι φησίν· οὐκοῦν γέγο-
νεν μὲν σὰρξ ὁ λόγος· ἁγιάζει δὲ ἡμᾶς τῷ
πνεύματι καὶ καθαρίζει τῷ αἵματι· καὶ ἀπο-
λούει πάλιν, ὕδατι καθαρῷ. εἰς δὲ δι-

ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ θ(ε)ῷ· θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ ζωοποιηθεὶς δὲ πν(εύματ)ι· ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν ἀπειθήσασί ποτε· πολλοὶ τῶν ἁγίων ἀνῃρέθησαν προφητῶν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐκείνων ὑπὲρ ἁμαρτιῶν ἀποθανεῖν ἠρεῖτο· οὔτε μὴν προσαγαγεῖν ἡμᾶς τῷ θ(ε)ῷ· διὰ τοῦ ἰδίου θανάτου· ἀλλ' οὐδὲ ἐκήρυξέ τισι τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν· ὥσπερ ἔπραξε τοῦτο Χ(ριστό)ς· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐν αὐτῷ λελυτρώμεθα· καὶ τὸ αὐτοῦ πάθος, ἦν τῷ κόσμῳ σωτήριον· ἀπέθανε τοίνυν ὑπὲρ ἡμῶν οὐχ ὡς ἄνθρωπος εἷς ὑπάρχων τῶν καθ' ἡμᾶς· ἀλλ' ὡς θ(εὸ)ς ἐν σαρκὶ τῆς ἁπάντων ζωῆς ἀντάλλαγμα τὸ ἴδιον σῶμα δίδωσι. Χ(ριστο)ῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί· θ(εὸ)ς γὰρ ὑπάρχων τοῦ θ(εο)ῦ τε Χ(ριστὸ)ς σοφῶς καὶ ἐμφρόνως ὁ μαθητής, σαρκὶ πεπονθέναι φησὶν αὐτόν· ὑπεξάγων τοῦ πάθους τὴν ἀπόρρητον φύσιν ἧς ἀλλότριον τὸ παθεῖν· ἰδίᾳ τοίνυν πέπονθε σαρκί· καίτοι τοῦ παθεῖν ἀνοικείου ἐθισμένου ὄντος ὁ ἐκ θ(εο)ῦ λόγος θ(εὸ)ς ὤν· ἄρα Χ(ριστὸ)ς θεϊκῶς μὲν ἀπαθής· παθητὸς δὲ κατὰ τὴν σάρκα:-

Ὅτι ὁ τοῦ Χ(ριστο)ῦ θάνατος σωτήριος τοῦ κόσμου: ἐκ κ(εφαλαίου) ι' ...

Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰ(ησοῦ)ς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα· καὶ πάλιν· ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει·

ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, καρπὸν πολὺν φέρει. ἔστι δὲ οὐκ ἀμφίλογον ὅτι σέσωσται πᾶς ὁ κόσμος ἀποθανόντος ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ Ἐμμανουήλ· πλὴν ἐκεῖνο λέγομεν· πῶς ἀποθανὼν ἐδοξάσθη· καίτοι μᾶλλον μῶμον ἀσθενείας ἔχει τὸ χρῆμα· ὅθεν καὶ αἰσχύνης καταφρονήσας λέγεται γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου· ἀλλ' ἴσως ἐρεῖς δεδοξάσθαι διὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτόν, ὀρθῶς ἔχει καὶ ἀληθὴς ὁ λόγος· ἆρ' οὖν ἀνεβίωσε μᾶλλον θεϊκῶς, ἢ ἀνθρωπίνως; ἀλλ' οἶμαι θεϊκῶς. ὅταν οὖν αὐτὸν ὁ ἐκ θ(εο)ῦ λόγος σαρκὶ λέγηται παθεῖν, μὴ αἰσχυνώμεθα τὸ παθεῖν· δόξαν γὰρ ἔχει τὸ τέλος καὶ τοῦτο θεοπρεπῆ:-

Ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ κύριος Χ(ριστό)ς: ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς:

Ἆρ' οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ θ(εο)ῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας· οὐδὲν ἄρα κατάκριμα τοῖς ἐν Χ(ριστ)ῷ Ἰ(ησο)ῦ· ὁ γὰρ νόμος τοῦ πν(εύματο)ς τῆς ζωῆς, ἠλευθέρωσέ με, ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου· τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θ(εὸ)ς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας· καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί· ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πν(εῦμ)α· μάχονται μὲν γὰρ ὁμολογουμένως ἀλλήλοις ἡ σὰρξ καὶ τὸ πν(εῦμ)α· τουτέστι τὸ φρόνημα τὸ σαρκικὸν καὶ τῶν ἐμφυομένων ἐν ἡμῖν ἡδονῶν τὸ κίνημα.

δικαιοσύνη οὕτως λέγει· μὴ εἴπῃς ἐν τῇ
καρδίᾳ σου τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν·
τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ τίς καταβήσεται
εἰς τὴν ἄβυσσον· τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀνα-
γαγεῖν· ἀλλὰ τί λέγει· ἐγγύς σου τὸ ῥῆμα ἐ-
στὶν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου·
τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσο-
μεν· ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου
κύριον Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς
αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ
γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι
δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν· λέγει γὰρ ἡ γρα-
φή· πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ καταισχυν-
θήσεται· εἰς ὑμᾶς ἡ ἡμᾶς ὁ λόγος τῆς πίστεως· ὁρᾷς
εἰς τὸ τοῦ Χριστοῦ περιίστησι πρόσωπον· καὶ ὁ-
μολογοῦντες αὐτοῦ τὸν θάνατον καὶ τὴν
ἀνάστασιν ὥσπερ εἰς θεὸν πιστικῶς ὅτι σῳ-
ζόμεθα· τίς ὁ φθάσας τῷ λόγῳ οὐκ εἶναι
θεὸν αὐτόν· ἅπερ ἐστὶ κεφάλαιον τῆς ἀποστ-
ολικῆς θύρας καὶ ὁ λόγος, τῆς εἰς αὐτὸν πί-
στεως ὁμολογία· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐν αὐτῷ
καὶ αὐτὸς ὁ ἀπόστολος ἐπιγράφεται πρὸς ἡμᾶς
τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ
εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ· κατὰ
ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνί-
οις σεσιγημένου· φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε
γραφῶν προφητικῶν κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ θεοῦ εἰς
ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνω-
ρισθέντος μόνῳ σοφῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν· ἰ-

δοὺ σαφῶς τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸ κήρυγμα
Ἰησοῦ Χριστοῦ φησὶ μεῖναι· καὶ κεκρύφθαι μὲν τὸ
ἐν αὐτῷ μυστήριον· καὶ σεσιγῆσθαι χρό-
νοις αἰωνίοις· ἀποκαλυφθῆναι δὲ νῦν
εἰς ὑπακοὴν πίστεως· ἐπεστράφη γὰρ εἰς θεὸν
τὰ ἔθνη τῆς ψευδωνύμου λατρείας ἐξηρη-
μένα· καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐπεγνωκότες τὸν
φύσει καὶ ἀληθῶς· καὶ εἰς σαφὲς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐ-
γνώσθη θεός· πῶς οὖν λέγεται τὸ Χριστοῦ μυστήριον·
εἰ δὲ νοεῖται καθ᾽ ἡμᾶς ἁπλῶς ἄνθρωπος καὶ
οὐχὶ δὴ μᾶλλον θεὸς ἐν ἀνθρωπότητι, οὐκέτι
σοφὸν τὸ μυστήριον· λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον
γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ εἰς
τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων·
τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν· γέ-
γραπται γὰρ ὅτι ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ τῷ θεῷ
καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· εἴρηται
δὲ πρὸς αὐτὸν ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ
πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· καὶ σαφὲς ἡμῖν
ποιεῖ λέγων ὁ Παῦλος· οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ
ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ εἰς τὸ κληρονό-
μον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιο-
σύνης καὶ πίστεως· καὶ πάλιν ὅτι οἱ ἐκ
πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ·
εἰ οὖν εἰ διὰ πίστεως αἱ ἐπαγγελίαι δέδον-
ται τοῖς πατράσι παρὰ θεοῦ· γέγονε τοίνυν
διάκονος ὁ Χριστὸς τουτέστι μεσίτης εἰς τὸ βεβαιῶ-
σαι ἐπαγγελίας τὰς τοῖς πατράσι δο-
θείσας παρὰ θεοῦ· τουτέστι τὴν διὰ πίστεως
δικαίωσιν· γέγονε δὲ μεσίτης· οὐχ ὡς ἕτερος

φῆσαι τὴν ἐπιχείρησιν· ἀλλὰ καὶ ὥσπερ
ἡμῶν αὐτῶν πεῖσαι τῆς ἡμετέρου
τι εὐσεβείας ἀνάξιον· ἢ τί μὲν εἰ χελό-
γον· ἐπεραμένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν εὐ-
σεβεστάτην αὐτοῦ φρονεῖν εὐλαβοῦμεν τὴν ἑω-
σύμμορον ἐπιστέλλειν· ἔπειρα δὲ πρὸς
τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν τὴν εὐσεβεστάτην αὐ-
τοῦ φρονοῦν πουλχερίαν· ἢ διχονοεῖν ἡμᾶς
ὠνήθη· ἢ διχονοήσειν ἠλπίσας, ἐκ τῶν
τῆς σῆς θεοσεβείας γραμμάτων τοῦ-
το δὲ καὶ γέγονεν ὥσπερ οὕτως εἴχομεν ἐκ
περιεργίας ἐν ἁμαρτον οὕτω πόρρωθεν
ὄντα, πάντελως ἐστὶν ἐπίψογον· καὶ
μὴ γεγονὸς ποιῆσαι βούλεσθαι· ὡς οὐκ
ἦν ἀφορμὴν εἰ πέρας ἀδοκιμῆσαι· ὥστε
σὺ εἰδείης ὁποῖον τὸ ἡμέτερον· καὶ τ
ἐκκλησίας ἴσθι· καὶ τὴν βασιλείαν μὴ
σθαι· καὶ ἔτι μᾶλλον καὶ λεγόντων ἡ-
μῶν ἐμποθήσεσθαι· ὡς τῇ τοῦ σταυροῦ πρ
μοῖ δὲ θεοῦ· καὶ δέδοσθαι τῇ σῇ θεοσεβείᾳ
συγγράμματα ὡς ἂν μὴ πρόφασις εἴη
μὴ τελέσειν δικαίως διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς
εὐσεβείας ἐγκεκλεῖσθαι λόγους γυμνα-
σθῆναι γὰρ τούτους, ἐπὶ τῆς ἱερᾶς συνό-
δου βουλόμεθα· καὶ ἱερατεύειν ὡς οὐκ
καλῶς δόξειεν· ἅτε μεταλαμβάνειν
συγγνώμην εἰ τι καὶ μὴ παρὰ τῶν πρώ-
ην μηχανηθέντες· ἡμεῖς μέντοι συνταράσ-
σεσθαι τὰς πόλεις καὶ τὰς ἐκκλησίας
οὐκ ἀνεξόμεθα· οὔτε μὴν ἀνέξεται

ἡμῶν τοὺς λόγους ὧν κρίνετε προκαθί-
σαι δεῖ· τοὺς τῆς ἁπανταχοῦ προεστῶ-
τας ἱερωσύνης· καὶ διὰ ὧν ἡμεῖς ἐγχειρα-
πεπείρομεν τῆς ἀληθινῆς δόξης ἀμείβοντο
καὶ ἰσόμεθα· πάντως δὲ οὐδεὶς ὄ-
τα καὶ μὴ γεγονέναι τὴν πολιτείαν ἀξιοῖ
παρρησιάζεσθαι· ἢ τῆς κατὰ τὴν πε-
ποίθησιν τε τοιαῦτα ἀποφυγῆ αἱρήσε-
ται μερίσιν· ἐπεὶ μὴ δὲ βουληθεὶν τοῦ τ
τόξεσθαι τῆς ἡμετέρας θειότητος οὐκ ἀναμι-
χομένης· ἤτις κελεύει μᾶλλον ἢ συμμα-
χεῖν· καὶ συμβουλεύεσθαι περὶ τῶν
τοιούτων ἐθέλοι· ὥστε καὶ ἢ κινδυνεύσου
τὴν δὲ ἀσφάλειαν κατὰ τὸν χρόνον οὕτω ἐ-
πεὶ δὴ μοι συγγράμματα πρὸς πάντ
ἀπεσταλμένα τοῖς τῶν ἑτέρων πόλεων
ἱπποσίοις· καὶ τὴν παρὰ ὑμῶν σχέ-
σιν μὴ ὅμως ἀνακτήσασθαι προσδοκ-
εἰ μὴ πάντων, λιτῶν καὶ ταραχῶν
διὸς παύσειας ἐπὶ δὲ τὴν τῶν ζητουμέ-
νων ἡμετέραν μετ' ἀληθείας ἐθελόντων· καὶ γὰρ ἂν
οὕτως δοξείας· οὔτε οἰκεία πεπληρω-
μένος λύπῃ οὔτε τι διαμεμαίνων· τὰς
ἤδη γεγονότος κλήρους μὲν καὶ παρα-
λόγως ὅλως δὲ ὑπὲρ δόξης πεποιηκέ-
ναι· καὶ τὰ δόξης ἐνδίκως ἐθέλειν· οὐ γὰρ
δὴ ἑτέρως θέλοντας ἀνεξόμεθα:—

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοσεβεστάτῳ συλλει-
τουργῷ τῷ Μεγορίῳ· Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:—
Ἀρκοῦσαι αἱ διάτι μοι καὶ πιστῶς ἀξιοῖ παρὰ

γεγόνασιν ἐν ἀλεξανδρείᾳ· ἔτι ταῦτα λοι-
ὡς δὴ μάλιστα τῆς σῆς θεοσεβείας ἀγανακτούσης
σφόδρα. καὶ πάντα κάλων κινούσης πρὸς
τὸ λυπεῖν ἐμέ. βουλομένῳ δέ μοι τῆς σῆς
θεοσεβείας τὴν λύπην ἀναμαθεῖν· ἔφησαν
ὅτι τὴν πρὸς μονάζοντας αἰγυπτίους γεγραμμέ-
νην ἐπιστολὴν περιφέρουσί τινες τῶν ἀπὸ
τῆς ἀλεξανδρείας καὶ ἡ τούτου μέσου ἀφορμῆ-
ς καὶ ἡ τῆς ἀηδίας αὕτη γέγονε. τεθαύμακα
τοίνυν εἰ μὴ ἐκεῖνο μᾶλλον ἡ σὴ θεοσέβεια
καθ' ἑαυτὴν ἐλογίσατο. οὐ γὰρ πρότερον
ἐμοῦ γραφείσης ἐπιστολῆς ὁ ἐπὶ τῇ πίστει γέγο-
νε θόρυβος· ἀλλ' ἢ εἰρημένων τινῶν παρὰ
τῆς σῆς θεοσεβείας. ἢ καὶ μὴ πολλῶν χαρτίων
ἢ γοῦν ἐξηγήσεων περιφερομένων· κι-
νούμενοι ἡμεῖς ἐπανορθοῦν ἐθέλοντες
τοὺς διεστραμμένους. ἐγγὺς γὰρ γεγόνα-
σί τινες, τοῦ μὴ ἀπέχεσθαι· λοιπὸν ὁ-
μολογεῖν θεὸν εἶναι τὸν χριστόν· ὄργανον δὲ
μᾶλλον καὶ ἐργαλεῖον θεότητος καὶ ἄνθρωπον
θεοφόρον. καὶ τί γένοιτ' ἂν χεῖρον τῶν τοιούτων
ἐπέκεινα· ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ ταράχου ποία ἢ ἡ-
μῶν· ἐφ' οἷς εἴρηκεν ἢ οὐκ εἴρηκεν ἡ
σὴ θεοσέβεια· τοῖς γὰρ περιφερομέ-
νοις χαρτίοις, οὐ σφόδρα προσέχω. πῶς
οὖν σιωπήσαιμι τῆς πίστεως ἀδικουμέ-
νης καὶ τοσούτων διεστραμμένων. ἢ οὐ
παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ χριστοῦ· οὐκ ἀ-
πολογησόμεθα τῆς ἀκαίρου σιωπῆς ἐ-
μεῖναι. καὶ οἱ τεταγμένοι παρ' αὐτοῦ

πρὸς τὸ λέγειν ἃ δεῖ· τί δὲ καὶ ποιήσωμεν νῦν·
δεῖ γάρ με κοινολογήσασθαι μετὰ τῆς σῆς θεοσεβείας
μνημονεύοντος τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ θεοσεβε-
στάτου τῆς ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐπισκόπου,
κελεστίνου. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ θεοφιλεστάτων
ἐπισκόπων περὶ τῶν αὐτόθεν μεταχθέντων οὐ-
κ οἶδ' ὅπως χαρτίων· πότερον τῆς σῆς θεο-
σεβείας ἢ μή· γράφουσι γὰρ ὡς πάνυ σκαν-
δαλισθέντες· πῶς δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς ἀνατο-
λικῶν πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἐρχομένους θε-
ραπεύσομεν· καὶ τῶν χαρτίων καταγογ-
γύζοντας. ἢ τάχα που νομίζει ἡ σὴ θεοσέ-
βεια ὅτι μικρὸς ταῖς ἐκκλησίαις ἀνεφύη
θόρυβος ἐκ τῶν τοιούτων ὁμιλιῶν· πάντες
γάρ ἐσμεν, ἐν ἀγῶσι καὶ πόνοις. τοὺς ἐκ τοῦ ὀ-
ρθοφρονεῖν οὐκ οἶδ' ὅπως ἀναπεπεισ-
μένους μεθιστάντες εἰς τὸ ἀληθές. ὅτε
τοίνυν ἡ τὴν ἀνάγκην ἅπασι τοῦ γογγύζειν
ἐνεγκοῦσα ἡ σὴ θεοσέβειά ἐστι, πῶς αἰτιᾶ-
ται δικαίως. πῶς δὲ μισεῖ καὶ μάτην
καταβοᾷ· ἢ οὐχὶ μᾶλλον ἐπανορθοῖ τὸν ἑ-
αυτοῦ λόγον· ἵνα παύσῃ σκάνδαλον οἰ-
κουμενικόν· εἰ γὰρ καὶ παρεῤῥύη λόγος
ὡς ἐπὶ λαοῦ τρέχων, ἀλλ' ὅμως ἐπανορθοῦ ἀθρό-
ταις ἐπισκέψεσι· καὶ λέξιν χαρισάσθω
τοῖς σκανδαλιζομένοις καταξιώσας τὴν
θεοτόκον ὀνομάζων, τὴν ἁγίαν παρθένον ἵνα
θεραπεύσῃς τοὺς λελυπημένους.
καὶ ὀρθὴν παρὰ πᾶσι δόξαν ἔχοντες, ἐν
εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ τῶν λαῶν τὰς συνά-

φύσει· διοῦ καὶ ἐνήργηκε τὰς θεοσημείας,
ἀνάθεμα ἔστω. ἀρχιερέα καὶ ἀπό-
στολον τῆς ὁμολογίας ἡμῶν γεγενῆσθαι
Χριστὸν ἡ θεία λέγει γραφή· προσκεκόμικε
δὲ ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας
τῷ θεῷ καὶ πατρί. εἴ τις τοίνυν ἀρχιερέα
φησὶ καὶ ἀπόστολον ἡμῶν γενέσθαι οὐκ αὐτὸν
τὸν ἐκ θεοῦ λόγον, ὅτε γέγονε σὰρξ καὶ κα-
θ' ἡμᾶς ἄνθρωπος· ἀλλ' ὡς ἕτερον παρ' αὐτὸν
ἰδικῶς ἄνθρωπον ἐκ γυναικός· ἢ εἴ τις λέγει
ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσενεγκεῖν αὐτὸν τὴν προσ-
φορὰν καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ὑπὲρ ἡμῶν·
οὐ γὰρ ἂν ἐδεήθη προσφορᾶς ὁ μὴ εἰδὼς
ἁμαρτίαν, ἀνάθεμα ἔστω. εἴ τις οὐχ ὁ-
μολογεῖ τὴν τοῦ κυρίου σάρκα ζωοποιὸν εἶναι
καὶ ἰδίαν αὐτοῦ τοῦ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγου· ἀλ-
λ' ὡς ἑτέρου τινὸς παρ' αὐτὸν συνημμέ-
νου μὲν αὐτῷ κατὰ τὴν ἀξίαν· ἤτοι ὡς
μόνην θείαν ἐνοίκησιν ἐσχηκότος· καὶ οὐχὶ
δὴ μᾶλλον ζωοποιὸν ὡς ἔφημεν, ὅτι γέγο-
νεν ἰδία τοῦ λόγου τοῦ τὰ πάντα ζωογονεῖν
ἰσχύοντος, ἀνάθεμα ἔστω. εἴ τις οὐχ ὁ-
μολογεῖ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον παθόντα σαρ-
κὶ καὶ ἐσταυρωμένον σαρκί· θανάτου γευ-
σάμενον σαρκί· γεγονότα τε πρωτότοκον
ἐκ τῶν νεκρῶν· καθὸ ζωή τέ ἐστι καὶ ζωοποιὸς
ὡς θεός, ἀνάθεμα ἔστω:
[...]ωντοῖς καὶ ποθεινοτάτοις πρεσ-
[...]ις καὶ διακόνοις καὶ λαϊκοῖς κωνσ-
[Κ]ύριλλος ἐπίσκοπος καὶ ἡ συνελθοῦ-

σα σύνοδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκ τῆς Αἰγυπτια-
κῆς διοικήσεως, ἐν κυρίῳ χαίρειν:-
Ὀψὲ μὲν καὶ μόλις ἤλθομεν ἐφ' ὅπερ ἦν ἀ-
μειρομένα ἄρα χρὴ μελθεῖν. τὸ φροντίδα θεοσεβ-
φαμὲν τῆς ἁπάντων τῶν ὑμῶν σωτηρίας. καὶ τοῦ
μὴ χρῆναι παθεῖν τὸ μέτρον τῇ πίστει θόρυ-
βον. ἀπολογούμεθα δὲ ταῖς ἁπάντων
ὑμῶν διὰ τοῦτο λύπαις. διετρίβομεν
γὰρ οὐκ ἀδαίμονι τὸν παρῳχηκότα και-
ρόν. προσεδοκῶμεν δὲ ὅτι συμμούλως
καὶ παραινέσεσιν ἐκκλησιαστικαῖς ἢ τῶν
παραιτῶν ἡμῶν ἐλέγχοις μεταθησ-
σεται μὲν, τῶν ἀτοπωτάτων ἑαυτοῦ δογμάτων
ὁ λαχὼν ἄρτι ἐπισκοπὴν Νεστόριος. τὴν
σὺ δὲ μεθ' ἡμῶν τὴν πίστιν τὴν παραδο-
θεῖσαν ταῖς ἐκκλησίαις παρὰ τῶν ἀ-
ποστόλων καὶ εὐαγγελιστῶν καὶ τῶν
πατέρων τῶν ἱερωτάτων καὶ ταῖς διατ-
γμασιν ἀποστόλων καὶ προφητῶν φω-
τοῖς ἔχειν ὀρθῶς κατησφαλισμέ-
νοι δὲ καὶ δόξαν παρ' ἡμῶν ἐπὶ κλ-
λαλῶν οὐ παύεται. καὶ ἐκ τῶν ἐπ-
ὀξηγήσεων αὐτοῦ περιπλανη-
ρίσκομεν. καὶ οὐ μετρίως διατ-
περὶ τὴν πίστιν, λοιπὸν ἀνατ-
ἐπὶ τὸ χεῖρον διὰ συνοδικοῦ
τοῦ αὐτοῦ ἀναμαρτυρεῖσθαι. ὡσ-
ταχίστην ἀποσχοῖτο τῶν ἑαυτο-
μιῶν. καὶ καταπτημορισθεῖσαι
μίαν παρ' αὐτοῦ ὁσιωτάτου κ-

ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τῆς ὁμολογίας ἐκ δευτέρου ἀναμφ-
αλλαλειπούμεθα ὅτι ὁ ἐπίσκοπος ὅσ(ος) δηλῶ-
κων· ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ
διώκτου εἰς κήρυκα μετηλλάγη· μνώσ-
μενής φονᾶς ἐκείνας ἀπὸ κήρυκος εἰς
διώκτην μεταλλάχθαι· ἀριθμεῖ τοῖς ἄλ-
λαις αἱρετικοῖς ὅτι μὲν τοιαύτας ζητήσεις
ταῖς ἐκκλησίαις ἐπήνεγκαν· τίς πώ-
ποτε ἀπὸ τοιαύτης ἐριδ(ος) νικήσας ἀναχώ-
ρησε· ἐκ τῆς πόλεως τῆς σῆς ὑποδειγμ(α)·
Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιο-
χέων ἐκκλησίας ὥστ' ἐτιμᾶ ἐκήρυττε, συ-
μῆξε τῶν ἰδίων ὥσπερ μαστῶν τὸ θέρος· τῶν
λοιπῶν οὓς τὴν καινὴν εὑρέσεως καταχού-
τας τῶν ἐκκλησιῶν, ἀφ' ἡ αὐτὴ στερρό-
της τῆς ἀποφάσεως κατεκάλλετο· ἀλλὰ
καὶ τούτους τοὺς αἱρετικοὺς ὑβρίζων
ἡμᾶς ὥσπερ καὶ ταύτοις ἁρμονῶν ἐρασ-
τῆς σῆς ἠθέλησας, ἐκ τῶν ἰδίων θρόνων ἢ
ὡς ἀδικαλαλοῦντας καταδίκη δικαία
ὀξέως εἶν· οἱ ἐκεῖ εὑρηκέναι ἀναπαύ-
σιμον θαυμάζομεν· εὑρήκασι γὰρ ἀσ-
μένως κήρυγμα· ὅτε ἐν συγκρίσει ἑαυτῶν
ἐν ὁμοίως ἀνευθύνους· ἐνταῦθα δ' ὅτι
δὴ εὐκαιρίᾳ τοῦ λόγου ἀπῄτησεν, εἰ γ-
δυνάμεθα σιωπᾶν ὅπερ θαυμάζομεν·
ἀνέγνωμεν ὅτι ὡς καλῶς περὶ τῆς κα-
τὰ γένος ἁμαρτίας ἐπιστεύεις. καὶ ὅπως
αὐτὴν τὴν φύσιν δεικνύεις εἶναι κατ-
νεῦσαι· καὶ τοῦτον δικαίως ἀποδιδοὺς

τὸ χεῖρον ὅσον ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ χείρονος
καταίγεται· τί μᾶλλον σοῦ ποιοῦσι μοι κα-
κριθέντες ὅτι ταῦτ' ἠρνήσαντο· οὐ-
δέποτε ἀνεπόπτως τῷ ἐν ἁμαρτίᾳ ἑαυτ(οῦ)
συμφωνεῖ· ἀλλὰ μὴν ὀξὺ ἐναλλάσσοντος εἰ
καὶ σοὶ ὁμοίως ἀπήρεσκον· ὁμοίως
διαπίνων τὰ κατ' ἐκείνων περὶ ἀλλ(ων)
γὰρ ζητεῖται· ὁπότε δηλονότι· ὅτε ἐκεῖ-
θεν προσήκας παρὰ τοῦτο τοῦ ἐπισκόπου
τοῦ καθολικοῦ Ἀττικοῦ τὰ ὑπομνήματα
ἀπεστάλη· διαπιὸ μὲν τῆς αἰτίας μὴ μό-
σισίμιος ἐξήτησεν· δηλαδὴ ὅτι ἐδου-
λεύ(ετο) αὐτοῖς παρὰ τοῦ προηγησαμένου
δικαίως καταλικέρισεν· καὶ ἔτι ὡς σά-
οἱ ἄθλιοι ἐκ τῶν ἐπισκόπων, τῆς κατὰ ἀν-
θρώπους ἐλπίδος· οἵτινες εἰς μόνην τὴν
κοινωνίαν διὰ μετανοίας κινηθείσης
ἠλωώσαντο· ἰδοὺ ἤρξω μαθεῖν περὶ αὐτῶν
ἅτινα πρὸ τοῦ μὴ γνόντος· ἀλλὰ τὸ σὸν τραῦ-
μα μαλλομένη τὸ ἄλλων καθολικῇ καὶ ἐ-
πιταχυνομένη σκέψει θεραπεύει· ὅτι
ἠρεμοῦσιν ὡς λέγομεν· ἰατρεύθη θερα-
πείᾳ σεαυτὸν ὁμοιωθεὶς ἄλλοις σκεπτόμενος
ἢ ποιότητος μόσχου τῆς οὔτε ἐπιδέχεται·
οὔτε ἐπιτρέπει δοθῆναι ἀναιμάκτου
ἱερέως τῆς ἀρχῆς ἀνδρῶν ἐκκλησίας
τὴν πίστιν καὶ ἐσχήκαμεν καὶ ἔσχομεν
δεδοκιμασμένην· καὶ σὺ διὰ τοῦ ὑπο-
μνήσεως, τὰ αὐτὰ ἡμῖν παραλιμφορόμενε·
μεθ' ἡμῶν εἶναι θέλεις ὡς ἀδελφὲ εἰδ-

…ων μάχην πρὸς τὴν ἀλήθειαν· τὴν ἀρ
σίστει χεῖρας ἐπήνεγκε· πολεμῶ
τοὺς ἀποστόλους τοὺς προφήτας
ἀλλὰ· αὐτοῦ τοῦ κυρίου περὶ αὐτοῦ λέγον
σ, τοῖς ῥήμασί μου κατακολουθεῖ· ποία
… ἐκκλησίας· ἢ ποίοις νόμοις ἑαυτὸν ἐπι
…ων λέγει· ἀποχρησάμενος τῇ παλαιᾷ
καὶ καινῇ διαθήκῃ· καὶ γὰρ καὶ τὸ μονα
τοῦ σχήματος ἐκ… ἀλλά· καὶ οὐ δέχεται
… ὑμῶν ἀναγραφεῖσαν ἀλήθειαν.
καὶ ἄλλος ἄλλως περὶ τοῦ μυστηρίου τοῦ
χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν διαλαμβάνων· ἢ ἀνέχε
ται πίστεως τῆς ἡμετέρας ἁγίας μα… ·
μετὰ σεμνότητος ἠκολούθησε… κα
θολικῶς διαλαμβάνων· οὐδεὶς γὰρ καλῶς
… ἐκδεδομένων· ἄλλως περὶ χριστοῦ
ἐκφέρων… περὶ ἑαυτοῦ φερομένους
ἢ θέλησιν· ἐξ ἀρχῆς… ζήτησιν
… ὅτε τῆς ἀληθείας κατὰ
τὴν ἀρχιεροσύνην… ἐκκλησίας· ἀλλὰ
τοῦτον ἀπὸ τοῦ θρόνου… ἐκ
θέζεται καθήρηκεν· ἐνθεὶς… καθο
λικῶν ἱερέων ἀπόφασιν· ἀεὶ γὰρ ἐκ
… ὀφείλουσιν οἱ τοιοῦτοι οἵτινες τῆς
… τοῦ χριστιανοῦ λαοῦ διαταράττον
τες· καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν γνώμην μεταστρέ
φοντες τὰ εὐαγγέλια τοῦ θεοῦ…
οὐ δύνανται· καὶ… ἐστὶν ἡ…
…· ἢ τὸ δίκαιον τοῦ κτήτορος…
κους· δῆλον δὲ ἐστὶν ὅτι αἱ τοιαῦται τῶν

λόγων καινότητες
δόξης γέμουσι…
ἑαυτοῖς, δοκεῖν
μιμοῦσι· δοκοῦσι τι ξέ…
ὅθεν παρὰ ταῖς χρ…
καινὴν δόξαν ὀξύτ…
ἀλλ' αἱ πίστις ποτὲ…
μὲν ἑαυτῶν δοκοῦν…
τὰ ἀθέμιτα τοῦ κόσμ…
τῶν ἐναντίων συγχ…
φερομένους δι' αὐτῶν.
πῶς ἐν τῇ τοῦ κόσμου…
εἰ μὴ ὁμολογῶν ε…
εἶναι· εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος…
εἶναι μαθητὴν τοῦ εἰπ…
τὸν ἐκ τοῦ κόσμου· μά…
φησὶν ὁ ἀπόστολος ὁ καυχώ…
χάσθω· ἀρχαιοτέρων τούτων τ…
σκόπος· ἀλλ' αἱ ἀχρείων…
… ὅπερ πιστεύομεν
τὴν τῆς γνώμης… πρέπουσ…
ἐνδύεται ὃς λέγει ἑαυτὸν σοφ…
μένης γὰρ ἐστὶ μωρία τὸ ἐκεῖν…
ἴσμεν εἶναι θεοῦ σοφίαν καὶ δύ…
λοιπεῖ γὰρ ἑαυτὸν ταῦτα νοεῖν…
μει· καὶ μὴ θαυμάσῃ ἡ…
τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας ἀπο…
τοῦτον· ὁρῶσα ὅτι τὸν χριστὸν…
τυγχάνει· ἀπόλλυται· καὶ…
τὸ… προσ…

…ην ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ὑποτάξω
…ύνῃ εἰς διαφυλάξει ἀδελφοὶ πρὸ
…τοι. σαφῶς τοιγαροῦν μαθήσ(εσθε)
…μετέραν εἶναι τὴν ἀπόφασιν. πε-
…ρὶ τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ταύτην ἐ-
…ν. ἣν καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ καὶ ἡ Ἀλεξαν(δρέων)
…καὶ ἅπασα καθολικὴ ἐκκλησία
…αθῶς καὶ ἡ εὐαγεστάτη Κωνσταντινου-
…πολιτῶν ἐκκλησία. μέχρι τοῦ νῦν [illegible]
…μόνως κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν πίστιν ἐν
…αία. καὶ εἰ μὴ ταύτην τὴν διάστασιν φυλάσσει
…γηται σεμνασθῇ καὶ σεμνασμία γραφῇ
…αφήσουσι. ἐν τῷ δὲ καὶ μερῶν ἀφ' ἧς τῶν
…γνωρίζοντες αὐτοῖς τοῖς γράμμασι. ταύτης
…ης μεθοδείας τὴν ἡμετέραν ἐναρίθμιον τῶν
…φανερῶν καὶ γεγραμμένων τῶν κατὰ διακο-
…σίμου αἱρέσεων ἀπὸ πάσης καθολικῆς
ἐκκλησίας ἀνεπιμνήστων καὶ ἀνεμόρ-
γητον περὶ πάντων ὁπλιτῶν τῶν ὀξυθερ-
πίας ἱεραρχικῆς:

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον Ἰωάννην:

Τῷ ἀδελφῷ Ἰωάννῃ Κελεστῖνος. ἀχθόμεθα
μέν, ὥσπερ μία ἐστὶν τῆς θεότητος ἡ οὐσία,
οὕτως καὶ παρὰ πᾶσι μόνη που δὴ σπουδὴ
τὴν ὁμοίως μίαν τῆς ὀρθῆς ἀληθείας ἔχειν.
ἀλλ' αὐτῶν δὲ ὅμως ὅσπερ ἡμᾶς ἔστι. ἐ ἀντι
…σὲ αὐτοὺς ἐκ τῆς φύσεως τῆς [illegible]
…χωρίζοντες. καὶ διχονοιῶν καὶ συ-
…τὸ πῶν λαμβάνοντες ἑαυτοῖς.
…ἰγοις τισὶ συμβουλεύουσιν ὁμονοεῖν.

ἑαυτοῖς ἐν τῇ λανθανούσῃ πλάνῃ. ὅτε
δὲ ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ ὅπερ μὲν
[illegible] ἀπὸ τοῦ ὀνόματι τοῦ ἱερέως αὐ-
τοῦ τοῦ Χριστοῦ δηλονότι ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθ(είας)
καταρρηγνυμένων ἀποστρεφομένη οὐ κορ-
θῇ συμβουλῇ. καὶ τοῦτο ἐν τῇ μεγίστῃ
πόρρω ἐστὶν διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ἐμοῦ κοινοῦ
τοῦ βασιλέως ἀπὸ παντὸς κόσμου
συντρέχει τότε δηλαδή. διὸ πρὸς ἀπὸ
ἐστὶν ὁ θέλων. καὶ μείζων ἡ φερομένη
[illegible] παρὰ τοῦ λύκου παραθύμου
μου καταισχύνη. ἐλάττων γὰρ ἐστὶν ἡ φερο-
[illegible] πολεμίων καὶ τοῦ ἐχθροῦ. ἢ ἐν τοῖς
τειχῶν ἐγκλεισθέντων καὶ κρυφθέντων
παραβαλεῖ ὁ λύκος ἐκ τῶν τῶν ποι-
μνίων ἀπὸ παρ' ἡμῶν. ἥπερ ἐν αὐτῇ
[illegible] πολλάκις ἐπιλανθανόμε-
νος. ἐπειδὴ περ παρὸν τοῦ ἐμφυλίου
πολέμου ἐστὶν ὅταν ἐν τοῖς τῆς ἐκκλη-
σίας τουτέστιν ἐν τοῖς αὐτοῦ τοῦ οἰκουθεν
δόρατα ἀκοντίζῃ τε τῆς ἀσεβοῦς θελο-
κείας. ὅθεν πάνυ συνταράττει ἡμῶν
τὰ σπλάγχνα. ὅτι οὗτος οὔτις δοκεῖ
κατέχειν τὴν ἐκκλησίαν Κωνσταντι-
νουπόλεως. τοῖς καθωσιωμένοις τοῦ
Χριστοῦ δήμοις διεστραμμένα τινὰ ἐκχεῖ
[illegible] τῆς τιμῆς καὶ ἀλλοιοῦ τοῦ τό-
κου τῆς ἁγίας παρθένου. καὶ ὑπομιμνήσκει
τοὺς [illegible] τῆς ἡμετέρας σωτηρίας. ταύτ(ης)
εἰς ἡμᾶς ἦλθεν ὑπομνήσεις τῆς Χριστ(ιανῆς)

ἀπὸ τῶν ἐκεῖ συμμαχίας· πρέπειν
τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα σὲ ἣν σὺν ἡμῖν
ἐν κυρίῳ προσαγορεύει :

Ἴσον ὑπομνήματος τῶν πραχθέντων ἐν τῇ
ἐφέσῳ συνόδῳ : ἀρχὴ τῆς συνόδου :

Αὐτοκράτορες καίσαρες θεοδόσιος καὶ
οὐαλεντινιανὸς νικηταὶ τροπαιοῦχοι μέ-
γιστοι ἀεισέβαστοι αὔγουστοι· κυρίλλῳ ἐ-
πισκόπῳ ἀλεξανδρείας :

κη Ἠρτῆσθαι τῆς εἰς θεὸν εὐσεβείας ἡ τῆς ἡμετέ-
ρας πολιτείας κατάστασις καὶ πολὺ ταύταις
ἔνεστι τὸ συγγενές τε καὶ προσφυὲς ἔχει
γὰρ ἀλλήλων· καὶ ἑκατέρα τῆς ἑτέ-
ρας συναύξεται προκοπαῖς· ὥστε τὴν μὲν ἀ-
ληθῆ θρησκείαν, τῇ δικαιοπραγίᾳ· τὴν δὲ
πολιτείαν ὑπ' ἀμφοτέρων συγκροτου-
μένην ἐκλάμπειν, βασιλεύειν οὖν
τεταγμένοι παρὰ θεοῦ σύνδεσμοί τε τῆς
τῶν ὑπηκόων εὐσεβείας τε καὶ εὐπρα-
γίας τυγχάνοντες, ἀρραγὲς ἀεὶ τὸ προσφυὲς
τούτων φυλάττομεν· τῇ τε προνοίᾳ καὶ
ἀνθρώποις μεσιτεύοντες· ἐκείνῃ μὲν ὑπουρ-
γοῦμεν εἰς τὴν τῆς πολιτείας αὔξησιν
διὰ πάντων δὲ ὡς εἰπεῖν τῶν ὑπηκόων
γινόμενοι, τοῦ εὐσεβεῖν τε καὶ πολιτεύε-
σθαι κατὰ τὸ εὐσεβέσι πρέπον παρασκευά-
ζομεν· ἑκατέρου δεόντως ἐπιμελού-
μενοι· οὐδὲ γὰρ ἔνεστι τὸν θατέρου με-
ταποιούμενον, μὴ ὁμοίως καὶ τοῦ ἑ-
τέρου φροντίσαι· σπουδὴν τιθέμεθα πρὸ

κγ

τῶν ἄλλων, τὴν ἐκκλη
στασιν· θεῷ πρέπου
ἡμετέροις καιροῖς, πρόσφ
ἔχειν τε ἐκ τῆς τῶν πάντω
ἀτάραχον· καὶ διὰ τῆς ἐ
στικοῖς πράγμασιν εἰρήνης το
προσεῖναι τε τὴν εὐσεβῆ θρησκ
πίληπτον· καὶ τοὺς εἰς τὸν κλῆρον
μεγάλην ἱερωσύνην τελοῦντας πα
τῆς κατὰ τὸν βίον μέμψεως ἀπηλλά
ταῦτά τε συνορῶντες διὰ τῆς εἰς θεὸν ἀγά-
πης καὶ τῆς φιλαλήθους γνώμης τῶν ὁσιω-
τάτων ἱερατικῶν ἔσεσθαι· πολλάκις μὲν
ἤδη διὰ τὰ κατὰ καιρὸν συμπεσόντα
ἀναγκαίαν τὴν τῶν ἁπανταχόθεν ἁγιωτά-
των ἐπισκόπων θεοφιλῆ σύνοδον ἡγησά-
μεθα· ὀκνηρότεροι δὲ ὅμως περὶ τὸν
σκυλμὸν τῆς αὐτῶν θεοσεβείας γεγόνα-
μεν· ἀλλ' ἡ τῶν νῦν ἀναγκαίων ἐκκλησια-
στικῶν τε καὶ τῶν ταύταις συνημμένων
δημοσίων χρειῶν ζήτησις, χρησιμωτάτην
τε καὶ ἀπαραίτητον ταύτην ἀπέδειξε·
ὅθεν ὡς δ' ἂν μὴ τῆς προκειμένης τού-
των χρησίμων ἐξετάσεως ἀμελουμέ-
νης τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον λάβοι ῥοπὴν ὅπερ
ἔστι τῆς τῶν ἡμετέρων καιρῶν εὐσεβείας·
ἀλλότριον· φροντίσει ἡ σὴ θεοσέβεια μετὰ
τὸ ἐσόμενον σὺν θεῷ δὲ εἰρηναῖον ἅγιον πάσχα·
εἰς τὴν ἔφεσον τῆς ἀσίας παραγενέσθαι·
κατ' αὐτὴν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς τὴν ἡμέραν

ἐκκλησίας κελεστίνου. καὶ ἰουβεναλίου
ἱεροσολύμων. καὶ μέμνονος τῆς ἐφεσίων
καὶ φλαβιανοῦ φιλίππων ἐπέχοντος καὶ
τὸν τόπον ῥούφου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπι
σκόπου θεσσαλονίκης. καὶ θεοδότου ἀγκύ
ρας γαλατίας πρώτης. καὶ ἀκακίου μελι
τηνῆς ἀρμενίας. καὶ ἰκονίου γορτύνης
τῆς κρήτης. δαλματίου κυζίκου. καὶ περι
γένους κορίνθου τῆς ἑλλάδος. καὶ κύρου
ἀφροδισιάδος τῆς καρίας. καὶ οὐαλεριανοῦ
ἰκονίου. καὶ ἑλλανίκου ῥόδου. καὶ δονά
του νικοπόλεως ἠπείρου παλαιᾶς. καὶ εὐχα
ρίου δυρραχίου ἠπείρου νέας. καὶ περρεβίου
φαρσάλου. καὶ εὐδοξίου χώματος τῆς λυ
κίας. καὶ σιλουανοῦ χαιρετάπων φρυγίας.
καὶ ἀμφιλοχίου σίδης τῆς παμφυλίας.
καὶ ἐπιφανίου κρατείας ὁνωριάδος. καὶ
γρηγορίου κερασοῦντος πόντου πολεμω
νιακοῦ. καὶ προθυμίου κομάνων. καὶ παλ
λαδίου ἀμασείας ἑλλησπόντου. καὶ σενε
κίωνος κοδρῶν. καὶ ἀκακίου ἀρκῆς. καὶ
δοιμασίου μαρωνείας τῆς θράκης. καὶ ἰωάννου
προικοννήσου. καὶ δανιήλου κολωνεί
ας τῆς καππαδοκίας. καὶ ῥωμανοῦ ῥα
φίας. καὶ παυλιανοῦ μαϊουμᾶ. καὶ παύ
λου ἀνθηδόνος. καὶ φιδοῦ ἰόππης. καὶ αἰανοῦ
συκαμαζόνος. καὶ θεοδώρου γαδάρων.
καὶ λητοΐου λιβιάδος. καὶ ἀπελλᾶ ἐλούσης.
καὶ θεοδώρου ἀριήλ. καὶ πέτρου παρεμβολῆς.
καὶ ἰωάννου αὐγουστοπόλεως. καὶ σαϊδᾶ φαίνους

καὶ ῥουφίνου γάβων. β
καὶ καλλικράτους ναυ
μου ὁπουντος. καὶ μι
θόλμεως κολωνείας. κ
λωνίας καὶ μελλιδ. καὶ θε
νης. καὶ ἀνδηρίου χερσονήσο
καὶ παύλου λάμπης. καὶ ζηνοβ
καὶ λουκιανοῦ τοπήρου θράκης. κα
σίου μαξιμιανουπόλεως. καὶ σεκουν
νοῦ λαμίας. καὶ διόνος θηβῶν θεσσα
καὶ θεοδώρου ἐχινέου. καὶ μαρτυρίου ἠλ
ρων. καὶ θωμᾶ δερβῆς. καὶ ἀθανασί
παροσσίθου. καὶ θεμιστίου ἰασοῦ. καὶ ἀφρ
νίτου ἡρακλείας. καὶ φιλήτου ἀμαζόνων
καὶ ἀπελλᾶ κιβύρρας. καὶ σπουδασίου
κεραμέων. καὶ ἀρχελάου μύνδου. καὶ
φημίου ἀτεπάσσων. καὶ προμαχίου ἀλίνδ
καὶ φιλίππου περγάμων τῆς ἀσίας. καὶ
μαξίμου κύμης. καὶ δωροθέου μυρρίνης
καὶ μαξίμου ἀσσοῦ. καὶ εὐπόρου ὑπαίπων
καὶ ἀλεξάνδρου ἀρκαδιουπόλεως. καὶ εὐτυχίου
θεοδοσιουπόλεως. καὶ ῥόδωνος παλαιᾶς
πόλεως. καὶ εὐτροπίου εὐάζων. καὶ ἀφοβίου
κολόης. καὶ νεστορίου σιῶν. καὶ ἡρακλεω
νος τράλλεων. καὶ θεοδότου νύσσης. καὶ θεο
δώρου ἀνινῶν. καὶ τιμοθέου βριούλων. καὶ θεο
δοσίου μασταύρων. καὶ τυχικοῦ ἐρυθρῶν.
καὶ εὐσεβίου κλαζομενῶν. καὶ εὐθαλίου
κολοφῶνος. καὶ μοδέστου ἀναιῶν. καὶ θεοδο
σίου πριήνης. καὶ εὐσεβίου μαγνησίας σι
πύλου.

ἐπίσκοποι τὸν ἀριθμὸν οὐχ ὑμεῖς ἐμὲ
καὶ ἀπεσταλμένοι· οὐχ ὥστε ἐφ' ὑμῖν μεριστόν
τι πρᾶξαι τῶν μελλόντων προσηκόντων· ἀλλ' ὥσ-
τε πάσης ἀκολουθίας καὶ μετὰ πάσης ...
σαι εἰς τὴν ἁγίαν ταύτην ἐκκλησίαν παρα-
γενέσθαι· καὶ συνεδρεῦσαι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνό-
δῳ· τελευταῖον οἱ στρατιῶται ἀπέπεμψαν
φάσκοντες μηδεμίαν ἀνάγκην ἡμᾶς ἀπο-
κρίσιν λαμβάνειν καὶ μὴ ἔχειν ἑτέρως
ἐκαθεζόμεθα ἐν τοῖς προθύροις τῆς οἰ-
κίας. προσέθηκαν δὲ καὶ τοῦτο φάσκον-
τες διὰ τοῦτο ἵστασθαι ἐν τοῖς προθύροις
ὥστε μὴ ἐπιτρέψαι μηδενὶ τῶν ἀπὸ τῆς
συνόδου εἰσελθεῖν· ταύτας εἰληφότες
παρ' αὐτοῦ τὰς ἐντολάς. Ἀρίστωνος ἐπί-
σκοπος ... εἶπεν· ἅπερ κατέθεντο οἱ
ἁγιώτατοι ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ
ἡμῶν ἀληθῆ. ἐπεὶ περιπεσόντων ἡμῶν
ἐν τοῖς προθύροις τοῦ εὐλαβεστάτου Νε-
στορίου, ταῦτα εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν.
Δόμνος ἐπίσκοπος ὁ ... τῆς ἐπαρχίας
εἶπεν· ἅπερ κατέθεντο οἱ ἁγιώτατοι καὶ
θεοφιλέστατοι ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουρ-
γοὶ ἡμῶν καὶ κύριοι, ταῦτα κἀγὼ εἶδον καὶ
ἤκουσα. Δαμιανὸς ἐπίσκοπος Δαρμε... εἶπεν·
ἅπερ κατέθεντο οἱ θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι,
ταῦτα ἤκουσα καὶ ἀληθῆ εἰσιν. Ἰουβε-
κζ ναλίος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν·
ῑ ἐπειδὴ ... θεσμῶν ἀκολουθίας κεκλημένος
τὴν τρίτην κλῆσιν εἰς ἀπολογίαν τῶν

κδ

καλουμένους παρ' ἡμῶν ἀνεκαλοῦντο· ἕ-
τοιμοι ἦμεν ἐκ περιττοῦ καὶ τετάρτην τὴν
παραγγελίαν ποιῆσαι διὰ τῶν θεοφιλεστάτων
ἐπισκόπων, παρακαλέσαι τὸν εὐλαβέ-
στατον Νεστόριον. ἐπειδὴ δὲ στίφη στρα-
τιωτῶν περιστήσας τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ ...
ὡς οἱ παραγενόμενοι θεοσεβέστατοι ἐπί-
σκοποι κατέθεντο, οὐ συγχωρεῖ προσιέναι
διαλεχθησομένους καθὼς συνειδότι τὴν εἰς τὴν
ἁγίαν σύνοδον ἄφιξιν παραιτούμενος· ὅθεν
προαγέσθω τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν τῶν κανό-
νων τάξιν καὶ ὅσα συντελεῖ εἰς σύστασιν
τῆς ὀρθῆς ἡμῶν καὶ εὐσεβοῦς πίστεως.
ἀναγινωσκέσθω δὲ ἐν πρώτοις ἡ ἐκτε-
θεῖσα πίστις παρὰ τῶν συνελθόντων τῶν
ἐν τῇ Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων καὶ ἐπι-
σκόπων τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ,
ὥστε ταύτῃ τῇ ἐκτεθείσῃ παραβαλλομέ-
νων τῶν τῆς πίστεως λόγων, τοὺς μὲν συμφω-
νοῦντας βεβαιωθῆναι, τοὺς δὲ διαφω-
νοῦντας ἐκβληθῆναι. Καὶ ἀνεγνώσθη τὸ
σύμβολον· ἡ ἐν Νικαίᾳ ἁγία σύνοδος πί-
στιν ἐξέθετο ταύτην· Πιστεύομεν εἰς ἕνα
θεὸν πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρα-
τῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα
κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ,
τουτέστιν ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ· θεὸν ἐκ θεοῦ·
φῶς ἐκ φωτός· θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ·
γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα· ὁμοούσιον τῷ
πατρί· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ

καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους
καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα
καὶ σαρκωθέντα· ἐνανθρωπήσαντα· πα-
θόντα καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελ-
θόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ἐρχόμενον κρῖ-
ναι ζῶντας καὶ νεκρούς. καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον. τοὺς δὲ λέγοντας ἦν ποτε ὅτε οὐ-
κ ἦν· καὶ πρὶν γεννηθῆναι οὐκ ἦν· καὶ ὅτι
ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο· ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποστάσεως
ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι· ἢ τρεπτὸν ἢ ἀλ-
λοιωτὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· τούτους ἀναθε-
ματίζει ἡ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκ-
κλησία. οὗ ἀναγνωσθέντος πέτρος πρε-
σβύτερος ἀλεξανδρείας καὶ πριμικήριος νοταρίων
εἶπεν· ἔχομεν μετὰ χεῖρας τοῦ ἁγιωτά-
του καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου
κυρίλλου ἐπιστολὴν γραφεῖσαν πρὸς τὸν
εὐλαβέστατον νεστόριον· συμβουλῆς καὶ
παραινέσεως γέμουσαν ὡς οὐκ ὀρθὰ φρο-
νοῦντος αὐτοῦ· ἣν εἰ κελεύσειεν ἡ ὑμῶν ὁ-
σιότης· ἀναγνώσομαι. ἀκάκιος ἐπί-
σκοπος μελιτινῆς εἶπεν· ἐπειδὴ ὁ εὐλα-
βέστατος πρεσβύτερος ὁ τὴν ἀρχὴν τῆς διηγήσε-
ως ποιησάμενος ἔφησεν ἐπεστάλθαι παρὰ
τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπι-
σκόπου κυρίλλου πρὸς τὸν εὐλαβέστα-
τον νεστόριον ὀρθῆς διδασκαλίας ἐχό-
μενον, ἀκόλουθον καὶ ταύτην ἀναγνωσθῆ-
ναι. καὶ ἀνεγνώσθη καὶ κεῖται ἐν τοῖς
προλαβοῦσι· καθὼς περιέχει ἡ ἀρχὴ

τῆς ἐπιστολῆς· καταφλυαροῦσι μὲν ὡς μαν-
θάνω τινὲς· καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ μετὰ τὸ ἀ-
ναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν, κύριλλος ἀρχιεπίσκοπος ἀλε-
ξανδρείας εἶπεν· ἐπήκουσεν ἡ ἁγία καὶ
μεγάλη αὕτη σύνοδος ὧν ἐπέστειλα τῷ εὐ-
λαβεστάτῳ νεστορίῳ· συνηγορῶν τῇ ὀρθῇ
πίστει· διατείνομαι δὲ ὅτι κατ' οὐδὲν ἀπε-
σχοινισμένως ἀξιοῦμαι τὸν ὀρθὸν τῆς
πίστεως λόγον· ἤγουν παραβεβηκὼς τὸ
ἐκτεθὲν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνό-
δου τῆς κατὰ καιροὺς ἐν τῇ νικαέων συνα-
χθείσης σύμβολον· καὶ παρακαλῶ τὴν
ὑμετέραν ὁσιότητα εἰπεῖν πότερον ὀρθῶς
ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως καὶ συμφώνως
τῇ ἁγίᾳ ἐκείνῃ συνόδῳ ταῦτα τοιαῦτα γέγραφα,
ἢ μή. ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος ἱεροσολύ-
μων εἶπεν· ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκτεθείσης
ἁγίας πίστεως τῆς ἐν νικαίᾳ· καὶ τῆς ἐπι-
στολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιε-
πισκόπου κυρίλλου· καὶ ταῖς παρὰ τῆς
ἁγίας συνόδου ἐκτεθεῖσι σύμφωνα ηὕ-
ρηνται· καὶ τούτοις τοῖς ἁγίοις δόγμα-
σι συντίθεμαι καὶ συναινῶ. φίρμος ἐπίσκοπος
καισαρείας καππαδοκίας εἶπε· τὰ ἐν
συντόμῳ καὶ ἐν κεφαλαίοις εἰρημένα παρὰ
τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν νικαίᾳ, ἐξηγήσα-
το μὲν ἡ σὴ θεοσέβεια λεπτῶς καὶ περὶ τούτου σα-
φεστέραν ἡμῖν καὶ ἐναργεστέραν τὴν κατά-
ληψιν τῆς ἐκτεθείσης πίστεως ἐποιήσατο· ὥσ-
τε μηδὲν εἶναι ἐν τοῖς λεγομένοις ἀμφίβολον.

Μελιτηνῆς εἶπεν· ὡς ἀκόλουθος εὐσεβείας καὶ συμφω-
νίας καὶ τῆς πρὸς τοὺς πατέρας τοὺς τὴν
τοῖς ἐν Νικαίᾳ ὡς πεπληρωμένην τὴν ἐπι-
στολὴν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου ὁρῶν, ἀποδέχομαι
ταύτην τὴν ἐν ἐμοί· ὡς τὰ αὐτὰ φρονεῖν ὁμο-
λογῶν· ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐκκλησίαν
καὶ τὰ αὐτὰ ἔχειν φρονήματα· ὡς ἀπὸ τῶν
ὑπομνημάτων τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἀπὸ τῶν
ἁγίων γραφῶν καὶ ἀπὸ τῶν παραδόσε-
ων τῆς πίστεως ἐπίσταμαι· Ἰκόμιος ἐπίσκοπος
πόλεως Γορτύνης μητροπόλεως εἶπε· τῆς πίστεως ὡς
τῆς ἐκθέσεως τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν ἐν
Νικαίᾳ συνελθόντων ἀναγνωσθείσης καὶ τῆς
ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς καὶ ἐπισκόπου
Κυρίλλου· ἐπιγνοὺς σύμφωνον οὖσαν ἑκά-
τέραις ταύτην τὴν ἔκθεσιν, συντίθεμαι καὶ
συναινῶ· ὡσαύτως ἐκείνοις δοξάζω
εἰς ὄνομα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος·
τοὺς δὲ μὴ οὕτως φρονοῦντας, ἐκ [illegible]
οὖν διὰ τὴν ἁγίαν σύνοδον· Ἑλλάνικος ἐπί-
σκοπος τῆς μητροπόλεως Ῥόδου εἶπε· τῇ ἐκθέσει
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῆς ἐν Νικαίᾳ ἀ-
κολουθῶ καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου
συμφώνῳ οὔσῃ· καὶ ταύτην φυλάττω
[illegible]ν πίστιν τὴν ἀληθινὴν καὶ ὀρθόδοξον·
[illegible] καὶ τοῖς ἐναντία ταύτῃ φρονοῦσι καὶ ὁ θεὸς
[illegible] ἀντιτάσσεται· καὶ ἀνάθεμα ἔστω·
[illegible] πιστεύομεν θεὸν εἶναι τὸν ἐκ παρθένου

Μαρίαν· Παμμάδιος ἐπίσκοπος Ἀμασ-
ίων· ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιω-
τάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν Κυ-
ρίλλου, συμβαίνουσα διὰ πάντων τυγχά-
νει τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν συνειλεγμένων ἐν τῇ Νικαίᾳ καθὼς
ὀρθῶς τοίνυν αὐτὴν ἔχουσαν· καὶ ὥσπερ
ἐμφανῶς τῇ ἐκτεθείσῃ τῶν ἁγίων πατέρων, στό-
ματι καὶ συντίθεμαι αὐτῇ ὡς ὁμοίως δοξά-
ζων αὐτῷ τε· καὶ τοῖς ἁγίοις πατράσι τοῖς
ὅπερ εἴφημεν ἐν τῇ Νικαέων πόλει συνειλεγμένοις:
Κῦρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀφροδισιάδος
ἐπαρχίας Καρίας εἶπε· σύμφωνον καὶ ὁ-
μοδύναμον τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ
τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν συναχθέντων
κατὰ τὴν Νικαέων πόλιν· καὶ ἐγὼ τὴν ἐπιστολὴν
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου Κυρίλλου
τὴν γραφεῖσαν τῷ εὐλαβεστάτῳ Νεστορίῳ
θεασάμενος, τὰ αὐτὰ τοῖς προλαβοῦσι πα-
τράσι κατατίθεμαι· Περιγένης ἐπίσκοπος
Κορίνθου εἶπε· τὰ αὐτὰ φρονεῖν ἔχω ὡς
ἐπὶ τῇ μνήμῃ καλῶς ἐκτεθείσης πίστεως, παρὰ
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου
ἡμῶν Κυρίλλου· καθάπερ καὶ ἡ παρὰ
τῶν ἁγιωτάτων καὶ ὁσιωτάτων πατέρων
τεθεῖσα εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, τὴν [illegible]
Νικαίᾳ ἐν· ἀναμφιβόλως οὖν φυλ[illegible]
δέχομαι τοὺς παραδοθέντας θεσ[illegible]
ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄχρι νῦν σωζομένους τ[illegible]
Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης εἶ[illegible]

τετυπωμένην: Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῶν Ῥαβ(…)
εἶπε· σύμφωνα τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν
ἁγίων πατέρων τῶν τιη' τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελ-
θόντων κἀγὼ φρονῶ. καὶ τῇ ἐπιστολῇ
δὲ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου
Κυρίλλου συντίθεμαι συνῳδὰ περιεχού-
σῃ τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων. Γρηγόριος
ἐπίσκοπος τῶν Κερασσωνῶν εἶπε· συνῳδὰ
τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῆς κατὰ Νίκαιαν πί-
στεως καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ
θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
περιέχει· καὶ ταύτῃ ἀρεσθεὶς σύμφωνος
…ση τῆς ἐκκλησιαστικῆς πίστεως, συντί-
θεμαι ταύτῃ καὶ συναινῶ. παραγενόμενος
…όμενον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ
…ρο προελθεῖν οὐ μετρίας ἀσθενείας τοῦ
…τιμιωτάτου ταύτης ἐν τῷ λαῷ περι-
…υδοξαίμενον. Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῶν
…τῆς Παμφυλίας εἶπεν· ὑπαναγ-
…εἰς ἡμῖν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁσιωτάτου
…θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπι-
σκόπου Κυρίλλου· συμφωνοῦσης
…πάντη τῇ πίστει τῇ κατὰ Νίκαιαν
τῶν ἁγίων πατέρων γεγενημένῃ
…ην κἀγὼ καὶ οὕτως πιστεύω. καὶ
…ἐν τῇ πίστει εὔχομαι συζήσας
…αἵματι τοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης
ταύτην τὴν ἔνδοξον φυλάττειν.
…τόλαος ἐπίσκοπος Καραλλίας τῆς Παμ-
φυλίας εἶπεν· καθὼς ὁ ὁσιώτατος

καὶ θεοσεβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος
τὴν κατὰ Χριστὸν πίστιν παραδέδωκε καὶ
παραδίδωσι σύμφωνον οὖσαν κατὰ
πάντα τῇ ἐν Νικαίᾳ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ
συνόδῳ· οὕτως καὶ ἐμαθητεύθην, καὶ οὕτω
πιστεύω. εὔχομαι φυλάξαι ἕως ἐσχάτης
ἀναπνοῆς:- Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως
Κοτέννων τῆς Παμφυλίας εἶπεν· ἐπακού-
σας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν
καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου συμφωνού-
σης τῇ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων κατὰ πάντα τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως, ὁμολογῶ κἀγὼ οὕτως ἔχειν καὶ
πιστεύειν. εὔχομαι κἀγὼ ἕως τέλους φυ-
λάττειν. Ταριανὸς ἐπίσκοπος τῆς Λύρβης
τῆς Παμφυλίας εἶπεν· κἀγὼ τὰ αὐτὰ
κατατίθεμαι· καὶ συναινῶ τοῖς δόγμα-
σι τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκό-
πων· καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ
θεοφιλεστάτου Κυρίλλου. Νεκτάριος
ἐπίσκοπος τῶν Σμεμμίων τῆς Παμφυλίας εἶπε·
συμφωνῶ τῇ ὁμολογίᾳ τῇ γεγενημένῃ
ὑπὸ τῶν αὐτῶν· συναινῶ καὶ πιστεύω· καὶ τοῖς δόγμα-
σι τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπ-
ων τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς
Κυρίλλου: Ματιδιανὸς ἐπίσκοπος τῶν
Κορακησίων τῆς Παμφυλίας εἶπε· σύμφωνος
συμφωνῶ τῇ ὁμολογίᾳ τῇ γεγενημένῃ περὶ
τῆς ὀρθῆς καὶ ὑγιοῦς πίστεως παρὰ τῶν
μνημονευθέντων ἁγίων πατέρων καὶ τῶν τό

τούτοις συναινῶ. Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος
Σαμωσάτων εἶπεν· κἀγὼ τὰ αὐτὰ φρονῶ τοῖς
ἁγιωτάτοις πατράσι τοῖς ἐν Νικαίᾳ συνελ-
θοῦσι καὶ συντίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁ-
γιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστά-
του ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου· καλῶς
καὶ ὀρθῶς περιεχούσῃ καὶ συμφωνού-
σῃ τῇ αὐτῇ ἐκτεθείσῃ πίστει:- Θεόδω-
ρος ἐπίσκοπος Ἀρεικήλων εἶπεν· κἀγὼ τὰ
αὐτὰ κατατίθεμαι καὶ συντίθεμαι τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου καλῶς καὶ ὀρθο-
δόξως περιεχούσῃ. Παῦλος ἐπίσκοπος
Ἀνθηδόνος εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τῇ ἐπι-
στολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου
Κυρίλλου ἐπισκόπου· ὁμοίως ἐχούσῃ
τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ
συνελθόντων. Λιτόϊος ἐπίσκοπος Λιβ-
ιάδος εἶπε· καθὼς συνέταξαν οἱ ἅγιοι
ἡμῶν πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ συνελθόντες
ἁρμοδίως γὰρ τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει τὴν
πίστιν ἐξέθεντο. κἀγὼ πιστεύω καὶ συν-
τίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ
ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου. Πέ-
τρος ἐπίσκοπος τῶν Παρεμβολῶν εἶπε·
κἀγὼ τὰ αὐτὰ φρονῶ καὶ συντίθεμαι τῇ
ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου
ἐπισκόπου Κυρίλλου καλῶς καὶ ὀρθοδό-
ξως περιεχούσῃ. Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Αὐ-
γουστοπόλεως εἶπε· κατὰ τὴν τῶν ἁγίων

πατέρων ἡμῶν πίστιν, οὕτως κἀγὼ πιστεύω
καὶ συντίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιω-
τάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυ-
ρίλλου· συνῳδὰ περιεχούσῃ ταύτῃ
τῇ πίστει. Σαΐδ ἐπίσκοπος Φαίνου
εἶπε· κατὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν οὕ-
τως περιέχει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου
ᾗ συντίθεμαι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος
Γαδάρων εἶπεν· ἐπειδὴ καλῶς καὶ ὁ-
σίως καὶ ἁρμόζοντως τῇ πίστει τῇ
ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν
ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων· περιέχει ἡ ἐ-
πιστολὴ ἡ ἀναγνωσθεῖσα τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου·
ταύτῃ κἀγὼ συντίθεμαι. Αἰανὴς
ἐπίσκοπος τῶν Συκαμαζῶν εἶπεν· ὡσαύτως
κἀγὼ συντίθεμαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιω-
τάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου
ἀκολουθησάσῃ τῇ ὀρθοδόξῳ πί-
στει τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγιωτά-
των πατέρων ἡμῶν. Θεοδόσιος ἐπίσκοπος
Μασταύρων τῆς Ἀσίας εἶπε· τῇ ἐκθέσει
τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν συνα-
χθέντων ἐν Νικαίᾳ, λέγω δὴ τῶν τιη΄. ἐξαρ-
χῆς μέχρι καὶ νῦν πιστεύω καὶ ὡς συνῳ-
δὰ περιεχούσῃ καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ γρα-
φείσῃ παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφι-
λεστάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου πρὸς
τὸν εὐλαβέστατον Νεστόριον τὸν ἐπίσκοπον.

τίας εἶπε· σύμφωνον τὴν ἐπιστολὴν τοῦ
ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκό(που)
Κυρίλλου εὑρών· τῇ ἐκτεθείσῃ τῆς πί-
στεως τῶν τιη' ἁγίων ἐπισκόπων τῶν
κατὰ Νίκαιαν, συντίθεμαι αὐτοῖς καὶ
πιστεύω· καθὼς αὐτοί τε ἐξέθεντο οἱ ἅγιοι
πατέρες καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρ-
χιεπισκόπου Κυρίλλου περιέχει·
Ἑρμογένης ἐπίσκοπος Ῥινοκορούρων εἶπεν·
ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἅγιον· τό τε ἐν τοῖς
πατράσι τοῖς ἐν Νικαίᾳ ἐνηχῆσαν περὶ
τῆς πίστεως· καὶ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ γλώτ-
τῃ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου πατρὸς
ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου· τοῦ τὴν ἐπι-
στολὴν ὑπαγορεύσαντος πρὸς διόρθω-
σιν τῶν παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου Νεστο-
ρίου μὴ καλῶς ἐκκλησιαστικῶς λεχθέντων·
διὸ καὶ τὴν συμφωνίαν θαυμάσας σύμψη-
φος καὶ αὐτὸς τῇ τῶν πατέρων δόξῃ γενόμε-
νος· καὶ αὐτῇ τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ κα-
τατίθεμαι. Εὐόπτιος ἐπίσκοπος Πτο-
λεμαΐδος Πενταπόλεως εἶπεν· τεθαύ-
μακα τὴν συμφωνίαν τῆς ἐπιστολῆς
τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς
ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου
τῆς πρὸς τὸν θεοσεβέστατον Νεστόρι(ον)
πρὸς διόρθωσιν τῶν οὐκ ὀρθῶς εἰρη-
μένων γραφείσης. καὶ τοῦ συμβόλου τοῦ
παρὰ τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοσεβεστάτων
πατέρων ἡμῶν τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων

καὶ κατὰ μηδὲν ἐν αὐτῇ ἐνηλλαγμένον
ἰδών, καὶ συντίθεμαι μετὰ πάσης
τῆς συνόδου τῇ συμφωνίᾳ τῆς ὀρθῶς
ἐχούσης πίστεως. Φοιβάμμων ἐπί-
σκοπος Κόπτων Θηβαΐδος εἶπεν· ὁμοδογμα-
τεῖ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιω-
τάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου· τοῖς ἐκ-
τεθεῖσι δόγμασι παρὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ
συνόδου ἐν μηδενὶ ἀπάδουσα πρὸς
διόρθωσιν μᾶλλον τῶν ὀρθοδόξων· καθαιρέ-
σει δὲ τῶν αἱρετικῶν δογμάτων, κἀγὼ πι-
στεύω καὶ συντίθεμαι. Ζήνων ἐπί-
σκοπος πόλεως Κουρίου τῆς Κύπρου
εἶπε· τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν κατὰ Νίκαιαν· καὶ τοῖς γρα-
φεῖσι παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν
καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου συμφώ-
νοις οὖσι, καὶ ἡμεῖς συντιθέμεθα τῇ
αὐτῇ πίστει ὁμολογοῦντες. Μαρτύ-
ριος ἐπίσκοπος Ἰλίστρων εἶπε· ἁρμοσθ(έντων)
καὶ ἐκπρεπόντων τοῖς κανόσι τῶν κα-
τὰ Νίκαιαν ἐγγραφέντων· καὶ πιστεύον-
τες τούτοις μέχρι τέλους διαφυλά-
ξαι· εἶτα δὲ καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἐπαινοῦντ(ες)
τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλ(λου)
καὶ σύμψηφον ταύτην εὑρόντες τῶν
ἁγίων κανόνων, πιστεύομεν ἕως τέλους
καὶ διαφυλάξαι καὶ τηρῆσαι τοὺς ἡμῖν
ἐμπιστευομένους λαούς. Ἡσύχιος
ἐπίσκοπος Παρίου εἶπεν· εἰ καὶ μόνος

δοκοῦ τῆς ἐπαρχίας τῆς ἐμῆς· καὶ ταύτ(ην)
δι' ἀγγέλων ἐλθοῦν· ἀγχοῦντε καὶ αὐτ(ῆς) τῆς
πίστεως εἶναι τῆς αὐτῆς κατὰ πάντα θείω(ν)
ἧς περ ἐξέθεντο οἱ ἁγιώτατοι πατέρες οἱ ἐν
Νικαίᾳ συνελθόντες. ταύτην καὶ ἐκύ-
ρωσεν ὁ ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος
ἀρχιεπίσκοπος κύριλλος διὰ τῆς ἐπι-
στολῆς τῆς γραφείσης πρὸς τὸν εὐλαβέ-
στατον νεστόριον. ἑλλάδιος ἐπίσκοπος
ἀδραμυττίου εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθε-
σιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγιω-
τάτων καὶ θεοφιλεστάτων πατέρων ἡμῶν
καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιε-
πισκόπου κυρίλλου, πιστεύω· καὶ τὴν
πίστιν ταύτην διαφυλάξω. ...διον ἐπί-
σκοπος πόλεως Θηκωμεὶ εἶπε· ἡ πίστις
μου ἐστὶ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν κατὰ Νί-
καιαν· καὶ ταύτην ὁμολογῶ· ἀκόλουθ(ον)
τῷ αὐτῶν φρονήματι καὶ τὸν ἁγιώτατον πα-
τέρα καὶ συλλειτουργὸν ἀρχιε-
πίσκοπον κύριλλον· διὰ τῆς αὐτοῦ ἐπι-
στολῆς ἐκτεθεῖσθαι καὶ θεῖ(α) ἐν κεφαλ(αίοις)
γραφείσης πρὸς νεστόριον: ἀνδρέ(ας)
ἐπίσκοπος ἑρμουπόλεως τῆς Θηβαΐδος
εἶπε· κατὰ τὰ ἐψηφισμένα περὶ τῆς
ὀρθῆς καὶ σωτηριώδους πίστεως παρὰ
τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαίᾳ ποτὲ
συναχθέντων τιη ἐπισκόπων
καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιω-
τάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου

κυρίλλου ἀναγνωσθεῖσαν ἐπιστολ(ήν)· καὶ ἐ-
πιστάμενος τὴν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου
νεστορίου· συνᾴδουσαν τοῖς ἐκτεθειμέ-
νοις παρὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων
τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, πιστεύω καὶ
δοξάζω τὴν τῶν ὀρθοδόξων πίστιν· καὶ
πάντες δὲ οἱ λοιποὶ οἱ προσιόντες τῇ
πίστει ἐπίσκοποι, τὰ αὐτὰ κατα-
τίθενται. καὶ οὕτως πιστεύουσι, καθὼς
καὶ οἱ πατέρες ἐξέθεντο· καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ
ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου κυρίλλου
ἡ γραφεῖσα πρὸς νεστόριον τὸν ἐπίσκο-
πον ἐγνώρισται:- Παλλάδιος ἐπί-
σκοπος ἀμασείας εἶπε· ἀκόλουθόν ἐστι
καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ εὐλαβεστάτου νεστο-
ρίου ἀναγνωσθῆναι ἧς ἐμνημόνευσεν ὁ
κατ' ἀρχὰς ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος πέ-
τρος. ὥστε γνῶναι ἡμᾶς εἰ καὶ αὐτὴ
σύμφωνός ἐστι τῶν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων
ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεισῶν. καὶ ἀνεγνώσθη
καθὼς προτέτακται: Τῷ εὐλα-
βεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουργῷ
κυρίλλῳ, νεστόριος ἐν κυρίῳ χαίρειν:
Τὰς μὲν καθ' ἡμῶν ὕβρεις τῶν θαυμα-
στῶν σου γραμμάτων ἀφίημι· ὡς μακρο-
θυμίας ἀξίας ἰατρικῆς. καὶ τὰ ἑξῆς
προεγράφη: Κύριλλος ἐπίσκοπος
ἀλεξανδρείας εἶπε· τί δοκεῖ τῇ με-
γάλῃ ταύτῃ καὶ ἁγίᾳ συνόδῳ περὶ τῆς
ἀρτίως ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς. ἆρα καὶ αὐτὴ

κη

τῆς σαρκικῆς ἀσθενείας μεταπεθέντων εἰς τὸν λόγον, ἐγειρόμεθα ἀπὸ τῆς γῆς, λυθείσης τῆς δι' ἁμαρτίας κατάρας, διὰ τὸν ἐν ἡμῖν ὑπὲρ ἡμῶν γενόμενον κατάραν.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Ἐπίκτητον ἐπιστολῆς.

Πῶς δὲ καὶ ἀμφιβάλλειν ἐτόλμησαν οἱ λεγόμενοι χριστιανοί, εἰ ὁ ἐκ Μαρίας προελθὼν κύριος, υἱὸς μὲν τῇ οὐσίᾳ καὶ φύσει τοῦ θεοῦ ἐστιν, τὸ δὲ κατὰ σάρκα οὐκ ἐκ σπέρματός ἐστι τοῦ Δαβίδ, σαρκὸς δὲ τῆς ἁγίας Μαρίας; τίνες δὲ ἄρα οὕτω τολμηροὶ γεγόνασιν, ὥστε εἰπεῖν τὸν Χριστὸν τὸν σαρκὶ παθόντα καὶ σταυρωθέντα, μὴ εἶναι κύριον καὶ σωτῆρα καὶ θεὸν καὶ υἱὸν τοῦ πατρός; ἢ πῶς χριστιανοὶ θέλουσιν ὀνομάζεσθαι οἱ λέγοντες εἰς ἄνθρωπον ἅγιον ὡς ἐπὶ ἕνα τῶν προφητῶν ἐληλυθέναι τὸν λόγον, καὶ μὴ αὐτὸν ἄνθρωπον γεγενῆσθαι, λαβόντα ἐκ Μαρίας τὸ σῶμα· ἀλλ' ἄλλον εἶναι τὸν Χριστόν, καὶ ἕτερον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον, τὸν πρὸ Μαρίας καὶ πρὸ αἰώνων ὄντα υἱὸν τοῦ πατρός; ἢ πῶς εἶναι χριστιανοὶ δύνανται οἱ λέγοντες ἄλλον εἶναι τὸν υἱόν, καὶ ἄλλον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον; καὶ μὲν θέσει παραδέχονται αὐ... οὐ θέσει ταῦτα ἐγίνετο· μὴ γένοιτο, ὥσπερ τινὲς πάλιν ὑπέλαβον· ἀλλ' ὄντως ἀληθείᾳ ἀνθρώπου γενομένου τοῦ σωτῆρος, ὅλου τοῦ ἀνθρώπου σωτηρία ἐγίνετο. εἰ γὰρ θέσει ἦν ὁ λόγος ἐν τῷ σώματι κατ' ἐκείνους, τὸ δὲ θέσει λεγόμενον φαντασία ἐστίν· εὑρίσκεται δοκ...

...σις καὶ ἡ σωτηρία καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν ἀνθρώπων λεγομένη κατὰ τὸν Μανιχαῖον. ἀλλὰ μὴν οὐ φαντασία ἡ σωτηρία ἡμῶν, οὐδὲ σώματος μόνου, ἀλλὰ ὅλου ἀνθρώπου, ψυχῆς καὶ σώματος ἀληθῶς ἡ σωτηρία γέγονεν. ἀνθρώπινον γὰρ φύσει τὸ ἐκ Μαρίας κατὰ τὰς θείας γραφάς, καὶ ἀληθινὸν ἦν τὸ σῶμα τοῦ σωτῆρος.

Ἰουλίου τοῦ ἁγιωτάτου γενομένου ἐπισκόπου Ῥώμης· ἐκ τῆς πρὸς Διονύσιον ἐπιστολῆς.

Κηρύσσεται δὲ εἰς συμπλήρωσιν τῆς πίστεως, καὶ σαρκωθεὶς ἐκ παρθένου Μαρίας ὁ τοῦ θεοῦ υἱός, καὶ σκηνώσας ἐν ἀνθρώποις· οὐκ ἐν ἀνθρώπῳ ἐνεργήσας, τοῦτο γὰρ ἐπὶ προφητῶν ἐστι καὶ ἀποστόλων· τέλειος θεὸς ἐν σαρκί, καὶ ἄνθρωπος τέλειος ἐν πνεύματι· οὐ δύο υἱοί, εἷς μὲν γνήσιος υἱὸς ἀναλαβὼν ἄνθρωπον, ἕτερος δὲ θνητὸς ἄνθρωπος ἀναληφθεὶς ὑπὸ θεοῦ· ἀλλὰ εἷς μονογενὴς ἐν οὐρανῷ, μονογενὴς ἐπὶ γῆς θεός.

Φήλικος τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ῥώμης, ἐκ τῆς πρὸς Μάξιμον τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν κλῆρον Ἀλεξανδρείας ἐπιστολῆς.

Περὶ δὲ τῆς σαρκώσεως τοῦ λόγου καὶ πίστεως· πιστεύομεν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἐκ παρθένου Μαρίας γεννηθέντα, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ τοῦ θεοῦ ἀΐδιος υἱὸς καὶ λόγος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος ὑπὸ θεοῦ ἀναληφθείς, ἵν' ἕτερος ᾖ παρ' ἐκεῖνον· ἀλλὰ θεοῦ υἱὸς ὢν τέλειος, γέγονεν ἅμα καὶ ἄνθρωπος τέλειος

ἀνθρωπικῶς δὲ ὅτι νόμῳ κυήσεως, ἀνάθεμα ἔστω:- εἴ τις διαπεπλάσθαι λέγει τὸν ἄνθρωπον, εἶθ' ὑποδεδυκέναι Θεὸν, κατάκριτος· οὐ γὰρ γέννησις Θεοῦ τοῦτο ἐστὶν, ἀλλὰ φυγὴ γεννήσεως. εἴ τις εἰσάγει δύο υἱοὺς, ἕνα μὲν τὸν ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, δεύτερον δὲ τὸν ἐκ τῆς μητρὸς, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν, καὶ τῆς υἱοθεσίας ἐκπέσοι τῆς ἐπηγγελμένης τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. φύσεις μὲν δύο, Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ἐπεὶ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα· υἱοὶ δὲ οὐ δύο, οὐδὲ θεοί· οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα δύο ἄνθρωποι, εἰ καὶ οὕτως ὁ Παῦλος τὸ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἐκτὸς προσηγόρευσε. καὶ εἰ δεῖ συντόμως εἰπεῖν, ἄλλο μὲν καὶ ἄλλο, τὰ ἐξ ὧν ὁ Σωτήρ· εἴπερ μὴ ταὐτὸν τὸ ἀόρατον τῷ ὁρατῷ, καὶ τὸ ἄχρονον τῷ ὑπὸ χρόνον· οὐκ ἄλλος δὲ καὶ ἄλλος, μὴ γένοιτο. τὰ γὰρ ἀμφότερα ἓν τῇ συγκράσει· Θεοῦ μὲν ἐνανθρωπήσαντος, ἀνθρώπου δὲ θεωθέντος, ἢ ὅπως ἄν τις ὀνομάσῃ. λέγω δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο, ἔμπαλιν ἢ ἐπὶ τῆς Τριάδος ἔχει. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἄλλος καὶ ἄλλος, ἵνα μὴ τὰς ὑποστάσεις συγχέωμεν· οὐκ ἄλλο δὲ, καὶ ἄλλο· ἓν γὰρ τὰ τρία καὶ ταὐτὸν τῇ θεότητι.

εἴ τις ὡς ἐν προφήτῃ λέγει κατὰ χάριν ἐνηργηκέναι, ἀλλὰ μὴ κατ' οὐσίαν συνῆφθαι καὶ συνάπτεσθαι, εἴη κενὸς τῆς κρείττονος ἐνεργείας, μᾶλλον δὲ πλήρης τῆς ἐναντίας. εἴ τις οὐ προσκυνεῖ

κη

τὸν ἐσταυρωμένον, ἀνάθεμα ἔστω, καὶ τετάχθω μετὰ τῶν θεοκτόνων. εἴ τις ἐξ ἔργων τετελειῶσθαι λέγει, ἢ μετὰ τὸ βάπτισμα, ἢ μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, υἱοθεσίας ἀξιοῦσθαι λέγει, καθάπερ οὓς Ἕλληνες παρεγγράπτους εἰσάγουσιν, ἀνάθεμα ἔστω. τὸ γὰρ ἠργμένον ἢ προκόπτον ἢ τελειούμενον, οὐ Θεός, κἂν διὰ τὴν κατὰ μικρὸν αὔξησιν, οὕτως λέγηται:

Βασιλείου τοῦ ἁγιωτάτου γενομένου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς πρὸς τῇ Καππαδοκίας:

Οὐ γὰρ τοσοῦτον οὐρανὸς καὶ γῆ, καὶ τὰ μεγέθη τῶν πελαγῶν, καὶ τὰ ἐν ὕδασι διαιτώμενα, καὶ τὰ χερσαῖα τῶν ζῴων καὶ φυτῶν, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀὴρ, καὶ ὧραι, καὶ ἡ ποικίλη τοῦ παντὸς διακόσμησις τὸ ὑπερέχον τῆς ἰσχύος συνίστησιν, ὅσον τὸ δυνηθῆναι τὸν Θεὸν τὸν ἀχώρητον ἀπαθῶς διὰ σαρκὸς συμπλακῆναι τῷ θανάτῳ, ἵνα ἡμῖν τῷ ἰδίῳ πάθει, τὴν ἀπάθειαν χαρίσηται:-

Γρηγορίου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Νύσσης:

Τοῦτο γὰρ φρονείσθω, φησὶν, ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών. τί πτωχότερον ἐπὶ Θεοῦ τῆς τοῦ δούλου μορφῆς· τί ταπεινότερον ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῶν ὄντων, ἢ τὸ εἰς κοινωνίαν τῆς πτωχῆς ἡμῶν φύσεως ἑκουσίως ἐλθεῖν.

ἀναληφθέντος τὸ πνεῦμα κατελθόν, σωμ-
κερότης ἐδόξασεν. ὅταν γάρ φησιν ἔλθῃ τὸ π-
νεῦμα τῆς ἀληθείας, ἐκεῖνος ἐμὲ δοξά-
σει:- ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδος κα
περὶ Χριστοῦ λέγων· ὅτι ἀπεστάλη κηρύξαι
αἰχμαλώτοις ἄφεσιν· ὡς ὁ ἀπόστολος
ἐπιφέρει καὶ φησί:-
Οὗτος ὁ πατὴρ ὡς Θεὸς πεποίηκεν ἀρχιερέα·
ἐγένετο γὰρ οὗτος οὐ καὶ διὰ προσφορῶν· οὗ-
τος ὁ κατὰ μὲν ἱερωμένος ἀρχιερέως αἱρε-
τικὲ προκόψας ἀξίωμα· καὶ ἀκούεις σα-
φέστερον σοὶ τοῦτο διαλεγόμενος φησίν· ἐν ταῖς
ἡμέραις φησὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις
τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον
σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς
ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας
καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας,
καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν
ὑπακοήν· καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσι τοῖς
ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰων-
τελειοῦται δὲ κατὰ μὲν ἱερὸν προκοπὴν
αἱρετικέ· ὡς περὶ οὗ καὶ ἔστιν ἐν τοῖς εὐαγγελί-
οις· Ἰησοῦς προέκοπτεν ἡλικίᾳ καὶ σοφί-
ᾳ καὶ χάριτι· οἷς σύμφωνα καὶ ὁ Παῦλος
φθεγγόμενος· τελειωθεὶς φησὶν ἐγένετο πᾶ-
σι τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας
αἰωνίου· προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχι-
ερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. καὶ μη-
θέτερον ἀρχιερεὺς κεκλημένος· ποίαν
θερμὴν δεῖς τοῦ Παύλου τὸν ἀπαθῆ θη

λόγον ἐπιγείως καταμιγνὺς ὁμοιώμα-
τι καὶ ἀπαθῆ τὸν ἀρχιερέα ποιῶν:-
ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ τετράδος ξζ:-
Ὅθεν ἀδελφοὶ κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι,
κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιε-
ρέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν πιστὸν ὄντα
τῷ ποιήσαντι αὐτόν:- καὶ μεθ' ἕτερα:
Ὄντος οὖν ἡμῖν τούτου μόνου ἀρχιερέως
συμπαθοῦς καὶ συγγενοῦς καὶ ἱκανοῦ
τῆς εἰς αὐτὸν μὴ παραπεσεῖν· αὐτὸς
γὰρ ἡμῖν ἐστὶν ἐπηγγελμένης εὐλογίας· ἐκ
σπέρματος Ἀβραὰμ ὡς ὑπὲρ ἑαυτοῦ
τοὺς συγγενοῦς τὴν τοῦ σώματος θυσίαν ἀν-
ενεγκάμενος:- σημειωτέον ὅτι ὁμο-
λογήσας ὄντα ἀρχιερέα δεῖσθαι θυσίας·
καὶ ἐξελὼν τὸν Χριστὸν ὡς μὴ δεόμενον,
ἐν τούτοις φησὶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσφέ-
ρειν, καὶ τοὺς συγγενεῖς τὴν θυσίαν:-
ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ, τετράδος λ:-
Ἀκούσατε οἱ μὲν προσέχοντες τοῖς ῥητοῖς·
ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα· μνημονεύετε,
ὅτι περὶ τῆς σαρκὸς ἐστὶ τὸ λεγόμε-
νον· καὶ ὅτι οὐ παρ' ἐμοῦ προστίθεται
τὸ τῆς σαρκὸς ὄνομα· ὥστε μὴ δοκεῖν
ἐκείνοις παρερμηνεύειν· ὁ τρώγων μου
τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα. μὴ
εἶπεν ὁ τρώγων μου τὴν θεότητα, καὶ πίνων
μου τὴν θεότητα. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα
καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει· κἀ-
γὼ ἐν αὐτῷ:- καὶ μεθ' ἕτερα· ἀλλ' ἐπὶ τὸ

πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος
καὶ θεοσεβέστατος Καπρέολος ἐπίσκοπος τῆς
Καρθαγένης· καὶ [illegible] διὰ Βεσούλα τοῦ δια-
κόνου, γέγραφε πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην σύν-
οδον, ἐπιστολήν· ἣν εἰ κελεύσειεν ὑμῶν ἡ θεο-
σέβεια, ἀναγνώσομαι· ἀναγνωσθεί-
σης, καὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτῆς:

λγ Τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ μακαριωτάτοις ἁ-
γιωτάτοις συλλειτουργοῖς τοῖς ἁπαν-
ταχοῦ εἰς τὴν σύνοδον ἐλθοῦσι. Καπρέολος·
Ἠβουλόμην εὐλαβέστατοι ἀδελφοὶ ἐν τοιαύτῃ
καταστάσει τὴν προσκυνητὴν ὑμῶν σύν-
οδον συγκροτηθῆναι· ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐπιλε-
χθέντων κοινῇ κρίσει ἀδελφῶν καὶ συνε-
πισκόπων ἡμετέρων· οὐ παραίτησιν ἐθελή-
μου ἀξίαν ἀλλὰ παράκλησιν πρεσ-
βείαν μᾶλλον πέμψαιμεν, εἰ μὴ τὴν ἡμε-
τέραν σύστασιν αἰτίαι, διάφοροι ἐνεπό-
διζον· καὶ γὰρ περὶ τὸν τοῦ δεσπότου καὶ
υἱοῦ τοῦ ἡμετέρου εὐσεβεστάτου βασιλέ(ως)
Θεοδοσίου, τοιαῦτα εἰς τὰς ἡμετέρας χεῖ-
ρας γράμματα ἐληλύθει· αἵτινα τοῦ τῆς
μακαρίας μνήμης ἀδελφοῦ ἡμετέρου
καὶ συνεπισκόπου Αὐγουστίνου τὴν πα-
ρουσίαν ἰδικῶς αἰτοῦντι· αἵτινα προειρη-
μένα γράμματα εἰς ταύτην τὴν ζωὴν αὐτὸν
οὐδαμῶς δεδύνηνται· ὅθεν ἐγὼ ὅστις
τὴν βασιλικὴν σημείωσιν εἰ καὶ τὰ μάλι-
στα τῷ προειρημένῳ πεπέμφθαι. δό-
κει· ἐδόξαμεν κατὰ πεμφθεῖσαν κα-

πάσας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἀφρικῆς ἀρμοδ-
ίως· καὶ τὰς   διατάξεσι· σύ-
νοδον ἠβουλήθημεν συναγαγεῖν· ἵνα ἐπιλεχθέν-
τες ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀδελφῶν καὶ
ἐπισκόπων τῶν ἡμετέρων· εἰς τὴν προσ-
κυνητὴν σύνοδον τῆς ὑμετέρας μακα-
ριότητος, καταπεμφθῶσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ
οὐκ ἀνέῳκται ἡ εἴσοδος τῆς παρόδου·
καὶ γὰρ ἡ ἐπιχυθεῖσα τῶν πολεμίων πλη-
θὺς καὶ ἡ πόρθησις ἡ πανταχοῦ τῶν ἐπαρ-
χιῶν ἤτις ἢ ἀπωσθέντων τῶν οἰκητό-
ρων ἢ φυγόντων ἀθλίαν ἐρημώσεως ὅ-
ψιν εἰς μῆκος καὶ πλάτος ἐκτείνουσα, τὴν
ἀπορίαν συνέχει τοῦ ἐλθεῖν· τούτοις
τοιγαροῦν τοῖς κωλύμασι συνελθεῖν
εἰς ἓν τοῦ κύκλου τῆς Ἀφρικῆς οἱ ἐπί-
σκοποι, οὐδαμῶς ἠδυνήθησαν· οἷς
προσετέθη· ἐπειδὴ τὰ βασιλικὰ γράμ-
ματα ἐν ἡμέραις τοῦ πάσχα εἰς ἡμᾶς ἦλ-
θεν· ὅτε μόλις μέχρι τῆς προσκυνητῆς
πάσης συνόδου δεόμενον διάστημα
περιελιμπάνετο· οἵτινες μόλις ἦκε-
σαν αὐτίκα τῇ κατὰ Ἀφρικὴν συνόδῳ
εἰς τὸ ἐλθεῖν· καὶ εἰ μὴ διὰ μαδροχώ-
ρια ἀπὸ τῶν πολεμίων ἡ παρ' οὐ συμμέν-
ειν ἐν ποθεῖ πεπεμμένος, ἵνα εἰ καὶ τὰ μά-
λιστα πρέσβεις οὐδαμῶς πέμψαι δε-
δυνήμεθα διὰ τὴν εὐλάβειαν, ὅμως τῇ
χειροτονουμένῃ τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἐπι-
στήμῃ τὸν υἱὸν τὸν ἐμὸν Βεσούλαν τὸν δια-

τῆς καθ' ἑτέρων κατηγορίας δὲ ἐμφερέσθωσαν τῇ
πίστει τῶν ὑπομνημάτων φανερὰ ἔχουσι
διαίμοι δήν· κεκλῆσθαι δὲ τὰ μὲν ἀρχαῖα ἐμ-
πιστεύεσθαι τῇ πίστει ὡς δόγματα· τὰ δὲ μὲν ἑτερά
καὶ ἀτόπως ἐξευρημένα· καὶ ἀσεβῶς
εἰρημένα, ἀποδοκιμάζεσθαι· καὶ ἐκ-
βάλλεσθαι:=
Πάντες οἱ ἐπίσκοποι ἀνεφώνησαν· αὗται
πάντων αἱ φωναί· ταῦτα πάντες λέγομεν·
αὕτη πάντων εὐχή:-
λα' Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πέρας τοῖς ἄλλοις μή-
τε ὑπακοῦσαι βουληθέντος τοῦ τιμιωτά-
του Νεστορίου τῇ παρ' ἡμῶν κλήσει· μή-
τε μὴν τοὺς παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντας
ἁγιωτάτους καὶ θεοσεβεστάτους ἐπισκό-
πους προσδεξαμένου, ἀναγκαίως ἐχω-
ρήσαμεν ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν δυσσεβη-
θέντων αὐτῷ. καὶ φωράσαντες αὐτὸν
ἔκ τε τῶν ἐπιστολῶν· καὶ ἐκ τῶν συγγραμ-
μάτων τῶν ἀναγνωσθέντων καὶ ἐκ τῶν
ἔναγχος παρ' αὐτοῦ ῥηθέντων κατὰ τήν-
δε τὴν μητρόπολιν καὶ προσμαρτυρηθέντων
δυσσεβῶς φρονοῦντα καὶ κηρύττοντα·
ἀναγκαίως κατεπειχθέντες ἀπό τε τῶν
κανόνων· καὶ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτά-
του πατρὸς ἡμῶν καὶ συλλειτουργοῦ Κε-
λεστίνου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκ-
κλησίας, δακρύσαντες πολλάκις,
ἐπὶ ταύτην τὴν σκυθρωπὴν κατ' αὐτοῦ
ἐχωρήσαμεν ἀπόφασιν:=

Ὁ βλασφημηθεὶς τοίνυν παρ' αὐτοῦ κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστὸς ὥρισε διὰ τῆς παρούσης ἁγίας συνό-
δου, ἀλλότριον εἶναι τὸν αὐτὸν Νεστόριον
τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, καὶ παν-
τὸς συλλόγου ἱερατικοῦ:-
Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ὑπέγραψα
ἀποφηνάμενος ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ:=
Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὑπέγραψα ἀπο-
φηνάμενος ὁμοίως:=
Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Φιλίππων ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:
Φίρμος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας ὑπέγραψα:
Μέμνων ἐπίσκοπος Ἐφέσου ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος ἐλάχιστος θεοῦ Μελιτηνῶν συναι-
νῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ προγεγραμ-
μένῃ ἀποφάσει ὑπέγραψα:=
Πηγάσιος ἐπίσκοπος τῆς αἰμαστ. χάριτι Χριστοῦ
συναινῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ προγεγραμμένῃ:-
Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Ἰκόνιος ἐπίσκοπος Κρήτης ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Φίλιξ ἐπίσκοπος τῶν Ἀπολλωνειῶν καὶ Ὑελλῶν ὑπέγραψα:-
Δαμιανὸς ἐπίσκοπος Κολωνείας ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος ὁμοίως:-
Θεόδοτος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας τῆς αι' εκιω
συναινῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ προγεγραμ-
μένῃ ἀποφάσει ὑπέγραψα:=
Περιγένης ἐπίσκοπος Κορίνθου· ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος:
Ἑλλάνικος ἐπίσκοπος Ῥόδου· ὑπέγραψα:-
Κῦρος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος· ὑπέγραψα:-
Δωνᾶτος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Παλαιᾶς Ἠπείρου ὑπέγραψα:-
Εὐχάριος ἐπίσκοπος Δυρραχίου ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος:
Σενεκίων ἐπίσκοπος πόλεως Σκοδρίνης· ὑπέγραψα:-

Φιλούμενος ἐπίσκοπος κίμμ ὑπέγραψα ἀποφ:
Ζήνων ἐπίσκοπος πόλεως κουρίου τῆς κύπρου ὑπ:
Τριωμιανὸς ἐπίσκοπος τῆς ἐμπεριαμου
ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα ὁμοίως:–
Ἡουμένιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν σέλγη ὑπέγραψα:
Εὐάγριος ἐπίσκοπος σελγ. ὑπ ἀποφηνάμενος:
Καισδρίχωρος ἐπίσκοπος πόλεως χαρκησ. ὑπ:–
Ἰσαμμὲν ἐπίσκοπος περικομμήσου, ὑπ ἀποφ:
Στρατήγιος ἐπίσκοπος ὑπ ἀποφηνάμενος:
Ἡσιος ἐπίσκοπος, τῆς κατακορύμασσον ὑπ:
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν κοπ ὑπ:
Σόλωμον ἐπίσκοπος τῆς καραλλίας. ὑπέγρ:
Νεκτάριος ἐπίσκοπος τῆς ἐν σιμέω καθολικῆς
καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ὑπ ἀποφηνάμενος:–
Ταριανὸς ἐπίσκοπος τῆς κατὰ λύρβην. ὑπ:
Θεοδοῦλος ἐπίσκοπος ἐλαιοῦσ ὑπέγραψα ἀποφ:
Φιλάδελφος ἐπίσκοπος τῆς γρατιανουπόλεως ὑπ:
Θεόκτιστος ἐπίσκοπος τῆς φωκαίας πόλεως ὑπ ἀπο:
Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος τῆς σαμηνῶν πόλεως ὑπέγρ:
Ἰωάννης ἐπίσκοπος αὐγουστοπόλεως. ὑπέγρ ἀποφ:
Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος ῥαφείας ὑπέγρ:–
Φεῖδος ἐπίσκοπος ἰόππης. ὑπέγραψα
Ἀλ[...] ἐπίσκοπος τῆς συκαμαζὼν πόλεως ὑπέγρ
Παυλιανὸς ἐπίσκοπος μαϊουμᾶ ὑπέγραψα
Θεόδωρος ἐπίσκοπος ἀριδήμων. ὑπέγραψα:
Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς παρεμβολῆς. ὑπέγραψα
Παῦλος ἐπίσκοπος ἀνθηδόνος· ὑπέγραψα ἀπ:
Νετόρος ἐπίσκοπος ὑπέγραψα ἀποφ:
Σάαδ ἐπίσκοπος φαίνους. ὑπέγραψα:–
Σερεμιανὸς ἐπίσκοπος τῆς μυρέων πόλεως ὑπέγρ:

Κυριακὸς ἐπίσκοπος πυμῶν. ὑπέγραψα ὁ:
Σιλλην[...] διὰ. πρεσβυτέρου περιοδευτοῦ ὑπέ
γραψα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπεὶ τὴν χεῖρα πάσχει:
Ἑρμογένης ἐπίσκοπος ῥινοκορούρων. ὑπέγρ:–
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πηλουσίου. ὑπέγραψα:–
Εὐόπιος ἐπίσκοπος πτολεμαΐδος. ὑπέγρ:
Φοιβάμμων ἐπίσκοπος κοπτοῦ ὑπέγρ ἀπο:
Πῶλος ἐπίσκοπος φερμων ὑπέγρ ἀποφην:–
Μακεδόνιος ἐπίσκοπος [...]όεως ὑπέγραψα ἀπο:
Πέτρος ἐπίσκοπος ὀξυρύγχου ὑπέγραψα:–
Ἀδέλφιος ἐπίσκοπος τῆς ὀνουφίτ ὑπέγρ:
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς παραλίου ὑπέγρ:
Ἡρ[...] ἐπίσκοπος παρ[...] θυμε ὑπέγρ:
Σιλουανὸς ἐπίσκοπος κουερθε ὑπέγρ:–
Κύρος ἐπίσκοπος ἀρχάιων. ὑπέγραψα ἀπ:
Μαρῖνος ἐπίσκοπος ἡλιουπόλεως ὑπέγρ ἀποφ:
Ἀδέλφιος ἐπίσκοπος σάεως ὑπέγραψα:
[...]δωρος ἐπίσκοπος λεοντῶν ὑπ ἀποφην:
Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς ἡφαιστοῦ. ὑπ ἀποφηνάμενος:
Στρατήγιος ἐπίσκοπος. τῆς ἀθρίβεως ὑπέγρ:–
Λα[...] ἐπίσκοπος τοῦ κασίου. ὑπέγρ:
Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος καβάσων ὑπ ἀποφ:
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος μειλουπ ὑπέγραψα:
Χρυσάοριος ἐπίσκοπος ἀφροδιτ ὑπέγρ:
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος κλεοπάτρης ὑπέγραψα:
Θέων ἐπίσκοπος [...]ιγχεως ὑπέγραψα ἀποφην:
Θέων ἐπίσκοπος ἡρακλεοῦς τοῦ σεθροΐτου ὑπ:
Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος τῆς ἄνω ἡρακλέους ὑπ:
Ἀμμων τῆς νουτιτῶν πόλεως ἐπίσκοπος. ὑπέγρ:
Ἀνδρέας ἐπίσκοπος ἑρμουπόλεως. ὑπέγρ:–

Μακάριος ἐπίσκοπος Ἀνδρίου, ὑπέγραψα·
Σαμψὼν ἐπίσκοπος τῆς Ῥόδου, ὑπέγραψα·
Ἠράκλειος ἐπίσκοπος Τραλλέων, ὑπέγραψα·
Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ἐλευθερνῶν, ὑπέγραψα·
Ζηνόβιος ἐπίσκοπος Μαρμαρικῆς καὶ Πενταπόλεως·
Ζήνων ἐπίσκοπος πόλεως τειχέων, ὑπέγραψα·
Ἀμβρόσιος ἐπίσκοπος πόλεως ὀστρακ..., ὑπέγραψα·
Σαμουὴλ ἐπίσκοπος Διαθέως, ὑπέγραψα·
Ἱερεμίας ἐπίσκοπος τῆς Ἀφναΐτων, ὑπέγραψα·
Δανιὴλ ἐπίσκοπος Δαρνέων, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Σώπατρος ἐπίσκοπος Λιβύης Σεπτιμιακῆς, ὑπέγραψα·
Ἀλύπιος ἐπίσκοπος πόλεως Σελεύκειας, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Ἀμμώνιος ἐπίσκοπος Πανεφύσου, ὑπέγραψα·
Βοσπόριος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν τῆς μητροπόλεως ἐπαρχίας Παφλαγονίας, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος κατὰ Νεστορίου·
Ὑπάτιος πρεσβύτερος ἐπιτραπεὶς παρ᾽ αὐτοῦ, ὑπέγραψα διὰ τὸ ἀρρωστεῖν αὐτόν·
Ἀρτέμιος ἐπίσκοπος Ἀρσινοΐτου, ὑπέγραψα·
Σωσίπατρος ..., ὑπέγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀρρωστεῖν αὐτόν·
Ἑλλάδιος ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας τῆς κατὰ τὸ Ἀδραμμύττιον, ὑπέγραψα·
Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς Τειῶν πόλεως Ἀσίας, ὑπέγραψα·
Ἰδουας ἐπίσκοπος Σμύρνης, ὑπέγραψα·
Ἀριστόνικος ἐπίσκοπος τῆς Λαοδικέων πόλεως, ὑπέγραψα·
Βενεάτιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἱεράπολιν, ὑπέγραψα·
Παῦλος ἐπίσκοπος ..., ὑπὲρ αὐτοῦ παρόντος καὶ ἐντειλαμένου·
Σιλουανὸς ἐπίσκοπος Κερατάπων, ὑπέγραψα·
Κωνστάντιος ἐπίσκοπος τῆς Διοκλητιανουπόλεως, ὑπέγραψα·
Ἑρμόλαος ἐπίσκοπος Σατάλων πόλεως, ὑπέγραψα·

Ἀσκληπιάδης ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Τραπεζοῦντα ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα·
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Λέσβου, ὑπέγραψα·
Πέτρος ἐπίσκοπος Κερύων, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, ὑπέγραψα·
Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὑπέγραψα·
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Δουελτὸν καὶ Σωζόπολιν, ὑπέγραψα·
Οὐαλεριανὸς ἐπίσκοπος Ἰκονίου, ὑπέγραψα·
Τίος ἐπίσκοπος τῆς Σιμουῶντων, ὑπέγραψα·
Θωμᾶς ἐπίσκοπος τῆς Δερβηνῶν, ὑπέγραψα·
Μαρτύριος ἐπίσκοπος Ἰλίστρων, ὑπέγραψα·
Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Ἀμοριου, ὑπέγραψα·
Λιτόϊος ἐπίσκοπος Λιμνάδος, ὑπέγραψα·
Σευῆρος ἐπίσκοπος Συνάδων μητροπόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας, ὑπέγραψα·
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Δοκιμίου ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας, ὑπέγραψα·
Δαλμάτιος ἐπίσκοπος τῆς Κυζικηνῶν ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα·
Τιμόθεος ἐπίσκοπος ἐπαρχίας Σκυθίας, ὑπέγραψα ἀποφηνάμενος·
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς Σκήψεως πόλεως ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, ὑπέγραψα·
Θεόφιλος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφείας, ὑπέγραψα·
Φώσκος ἐπίσκοπος Θεατείρας, ὑπέγραψα·
Κόμμοδος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὑπέγραψα·
Εὐθήριος ἐπίσκοπος τῆς Στρατονικείας πόλεως Λυδίας, ὑπέγραψα·
Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Λυδίας Σαρδιανῶν, ὑπέγραψα χρησάμενος χειρὶ Καπίτωνος ἐπισκόπου παρ᾽ αὐτοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ Φώσκου, διὰ τὸ ἐν ἀρρωστίᾳ με εἶναι·
Λιμένιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Σάταλα ἐπαρχίας Λυδίας, ὑπέγραψα·
Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος τῆς Αὐρηλιουπόλεως ἐπαρχίας Λυδίας, ὑπέγραψα·
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ἀττελέων, ὑπέγραψα·
Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ἐμβολίμης, ὑπέγραψα·
Τιμόθεος ἐπίσκοπος Τερμησσοῦ καὶ Εὐδοκιάδος, ὑπέγραψα·

Ἐδέσιος ἐπίσκοπος Ἰσίνδου ὑπέγραψα.
Θωμᾶς ἐπίσκοπος Δέρβης ὑπέγραψα.
Εὐπρέπιος ἐπίσκοπος Βιζύης ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Γαδάρων ὑπέγραψα.
Μάγνος ἐπίσκοπος Μαγνησίας καὶ ... ὑπέγραψα.
Βερινιανὸς ἐπίσκοπος Πέργης ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος ὑπέγραψα.
Εὐλόγιος ἐπίσκοπος Τερενουθέως ὑπέγραψα.
Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ταυᾶ ὑπέγραψα.
Ἀδέλφιος ἐπίσκοπος Ὀνούφεως παρακληθεὶς
παρ' αὐτοῦ ὑπέγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ Καλώσυρις.
Εὐλόξιος ἐπίσκοπος Χώματος ἐν Παραλίῳ.
Ἀριστόκριτος ἐπίσκοπος ὑπέγραψα τῇ προ-
κειμένῃ ἀποφάσει τῆς ἁγίας συνόδου ὡς συναινῶν.
Εἰσὶν ἐπίσκοποι ὑπὲρ τοὺς διακοσίους·
ἐτοποτήρησαν γάρ τινες δι' αὐτῶν τοῖς
μὴ δυναμένοις ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον.

Ἡ καθαίρεσις.

λδ Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ συγκροτηθεῖ-
σα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει Νε-
στορίῳ νέῳ Ἰούδᾳ. Γίνωσκε σε-
αυτὸν διὰ τὰ ἀσεβῆ σου κηρύγματα
καὶ τὴν πρὸς τοὺς κανόνας ἀπείθει-
αν κατὰ τὰ δόξαντα τοῖς ἐκκλησιασ-
τικοῖς θεσμοῖς ἰουνίου μηνὸς τοῦ ἐνεστῶ-
τος δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι παρὰ τῆς
ἁγίας συνόδου καθῃρῆσθαι καὶ παντὸς
ἐκκλησιαστικοῦ βαθμοῦ εἶναι ἀλ-
λότριον. Τὸ ἴσον τῆς καθαιρέσεως
καὶ τὸ αὐτὸ Νεστορίῳ ἀποσταλὲν αὐτῷ

τοῦτο τὸ ἴσον ἐστάλη, παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου
ἐπιστολὴ γραφεῖσα πρὸς τοὺς κληρικοὺς
καὶ οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας Κων-
σταντινουπόλεως ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ αὐτὸς
Νεστόριος ἀπεστάλη.
Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι θεοῦ ἐν Ἐφέσῳ συνα- λϛ
χθεῖσα κατὰ τὰ θεσπίσματα τῶν εὐσεβε-
στάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἡμῶν βασι-
λέων, λαμπροτάτοις ... εὐλαβε-
στάτοις πρεσβυτέροις καὶ οἰκονόμοις
καὶ λοιποῖς εὐλαβεστάτοις κληρικοῖς
τῆς κατὰ τὴν φιλόχριστον Κωνσταντι-
νούπολιν ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας. Γίνωσκέ-
τω ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια τὸν Νεστό-
ριον διὰ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ κηρύγμα-
τα καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς
ἀπειθείας κατὰ τὴν χθὲς ἡμέραν ἥ-
τις ἦν τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἰουνίου δευ-
τέρα καὶ εἰκὰς παρὰ τῆς ἁγίας συνό-
δου κατὰ τὰ δόξαντα τοῖς ἐκκλησιαστι-
κοῖς κανόσι καθῃρῆσθαι, καὶ παντὸς ἐκ-
κλησιαστικοῦ βαθμοῦ εἶναι ἀλλότρι-
ον. Φυλάξατε τοίνυν τὰ ἐκκλησιαστικὰ
σύμπαντα ὡς μέλλοντες καὶ λόγον
ἀποδοῦναι τῷ κατὰ βούλησιν θεοῦ καὶ
νεύματι τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρί-
στων ἡμῶν βασιλέων χειροτονηθησο-
μένῳ τῇ Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ.
Τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλε- λζ
ξανδρείας περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ

σεως τοῦ θεοῦ λόγου τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός:·
Ἡ τῆς θείας γραφῆς ὀρθοτάτη ἔμμοια ἀφορι-
κιζομένη εἰς τὸν τῶν ἁγίων νοῦν κατα-
κοσμεῖν εἴωθε τὰς τῶν ἁγίων ψυχάς· αὐ-
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰσάγει, εἰς τὰ ὑψη-
λὰ τῆς ἐναντίου γνώσεως πε· καὶ σοφί-
α χριστοῦ· δι' ὧν ὁ ὑπὲρ τῶν ὅλων δοξολογεῖται
θεός. θησαυροὺς τοίνυν ἀποκρύφους
ἀοράτους ἀνοίξας σοι· κατὰ τὸ γεγραμ-
μένον· θησαυροὺς δέ φημι τοὺς τῆς ὀρ-
θῆς γνώσεως διανοίας ὀφθαλμοῖς.
ὑγιῶς ὁρῶντας καὶ ἀμφιβήτους· οὐ γὰρ
χαρίσματα ἀτελῆ δωρεῖται θεὸς τοῖς
ἐπεγνωκόσιν αὐτόν· οὔτε μὴν ὁ ἔρως
ἄνευ διανοίας περιγραφόμενα· τέλει(ος)
γὰρ ὢν ὁ τῶν πάντων ἡμῶν δεσπότης
θεός, τελείως δωρεῖται τὰ ἄφθονα τοῖς
ἀξίως πολιτευομένοις αὐτοῦ· ἐρα-
στὴς γὰρ πέφυκε τῶν ἐν καθαρᾷ καρ-
δίᾳ δουλευόντων αὐτῷ ἀνυποκρίτως.
ἡ κλῆσις τοίνυν πᾶσι ὀρθαφρονεῖν ἡρη-
μένοις, ἐπὶ τὴν ἀένναον πηγὴν τὸν χριστὸν ἀ-
κούων αὐτοῦ προσφωνοῦντος διὰ τοῦ
εὐαγγελίου· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω
πρός με καὶ πινέτω· οὐ γὰρ δεόμεθα
ἡμᾶς μὴ πρότερον ἐπιγνόντας τό,
τῆς εὐσεβείας μυστήριον, διεξαμαρτάνειν
ἐκλαμβάνειν ἀπορρήτως περὶ χριστοῦ θεοῦ· ὑπο-
κλέπτειν οἴονται τοίνυν τινὲς τῶν ἀνερρω-
μένων τὰς ψυχάς. ἄνωθέν φησι λέγοντες

ἀνειληφέναι· τὸν θεὸν λόγον· καὶ διὰ τοῦ-
το πρόοδον πεποίηκε, διὰ τῆς ἁγίας
παρθένου· καὶ τοῦτον ἄλλον τὸν ἄνθρωπον ἀπο-
θεῶσθαι τῷ θεῷ λόγῳ· οὐ συνιέντες, τὸ
τῆς εὐσεβείας μυστήριον· καὶ τῆς μετὰ σαρ-
κὸς οἰκονομίας τοῦ μονογενοῦς τὴν χά-
ριν μετρίαν ποιούμενοι· ἡμεῖς δ' οὐχ οὕ-
τως δεδιδάγμεθα· ἀλλὰ καὶ τὸν αὐτὸν
ἴσμεν ἀδελφοὶ τὸν διὰ τῆς ἁγίας παρ-
θένου τῆς θεοτόκου μαρίας γεννηθέντα θεὸν
τέλειον καὶ ἄνθρωπον ἔμψυχον λογικόν· ταύ-
τη τοι καὶ θεοτόκον λέγομεν τὴν ἁγίαν παρ-
θένον καὶ ἐνωκηκέναι οὐσιωδῶς τὸν
θεὸν λόγον ἐν αὐτῇ οὐ δοκήσει· ἀλλὰ
ἐνεργείᾳ τὸν αὐτὸν διμηνιαῖον καὶ τρι-
μηνιαῖον· υἱόν τε θεοῦ ἅμα καὶ υἱὸν ἀν-
θρώπου· ἅμα γὰρ καὶ τὰ τῆς ἀνθρω-
πότητος καὶ μὴν καὶ τὰς τῆς ἐξουσί-
ας θεοπρεπεῖς φωνὰς ἃς διαφέρουσιν
ἡμῖν αἱ θεῖαι γραφαὶ περὶ ἑαυτοῦ εἰς
ἓν πρόσωπον συνῆχθαι φαμὲν τὸν
αὐτὸν γὰρ ἴσμεν, ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον
καθεύδοντα· τὸν αὐτὸν τῇ θαλάσσῃ ἐ-
πιτιμῶντα τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τοῖς ἀνέμοις·
τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὁδοιπορίας κεκμη-
κότα· τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπα-
τοῦντα ὡς ἐπὶ στερεᾶς γῆς ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ·
ὁ αὐτὸς τοίνυν θεός· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὁμολογού-
μενος. τί γὰρ τὸ θαῦμα εἰ ἄνθρωπος πιστὸς
καθ' ἡμᾶς ἐν ἐξουσίᾳ, δυνάμεις θεοῦ

δὲ γὰρ ὡς οἴεται ὅτι καὶ τὸν φόνον πολ-
λοὺς ἀναμιμνήσας, ἀποστήσει τῆς πί-
στεως· καὶ λοιπὸν ἐρευνῶν ὁμαστιγμῶν
αὐτοῦ, παράσχῃ αὐτοῖς θάρσος· ὥστε ἑ-
έως πληγῶν δημοσίᾳ ἐπιχειρεῖν· καὶ
διωγμὸν ποιεῖν· οὐ μόνον δὲ τοῖς αὐτοῦ
δῆθεν κληρικοῖς ἢ συγκέλλοις· ἀλλὰ
καὶ ἐκ τῶν ὁμόζωθεν παροικιῶν, προστε-
λάμψιν ὅτι μᾶς· οἷς μάλιστα οὐκ ἔξεστιν
εἶναι κατὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κα-
νόνας εἰς ἕτερον ἐπισκοπεῖον· ἢ εἰς
ἄλλην ἐκκλησίαν· ἀλλὰ ἀπομέλλειν αὐτ(οὺς)
εἰς τὰς ἰδίας παροικίας ἢ πόλεις ὅ-
που ἐχειροτονήθησαν· κἀκεῖ ἡσυχά-
ζειν· ἵνα τῷ μακρῷ χρόνῳ διὰ τῆς
προσκαίρου διωγμοῦ ἀσφαλείας ἐν τῇ περισ-
σοτέρως ἡ παραμονή· καὶ ἐπιγραφὴ
τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας εἰς τοῦτο γὰρ ἔθε-
το ἡμᾶς ὁ θεὸς διωκομένους ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτοῦ
τοῦ δοξάσαντος ὑμᾶς καὶ δοξάζοντος·
καὶ ἀποδιδοῦ τῆς ὑμῶν τὸν μισθὸν μετὰ
πάντων τῶν ἁγίων· τῶν καλῶς φυλαξάν-
των τὰς ἐγχειρισθείσας αὐτοῖς διακονίας
πρὸς οὓς εἶπεν· εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ·
ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
στήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου
σου· οἱ ὄντως χριστιανοί, τούτοις τοῖς
λόγοις διὰ τῶν ἔργων πιστεύουσιν· οἱ δὲ
ἄπιστοι καὶ ἀπερριμμένοι καὶ τῇ ἰδί-
ων κοιλίᾳ ζῶντες· καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο πε-

καρτεροῦντες· ἐν ἀγαλλιάσει ὁμολο-
γοῦντες τιμᾶν τὸν Χριστὸν εἶναι θεόν, διαπριόντων·
ὡς οἱ τότε Ἰουδαῖοι συνέσχον τὰ ὦτα
αὐτῶν τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτομάρ-
τυρος διηγουμένου· ὅτι θεωρῶ φησὶ
τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ θεοῦ· οὕτως
καὶ οὗτοι διαπρίονται κατὰ τῶν Χριστια-
νῶν· καὶ πάντα τὸν θυμὸν σπουδάζουσιν
ἐκτελεῖν· ἀξιούμενοι ὡς πρόμοια τοῦ
μεγαλοπρεπεστάτου ἐπάρχου τῆς με-
ρώμης κωλύεσθαι τοῖς κατὰ τῶν ὀρθο-
δόξων ἐπανισταμένους· καὶ προφάσει
δικαιολογιῶν ὥς φασιν ἐπιχειροῦντας
κατάτημος ἕως ὅτε ταύτης τῆς πίστεως διασέ-
θεσιν λάβῃ· εἰ δὲ παρακαλοῦσιν τε ἡμῶν
ἀμελήσαντες· διαμαρτυρόμεθα ὑμῖν
ἐνώπιον τοῦ ἀφθάρτου βασιλέως τῶν
αἰώνων· ἀοράτου μόνου σοφοῦ θεοῦ· τοῦ
ἐλθόντος καὶ ἐπιφανέντος ὡς ἠθέλησε
διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν· καὶ πάλιν ἐρχομέ-
νου κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· ᾧ κάμψει
πᾶν γόνυ οὐρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κατα-
χθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσε-
ται αὐτῷ ὅτι ἀθῷοι ἐσμέν· ἡμεῖς γὰρ δὲ ὑμῖν
παρεκαλέσαμεν περὶ συνόδου οἰκου-
μενικῆς τῆς δυναμένης ἀνελεῖν ὡς λεγε-
τῶν καὶ ἀνορθῶσαι τὰ σαλευόμενα εἴτ(ε)
οὖν καταρραγέντας· οὐκ ἀπισχύσουσι δὲ
αὐτῆς, διὰ τῆς χάριτος καὶ ἀντιλήψε-

τοῦ θεοῦ τῆς ἐν μέρους ἐμῆς μὲν καλῶσαι πολ-
λοῦ· αὐτὴ μὲν ἐστι τὸ στόμα πάντων αἱρε-
τικῶν· εἰ μὴ αὐτοῦ τούτου τυχόντες, τὰς συνήθεις
ἀχὰς ἐν ὁμονοίᾳ ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας καὶ
τῆς βασιλείας ὑμῶν, ἀρεστῶς καὶ ὀρθο-
δόξως τῷ θεῷ, ἀναπέμψωμεν αὐτῷ:-

λζ΄ ι

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐπι-
στολὴ πρὸς Κελεστῖνον ἐπίσκοπον Ῥώμης:

Τῷ ὁσιωτάτῳ θεοφιλεστάτῳ πατρὶ Κελεστίνῳ
Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν:

Εἰ μὲν ἦν σιωπῆσαι καὶ μὴ πάντα τῇ
σῇ θεοσεβείᾳ γράφοντα τὰ κινούμενα
καὶ μέμψεως ἔξω γενέσθαι· καὶ διαφυ-
γεῖν δύνασθαι τὸ δοκεῖν ὀχληρόν· καὶ
μάλιστα ἐν ἀναγκαίοις οὕτω πράγμασιν ὅ-
που καὶ ἡ τῆς πίστεως ὀρθότης παρα-
σαλεύεται παρά τινων, ἔφην ἂν ἐμαυτῷ
καλὴ καὶ ἀκίνδυνος ἡ σιωπή· καὶ τὸ ἠ-
ρεμεῖν, τοῦ ταράττεσθαι κρεῖττον. Ἐπειδὴ
δὲ καὶ θεὸς ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν τὸ νήφειν
ἐν τούτοις καὶ τὰ μακρὰ τῶν ἐκκλησιῶν
ἔθη πείθουσιν ἀνακοινοῦσθαι τῇ σῇ ὁσιό-
τητι, γράφω πάλιν ἀναγκαίως ἐκεῖνο
δηλῶν ὅτι διακυκᾷ τὰ πάντα καὶ μω-
ὸς σατανᾶς· καὶ κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ
θεοῦ μαίνεται· καὶ ὀρθοδόξους τῶν ἐν πίστει τ(ῶν)
ἀσθενῶν ταχέως τε λαούς, πειρᾶται διαστρέ-
φειν· οὐ γὰρ ἠρεμεῖ τὸ παμπόνηρον ἐ-
κεῖνο θηρίον καὶ ἀφόρητον εἰς ἀσέβειαν·
ἐσιγώμενος δὲ τὸν παρῳχηκότα καιρὸν

καὶ οὐδὲ ὅλως οὔτε πρὸς τὴν σὴν θεοσέ-
βειαν γεγραφὼς περὶ τοῦ νῦν ἐν τῇ Κων-
σταντινουπόλει καὶ τὴν ἐκκλησίαν δι-
έποντος· οὔτε μὴν πρὸς ἕτερον τῶν συλ-
λειτουργῶν· τὸ ἐν τούτοις προπετές, οὐκ ἐ-
παινῶ μὲν κινεῖσθαι νομίζων. Ἐπειδὴ δὲ εἰς
ἀκμὴν ὥσπερ ἥκομεν τοῦ κακοῦ, δεῖν
ᾠήθην ἀναγκαίως ἀνεῖναι λοιπὸν τὴν γλῶτ-
ταν· καὶ πάντα εἰπεῖν τὰ κεκινημένα·
ὁ γὰρ εἰρημένος εὐθὺς ἅμα κεχειροτονῆσθαι·
δέον ταῖς παραινέσεσι ταῖς εἰς τὸ ἀγαθὸν ὠφε-
λεῖν τούς τε ἐκεῖσε λαοὺς καὶ τοὺς παρε-
πιδημοῦντας ξένους· πάντως δὲ οἱ οὗτοι
καὶ ὡς εἰπεῖν εἰσὶ πάσης πόλεώς τε καὶ
χώρας· σπουδὴν ἔθετο λαλεῖν ἐκτόπους τινὰς
καὶ ξένους λόγους· καὶ ὅσα μάχεται τῆς ἀ-
ποστολικῆς καὶ εὐαγγελικῆς πίστεως·
ἣν μέχρι τῶν ποτέ τετηρήκασιν οἱ πατέρες πα-
ραδεδόντες ἡμῖν ὥσπερ τινὰ πολύτιμον μαργαρί-
την. Καὶ τὰς μὲν ὁμιλίας ἃς ἐπὶ κλήρου
εἴρηκε καὶ τοῦτο σπεύσας καὶ λέγων
οὐ παύεται, πέπομφα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ
πρὸς ἔλεγχον ἀκριβῆ. ἐγὼ ὁμολογῶ καὶ
τοιούτου ληφθεῖσι συνοδικοῖς γράμμασι φανε-
ρῶς αὐτοῦ καταψηφίσασθαι, ὅτι ταῦτα λέγοντι καὶ
φρονοῦντι κοινωνεῖν οὐ δυνάμεθα. τοῦτο
μὲν οὐ πεποίηκα· λογισάμενος δὲ ὅτι χρὴ
τοῖς ὀλισθήσασι χεῖρα διδόναι· καὶ ὡς ἀ-
δελφοὺς πεσόντας ἐγείρειν, παρῄνεσα
διὰ γραμμάτων, ἀποσχέσθαι τῆς τοιαύτης

τῷ θεῷ λειτουργεῖ· ὥσπερ δὲ τοὺς εἰδέναι σαφ-
τὴν σὴν ὁσιότητα τιμᾶν ἐστὶν ἀναγκαῖον μὲν λέ-
γει καὶ φρονεῖ· τιμῶσι δὲ καὶ οἱ μακάριοι ὡς
μεγάλοι πρεσβύτεροι ἡμῶν, ἀπέστειλα τόμους
κεφαλαίων ἔχοντας περικοπάς. ἐν αἷς
μεμαθήκασι δὲ παρὰ ... κιύας ὡς ἐμὲ δέχε-
σθαι τοῖς ἐν ἀλεξανδρείᾳ. καὶ τὰς παρ' ἐμοῦ
γραφείσας ἐπιστολάς, δέδωκα καὶ τῷ εὐλα-
βεστάτῳ ποσειδωνίῳ. ἐντειλάμενος καὶ αὐ-
τὰς προσαγαγεῖν τῇ σῇ ὁσιότητι:—

τῶν κληρικῶν

τοῦ αὐτοῦ τῆς αὐτῆς συνόδου· πρὸς τοὺς ἐν κωνσταντινουπόλει:

μ Τοῖς εὐλαβεστάτοις καὶ θεοσεβεστάτοις
πρεσβυτέροις μοναχοῖς κληρικοῖς τοῖς κατὰ τὴν με-
γάλην κωνσταντινούπολιν· κύριλλος καὶ ἡ κα-
τ' ἀλεξάνδρειαν συναχθεῖσα ἁγία σύνοδος,
ἐν κυρίῳ χαίρειν:-

Τῆς θεοσεβείας ὑμῶν τὸν ζῆλον ὃν ἐπὶ χριστῷ
πεποίησθε δυσφημουμένῳ καὶ τοῦτο ἐν
ἐκκλησίᾳ παρὰ τῶν ὀρθοδόξων, μεμαθή-
καμεν ἀκριβῶς. καὶ σφόδρα μὲν ὑμῶν τὰ
πεπονημένα μὲν αὐτοῦ· κλαίοντες δέ, διατι-
θοῦμεν. καὶ παραινοῦμεν πρὸς τὸν τῶν
ὅλων σωτῆρα χριστόν, [illegible] τὴν τοῦ δια-
βόλου παγίδα. καὶ περιελεῖν τῶν
ἐκκλησιῶν τὸ σκάνδαλον. καὶ παῦσαι
τὰς κατὰ τῆς δόξης αὐτοῦ δυσφημίας.
ἐπεὶ δὴ δὲ ἐστὶ μακρόθυμος· καὶ ἀναμέ-
νει γνώσεως ἐπειδὴ ἐκελεύσατο, τῷ εὐ-
λαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ μακαρίῳ στο-
πὸν τῶν ἴσων πάντων ἐπ' αὐτῷ καὶ πεί-

μενόντων· ὅπερ ἡμᾶς ἀπάσας δι' εὐχῆς τὸ μὲν
στῆναι μὲν αὐτὸν τῆς κακῆς τοῦ καινοφω-
νίας· φρονῆσαι δὲ μεθ' ἡμῶν τὰ ὀρθὰ
καὶ εἰκότα καὶ ταῖς θεοπνεύστοις συμφω-
νοῦντα γραφαῖς· ἑλέσθαι τε τὴν πίστιν
τὴν παραδοθεῖσαν ἄνωθεν ταῖς ἐκκλη-
σίαις παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων
καὶ εὐαγγελιστῶν· οἳ καὶ γεγόνασιν οἰκο-
νόμοι γνήσιοι τῶν χριστοῦ μυστηρίων· καὶ ἱερουρ-
γεῖν ἐτάχθησαν τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ· τοῖς
ἅπασιν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην· ἐπειδὴ δὲ με-
μένηκεν ἐν τοῖς αὐτοῖς τάχα δὲ που καὶ
ἐν χείροσι γέγονε. προστιθεὶς ἀεὶ δυσφη-
μίας ἐπὶ δυσφημίαις. καὶ ξένα καὶ ἀλλό-
τρια τῶν τελῶν ἐξηγούμενος δόγματα·
ἃ μὴ οἶδεν ὅλως ἡ ἁγία καὶ καθολικὴ ἐκ-
κλησία, ἐδικαιώσαμεν ὑπομνησθέν-
τες· τῷ γράμματι τούτῳ δὴ τῷ
πεμφθέντι παρ' ἡμῶν καὶ τοῦ ὁσιω-
τάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν
καὶ συλλειτουργοῦ κελεστίνου τοῦ τῆς
μεγάλης ῥώμης ἐπισκόπου· εἰ μὲν ἕλοι-
το μετανοῆσαι καὶ ἐφ' οἷς εἴρηκε δυσφημή-
σας, ἀναθεματίσαι μὲν ἐγγράφως τὰ
διεστραμμένα αὐτοῦ δόγματα· ὁμολο-
γῆσαι δὲ ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως τῆς κα-
θολικῆς ἐκκλησίας τὴν πίστιν μένειν
αὐτὸν συγγνώμης αἰτοῦντα καὶ ἀναμαν-
θάνοντα· εἰ δὲ μὴ ἕλοιτο ταῦτα πρᾶξαι· ἀλ-
λότριον αὐτὸν εἶναι καὶ ξένον, τοῦ χοροῦ τῶν

δόντος τοῦ διαμοναὶ ὑπεροψίαι πολλάκις τῶν
οὐ χρηστῶν πραγμάτων κορυφοῦνται· ὡς
εἰς ὕψος αἴρουσι. ὥστε χαλεπὸν διορθωτὴν αὐτῶν
ποιῆσαι γενέσθαι. ἀλλ' ὅμως μελλῶσ αὐτοῖς
σωπῆς· παραβαλεῖν δέ τινας τῶν ὁμο-
ψύχων σου πρὸς τὴν τῶν προκειμένων
διάσκεψιν· δοῦναι δὲ αὐτοῖς καὶ ἕξουσι
τὸ συμφέρον ἀλλὰ μὴ τὸ περὶ πονὸν εἰσηγή-
σασθαι· πάντως γὰρ εἰ σχοῖεν ἄδειαν πολ-
λοί τε ὄντες καὶ γνήσιοι οἱ τοῦ πράγματος
κοινωνοῦντες, ῥᾳδίως ἐπὶ τὴν συμβουλὴν
ἥξομεν· καὶ τὸ νομιζόμενον ὑπάρχειν σκυ-
θρωπόν, παραχρῆμα εἴη φαιδρόν· καὶ
γὰρ εἰ καὶ προθεσμίαν στιμοτάτην τοῖς
γράμμασι μέμψεν κεν ὁ κύριός μου ὁ θεοφι-
λέστατος ἐπίσκοπος κελευστὴν δὲ καμόνας
ἡμέρας ὡς ταῖς γράμμασιν αὐτοῦ περιέ-
περιορίσας τὴν ἀπόκρισιν· ἀλλ' ὃ ζητεῖ
ἔργον αὐτὸ ποιῆσαι καὶ ἡμέρας μιᾶς
τάχα δέ, καὶ ὡρῶν ὀλίγων· τὸ γὰρ χρή-
σασθαι προσφόρῳ ὀνόματι ἐν τῇ κατὰ
τὸν παμμάκαρι χριστοῦ ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονο-
μίᾳ· τετριμμένον μὲν πολλοῖς τῶν
πρώην· ἐπαινηθεὶς ὄντι δέ. καὶ τῆς ἐλ
ἐκ παρθένου γεννήσει· τοῦτο ῥᾴδιον
ὥσπερ οὖν ἐπὶ κίνδυνον χρὴ παραιτή-
σασθαι τὴν σὴν ὁσιότητα. οὕτως ἐκεῖνος
ὑπολογίσασθαι. ὡς οὐ χρὴ σοὶ αὐτῶν ἐ-
ναντία ἐκθέσθαι· εἰ γὰρ ἡ διαίμοι δίκαιος
τοῦ αὐτοῦ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς δι-

δασκάλοις τῆς ἐκκλησίας φρόνημα
ἔχεται. τοῦτο γὰρ διὰ πολλῶν καὶ κοινῶν
φίλων περὶ σοῦ δι' αὐτοῦ μεμαθήκαμεν ἐπι-
λωτεῖ τὸ ὅσιως φρόνημα κατὰ πολ-
λῶν ὀνόματι δημοσιεῦσαι τοῦτο· τοσαύ-
της προκειμένης ταραχῆς καὶ ζητή-
σεως οὗ· καὶ τοῦτο γὰρ εὖ ἴσθι θεοφιλέστατε
κεῖ μὴ ταύτῃ τὸ κεφάλαιον· καὶ τοῖς τε μα-
κρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς σφόδρα αὐτὸ περι-
περιθρύλληται· καὶ πλείστη ὅση περὶ τού-
του ζάλη· ἀδοκήτως τὰς ἐκκλησίας διέ-
λαβε τῶν πανταχοῦ πιστῶν ταύτην ἕνεκ-
α τῆς αἰτίας ἀλλήλοις καθεκάστην συρρη-
γνυμένων τὴν ἡμέραν· καὶ ὅτι τοῦτο ἐ-
στὶν ἀλήθεια, διὰ πάντων τῶν τούτων περὶ πρα-
γμάτων εἴσῃ σαφῶς. ἡ γὰρ δύσις αἴγυπτος
τάχα δὲ καὶ μακεδονία, ἔκρινε ἀπορ-
ραγῆναι τῆς ἑνώσεως. ἡμῖν δὲ ῥῶσι πολλοὶ
καὶ νόμοις ἁγίων καὶ ἐπισήμων ἐπισκό-
πων. καὶ μάλιστα τοῦ ταῖς πάντα ἁγίοις
κοινοῦ ἡμῶν πατρὸς τοῦ μεγάλου δὲ καὶ ὑ-
ἡ τοῦ θεοῦ χάρις τῷ κοινῷ τῶν ἐκκλησιῶν
κεχάρισται· πῶς οὖν δὲ ἡμεῖς μέμψαιτο, εἰ δὲ ἔ-
λειπεν αὐ φρονεῖς. μᾶλλον δὲ ἐπὶ σοῦ καὶ
προσηγορίαν ἧς τὴν διάνοιαν ἡμῶν ἐγνω-
μένης εὐσέβειαν κέκτηται· καὶ τοῦτο
ὑπὲρ ἀσφαλείας καὶ εἰρήνης οἰκουμενικῆς.
εἰ δοκεῖ δὲ καλοῦ παραδείγματος εἰς και-
ρὸν ὑπομνήσεως οὐ βούλομαί σοι μετα-
μελῆσθαι· οὐδὲ γὰρ χρόνος πολὺς ἐστὶν

καὶ κύριος· ὁ κεφαλὴν ἔχων ὡς θεός, τὸν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς πατέρα· γεγονὼς δὲ ἡμῶν κεφαλὴ
διὰ τὸ κατὰ σάρκα συγγενές. γινώσκε-
τε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅτι δι' ἡ-
μᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ
ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. ἄθρει δή
μοι καὶ μάλα σαφῶς ἐν γε τούτοις εἰ καὶ
τῆς θείας τε καὶ ἀκηράτου φύσεως τὴν
ὑπεροχὴν τῶν ἀνθρωπότητος μέτρων
τὸ ὑφειμένον. καὶ προσέτι τούτῳ συνῆψεν
ἑαυτὸν εἰς τοῦτο καθεὶς τοῦ μονογενοῦς.
οὐδεὶς μὲν γὰρ διερμηνεύσει ἂν τὸν τῆς
θεότητος πλοῦτον. πτωχεία δὲ ἡ ἀνθρω-
πότης. ἡ ὡς αὐτοῦ ἐστι θεὸς δοτάπε καὶ ἀνθ-
καὶ αὐτοὶ παρὰ πάντων τὸ εἶναι. κέκληνται
γὰρ παρ' αὐτοῦ θεοῦ πρὸς ὕπαρξιν οὐσία
ὄντες. ἀλλ' ὁ πλούσιος ὡς θεὸς ἐθελοντὴς
ἐπτώχευσε καὶ γέγονε καθ' ἡμᾶς. ἵνα μοι
πᾶσα ἡ ἡμῶν φύσις ἐν τοῖς τῆς θείας ὑπερ-
οχῆς ἀξιώμασι μὲν χρηματιζομένη, τὸ τῆς
πτωχείας σχῆμα αἴσχος καθάζοιτο. συνήγειρε
γὰρ ἡμᾶς ὁ θεὸς καὶ ὑπερ ἐν Χριστῷ· καὶ συνεκά-
θισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις καθὰ γέγραπται.
ἀλλ' οὐκ ἂν γεγόναμεν ἐν τούτοις. εἰ μὴ
τὴν πτωχεύουσαν ἡμῶν μετέσχε φύσιν ὁ πλού-
σιος ὡς θεός· οὐ γάρ που πτωχεύσειεν ἂν
ὁ κατὰ φύσιν ἰδίαν πτωχεύων ἄνθρωπος. πᾶσι
δ' ἂν τοῦτο πρεπωδέστατον ὁ πλούσιος
ἀληθῶς, τουτέστιν ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος, γέγονε
καθ' ἡμᾶς. εἷς οὖν ἄρα ἐστὶ Χριστὸς καὶ υἱός.

Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νό-
μου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγρα-
πται γάρ· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμε-
νος ἐπὶ ξύλου. τοῦ νομικοῦ γράμματος
ἐπάρατον ἀποφαίνοντος τὸν ἐν παραβά-
σει καὶ ἁμαρτίαις· ὁ μὴ εἰδὼς ἁμαρτί-
αν, τουτέστι Χριστός· ὥσπερ ἐνήνεκται τῇ δίκῃ ψῆφον
ἄδικον ὑπομείνας. καὶ ταῦτα τοῖς ἐν ἀρᾷ
πρέπονται πάθη· ἵν' ὁ τῶν ὅλων ἀντάξιος
ὑπὲρ πάντων ἀποθανών, τῆς ἁπάντων
ἀπολύσηται ἐγκλήματα. καὶ τὴν ἀπου-
ρανὸν αἵματι τῷ ἰδίῳ. οὐκ ἂν ἦν γεγονὲν
εἰς ἅπαντα τὸν ἀντάξιος, εἴπερ ἦν ἄν-
θρωπος ἁπλῶς. εἰ δὲ δὴ νοοῖτο θεὸς ἐνην-
θρωπηκώς, καὶ σαρκὶ τῇ ἰδίᾳ παθών,
ὀλίγη πρὸς αὐτὸν ἡ σύμπασα κτίσις.
καὶ ἀποχρῆν πρὸς λύτρωσιν τῆς ὑπου-
ρανοῦ, ὁ μόνος σαρκὸς θάνατος· ἰδία
γὰρ ἦν τοῦ ἐκ θεοῦ πατρὸς φύντος λόγου. τὸ
δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμέ-
νον, βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ
θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον.
ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντός, γεύσηται
θανάτου. ὁ δὲ θεσπέσιος Παῦλος τοὺς
περὶ τοῦ δεσπότου ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ ποιούμενος
λόγους· ὅταν δὲ εἰσαγάγῃ φησὶ τὸν πρω-
τότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· καὶ
προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες
ἄγγελοι θεοῦ. καὶ πάλιν· ὃς ὢν ἀπαύγασμα
τῆς δόξης· καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως

αὐτοῦ· φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς
δυνάμεως καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ
θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.
τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων,
ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρο-
νόμηκεν ὄνομα. τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν
ἀγγέλων· υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γε-
γέννηκά σε. οὐκοῦν ὅτε γέγονε πρωτότο-
κος ὁ μονογενὴς καὶ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς
τότε καὶ εἰσκεκόμισθαι φησὶν αὐτὸν εἰς τὴν
οἰκουμένην· ὅσῳ γὰρ ἦν κατὰ φύσιν ἐπάνω
τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· τότε καὶ ἠλαττῶσθαι
φησὶν αὐτὸν παρ' ἀγγέλους. καίτοι
διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς λαχὼν τοῦτο
ὄνομα· τὸ μὲν γὰρ ἀγγέλου λειτουργίας
ἐστὶ σημαντικόν· καὶ οἱ κέτι λεὸν ἡμῖν ὑπερ-
μεγεθέστεροι· ἀποστέλλονται γὰρ εἰς διακο-
νίαν διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν
σωτηρίαν. ὁ δέ γε υἱὸς τὴν ἐκ τοῦ πατρὸς ὕπαρ-
ξιν οὐσιώδη τε καὶ φυσικὴν κατασημαί-
νει· ὅτε καὶ ἀληθῶς τὴν γέννησιν τοῦ
πεπρᾶχθαι πιστεύομεν. πῶς οὖν ἠλατ-
τῶται παρὰ τοὺς ἀγγέλους, ὁ παρ' αὐ-
τῶν προσκυνούμενος· ὁ σύνεδρος τοῦ
πατρί· ἀλλ' ἔστι σαφὴς ἡ πρόφασις. κα-
θῆκεν ἑαυτὸν γὰρ ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπότητος
μέτροις. καὶ τὸ ἀποθνήσκειν πεφυκὸς
σῶμα λαβών, ἴδιον τε αὐτὸ ποιησά-
μενος, ἐν αὐτῷ πέπονθεν ἑκών· ἐν ταῖς

τιμιωτάταις δόξαις ἐστεφανοῦτο διὰ τὸ πά-
θος· ὡς διὰ τοῦ καταργῆσαι θάνατον.
καὶ ἄπρακτον ἀποφῆναι τὴν φθοράν·
ἅπερ δὴ καὶ ὑπάρχων ἀφθαρσία καὶ ζωή·
ὅ γε νοούμενος ὀνομάζεται καὶ ἠλαττῶσθαι
λέγει παρὰ τοὺς ἀγγέλους αὐτόν, οὐκ ἄν-
θρωπον ἀνὰ μέρος καὶ ἰδικῶς, ἀλλ' αὐ-
τὸν νοοῦμεν τὸν μονογενῆ· παραχωρεῖ-
ται τὸ προὔχειν οἰκονομικῶς τοῖς ἁγίοις
ἀγγέλοις ὅτι ἀληθεῖ λεγόμενος ἄνθρωπος
ὁ τῆς ἐκείνων ὑπεροχῆς ἠττώμενος.
ἤτοι δὲ τῆς ὑπεροχῆς τοῖς ἁγίοις ἀγγέ-
λοις· ὅτι καὶ ἔξω σαρκός. καὶ τοῦ τεθνά-
ναι κρείττους εἰσί· γεγονότος ἐν τούτοις
τοῦ υἱοῦ, διὰ τὴν ἑκούσιον κένωσιν. ἀλ-
λ' οὐ πανταχοῦ παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένος.
διά γε τὸ τῆς ἀνθρωπότητος μέτρον ἐν
ὑπεροχῇ θεότητος ὤν· προσκυνεῖται
παρ' αὐτῶν καὶ ἐνίδρυται θάκοις οἷς
περιεστᾶσιν ἐκεῖνοι· δοξολογοῦντες
ἀεὶ καὶ τῶν δυναμένων αὐτὸν ὀνομά-
ζοντες κύριον. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοι-
νώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς
παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν· ἵνα
διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι
τὸν διάβολον. καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους
ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ
ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. τὰ παιδία
φησὶν ἐν τούτοις ἡμᾶς δηλονότι τοὺς ἀν-

ἀσθενείας καὶ καθ' ἣν ἐγεγόνει ὅτι τὸ ἐκ θεοῦ
φὺς τῷ λόγῳ τῷ θεοπρεπεῖ· ἐνόησε δ' ἄν τις
φωνὴν μεγάλην· θεέ μου θεέ μου ἱνατί με
ἐγκατέλιπες. ἆρ' οὖν καὶ αὐτὸν ἐπικου-
ρίας φαμὲν δεδεῆσθαι τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς
λόγον. καίτοι πῶς τοῦτο εἰ σημειοῦ κενὴ θεο-
κομιδῇ. κατάρχει γὰρ τῶν ὅλων σὺν θεῷ
καὶ πατρί. καὶ στερροῖ μὲν οὐρανοὺς τῷ ἰδίῳ
πνεύματι. κε δὲ τῶν δυνάμεων ὁμονομάζεται.
καὶ ἔστι κατὰ ἀλήθειαν. ἀλλὰ τὸν μονο-
γενῆ προσταυροῦσι Ἰουδαῖοι ἐπιβουλαῖς. καὶ
μάχαιραν αὐτοῦ τῶν σταυρούντων ἡ χείρ. καί-
τοι φησὶν ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἰς πάντα
τὰ ἔθνη. ὡς σταγὼν ἀπὸ κάδου. καὶ ὡς
ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν. καὶ ὡς σίελος
λογισθήσονται. τίνι ὡμοιώσατε κύριον. καὶ
τίνι ὁμοιώματι ὡμοιώσατε αὐτόν. ἴστων
δὲ ὅτι παρήσθημεν. οἱ τῶν Ἰουδαίων συναγ-
τῶν ἱερέων τὴν τῶν στρατιωτῶν ἔχοντες σπεῖ-
ραν. ἡγούμενον δὲ τὸν προδότην. ἐπεὶ
δὴ δὲ ἐζήτουν αὐτὸν συλλαβεῖν, ἐπὶ τὴν
πάλιν λέγων· τίνα ζητεῖτε. οἱ δὲ πρὸς τοῦτο
ἔφασαν· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. εἶτα πῶς
τοι ὁ σωτήρ· ἐγώ εἰμι καὶ ἀπῆλθον εἰς τὰ
ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. εἶτα πῶς δὴ
ἡ τόλμησε ὁ καὶ μόνῃ τῇ φωνῇ τὴν τῶν ἐπιβου-
λευόντων τέχνην ἀθετήσας. τί οὖν ἄρα βού-
λεται· θεέ μου θεέ μου ἱνατί με ἐγκατέ-
λιπες. φαμὲν τοίνυν ὅτι τοῦ πρωτοπά-
τορος Ἀδὰμ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ παραβάντος

ἐντολὴν καὶ τῶν θείων ἀλογήσαντος νόμων
ἐγκαταλέλειπται πᾶσα ἡ ἀνθρώπου φύσις πα-
ρὰ θεοῦ. γέγονε δὲ καὶ ἐπάρατος διὰ τοῦτο
καὶ θανάτου κάτοχος. ἐπειδὴ δὲ τὸ πρό-
τερον θεὸς ἀνθρώποις χαρισάμενος ἀφθαρσίαν
ἔσται δὲ μὴ ἑτέρως ἢ μόνον ὅτε γέγονεν ὁ τοῦ θεοῦ λόγος.
ἐπελάβετο σπέρματος Ἀβραὰμ καὶ ὡ-
μοιώθη τοῖς ἀδελφοῖς. ἔδει μετὰ τῆς ἀρ-
χαίας ἐκείνης ἀρᾶς καὶ τῆς ἐπισά-
κτου φθορᾶς. καταλῆξαι τὴν ἐγκα-
τάλειψιν ἣν ὑπέμεινεν ἡ ἀρχαία ἡ τοῦ ἀνθρώπου
φύσις. ὡς οὖν ἐστιν ὑπάρχων τῶν ἐγκα-
ταλελειμμένων καθὸ καὶ αὐτὸς παρα-
πλησίως ἡμῖν μετέσχηκεν αἵματος καὶ σαρκός.
τοίνυν ἐγκαταλειπτέος φησὶν· ὅπερ ἡμᾶς ὡν
ἐνανθρωπήσας τὴν συμμαθίαν ἡμῖν ἐγκατα-
λείψιν. καὶ οἱονεὶ κοινοποιῶν τὸ ἐφ' αὐτοῦ
τὸν πατέρα καὶ καλῶν εἰς εὐμένειαν τῇ
ἐφ' ἡμῖν ὡς ἐφ' αὐτοῦ καὶ πρῶτος. πάντως γὰρ
ἡμῖν ἀπαρχὴ γέγονεν ὁ χριστός. καὶ ἀρχὴ καὶ πρό-
ξενος. ὥστε κἂν εἴ τι λέγοι λαμβάνειν ἀνθρώπ
παρὰ τοῦ πατρός, τοῦτο τῇ ἡμετέρᾳ προσ-
ξένῃ σε φύσει πλήρης ὑπάρχων αὐτὸς
καὶ οὐδενὸς τὸ παράπαν ἐπιδεὴς ὡς θεός.
τοῦτο φρονεῖτε ἐν ἑαυτοῖς ὃ καὶ
ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρ-
παγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ. ἀλλ' ἑαυ-
τὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβὼν ἐν ὁμοιώ-
ματι ἀνθρώπων γενόμενος. καὶ σχήματι εὑρε-
θεὶς ὡς ἄνθρωπος. ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος

ὥσπερ ἡμῶν· ὁ παθὼν οὐκ εἰδὼς τὸν θεὸν ἅμα
τὸν ὡς θεόν. λεγόντων δὲ τοῦ μακαρίου
Παύλου ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικήσει πᾶν τὸ
πλήρωμα, φαμὲν ἡμεῖς ὡς τίμεσθ' ἰδίου Χριστοῦ
ἕτερον οἱ δὲ μὴ ἰδικῶς τὸν ἐκ γυναικὸς ὅμοιον
ἐν ᾧ κατοικήσειεν ὡς ἕτερος παρ' αὐτὸν Χριστὸν
καὶ ἰδικῶς ὁ λόγος ἤτοι πᾶν τὸ πλήρωμα
τῆς θεότητος σωματικῶς. πρὸς δὴ τὰ
τοιάδε φαμὲν ὅτι ἴδιον Χριστοῦ ὁ πνευ-
ματοφόρος οὐκ οἶδεν, ἀλλ' ἐνακηρύπ-
τει· καθάπερ καὶ ἐν πνεύματι, καὶ ἐν αὐτῷ πρα
ἡμῖν γὰρ ἔφησιν εἷς θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα
καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς
δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. ἐπειδὴ φέ-
ρε διασκεψώμεθα παραθέντες εἰς
μέσον τὴν τῶν εἰρημένων διάνοιαν· τὴν
εἰκόνα τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου· τοῦ δι' οὗ καὶ
ἐν ᾧ τὰ πάντα· τὸν προαιώνιον υἱὸν· τὴν
τῶν ὅλων ἀφασιν δεδόσθαι φησὶ τῇ ἐκ-
κλησίᾳ κεφαλήν· καὶ μὴν ὅτι γέγονε
τὸ πρωτότοκος ἐκ νεκρῶν· ἐπειδὴ δὲ
ἔφη τὴν φύσιν ἀνθρώπου, πᾶσαν προσθήκην
περὶ ἐμοὺς οἰκονομικήν τε καὶ ἀλη-
θῆ τῇ καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητι συνθε-
χθῆναι λέγειν τὸν ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγον· ἵνα
γὰρ οὗτος ἡμῶν ἀναδειχθῆναι Χριστὸν τὸν αὐ-
τὸν ὁμοῦ θεόν τε καὶ ἄνθρωπον· ἐν τίνι δὴ οὖν
κατοικήσειε πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεό-
τητος σωματικῶς· ἰδικῶς μὲν οὖν καὶ κα-
τὰ μόνην ἐν τῇ τοῦ λόγου φύσει τοῦ πατρὸς

χρηματίζειν, εὐήθης κομιδῇ· ἴσον γὰρ
εἰπεῖν ὡς αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ κατῴκηκεν ὁ
μονογενὴς υἱός, φαμὲν δὲ ὅτι γέγονε σὰρξ
ὁ λόγος· οὐ κατὰ μετάφρασιν ἢ τροπὴν ἰδίαν ἀλ-
λ' ὅτι μᾶλλον, ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· καὶ μὴν
ἴδιον ἐποιήσατο τὸ ἑνωθὲν αὐτῷ κατὰ
ἀλήθειαν σῶμα ψυχὴν ἔχον τὴν λογικήν,
ὥσπερ εἰπεῖν· ὅτι τὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ σαρ-
κὶ τοῦ λόγου κατοίκησιν ἡγούμενος ἀν-
ἀληθῆ καὶ σημαίνειν ὁ θεσπέσιος Παῦ-
λος ἐν αὐτῷ φησι κατοικῆσαι πᾶν τὸ πλή-
ρωμα τῆς θεότητος· οὐ μεθεκτῶς μᾶλλον
ἢ σχετικῶς· ἤγουν ὡς ἐν δόσει χάρι-
τος· ἀλλὰ σωματικῶς· ὅ ἐστιν οὐσιωδῶς.
ὥσπερ εἰ καὶ ἐν ἡμῶν λέγοιτο κατοικεῖν τὸ
πνεῦμα αὐτοῦ· οὐχ ἕτερον ὂν παρ' αὐτόν· ἔφι-
μος δὲ προσώπου πολλάκις δὴ προ-
σώπων ἡμῖν ἐμφέρεσθαι λόγου σχήματα.
καὶ κατ' οὐδὲν αὐτὸ παρὰ δηλοῖ τὴν ἀ-
λήθειαν· οἷον φέρε εἰπεῖν ὡς εἰ λέγοιτο
περὶ θεοῦ παρὰ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς
ὀσφράσσωμεν πνεῦμα ἀνοῦ ἐν αὐτῷ· καί τοι
πῶς οὐχ ἅπασιν ἐναργὲς ὡς οὐκ ἄν ποτε
τὸ παρ' αὐτὸν ἄνθρωπον ἕτερον τὸ ἐν αὐτῷ πρατ-
τόμενον πνεῦμα αὐτοῦ· φησὶ δέ που καὶ ὁ
μακάριος Δαβίδ· νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας
μου ἠδολέσχουν καὶ ἔσκαλλε τὸ πνεῦμά μου.
εἶτα πῶς ἦν ὁ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ καρδίας
ἀδολεσχῶν· καὶ τὸ ἴδιον πνεῦμα σκάλλων·
κεῖνται γὰρ οὖν ταῦτα μὲν τῶν λόγων σχήματα

λόγοις ὑποφέρειν ἀνάγκη τὸ αἵματι τε τάχα θεῖ δὲ
κοινωνεῖν δόξῃ Χριστοῦ· θεὸς γὰρ ὢν ὁ λόγος καὶ ἐν
μορφῇ καὶ ἰσότητι τοῦ πατρὸς, ἑαυτὸν κα-
θῆκεν εἰς κένωσιν καὶ γέγονεν ὑπήκοος
μέχρι θανάτου· δεῖ τοίνυν ὑπομένειν
περιτρέπειν ἀστείως. καὶ οἱονεὶ αἰχμα-
λωτίζειν εἰς τὴν ὑπακοὴν αὐτοῦ· εἰ γὰρ
δή τι λέγοιτο καὶ τῶν ἀνθρωπίνων κατ' οὐδέ-
να τρόπον ἀδικήσειεν ἂν τὴν τοῦ λόγου
φύσιν. τὸ ἐν ἀνθρωπότητι μικρὸν προσ-
γράφοιτο καὶ θαυμάσιος ἀμφοῖν γεγονώς.
καὶ οὔτι που τὸ εἶναι θεὸς ἀποσεσεισμένος
ἀλλὰ μετὰ τοῦ εἶναι θεὸς προσλαβὼν
τὸ ἀνθρώπινον. καὶ ὑπήκοος γενόμενος
μέχρι θανάτου κατὰ τὴν σάρκα. ὅ-
θεν ἀδελφοὶ ἅγιοι κλήσεως ἐπουρανίου
μέτοχοι. κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον
καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν
Ἰησοῦν πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς,
καὶ Μωσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλεί-
ονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ Μωσῆν
ἠξίωται. καθόσον πλείονα τοῦ οἴκου
τιμὴν ἔχει ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς
γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος·
ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας θεός. καὶ
Μωσῆς μὲν πιστὸς ὡς θεράπων ἐν τῷ οἴ-
κῳ αὐτοῦ· Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον
αὐτοῦ· οὗ οἶκος ἐσμὲν ἡμεῖς. ἀπόστολος
καὶ ἀρχιερεὺς τῆς ὁμολογίας ἡμῶν ὑπὸ
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς γεγονέναι ἐστί. τουτέστιν ἀν-

θρωπος πεφηνὼς ὁ ἐκ θεοῦ λόγος. τότε γὰρ
ὠνόμασται καὶ Ἰησοῦς. διά τε τῆς τοῦ ἀγγέλου φω-
νῆς. καὶ μεμερισμένην κοινωνίαν τῇ τοῦ λό-
γου φύσει. τότε τῆς ἱερωσύνης καὶ τὸ τῆς
ἀποστολῆς ὀνόματι καὶ χρήματι τοῖς τῆς
μοι τοῖς ἀνθρωπότητος μέτροις, εἰ ἡ
ἀνθρώπου κἂν ἁρμόζον. ὡς γὰρ αὐτὸς που
φησὶν ὁ υἱός, οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ
διακονῆσαι. καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἀντίλυτρον ὑπὲρ πολλῶν. τὸ μὲν γὰρ δε-
διακονεῖσθαι παρὰ τῆς κτίσεως, πρέπον-
τως ἂν αὐτῷ καὶ μάλα εἰκότως ὡς θεῷ
καὶ δεσπότῃ. καὶ ὑπὸ πόδας ἔχοντι πάν-
τα ὅπερ ἔφη γεννητόν. τὸ δὲ διακονεῖν,
ἀνθρώπων μόνων. πλὴν ὅσον ἥκεν εἰς τοῦτο
μέτρον σαρκὸς οἰκονομίας λόγοις, οὐκ
ἀπεοικὸς τῷ γεγονότως ἑαυτὸν καθέν-
τι πρὸς τὰ ἀνθρώπινα. ἀθρεῖ δὲ ὅπως ἱε-
ρατεύει μὲν ἀνθρωπίνως. καὶ μεσίτης τοῦ τε θε-
τοῦ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. μεσιτεύει γὰρ πᾶσι ἱε-
ρὸν τὸν διὰ τῆς θυσίας τρόπον οὐκ ἔτι
καθ' ἑαυτῶν καὶ θυμιαμάτων ἱερείων προσκο-
μίζει δουλοπρεπῶς. οὐδὲν αὐτῷ ἐστι
κοινωνὸν εἰς τὸ λαμπρὸν αὐτῶν. ἀλλ' ἑαυ-
τῷ πραγματεύεται. καὶ δι' ἑαυτοῦ τὸ
καὶ ἐν ἑαυτῷ τῷ πατρὶ ἱερουργεῖ γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν
τὴν ὁμολογίαν τουτέστι τὴν πίστιν ἣν ὀρθ-
κάπει θεισμεθα ποιεῖσθαι λέγοντες. πι-
στεύομεν εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτο-
ρα. καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

ἁμαρτεῖν· ἔθει δὲ μᾶλλον συντείνεσθαι. περὶ ἀχ-
καὶ ἀκατάληκτον ποιεῖσθαι τὴν πρὸς αὐ-
τὸν ἱκεσίαν ταυτὶ διδάσκει· δεήσεις τε
καὶ ἱκετηρίας· ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς
αὐτοῦ προσενηνοχὼς πρὸς τὸν δυνάμενον
σώζειν αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου· ὁρᾷς δὲ ὅ-
πως ἀεὶ ὁ πρεσβύτης ἐπιεικείας τὸ χρῆμα
μεμέτρηται· τὸ μὲν γὰρ καταθρασύνεσθαι
τῆς πείρας ἀνανδρείας μὲν ἔχει δό-
ξαν· δοκεῖ δέ πως ὑπεροψίας οὐκ εἰς ὀ-
λίγον ἠμοιρηκέναι· τό γε μὴν δεδιέναι
καὶ ὑποστέλλεσθαι δοκεῖν· καὶ δεῖσθαι θεοῦ τοῦ
σώζειν ἰσχύοντος, εὐλαβείας ὑπόληψιν
ἔχειν· ἐπεὶ διὰ ποίαν αἰτίαν τοῖς ἁγίοις
προστέταχε μαθηταῖς· ὅταν δὲ διώκω-
σιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε
εἰς ἑτέραν· πῶς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πάνσοφος
Παῦλος· καίτοι λέγων ἐναργῶς· τίς ἡμᾶς
χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ· θλῖψις ἢ στε-
νοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης
ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα· τὸν τῆς Δαμασκοῦ
διαδιδράσκων ἡγούμενον· διὰ τῆς θυρί-
δος ἐχαλᾶτο διὰ τοῦ τείχους· ἔδει τοίνυν
πάντως ἀγαθοῦ καθηγητὴν καὶ διδάσκα-
λον αὐτὸν ἡμῖν ἀναφανῆναι τὸν Χριστόν· πρέ-
πει μὲν γὰρ μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ
ἱκετηρίας ὡς καθ' ἡμᾶς γεγονότος· εἰσα-
κούσθη δὲ ὡς φύσει τε καὶ ἀληθῶς υἱὸς
παρακουόμενος· ἐγὼ γάρ φησιν ᾔδειν ὅτι
πάντοτέ μου ἀκούεις· ἵνα γὰρ καὶ τὰς ἡμῶν

προσευχὰς δεκτὰς γενναίως παρασκευάσῃ
πάλιν αὐτὸς ἀπέχεται τοῦ πράγματος μόνο-
μαχεῖ καὶ πυρώσαντι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὴν τοῦ
πρὸς ἀνάγκην· καὶ οἷον ἔοικε τὰ παραιτή-
σεις τῶν διὰ τὸν κίνδυνον τὸν ἐχαίσ-
οὐκοῦν ἡμεῖς ἢ μὲν ἐν αὐτῷ καθάπερ
ἐν ἀπαρχῇ δυναπέρα τοῦ γένους· οἱ μετὰ
κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ οὐκ ἀδακρυτὶ προ-
σευχόμενοι· καὶ τὸ τοῦ θανάτου κράτος
καταργηθῆναι παρακαλοῦντες· ἰσχύσα-
σι τὴν ζωὴν τὴν καὶ πάντα τῇ φύσει δεδωρη-
μένην· ὅτι δὲ τὸ ὑπακοῦσαι θεῷ λαμπρὸν
καὶ ἀξιόπρεπον ἔχει τὸ πέρας· ὥσπερ ἂν αὐ-
τῶν δὴ πάλιν ὁμολογούμεθα· ἀφ' ὧν γὰρ ἔπαθε
φησίν, ἔμαθε τὴν ὑπακοήν· ὅμοιον δὲ ὥσ-
τι λέγοιτο τυχὸν ὅτι τεταπείνωκεν ἑαυτὸν
γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου· θα-
νάτου δὲ σταυροῦ· ἀλλ' οὐ μεμάθηκε ταπει-
ν· ὑπερυψώθη γὰρ λαβὼν τὸ ὄνομα τὸ
ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ἀνὰ μὲν τοῦ λόγου τὸ
σχῆμα· ἀρεστὸν μὲν ὡς εἰς ἡμᾶς· ὅτι τε πρα-
γμάτων τινῶν εὐκλεᾶ τε καὶ ἄξια ἀγαθοῦ
ἀποφαίνων τὴν ὑπακοὴν καὶ τοῦ πάν-
των ἡμῖν πρόξενον ἀγαθοῦ· τίνα οὖν ἄ-
ρα καὶ ὑπογραμμὸς εἰς ἡμᾶς τὸ μετὰ
κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσεύ-
χεσθαι πειραζόμενον τὸν Ἐμμανουήλ·
οὐ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως ἀλλ' ἐν ταῖς ἡ-
μέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· ὅτι καὶ τοῦ τὸ
δυνάμει κλῆτος ὄζην· οὐδ' ἡμεῖς τὴν τῆς

φημὶ ἐν ἀρχαῖς. ἵνα τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ κα-
τακολουθήσωμεν. τοῦτο γὰρ ἐποίησεν
ἐφάπαξ ἑαυτὸν προσενέγκας. ὁ νόμος
γὰρ καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθέ-
νειαν. ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς με-
τὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς αἰῶνα τετελειωμένον.
μᾶλλον προσφορῶν. δῆλον δὲ ὅτι τῇ δια
τοῦ ἰδίου σώματος τετελείωκεν εἰς τὸ
διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους ὁ κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστός. προσκεκόμικε γὰρ ἑαυτὸν ὑπὲρ
αὐτῶν εἰς εὐωδίας ὀσμὴν τῷ θεῷ καὶ πατρί
καὶ τετελείωκεν ὄντως διὰ πίστεως καὶ ἁ-
γιασμοῦ. καίτοι τῆς νομικῆς λατρείας τὴν
σ οὐδέν. τοιγάρτοι κατέληξαν μὲν οἱ τύ-
ποι. καὶ πέπαυται τῆς ἀρχαίας διαθήκης
τὸ ἀνόνητον ἐν σκιαῖς. γέγονε δὲ ἡμῖν ἡ νέα
ἐπεισαγωγὴ κρείττονος ἐλπίδος δι' ἧς ἐγγίζο-
μεν τῷ θεῷ. μεσιτεύοντος τοῦ Χριστοῦ. καὶ ἐν τά-
ξει γεγονότος ἀρχιερατικῇ διά τοι τὴν πρὸς
ἡμᾶς ὁμοίωσιν. πλὴν ἐκεῖνο διαθρείτω
αὐτοῦ φησιν ὁ θεσπέσιος Παῦλος ὅτι ἱε-
ρώθη ὁ ἐξ ἀσθενείας. εἶτα πῶς ὁ μὲν νόμος
καθίστησιν ἀρχιερεῖς. ἔχοντας ἀσθένειαν
ὁ δὲ λόγος τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νό-
μον. υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον ὡς
οὐκ ἔχοντα δηλονότι τὸ ἀσθενεῖν. τοῦτο
γὰρ οἶμαι ἐστὶ τὸ ἀρτίως ἔχον. ἤγουν τοι
ὡς ἄν τις καλῶς τετελειωμένον. ὅτι μὲν κα-
τεκειμένους ἐστὶ τοῖς κατὰ τὸν νόμον. εἰς
οὐκ ἀσύνηθες. ἡ παρ' αὐτοῖς καὶ ἀσθενεῖν

ἴσθ' ὅτε. πρὸς ὧν ὁ αὐτὸς καὶ ἀσθενεῖ κρείτ-
των εἶναι πιστεύεται ὡς υἱὸς τετελειωμένος
πρὸς τούτῳ δέ. καὶ ὁ ἐξ ἀσθενείας. οὐκοῦν ἀ-
κόλουθον ἐννοεῖν ὡς ἠσθένησε μὲν ὡς ὁρ-
κικῶς τρόπον ὑπομείνας. ἔστι γε μὴν
ὡς θεὸς τοῦ ἀσθενεῖν ἐπέκεινα. τὸ γὰρ
πνεῦμα πρόθυμον. ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. εἰ
δὲ δὴ λέγοιεν τὴν ἀσθένειαν μὲν τούτῳ
τῷ ἐν ἁμαρτίαις εἶναι δηλοῦν τοὺς κατὰ
νόμον ἱερατευόντων. οὐκ ἀντιτάξομαι.
σύμφημι δὲ μᾶλλον ὀρθὰ καὶ οὕτω νοεῖν
ᾑρημένοις. οὐκοῦν οἱ μὲν κατὰ νόμον ἱερουρ-
γοὶ θυσίας ἐχρῄζομεν οὐ μᾶς. περιόντων
δὲ μᾶλλον. ἅτε δὴ προσάγοντες καθ' ἡ-
μέραν ὑπέρ τε ἑαυτῶν, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ
ἀγνοημάτων. διὰ τὸ περιστάμενον ἀσθενεῖν
καὶ ὑπομένειν μαλαισμὸν τὸν εἰς
πολύτροπον ἁμαρτίαν. ὁ δὲ κρείτ-
των ἁμαρτίας ὑπάρχων ὡς θεός, προσ-
κεκόμικεν ἑαυτὸν καὶ γέγονεν ἡμῶν
ἀρχιερεύς. ἀνθρωπίνως μὲν λεγόμενος λει-
τουργεῖν. ἱερατεύων δὲ τῷ πατρί, τοῖς
διὸν σώμαι. θεοπρεπῶς οὖν ἄρα πα-
θὼν οὐκ ἀνέχεται τὴν ἁμαρτίαν. ὅτι
ὑφίστατο σὴν γεννητοῦ οὐκ ἐχούσης ὁ υ
σταθῶς τὸ ἄτρεπτον. καὶ τὸ εἰς ἅπαν
δύνασθαι, διαδιδράσκειν τὴν ἁμαρ-
τίαν. θεὸς οὖν ἄρα ἐστὶ παντελεῖ. ἀνεπι-
κούρητον ἔχων παρ' ἑτέρου τὸ ἀμαράδαντον
εἰς ἁγιασμὸν φύσει τὸν καρπὸν ἴδιον τὸ ἀπημο-
μένον: =

ἐξελθεῖν καὶ λιτανεῦσαι. καὶ μηδέποτε ἐπι-
στῆναι ἐξελθεῖν. εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ περὶ
τούτου, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν κατηνέχθη λέγου-
σα ὥστε ἐξελθεῖν. θεὸς γὰρ οὐκ ἠθέλησε μὴ ἀπο-
λέσθαι αὐτοῦ τὴν ἀγέλην εἰς τέλος. ἦν δὲ σὺν
αὐτοῖς καὶ λαὸς πολὺς τῶν ὀρθοδόξων ὁμο-
ούσιοι εἰσῆλθον εἰς τὰ παλάτια κληθέντες
ὑπὸ τοῦ βασιλέως, εἰσῆλθον οἱ ἀρχιμαν-
δρῖται. καὶ ἔμεινε τὸ πλῆθος τῶν μονα-
ζόντων καὶ τῶν λαϊκῶν, ψάλλοντες ἀντί-
φωνα. εἶτα ἐξῆλθον τυχόντες δικαίας
ἀποκρίσεως. ὡς ὁπόσοι παρόντες, τὰ μανδά-
τα τοῦ βασιλέως. εἶτα ἀπολογοῦντες ὅτι
ἀπῆλθον μὲν εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου
μωκίου. καὶ ἀναγινώσκομεν καὶ τὴν
ἐπιστολήν. καὶ μανθάνετε τὴν ἀπολογίαν
τοῦ βασιλέως. λοιπὸν ἀπῆλθον πάντες
οἱ μονάζοντες καὶ οἱ λαοί. ἦν γὰρ ἡ ὁδὸς κε-
φαλαία. ψάλλοντες αὐτὸν τὸν τελευταῖον
ψαλμὸν κατὰ τοῦ τελευταίου μέρους τῆς
πόλεως. ἀπαντῶσι τοῖς λαοῖς μονά-
ζοντες μετὰ κηρῶν ὁλ ψάλλοντες. καὶ ὡς
εἶδον ταῦτα πλήθη ἐκίνησαν κατὰ τοὺς ἐχθρούς
ἔρχονται εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου μω-
κίου. καὶ ἀναγινώσκεται αὐτοῖς ἡ ἐπιστολή:-

μζ Κύριλλος ἀρχιεπίσκοπος ἀλεξανδρείας. καὶ μεμ-
ρίων. τοῖς ἐν ἐπισκόποις. καὶ τῷ ἀρχι-
μανδρίτῃ τῶν μοναστηρίων κυρίῳ δαλμα-
τίῳ. καὶ τιμοθέῳ καὶ εὐλογίῳ πρεσβυτέ-
ροις. ἀγαπητοῖς καὶ ποθεινοτάτοις ἐν χ(ριστ)ῷ

ἠγαπημένοις, περι[illegible] χαίρειν:-
Προσεδοκῶμεν μὲν ἐλθόντος τὸν τιμιώτατον
μεσόριον, μετὰ τῶν [illegible] ἐφ' οἷς δεδήλωκε μὲν
κεναφοῦ κεχειροτόνηται. καὶ συγγνώμην
αἰτῆσαι. παραιτήσασθαι ὡς νέου. εἰ καὶ ὅτι
μάλιστα καὶ οὕτως εἴη κίνδυνον τὸ χαρί-
σασθαι συγγνώμην αὐτῷ. οὐ γὰρ ἐνδέχεται
ἀνδρὶ τοιαύτην κρίσιν ἐξάπτει. πᾶσαν γὰρ διέ-
στρεψε τὴν οἰκουμένην καὶ τὴν θρησκείαν
τῶν ἐκκλησιῶν παρέλυσε. πῶς ἂν χαρίσαιο
συγγνώμην. εἰ γὰρ καὶ ὁ μακάριος φω-
νὴν διάφημον τολμήσας κατὰ τοῦ δεσπό-
του καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, δι-
καίως ὑπομένει τὰς ἐκ τῶν νόμων ἀγα-
νακτήσεις, οὐ μᾶλλον ὁ ἀσεβής, σύμπαν
τὴν ὑπ' αὐτὸν ἀνατρέπων ἡμῶν μυστήριον
καὶ ἀναιρῶν τὴν οἰκονομίαν. ἣν καὶ ὁ δὲ
καὶ φιλάνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς ὁ μονογενὴς
δι' ἡμᾶς ἐνηνέργησε. καταξιώσας ἄνθρωπος
γενέσθαι. ἵνα τὸν θάνατον ἡμᾶς σώσῃ καὶ κα-
ταργήσῃ τὴν ὑπουργίαν καὶ ἁμαρτίας
θανάτου. πολλὴν ἐθαυμάσαμεν, τὴν
σκληροκαρδίαν τοῦ ἀνδρός. οὐ γὰρ μόνον
ἐπεμόνησε μόνον δὲ ἐν μεγάλοις ἐφ' οἷς εἴπεν ἐτόλ-
μησε κατὰ τῆς δόξης τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος
χριστοῦ, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐμφερέσι παραπλη-
σίοις αὐτοῖς ἐκέχρητο λόγοις. καὶ πάλιν
ἐδίδαξεν αὐτὸν φρονοῦντα τὰ διεστραμ-
μένα. ὡς καὶ τῶν ἐπισκόπων μετὰ πολιτῶν
ἐπισκεψαμένων εἰπεῖν λόγους πρὸς

ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ Μέμνονος τῆς
με Ἐφεσίων: ~ Εὐσεβῶς θεῖον σέβας. ἐν
τῇ δὲ τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει· καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν
ὑμῶν ὁσιότητα συνδραμεῖν ἐκέλευσε,
ὥστε τὸν ὀρθὸν τῆς ἀποστολικῆς πίστεως
ὅρον, κοινῇ ψήφῳ κρατυνθῆναι. δοκιμα-
σθῆναι δὲ. καὶ τὴν καινοτομηθεῖσαν αἵρεσιν,
παρὰ Νεστορίου· ἀλλ' ἡ μὲν ἁγία ὑμῶν
σύνοδος ὀρθῶς καὶ κανονικῶς καὶ πάντα πράτ-
τουσα, συνήθροισε μέν, ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ
τῇ κατὰ ταύτην δὲ τὴν μητρόπολιν. ἐκέλευσε δὲ
τὸν μνημονευθέντα Νεστόριον ὥστε εἰσελθεῖν
εἰς τὸ συνέδριον καὶ ἀπολογήσασθαι ὑ-
πὲρ ὧν ἔν τε ἐξηγήσεσι διδασκαλικαῖς καὶ
ἐν ἰδίαις ἐπιστολαῖς. ἀσεβεῖς καὶ ἀλι-
τηρίους ἀφῆκε φωνὰς κατὰ τοῦ δεσπότου
ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ. τρίτον δὲ αὐτὸν κληθέντα
καὶ οὐκ ἀνασχόμενον ἀπαντῆσαι διὰ τὸ
κακῶς συνειδότι πλήττεσθαι, τοῖς τῆς
ἐκκλησίας ἑπομένη θεσμοῖς, καθαιρέ-
σει ὑποβέβληκε πάντα ἀκριβῶς ἐξε-
τάσασα τὰ κατ' αὐτόν. ὡς πληροφορηθεῖσα
ὅτι καὶ αἱρετικὸς καὶ δύσφημός ἐστι. τούτ-
ου οὕτω πραχθέντων καὶ ἀνενεχθέντων εἰς
γνῶσιν τῶν δεσποτῶν καὶ καλλινίκων
ἡμῶν βασιλέων ὁ δὲ καὶ μόλις τὴν Ἐφε-
σίων καὶ ὅτι ἐκ βουλῆς κατὰ ... ὁ τ...
...ν τοῖς χέρσι ... συνωμοσίας μαθόντι
... τὰ Νεστορίου φρονοῦντων. ὧν οἱ μὲν εἰσὶ
πάλαι καθῃρημένοι· οἱ δέ, οὐ πόλεις ἔχου-

σιν. ἀλλ' εἰσὶν ὀνόματι μόνῳ ἐπίσκοποι·
ὥσπερ γραμματικῆς(?) ὅτι δὲ δόξασαν
Χριστοῦ καθαίρεσιν ὑπομείναντος δικαίαν
τοῦ μιαρωτάτου Νεστορίου εἰς αὐτὸν οὐκ ἴσμεν
ὅπως εἴτε ὅλως εἰ φιλαληθὴς τὸ θεολογού-
μενον. πάντα παριδὼν θεσμὸν ἐκκλη-
σιαστικόν· καὶ τοὺς ὑβρίσας ἐκκλησια-
στικὰς ἀκολουθίας, ἀσεβῶς καὶ παρά-
νομον συνέταξε χαρτίον· ἡμᾶς τοὺς τῆς
καθαιρέσεως ὀνόματι δῆθεν πλη-
γώσας, ὑβριστικοῦ φορτικῶς. καὶ
ταύτην μὲν τῆς ἁγίας συνόδου τῆς Νεστόριον
καθελούσης ὑπὲρ διακοσίους τὸν ἀριθμὸν
ἁγίους ἐπισκόπους ἐχούσης· ἐκείνου δὲ
συλλέξαντος αἱρετικοὺς καὶ διαμεινα-
μένους ἑτέρους τριάκοντα που τὸν ἀ-
ριθμόν· καὶ τοιοῦτο ὑπὸ θεσμῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν. οὔτε ὑπὸ θεσπίσματος βασι-
λικοῦ τὴν ἐξουσίαν ἔχων. ἡ δικάσαι τιμὴ
ὑμῶν. ἢ γοῦν ὅλως ἐπιχειρῆσαί τι τοιοῦτο.
μάλιστα κατὰ μείζονος θρόνου. ὁπότε εἰ καὶ
ἐξῆν αὐτῷ δικάσαι· ἐχρῆν τοῖς κανόσιν
ἐξακολουθῆσαι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς·
καὶ ὑπομνῆσαι τοὺς ὑβρισμένους ὑμᾶς
μετὰ τῆς ἄλλης ἁπάσης ἁγίας ὑμῶν συνό-
δου καλέσαι πρὸς ἀπολογίαν. μηδὲν
τούτων μηδὲν ὑπολογισάμενος· μηδὲ
τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον εἰς νοῦν λαβών· κατὰ
τὴν τήμερον ἡμέραν καὶ θήμερεισελθεῖς τὴν Ἐ-
φεσίων λεληθότως καὶ οὐδενὸς εἰδότος

νικαίας τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ συναι-
χθέντες ἐξέθεντο· φανερὰν κατέστησαν
μὲν τῇ ὑμῶν εὐσεβείᾳ· καὶ τὸν ἐναντί-
α φρονήσαντα ταύτην ἀκόλουθον καθείλομεν·
τῆς ἱερατικῆς λειτουργίας τε καὶ παρ-
ρησίας· τοῦ κηρύττειν τὴν ἑαυτοῦ δυσσεβ-
ειαν· ἐπειδὴ δέ τινες ὀλίγοι πρὸς διαφθορὰν τῆς
τὴν γνώμην ὑπὸ τῆς διδασκαλίας νεστο-
ρίου προσμείναντες αὐτῷ· καὶ τοῖς ὑπ'
αἰτίαις οὖσι, μεθ' ἑαυτῶν προσελάβον-
το· προστεθειμένου αὐτοῖς καὶ τοῦ εὐλα-
βεστάτου ἐπισκόπου ἰωάννου ἀντιοχείας· ἤ-
τοι διὰ φιλονεικίαν, ἢ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν
φιλίαν· καὶ οἱ πάντες γενόμενοι τριάκον-
τα μόνοι· πρὶν ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν ἐγκα-
λοῦνται ἕνεκα τῶν πραγμάτων· ἑαυτοὺς προ-
στησάμενοι συνόδου δῆθεν ὡς τῆς ὑμῶν εὐσε-
βείας διὰ συνόδου κελευσάσης συνελ-
θεῖν ἀλλ' οὐ χάριν μίαν· ὀφείλουσαν τὴν
πίστιν κρατῦναι τὴν εὐαγγελικὴν καὶ
τοὺς τὰ διεφθαρμένα φρονοῦντας ἐκ-
βαλεῖν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθί-
ας ἀλλ' ὡς ἔοικεν οἱ μὴ μέλλοντες περὶ
ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν ἐνεκαλοῦντο
ὀλίγοι συνεδρεύσαντες ἑαυτοῖς· καὶ σχῆ-
μα ἐράσαντες ἀπονοίας περιλαβόντες,
τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον ἰωάννην τῆς ἀν-
τιοχέων· καὶ αὐτὸν δεδοικότα περὶ τῆς
παραδοῦναι τὰς εὐθύνας ὑποσχεῖν ὡς ἐμ-
άθομεν ὑπὸ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, ἐτόλμη-

σαν ἔξω πάσης ἀκολουθίας ἐκκλησιαστικῆς
καὶ τῶν κανόνων ἐκτὸς κατὰ τῆς ἁγίας συ-
νόδου καὶ τῆς κεφαλῆς τῶν συνειλεγμέ-
νων ἐπισκόπων· κυρίλλου φαμὲν, τοῦ
ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· ἔτι μὴν καὶ
τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου μέμνονος
ἐξενεγκεῖν ψηφισθῆναι δῆθεν ὡς ἐνόμιζον
ψῆφον ἔχουσαν καθαιρέσεως· οὔτε κα-
τηγορίαν ὑπό τινος δεξάμενοι· οὔτε κα-
τήγορον δυνάμενοι δεῖξαι· οὔτε μὴν πρὸς
καταστάντες εἰς κρίσιν τινά· ἀλλὰ παρὰ
δίκης καὶ ἐξετάσεως τὴν ὕβριν ταύτην
ἐγγράφως ἐξενέγκαντες, τῷ ὑμετέρῳ
κράτει ἀνενεγκεῖν ἐτόλμησαν· καὶ οὕτω
παράλογα ὡς τῆς ὑμῶν εὐσεβείας ἀ-
γνοούσης ὅτι μία σύνοδος ἡ τῆς οἰκουμέ-
νης ἐστί· καὶ οὐκ ἂν ῥηθείη σύνοδος ἡ τῶν
ἀπάντων τριάκοντα ἢ τῶν ὀλίγων συμφέρ-
ει καὶ ἑαυτοὺς διαφόνων ἐπιτιμήσεως
ἀπορρηξάντων τῆς ἁγίας συνόδου· οὐδὲ
γὰρ κατεγνωκότες παρ' ἑαυτῶν τὴν ὕβριν
ἐτόλμησαν· ἀλλὰ περὶ ὧν ἐνεκαλοῦντο,
ἴσως ἀπολογίαν οὐκ ἔχοντες καὶ αὐτοὺς
ὄντας ὀλίγους ὁρῶντες καὶ δεδοικότας
ὡς μέλλουσι μετὰ τοὺς ἐλέγχους ἐπιτι-
μίαν ὑποδέχεσθαι· προλαβόντες ἐθρα-
σύναντο· καὶ τοῦτ' ἐνόμισαν ποιεῖν. ὅπερ
ἠπίσταντο ὑπομένειν μετὰ τὸν ἔλεγχον·
ἀλλὰ τοῦτο ὡς ἄλογον ἔδοξεν ἡμῖν κατα-
φερομένης ὡς ἀξιον ἐπειδὴ δὲ καὶ μέχρι

παρ' αὐτῆς ἁγίας συνόδου· περὶ τῶν ἀπορουμένης
ἐλθόντων ἐπισκόπων τε· καὶ πρεσβυτέρων·
διὰ τοῦ διακόνου Εὐτυχοῦς :~

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις, Θεο-
δοσίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ νικηταῖς τροπαι-
ούχοις ἀεὶ αὐγούστοις. ἡ ἁγία σύνοδος ἡ χάριτι
θεοῦ καὶ νεύματι τοῦ ὑμετέρου κράτους
συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει :~

Τὴν περὶ τὴν εὐσέβειαν ὑμῶν φροντίδα τε
καὶ σπουδὴν φιλόχριστοι βασιλεῖς ἀπο-
δεξάμενος ὁ τῶν ὅλων θεὸς καὶ τῶν ἁγίων
ἐπισκόπων τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τὸν ζῆλον
τὰς ψυχὰς ἀνεπτέρωσεν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ
ὑβρισμένου Χριστοῦ· εἰ γὰρ καὶ τὸ πλεῖστον τῆς
ὁδοῦ διάστημα φθάσαι πρὸς ἡμᾶς εἶρξεν
ὧδε τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν ἁγιωτάτων ἐ-
πισκόπων, ἀλλ' αὐτόθι συναχθὲν πρὸς τὸ πα-
ρὸν καὶ τοῦ τῆς μεγάλης Ῥώμης ὁσιωτά-
του καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κελεστί-
νου· καὶ ἡμῶν τὸ ἡμέτερον φρόνημα τῆς πί-
στεως μετὰ τοσαύτης ἀνεκήρυξαν τῆς συμφω-
νίας· καὶ τοὺς ἔξω τούτου φρονήσαντας,
ἀλλοτρίους εἶναι τελέως ὥρισαν ἱερα-
τικοῦ κλήρου καὶ βαθμοῦ· ταῦτα μὲν δὴ
καὶ πρότερον· καὶ ὁ τῆς μεγάλης Ῥώμης
ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Κελεστῖνος· καὶ πρὶν
συλλεγῆναι τὴν ἁγιωτάτην ταύτην σύνο-
δον διὰ τῶν ἑαυτοῦ γραμμάτων ἐμήνυσε·
ἐπιτρέψας τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ
ἐπισκόπῳ Κυρίλλῳ τῷ τῆς Ἀλεξανδρέων

μεγαλοπόλεως, καὶ τὸν ἑαυτοῦ ἐπέχειν τόπον.
καὶ νῦν δὲ αὖθις δι' ἑτέρων γραμμάτων
ταὐτὰ δηλοῖ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ καταπέμψας· ἡνίκα
συναχθῆναι τὸ ὑμέτερον κράτος προσέτα-
ξεν ἐπὶ τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως· ἃ καὶ ἀποστέλ-
λει διά τε τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων Ἀρ-
καδίου καὶ Προϊέκτου· καὶ τοῦ θεοφιλε-
στάτου πρεσβυτέρου Φιλίππου· τοῦ τῆς
μεγάλης Ῥώμης ἀναπληροῦντος τὴν πα-
ρουσίαν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστά-
του ἐπισκόπου Κελεστίνου· ἐπιόντες οἱ ἄν-
δρες παραγενόμενοι τὴν γνώμην πάσης
τῆς κατὰ τὴν δύσιν ἁγίας συνόδου φανερὰν
τῇ ἐνταῦθα γενομένῃ συνόδῳ πεποιήκα-
σι διὰ τῶν γραμμάτων· σύμφωνόν τε ἡ-
μῖν τὸ φρόνημα τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσε-
βείας ἔδειξαν· καὶ ἡμῖν ὁμόψηφοι διά
τε τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν ἐντεταλμένων
αὐτοῖς ἃ καὶ ἐγγράφως κατέθεντο γεγέ-
νηται· ἀμφιλαφῶς καὶ περὶ τῆς εἰς αὐτὸ
πρὸς ἡμᾶς συμφωνίας πράξαντες τὰ
εἰκότα, ἐπὶ τὸ ὑμέτερον ἀνηνέγκαμεν
κράτος· ὡς εἰδέναι ἔχοι ἡ ὑμῶν εὐσέβεια·
ὅτι μία καὶ κοινὴ ψῆφος ἁπάσης τῆς οἰκου-
μένης ἡ παρ' ἡμῶν μὲν ἐξενεχθεῖσα κρί-
σις γεγένηται· ἣν ἀναδιδαχθῆναι καὶ φανε-
ρὰν γενέσθαι, ὁ περὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν
ὑμῶν ζῆλος παρεσκεύασεν· ἐπειδὴ οὖν τὰ
τῆς ὑποθέσεως πέρας εἴληφεν· εὐκταῖον
τε τῷ ὑμετέρῳ κράτει καὶ ταῖς ἐκκλησί(αις)

μιν αὐτοῦ τὰ θεοπρεπῆ καὶ τὰ ἀνθρώπινα· ποῦ
γὰρ ἔτι κεκένωκεν ἑαυτὸν εἰ τοῖς τῆς ἀν-
θρωπότητος μέτροις ἐν ἐλευθερίᾳ· εἰ ἔπρε-
πεν τοῖς τὰ ἀνθρώπινα· πῶς ὁ κατὰ φύσιν αὐτὸ
ὡς ὁ ζωοποιὸς καὶ ὥστε εἰς τὸ γενέσθαι καθ' ἡ-
μᾶς· πάσας τοίνυν τὰς ἐν τοῖς εὐαγγελι-
κοῖς φωνὰς τάς τε ἀνθρωπίνας, καὶ μὴν καὶ τὰς
θεοπρεπεῖς ἑνὶ προσώπῳ προσάπτο-
μεν· ἐπειδὴ καὶ ἕνα πιστεύομεν υἱὸν εἶναι
Χριστὸν Ἰησοῦν· τουτέστιν ἐνανθρωπήσαντά τε καὶ
σαρκωθέντα τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· ὥστε κἂν λέ-
γῃ τι τῶν ἀνθρωπίνων τοῖς τῆς ἀνθρω-
πότητος αὐτοῦ μέτροις κατακολουθοῦμεν·
αὐτοῦ γὰρ πάλιν καὶ τὸ ἀνθρώπινον· κἂν ὡς θεὸς
διαγορεύηται θεὸν εἶναι πιστεύοντες τὸν ἐν αν-
θρωπήσαντα· πάλιν ὡς ἕνα Χριστὸν καὶ υἱὸν
τὰς ὑπὲρ ἡμᾶς φύσιν προσνέμομεν φω-
νάς· οἱ δὲ διϊστάντες εἰς δύο πρόσωπα, δύ-
ο υἱοὺς πάντως ἐπινοοῦσιν υἱούς· ὡς προειρη-
ται· καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπον οὐκ εἰς δύο πρόσωπα
θέμενος κἂν ἐκ ψυχῆς νοοῖτο καὶ σώματος· ἀλ-
λ' εἷς ἐστι καὶ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ
Ἐμμανουήλ· ἐπειδὴ γὰρ εἷς ἐστιν υἱὸς ὁ
κύριος, ὅτε σαρκωθεὶς μόνος καὶ ἐνανθρωπή-
σας τοῦ θεοῦ λόγος, ἐν αὐτοῦ πάντως ἐστὶν ἓν
πρόσωπον· καὶ αὐτῷ προσνεμοῦμεν ἤδη
τά τε ἀνθρώπινα διὰ τὴν οἰκονομίαν τὴν μετὰ
σαρκὸς καὶ μὴν καὶ τὰ θεῖα διὰ τὴν ἐκ θεοῦ
πατρὸς ἀπόρρητον γέννησιν· οἱ δὲ διϊστῶν-
τες καὶ ἀπομερίζοντες εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς

ὡς ἕτερον μὲν τὸν υἱὸν παρὰ τὸν ἐκ θεοῦ λόγον·
καὶ εἰς θεὸν ἰδικῶς ὡς ἕτερον μὲν τὸν υἱὸν δια-
λέγοντες υἱούς, ὑποφέρονται δικαίως τῷ
δυνάμει τοῦ προκειμένου ἀναθεματισμοῦ :-

Ἀναθεματισμὸς πέμπτος :-

Εἴ τις τολμᾷ λέγειν θεοφόρον ἄνθρωπον τὸν Χριστὸν
καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον κατὰ ἀλήθειαν θεὸν εἶναι
ὡς υἱὸν ἕνα καὶ φύσει· καθὸ γέγονε σὰρξ ὁ λό-
γος· καὶ κεκοινώνηκε παραπλησίως ἡ-
μῖν αἵματος καὶ σαρκός, ἀνάθεμα ἔστω :-

Σάρκα γενέσθαι φησὶν ὁ θεσπέσιος εὐαγγελιστὴς
Ἰωάννης τὸν τοῦ θεοῦ λόγον· οὐ κατὰ μετάστασιν
ἢ τροπὴν τῆς ἰδίας φύσεως εἰς σάρκα
μεταπεποιημένον καθάπερ ἤδη προείπο-
μεν· ἔχει γὰρ ἀναλλοίωτον ὡς θεός· ἀλλ' ὅτι κε-
κοινώνηκε παραπλησίως ἡμῖν αἵμα-
τος καὶ σαρκὸς καὶ γέγονεν ἄνθρωπος· ἔθος γὰρ
τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ, σάρκα τὸν ἄνθρωπον ὀνο-
μάζειν· γέγραπται γὰρ ὄψεται πᾶσα σὰρξ
τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ὁ τῶν ἀνοσίων δογμά-
των εὑρετὴς Νεστόριός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἤ-
τοι τὰ αὐτὰ φρονοῦντες ἐκείνῳ, ὑποκρί-
νονται μὲν ὁμολογεῖν τὴν τοῦ σεσαρκῶσθαι
φωνήν· οὐ μὴν ἔτι καὶ σαρκωθῆναι φασὶ
κατὰ ἀλήθειαν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον, τουτέστιν
ἄνθρωπον γενόμενον καθ' ἡμᾶς μετὰ τοῦ μεῖναι
θεόν· ἀλλὰ γὰρ ὡς εἰς ἄνθρωπον τῶν ἀξιουμένων
τὸν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεγεννημένον κατοι-
κῆσαι διϊσχυρίζονται, τὸν μονογενῆ τοῦ θεοῦ
λόγον· ἵνα μηκέτι Χριστὸς εἷς ὁμολογῆται υἱός

στωτάτοις ἔχει· ἀγγέλου τυχὸν καὶ λελύ-
πηται· ταύτης οὖν ἕνεκα τῆς αἰτίας. ἔ-
δει τῶν θείων αὐτὸν ἀπογνῶσαι μόνων, ἐ-
πιλαθέσθαι δὲ θεοῦ λέγοντος· ἀθῷον καὶ δίκαι-
ον οὐκ ἀποκτενεῖς· ἔδει καταλείψαι τοῦ-
τον οὐδενὶ τῶν ἀτόπων καταπεπτωκὼς μό-
νοις ἔχειν ἀδελφὸν τὸ τῆς ἀνοσιότη-
τος καταπωθῆναι ξίφος, θεσμοὺς ἐκκλησια-
στικοὺς περιυβρίσαι, συκοφαντῆσαι πιστεύ-
σασθαι· καὶ τοῦτο τὰς εὐσεβεστάτας ὑμῶν
ἀκοὰς ἔχειν ἡγήσασθαι παρ' οὐδὲν τὴν
ὀρθότητα τῆς πίστεως, καὶ τὸ ἐθελῆσαι
φρονεῖν ὅσα μὲν οὐκ ἔχει παντελῶς ἐν-
δέχεσθαι· χαρίσασθαι καὶ τὴν ἐπικουρίαν
τῷ δ' ὀφείλοντι κατὰ Χριστοῦ· καὶ ἀναφανῆ-
ζητεῖν τὸ ψεῦδος· καταστρέφειν δὲ τὴν ἀ-
λήθειαν· ταῦτα φέρειν αἰτίας δοίη τις ἂν εἰ-
μαι καρπὸν, ταῦτα μου Χριστοῦ ἱερατικῆς
ἀρέσματα· καίτοι λέγοντος ἀκούομεν θεοῦ·
χείλη ἱερέως φυλάξει γνῶσιν· καὶ νόμον
ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ· πρό-
δηλον οὖν ὅτι διὰ τῶν ἐπινοιῶν ταύτης τῆς καθ' ἡμῶν
ἀπονοίας τὰς αἰτίας ἀποσκιάζεσθαι
διὰ τοῦτο πάντων ἀνόσια πεπραχώς,
καταφωρᾶται μειζόνως· ἐγὼ δὲ εὐφι-
λόχριστε μάλιστα ἐχθρῶν μὲν, τῆς εἰμῆς
σης ἀπαιρῶν καὶ τῆς ὑμετέρας ἀξίας
δ' ἐκείας ἐκδεδημηκὼς· πρὸς τὸ πλαῦρον
καταχθομένου τοῖς ἰδίοις καὶ μόνοις Χριστοῦ
καταναιρούντι τῶν τῆς μεγίστης αἱρουμένου

πεῖσ' ὑψοῦ τοῦ κύματος καὶ ταῖς τῶν ποιαύ-
κων περιπαφλάζοντος κεφαλαῖς εὐθύνω
καὶ οὕτω διέπλευσα τὸν ἐκ τοῦ χειμῶνος κίνδυ-
νον ὁ πιστῶς τιθεὶς τῆς εὐκταιοτάτης μοι θε-
τοῦ ὑμετέρου κράτους· καὶ μὴν ὅτι τὴν μὲ-
φισιν ὡς ἀφεῖντες ἐπὶ τὴν χαλεπωτέραν ἐκεί-
νην ἐνομίζοντο πόλιν, οἱ ἐκ τῆς ἱερᾶς συνό-
δου προκεχειρισμένοι πρὸς τὸ ἐχέγγυον
συνειπεῖν τοῖς παρ' αὐτοῖς πεπραγμένοις,
ἴσως θυμοῦ γενέσθαι τοῖς ἀνδράσι συναρι-
θμιος· παραιτούμενον, ὑπὲρ τοῦ τοῦ ὑμετέρου
κράτους λείπειν· ἔπειτα πρὸς τούτοις μάλιστα
ἀπὸ τῶν τῆς ἀνταρχίας, ἐφ' ὑμῶν δικαι-
ώσωμαι· καὶ δείξω συκοφάντας καὶ πα-
ρανόμους λελυσσηκότας· καὶ μανίαις ἀν-
κρατοῖς μεμυκημένον ὅτι τῶν μυστηρίου διὸ
φημῶν· ἀναθεματίσαι τὰ κεφάλαια τῆ-
ς γὰρ ἐν τῇ πίστει· μεμαρτύρηκε τὴν ὀρθότητα
καὶ ἡ ῥωμαίων ἐκκλησία· καὶ μὴν καὶ ἡ
ἁγία σύνοδος, ὁ ζ' αὐτὸς ὡς ἐπεὶ πεῖ συνα-
γηγερμένη τῆς ὑπονοίας· ὅτι γὰρ καὶ οὐδὲ
μετρόν ὅπως ὀβξ γεγονὸς ἀγνοεῖν ἔνι· τῆς τε εὐσ-
πλικῆς καὶ ἀποστολικῆς παραδόσεως·
ὀρθήν τε καὶ ἀδιάστροφον τῶν ἱερῶν δογμά-
των διελαύνω τρίμαν, παμψηφὶ ὁμο-
λογήκασι· καὶ τοῦτο ἐγγράφως ἐπὶ πα-
ρῶσ ὑπομνήματ' ἀναγινωσκομένων
τῶν παρ' αὐτοῦ γραφησομένων καὶ γραφῆς
σῶν προσημειώσεις ἐπιστολῶν· ἰσχόμενη δὲ
οὐχὶ τούτων ἕνεκα μόνων κεῖσε γενέσθαι.

αὐταῖς οὐ μὴν ἐντυχόντες ταῖς ἱεραῖς
γραφαῖς· οὕτω τε καὶ ἑαυτοῖς φρονοῦσι τας
ἀρίσκοντα· εἷς γὰρ κύριος, μία πίστις, ἓν βά-
πτισμα· ἐδοξάσαμεν τὸν τῶν ὅλων σω-
τῆρα θεόν· ἀλλήλοις χαίροντες ὅτι ταῖς
θεοπνεύστοις γραφαῖς καὶ τῇ παραδό-
σει τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, συμβαίνου-
σαν ἔχουσι τὴν πίστιν αἵ τε παρ᾽ ἡμῖν καὶ
αἱ παρ᾽ ὑμῖν ἐκκλησίαι· ἐπειδὴ δέ τι-
θόμην τῶν φιλοψογεῖν εἰωθότων τινὰς
σφηκῶν ἀγρίων δίκην περιβομβεῖν· καὶ
μοχθηρούς ἐξερεύγεσθαι κατ᾽ ἐμοῦ λόγους
ὡς ἐξ οὐρανοῦ κατακομισθὲν καὶ οὐκ ἐκ τῆς
ἁγίας παρθένου λέγοντος τὸ ἅγιον σῶμα
Χριστοῦ, δεῖν ᾠήθην ὀλίγα περὶ τούτου πρὸς
αὐτοὺς εἰπεῖν· ὦ ἀνόητοι καὶ μόνον εἰδό-
τες τὸ συκοφαντεῖν, πῶς εἰς τοῦτο πα-
ρηνέχθητε γνώμης· καὶ τοσαύτην νενοσή-
κατε τὴν μωρίαν· ἔδει γὰρ εἰδέναι σαφ-
ῶς ἐννοεῖν ὅτι περ ἅπας ἡμῖν ὁ ὑπὲρ τῆς
πίστεως ἡμῶν συγκεκρότηται ἀγὼν διαμε-
μένοις ὅτι θεοτόκος ἐστὶν ἡ ἁγία παρθένος·
ἀλλ᾽ εἴπερ ἐξ οὐρανοῦ καὶ οὐκ ἐξ αὐτῆς γεγε-
νῆσθαι φαμὲν τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος
τὸ πανάγιον σῶμα, πῶς ἂν ἔτι νοοῖτο
θεοτόκος; τίνα γὰρ ὅλως τέτοκεν, εἰ μὴ ἔστιν
ἀληθὲς ὅτι γεγέννηκε κατὰ σάρκα τὸν Ἐμ-
μανουήλ· γελάσθωσαν τοίνυν οἱ περὶ
ἐμοῦ ταῦτα πεφλυαρηκότες· οὐ γὰρ ψεύ-
δεται λέγων ὁ μακάριος προφήτης Ἡσαΐας·

ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται
υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμα-
νουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ᾽ ἡμῶν
ὁ θεός· ἀληθεύει δὲ πάντως καὶ ὁ ἄγγελος
Γαβριὴλ πρὸς τὴν μακαρίαν παρθένον εἰ-
πών· μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν
παρὰ τῷ θεῷ· καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ
καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ὅταν δὲ λέγωμεν ἐ-
ξ οὐρανοῦ καὶ ἄνωθεν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, οὐ-
χ ὡς ἄνωθεν καὶ ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθείσης
τῆς ἁγίας αὐτοῦ σαρκὸς τοιαῦτα φαμέν· ἑπό-
μενοι δὲ μᾶλλον τῷ θεσπεσίῳ Παύλῳ δια-
κεκραγότι σαφῶς· ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊ-
κός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ· μεμνή-
μεθα δέ, καὶ αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος λέγοντος· οὐδεὶς
ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβὰς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· καίτοι γεγέν-
νηται κατὰ σάρκα, καθάπερ ἔφην ἄρτι,
ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνωθεν
καὶ ἐξ οὐρανοῦ καταφοιτήσας θεὸς λόγος κεκέ-
νωκεν ἑαυτὸν μορφὴν δούλου λαβὼν
καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου μετὰ τοῦ μεῖ-
ναι ὃ ἦν, τουτέστι θεός· ἄτρεπτος γὰρ καὶ ἀναλλοί-
ωτος κατὰ φύσιν ἐστίν· ὡς εἷς ἤδη νοούμε-
νος μετὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ σαρκός, ἐξ οὐρανοῦ λέ-
γεται κατελθεῖν· ὀνομάζεται δὲ καὶ ἄνθρωπος
ἐξ οὐρανοῦ, τέλειος ὢν ἐν θεότητι, καὶ τέλειος
ὢν ἐν ἀνθρωπότητι· καὶ ὡς ἐν ἑνὶ προσώ-

θῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι· εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. ὅταν δέ τινες τῶν τὰ ὀρθῶς διαστρέφειν εἰωθότων τὰς ὀρθὰς διαστρέφωσι φωνὰς εἰς τὸ αὐτοῖς δοκοῦν, μὴ θαυμαζέτω τοῦτο ἡ σὴ ὁσιότης· εἰδυῖα ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ πάσης αἱρέσεως ἐκ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς τὰς τῆς ἑαυτῶν αἱρέσεως συλλέγουσι τὰς ἀφορμάς, τὰ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος καλῶς εἰρημένα ταῖς ἑαυτῶν κακονοίαις παραφθείροντες καὶ ταῖς ἰδίαις κεφαλαῖς τὴν ἄσβεστον ἐπαντλοῦντες φλόγα. ἐπειδὴ δὲ μεμαθήκαμεν ὅτι καὶ τὴν πρὸς τὸν μακάριον Ἐπίκτητον ἐπιστολὴν τοῦ πανευφήμου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ὀρθοδόξως ἔχουσαν παραφθείραντές τινες ἐκδεδώκασιν, ἐντεῦθεν ἀδικεῖσθαι πολλούς· καὶ τοῦτο χρήσιμόν τι καὶ ἀναγκαῖον ἐπινοοῦντες τοῖς ἀδελφοῖς, ἐξ ἀντιγράφων ἀρχαίων τῶν παρ' ἡμῖν ἀκεραίως ἐχόντων ἀπεστείλαμεν τὰ ἴσα τῇ σῇ ὁσιότητι. ἔρρωσο. —

:· μη´ Ἐπιστολὴ Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας γραφεῖσα πρὸς Ἀκάκιον ἐπίσκοπον μεμψάμενον αὐτὸν δι' ἐπιστολῆς ὡς συνθέμενον τοῖς ἀνατολικοῖς :—

Κυρίῳ μου ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Ἀκακίῳ Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Χρῆμα μὲν ἀδελφοῖς ἡ πρόσρησις γλυκύ τε καὶ ἀξιέραστον· καὶ τοῦτο παντὸς ἄξιον λόγου· παρά γε τοῖς ἀρτίφροσιν. ἀληθὲς χρῆμα δέ φημι τοῖς ὁμοψύχοις τε καὶ ὁμοτίμοις. ἀδιαλείπτως ἐπείγεσθαι τοῦτο δρᾶν οὐδὲ μὲν οὗτος ἐμποδών· οὔτε μὴν [illegible] τὴν εἰς σὲ τοῦτο θερμὴν ἔφεσίν τε καὶ προθυμίαν. ἀλλ' ἔσθ' ὅτε μὲν καὶ μὴν καιροὶ ἐπέχουσιν ἡμᾶς· ἢ τῶν διαστημάτων τὸ μῆκος· ἢ τῶν τοῦ γράμματος διακομιστῶν ἡ σπάνις. καιροῦ δὲ τοῦ δύνασθαι προσιόντος εἰσφέρειν τὸ εὔρημα προθύμως ποιεῖσθαι τὸ πρᾶγμα καὶ τοῖς τριποθήτοις ἀσμένως ἐπιπηδῶμεν. ἥσθην δὴ οὖν ἄγαν ἐπὶ τοῖς παρὰ τῆς σῆς ὁσιότητος ἐπεσταλμένοις καὶ τεθαύμακά σου τὴν διάθεσιν. δεῖν ᾠήθην τῆς τῶν ἐκκλησιῶν εἰρήνης καταμηνῦσαι τὸν τρόπον. ἕκαστα δὲ ὅπως γέγονε διειπεῖν. ὁ εὐσεβέστατος καὶ φιλόχριστος βασιλεὺς τὴν ὑπὲρ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν φροντίδα πλείστην τε ὅσην καὶ ἀναγκαίαν ποιούμενος, οὐ φορητὴν ἡγεῖτο τὴν τούτων διχόνοιαν. μεταπεμψάμενος τοίνυν τὸν εὐλαβέστατον καὶ θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον τῆς ἁγίας Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας Μαξιμιανόν, καὶ ἑτέρους δὲ τῶν ἐπισκόπων τῶν αὐτόθι καταληφθέντων, ἐζήτει τίνα τρόπον ἐκ μέσου γένοιτ' ἂν τῶν ἐκκλησιῶν ἡ διαφορά, κεκλῆσθαι δὲ πρὸς εἰρήνην τῶν θείων μυστηρίων οἱ ἐ

μίαις οἷον εἴπως ἐκμεμεθυσμένους. ἴσ-
τοι φανείη ἄν τις αὐτοῖς καὶ λίαν ἐπὶ καιρ-
τὸ διὰ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς· συνά-
χθητε καὶ συνδέθητε τὸ ἔθνος τὸ ἀπαι-
δευτον πρὸ τοῦ γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος
παραπορευόμενον. διαπίπτει γὰρ γενόμενα
ἀλλοτρίων μεθόδων παράσιτοι. καὶ οὐ
καὶ σχιῶν ταυτὶ δὲ τοῖς ἑτέρου ζμαρβόροις.
τὰς ἑαυτῶν καρδίας καταμαίνοντες.
οἱ κωφοὶ ἀκούσαντες καὶ οἱ τυφλοὶ ἀναβλέ-
ψαντες ἰδεῖν, φρονήσαντες περὶ τοῦ Κυρίου ἀν-
θη. καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ἐκζητή-
σαντες αὐτόν. ποία γὰρ χρεία πολυπλόκ-
ων ἡμῖν εὑρεμάτων καὶ λόγων διεστραμ-
μένων. τί τὴν εὐθεῖαν περιυβρίσαντες
τρίβον καὶ ἀτραποὺς ποιεῖτε τὰς ἑαυ-
τῶν τραχείας. μεμψάμενοι ἑαυτοῖς μεσω-
ματα καὶ μὴ σωτηρίαν ἐπαιρόμενοι.
αὐλίσαντες γὰρ ὡς ἔφην ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ τῶν
ἁγίων ἐκκλησιῶν, τοῖς μὴ ἡμᾶς χολου-
μένοις ταῖς σαφηνείαις αὐτοῖς, καὶ μοιρ-
γοῦντα διασύροντες. καὶ κατηγοροῦ-
σι πικρῶς τῆς ἀπολογίας τῶν ἁγίων
ἐπισκόπων. τῶν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας
μου. εἶτα περιέλκοντες αὐτὴν πρὸς
τὸ αὐτοῖς ἡδὺ καὶ φίλον. καὶ μὴ συνιέν-
τες οὐκ ὀρθῶς, οὐκ ἀπαιδεύτως φα-
σι γενέσθαι τοῖς μεθορίου καὶ νομοφόρ-
συγκαταλέγουσι δὲ καὶ ἡμᾶς ὅσοις
ἡ δὴ ἐγγράφομεν πεφρονηκότας

ταῖς ἐναντίαις. μανθάνω δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνο
φασὶν ὅτι πίστεως ἔκθεσιν ἤτοι σύμβο-
λον καινὸν ἀρτίως κατεδοξάσμεθα. τά-
χα οὖν τὸ ἀρχαῖον μὲν ἐκεῖνο καὶ σεπτὸν αὐτῇ
μάσαντες. καὶ ὁ μὲν μωρός, μωρὰ λα-
λήσει. καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μάταια νοή-
σει. πλὴν ἐκεῖνο φαμέν· οὐ πίστεως ἔκ-
θεσιν ἡ ἐξήνεγκαν ταῖς παρ᾽ ἡμῶν τιμῇ. ἁ-
γίων καινοτομηθεῖσαν παρ᾽ ἱερέων κα-
τεδοξάσμεθα. ἀπὸ χρηστοῦ δὲ ἡμῖν ἡ θεό-
πνευστος γραφή. καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ἡ
μνήμη. καὶ τὸ προστακτικὸν τῶν ἐχόν-
των ὀρθῶς ἐκπεπορευόμενον τῆς πίστε-
ως σύμβολον. ἐπεὶ δὴ δὲ οἱ κατὰ τὴν ἅ-
μα πόλιν ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι διχο-
νοήσαντες πρὸς ἡμᾶς, κατὰ τὴν Ἐφε-
σίων γεγόνασί πως ἐν ὑπερορίαις τοῦ
καὶ ἀμφοῖν ἀρχόντων τῶν μεθορίου διο-
ρισμῶν, ταύτῃ τοι καὶ μάλα ἐμφερόν-
τως ἀπαλλάττοντες ἑαυτοὺς τῆς ἐπὶ
τούτοις αἰτίας, καὶ τοὺς τῆς ἀσυμβλή-
του πίστεως ἐραστὰς πληροφορεῖν
σπουδάζοντες, ὅτι τῆς ἐκείνου ἐθε-
λουργίας καταφρονεῖν ἐγνώκασι, πεποίην-
ται τὴν ἀπολογίαν. καὶ τὸ χρῆμα ἐστι λό-
γου τε πόρρω καὶ μύθου μακράν. ἆρα
γὰρ εἰ κἂν αὐτὸς μεθόριος κατ᾽ ἐκεῖνο
καιροῦ, καθ᾽ ὃν αὐτὸς προετίμετο παρ᾽ ἡ-
μῶν, τὸ χρῆσαι καταψηφίσασθαι τῶν
ἑαυτοῦ δογμάτων, καὶ ἂν θελέσθαι τὴν

μεθ᾽ ὁ· ὅθεν καὶ ὁ μακάριος γράφει Παῦλος· Ἰησοῦς Χριστὸς
χθὲς καὶ σήμερον, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας. καὶ πάλιν· εἴπερ εἰσὶ θεοὶ πολ-
λοὶ καὶ κύριοι πολλοὶ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς· ἀλλ᾽ ἡμῖν εἷς κύριος θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ
πάντα. καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτοῦ· καὶ εἷς κύριος
Ἰησοῦς Χριστὸς δι᾽ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι᾽ αὐτοῦ.
ηὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ
τοῦ Χριστοῦ· ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγε-
νῶν μου κατὰ σάρκα· οἵτινές εἰσιν Ἰσραη-
λῖται· ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ νομοθεσία
καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ δόξα· ὧν οἱ πατέρες· ἐξ ὧν
ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα· ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς
εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας αἰώνων· ἰδοὺ γὰρ
δὴ Ἰησοῦν Χριστὸν ὀνομάσας χθὲς καὶ σήμερον
τὸν αὐτὸν εἶναι φησὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
καὶ δι᾽ αὐτοῦ γεγενῆσθαι πάντα· καὶ τὸν κατὰ
σάρκα ἐξ Ἰουδαίων ἐπὶ πάντων ὀνομά-
ζει θεόν· καὶ μὴν καὶ εὐλογητὸν εἶναι φασὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας. μὴ τοίνυν διαλλάττειν
τούτῳ τὰς ἐπὶ τῶν καθ᾽ φωνάς· ἔχουσι τὸ
ἐν ταυτῷ, τὸ θεοπρεπὲς καὶ τὸ ἀνθρώπινον· ἐφη-
νωμένας δὲ μᾶλλον αὐτὰς ὡς ἐν ἑνὶ τῷ υἱῷ,
τουτέστι τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένου· ἕ-
τερον τοίνυν ἐστὶ τὸ διελεῖν τὰς φύσεις
καὶ τοῦτο μετὰ τὴν ἕνωσιν· καὶ κατα-
νομὴν ἰσοτιμίαν συνῆφθαι λέγειν ἀλλήλων
καὶ ὁμοίως ἕτερον τὸ φωνῶν εἰδέναι
διαφοράν· ποῦ τοίνυν ταῖς μεσορίοις κει-
μοφωνίαις ταῖς κειμέναις συμβαίνει·

γὰρ καί τισι δοκεῖ πάντων λέξεων ἡ συνθή-
κη· καὶ τῶν ὀνομάτων ἡ προσφορὰ τῆς
ἰσχύος ἀλλ᾽ ἀνθρωπείας ἐστὶ καταλιμπά-
νεσθαι θαυμαστόν· διὸ ἐκφώνητα γὰρ
ταῦτα διὰ δειλίαν· ταύτῃ τοι καὶ ὁ θεσπέ-
σιος Παῦλος ἐζήτει παρὰ θεοῦ λόγον ἐν
ἀνοίξει στόματος αὐτοῦ· ὅτι γὰρ οὐ χωρίζου-
σιν εἰς δύο τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· χρῆναι λέ-
γοντες ἐφαρμόζεσθαι τὰς φωνὰς τῇ
μὲν θεότητι αὐτοῦ, τὰς θεοπρεπεῖς· τῇ
δὲ ἀνθρωπότητι πάλιν αὐτοῦ τὰς ἀνθρωπίνας· πῶς οὐ
χ᾽ ἅπασι μὲν ἐναργές· διαμεμνήσω ταῦτα γὰρ
ὡς φημὶ ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ θεοῦ πατρὸς λόγος γεννηθεὶς
πρὸ αἰώνων καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτοις καιροῖς ἐγεν-
νήθη κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου.
προσεπάγουσι δέ, ὅτι διαιτὴν ἀφέρασθον
τε καὶ ἀσυγχύτους μένουσας καὶ θεοτόκον εἶναι πι-
στεύουσι τὴν ἁγίαν παρθένον. καὶ ἕνα Χριστὸν
καὶ υἱὸν καὶ κύριον ὁμολογοῦσι σαφῶς. ἀπί-
θανον δὲ παντελῶς, τὸ καὶ ἕνα λέγειν καὶ
πάντ᾽ ἐμμένειν εἰς δύο τὸν ἕνα ὀνομάζει
αὐτούς. οὐ γὰρ ἀμείνω τοῦτο πεπλήθον
ἀποπληξίας ὡς παραμάτας ἑαυτοὺς
συνυφαίνειν. οὐ κατέλυσε δημορέθως. ἀ-
κολούθως οἰκοδομοῦντες. εἴ γε δὲ ταῖς με-
θορίου συμφέρονται δόξαις, πῶς αὐτῷ
ἀναθεματίζουσιν ὡς μεμηνόσι καὶ
μωροῖς. οἶμαι δὲ δεῖν καὶ τὰς αἰτίας εἰ-
πεῖν δι᾽ ἃς εἰς τοῦτο προήλθομεν ἰσχνομυθεῖ-
ν ὅτι δὴ γὰρ οἱ τῆς Ἀρείου δυσσεβείας ὑπα-

σοφοὶ τῆς ἀληθείας τὴν δύναμιν.
ἀμουσίως ἐγκαπηλεύοντες τὸν ἐκ θεοῦ
φασὶ λόγον· γεγεννῆσθαι μέν, ἀλλ' ἐκ π
μαίας· πλὴν ἀρχὴν προσχρήσασθαι
σώματι· πράττουσι δὲ τοῦτο φιλο-
καινούργως εἰ μάταιας ἀπείρας αὐτῷ φω-
νὰς προσνέμοντες· ὡς ἐν μείοσι μόν-
ταις τῆς τοῦ πατρὸς ὑπεροχῆς· τοῖς τοι-
ρ αὐτῶν παρωνομένοις ὑποδεικνύν-
σι· ἐρροφυῖα δὲ ὄντως αὐτομεῖναι λέ-
γουσι· ταύτῃ τοι δὲ διότι τις οἱ ἐκ τῆς ἀ-
ματος· μὴ ἄρα πῶς ἡ τοῦ θεοῦ λόγου κα-
τασμικρύνηται δόξα πῃ· καὶ φύσεως
ἀπόλυτον τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν μετὰ σαρ-
κὸς οἰκονομίαν διορίζουσι τὰς φω-
νὰς οὐκ εἰς δύο τέμνοντες ὡς ἔφην υἱὸν
καὶ κύριον· ἀλλὰ τὰς μέν, τῇ θεότητι αὐτοῦ
προσνέμοντες· τὰς δὲ, τῇ ἀνθρωπό-
τητι ἴσα λοιπὸν τῇ αὐτοῦ· πλὴν τὰς ἀμ-
φοτέρας ἑνί. ἐπυθόμην δὲ ὅτι γέγραφέ τι-
σι τῶν ἐπιτηδείων ὁ εὐλαβέστατος καὶ
θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέ-
ων Ἰωάννης ὡσανεὶ ἐμοῦ σαφῶς διδάξαν-
τος καὶ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ὁμολογήσαντος
μὲν τῶν φύσεων τὸ διάφορον· διαιρεῖν
δὲ τὰς φωνὰς κατάλληλως ταῖς φύσεσι·
ἐπαινῶ δ' ἂν τοῦτο σκανδαλίζονταί τι-
νες· ἡμῶν ἐμμελέστερον καὶ πρέπει τοῦτο
ἡμᾶς εἰπεῖν· οὐκ ἠγνόησεν ἡ σὴ τελειό-
της ὅτι τῆς Ἀπολιναρίου δόξης τὸν μέ-

μον τινῶν ἐμμέσων καταχέοντες ἐπὶ πολ-
λοὺς ᾠήθησαν ὅτι καὶ ἀσύγχυτον εἶναί φημι τὸ
ἅγιον σῶμα Χριστοῦ· καὶ ὅτι κρᾶσις ἢ σύγχυ-
σις ἢ φυρμὸς ἢ μεταβολὴ τοῦ θεοῦ λόγου
γεγονέναι εἰς τὴν σάρκα· ἢ γοῦν τῆς σαρ-
κὸς μεταφοίτησις εἰς φύσιν θεότητος·
ὡς μηδένα πιστεύσαι καθαρῶς· μήτε
εἶναι ὅ ἐστι· ᾠήθησαν δὲ πρὸς τούτοις
ταῖς Ἀρείου με συμφέρεσθαι δοξασίαις
διά τοι τοῦτο τὸ μὴ θέλειν διαφορὰν εἰ-
δέναι φωνῶν· καὶ τὰς μὲν εἶναι λέγειν
θεοπρεπεῖς· τὰς δὲ ἀνθρωπίνας καὶ πρε-
πούσας μᾶλλον τῇ οἰκονομίᾳ τῇ μετὰ
σαρκός. ἐγὼ δὲ ὅτι τῶν τοιούτων ἀπήλλαγ-
μαι τηρήσειεν ἂν ἑτέροις ἡ σὴ τελειότης·
πλὴν ἔδει σκανδαλισθεῖσιν ἀπολογή-
σασθαι. ταύτῃ τοι γέγραφα πρὸς τὴν θεο-
σέβειαν αὐτοῦ ὡς οὔτε τὰ Ἀρείου καὶ Ἀπολ-
λιναρίου πεφρόνηκα, οὔτε μὴν μετ-
αποιεῖσθαι τὸν τοῦ θεοῦ λόγον εἰς σάρ-
κα φημί· ἀλλ' οὐδὲ εἰς φύσιν θεότητος με-
ταφοιτᾶν τὴν σάρκα· διὰ τὸ ἄτρεπτον
εἶναι καὶ ἀναλλοίωτον τὸν τοῦ θεοῦ λό-
γον· ἀνέφικτον δὲ καὶ τὸ ἕτερον. οὔτε
μὴν ἀνήρηκα ποτὲ φωνῶν διαφοράς·
ἀλλ' οἶδα τὸν κύριον θεοπρεπῶς τε αὖ καὶ
ἀνθρωπίνως διαλεγόμενον. ἐπείπερ
ἐστὶν ἐν ταὐτῷ θεὸς καὶ ἄνθρωπος· οὐκοῦν αὐτὸ
δὴ τοῦτο κατασημῆναι θέλων γέγρα-
φεν ὅτι ἰδίᾳ μὲν συνίδειν τῶν φύσεων

οἱ δὲ, τοῦ Νεστορίου λέγουσιν κἀκεῖνον
οὕτω φρονεῖν· συναρπάζοντες τοὺς
οὐκ εἰδότας τὸ ἀκριβές· χρὴ δὲ τοῖς
μεμφομένοις ἐκεῖνο λέγειν ὅτι οὐ
πάντα ὅσα λέγουσιν οἱ αἱρετικοὶ φεύ-
γειν καὶ παραιτεῖσθαι χρή· πολλὰ
γὰρ ὁμολογοῦσιν ὧν καὶ ἡμεῖς ὁμο-
λογοῦμεν· οἷον Ἀρειανοὶ ὅταν λέγωσι
τὸν πατέρα ὅτι δημιουργός ἐστι τῶν ὅλων
καὶ κύριος· μὴ διὰ τοῦτο ἡμᾶς φεύγειν ἀ-
κολουθοῦντας τοιαύτας ὁμολογίας;
οὕτω καὶ ἐπὶ Νεστορίου, κἂν λέγῃ δύο
φύσεις τὴν διαφορὰν σημαίνων τῆς
σαρκός, καὶ τοῦ θεοῦ λόγου· ἑτέρα
γὰρ ἡ τοῦ λόγου φύσις καὶ ἑτέρα ἡ τῆς
σαρκός· ἀλλ' οὐκέτι τὴν ἕνωσιν ὁ-
μολογεῖ μεθ' ἡμῶν· ἡμεῖς γὰρ ἑνώ-
σαντες ταῦτα ἕνα Χριστόν· ἕνα υἱόν· τὸν αὐ-
τὸν ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν· καὶ λοιπὸν
μίαν τὴν τοῦ θεοῦ φύσιν σεσαρκωμένην
ποιούμεθα· καὶ ἐπὶ τοῦ κοινοῦ εἰπεῖν
ἀνθρώπου· ἔστι μὲν γὰρ ἐκ διαφόρων φύσε-
ων, ἀπό τε σώματος φημὶ καὶ ψυχῆς· καὶ ὁ
μὲν λόγος καὶ ἡ θεωρία οἶδε τὴν δια-
φορὰν διατέμνειν ἐστὶν εἰς δύο τὸν ἕνα
Χριστόν· ἐπειδὴ δὲ πάντες οἱ ἐκ τῆς ἀνα-
τολῆς νομίζουσιν ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδό-
ξους τοῖς Ἀπολιναρίου δόξαις ἀκο-
λουθεῖν· καὶ φρονεῖν ὅτι σύγκρασις
ἐγένετο ἢ σύγχυσις· τοιαύταις γὰρ αὐτοὶ

κέχρηνται φωναῖς· ὡς τοῦ θεοῦ λόγου
κατὰ μεταβληθέντος εἰς φύσιν σαρκός· ἢ
τῆς σαρκὸς τραπείσης εἰς φύσιν θεότη-
τος· συγκεχωρήκαμεν αὐτοῖς· μὴ διαι-
ρεῖν εἰς δύο τὸν ἕνα υἱόν· μὴ γένοιτο·
ἀλλ' ὁμολογῆσαι μόνον ὅτι οὔτε σύγχυ-
σις γέγονεν, οὔτε κρᾶσις· ἀλλ' ἡ μὲν σὰρξ
σὰρξ ἦν, ὡς ἐκ γυναικὸς ληφθεῖσα· ὁ δὲ
λόγος ὡς ἐκ πατρὸς γεννηθείς, λόγος ἦν·
πλὴν εἷς Χριστὸς καὶ υἱὸς καὶ κύριος κατὰ
τὴν Ἰωάννου φωνήν· ὡς γεγονότος σαρκὸς τοῦ
λόγου· παρακλάζεσθαι δὲ αὐτοῖς
προσέχειν τῇ ἀμαρτημώσει τῆς ἐπιστολῆς
τοῦ μακαρίου πάπα Ἀθανασίου· ὅτι
ἐκεῖ φιλονεικούντων τινῶν καὶ λε-
γόντων ὅτι ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως ὁ θεὸς
λόγος μετεποίησεν ἑαυτῷ σῶμα·
ὅμως καὶ κατισχυρίζεται ὅτι γὰρ ὁ-
μοούσιον ἦν τοῦ λόγου τὸ σῶμα· εἰ δὲ
γὰρ ὁμοούσιον, ἑτέρα παρ' αὐτὸν καὶ ἑ-
τέρα ἡ φύσις· ὁ ἐξ ὧν ὁ εἷς καὶ μόνος
νοεῖται Χριστός· κἀκεῖνο δὲ μὴ ἀγνοείτω-
σαν· ὅπου γὰρ ὅλως ἕνωσις ὀνομά-
ζεται, οὐχ ἑνὸς πράγματος σημαίνε-
ται σύνοδος· ἀλλὰ ἢ δύο ἢ καὶ πλειό-
νων καὶ διαφόρων ἀλλήλων κατὰ φύ-
σιν· εἰ τοίνυν λέγομεν ἕνωσιν, ὁμο-
λογοῦμεν ὅτι σαρκὸς ἐψυχωμένης
νοερῶς καὶ λόγου· καὶ οἱ δύο λέγοντες
φύσεις, οὕτω νοοῦσι· πλὴν τῆς ἑνώσεως

συνεκάλεσε μὲν ἡμᾶς ἐνταῦθα ἡ ἁγία θεοτόκος παρθένος Μαρία· τὸ ἀμόλυντον τῆς παρθενίας κειμήλιον· ὁ λογικὸς τοῦ δευτέρου Ἀδὰμ παράδεισος· τὸ ἐργαστήριον τῆς ἑνότητος τῶν φύσεων· ἡ πανήγυρις τοῦ σωτηρίου συναλλάγματος· ἡ παστὰς ἐν ᾗ ὁ λόγος ἐνυμφεύσατο τὴν σάρκα· ἡ ἔμψυχος τῆς φύσεως βάτος, ἣν τὸ τῆς θείας ὠδῖνος πῦρ οὐ κατέκαυσεν· ἡ ὄντως κούφη νεφέλη· ἡ τὸν ἐπὶ τῶν χερουβὶμ μετὰ σώματος βαστάσασα· ὁ τοῦ ἐξ οὐρανῶν ὑετοῦ καθαρώτατος πόκος· ἐξ οὗ ὁ ποιμὴν τὸ πρόβατον ἐνεδύσατο· ἡ δούλη καὶ μήτηρ, ἡ παρθένος καὶ οὐρανός· ἡ μόνη θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους γέφυρα· ὁ φρικτὸς τῆς οἰκονομίας ἱστός, ἐν ᾧ ἀρρήτως ὑφάνθη ὁ τῆς ἑνώσεως χιτών· οὗ περ ἱστουργὸς μὲν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἔριθος δὲ ἡ ἐξ ὕψους ἐπισκιάσασα δύναμις· ἔριον δὲ τὸ ἀρχαῖον τοῦ Ἀδὰμ κώδιον· κρόκη δὲ ἡ ἀμόλυντος ἐκ παρθένου σάρξ· κερκὶς δὲ ἡ ἀμέτρητος τοῦ φορέσαντος χάρις. τεχνίτης ὁ δι' ἀκοῆς εἰσπηδήσας λόγος· τίς εἶδε, τίς ἤκουσεν ὅτι μήτραν ὁ θεὸς ἀπεριγράπτως ᾤκησεν· ὃν οὐρανὸς οὐκ ἐχώρησε, γαστὴρ οὐκ ἐστενοχώρησεν· ἀλλ' ἐκ γυναικὸς ἐγεννήθη· θεὸς οὐ γυμνὸς καὶ ἄνθρωπος ψιλός· καὶ πύλη σωτηρίας ὁ τεχθεὶς τὴν πάλαι τῆς ἁμαρτίας ἔδειξε θύραν· ὅπου γὰρ ὁ ὄφις διὰ τῆς παρακοῆς τὸν ἰὸν ἐνέχεεν, ἐκεῖθεν ὁ λόγος διὰ τῆς ὑπακοῆς εἰσελθών, τὸν ναὸν ἐζωοποίησεν· ὅθεν ὁ πρῶτος τῆς ἁμαρτίας Κάϊν προέκυψεν, ἐκεῖθεν γὰρ ὁ τοῦ γένους λυτρωτὴς Χριστὸς ἀσπόρως ἐβλάστησεν· οὐκ ἐπῃσχύνθη ὁ φιλάνθρωπος τὴν κυοφορίαν γυναικὸς· ζωὴ γὰρ ἦν, τὸ πραγματευόμενον· οὐκ ἐμιάνθη οἰκήσας μόρια ἅπερ αὐτὸς ἀμυμήτως ἐδημιούργησεν. εἰ μὴ παρθένος ἔμεινεν ἡ μήτηρ, ψιλὸς ἄνθρωπος ὁ τεχθείς, καὶ οὐ παράδοξος ὁ τόκος· εἰ δὲ καὶ μετὰ τόκον ἔμεινε παρθένος, ἐκεῖνος ἀφράστως ἐγεννήθη· ὁ καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἀκωλύτως εἰσελθών· οὗ τὴν συζυγίαν τῶν φύσεων, ὁ Θωμᾶς ἀνεκήρυξε λέγων· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. μὴ ἐπαισχυνθῇς τὴν ὠδῖνα ἄνθρωπε· αὕτη γὰρ ἡμῖν γέγονε σωτηρίας ἀφορμή· εἰ γὰρ μὴ ἐκ γυναικὸς ἐγεννήθη, οὐκ ἂν ἀπέθανεν· οὐκ ἂν διὰ τοῦ θανάτου κατήργησε τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον· οὐχ ὕβρις ἀρχιτέκτονι μεῖναι ἐν οἷς ᾠκοδόμησεν· οὐ μιαίνει πηλὸς τὸν κεραμέα ἀνακαινίζοντα ὅπερ ἔπλασεν, οὕτως οὐδὲ μιαίνει τὸν ἄχραντον, τὸ ἐκ παρθενικῆς γαστρὸς προελθεῖν· ἣν γὰρ πλάσσων οὐκ ἐμολύνθη, διὰ ταύτης προελθὼν οὐκ ἐμιάνθη· ὢ γαστὴρ ἐν ᾗ τὸ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας γραμματεῖον συνετάγη· ὢ κοιλίας ἐν ᾗ τὸ κατὰ τοῦ θανάτου ὅπλον ἐχαλκεύθη· ὢ ἄρουρα ἐν ᾗ ὁ τῆς φύσεως γεωργὸς

καὶ ἀποθνήσκει ὡς εἶπεν ὁ θεός. καὶ λυτροῦ-
ται· ὦ σῶτερ Χριστὲ κατὰ τὸν λέγοντα ἀπόστολον· ἐν ᾧ
ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵμα-
τος αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτ-
ων τῶν πραγμάτων. ἄλλοις ἐπραγματεύσα-
το τὸ ἀθαύματον· αὐτὸς γὰρ σωτὴρ Χριστὸς μάθα-
ματος· τοιοῦτος γὰρ ἄλλος κατ' οἰκονομίαν ἀν-
οὔτε γεγραμμένη· οὔτε τῶν ἡμῶν· οὔτε [illegible] οὔτε ἔσται ἢ
μόνος ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς θεὸς καὶ ἄνθρωπος.
οὐκ ἄρτι ταγμάτων πεύουσης με χωρίων μόνον τὴν ἀ-
ξίαν τῶν ἀληθείᾳ τῶν ὑποδικῶν· ἀλλὰ καὶ πᾶ-
σαις ψήφοις ὑπερεχούσαν· ἐν μὲν τοῖς ὁσ-
εἶναι· τὸ ἀπαράλλακτον σῶζων πρὸς τὸν
πατέρα· ἐν δὲ τῷ δημιουργῷ· τὸ τῆς δυνάμεως
ἀπρόσδεες ἔχων· ἐν δὲ τῷ φιλοικτίρμων·
τὸ εἰς συμπάθειαν ἡμᾶς ὑπερβέβηκεν τὸν ἐδη-
μοσίευσεν· ἐν δὲ τῷ ἀρχιερεῖ· τὸ εἰς πα-
ράφασιν ἀξιόπιστον φέρων· ὅθεν οὐδὲν ἔστιν
πιστὸν ἐπ' οὐδεμίαν ἴσον ἢ παραπλήσιον τῷ
ποτέ· ὁ γὰρ αὐτοῦ τὴν φιλανθρωπίαν ἐκ ὧν κατα-
κριθεὶς τὸν κατὰ τῶν φερόντων ἔλεος
θάνατον· καὶ ἀντίστρεψε τὴν τῶν ἀποκτει-
νάντων· ἀνθρωπίνων εἰς τὴν τῶν ἀνθρώπων σω-
τηρίαν· ἀμούτοιμ ... οὐκ ἦν· καὶ
γὰρ αὐτὸς ἐδεῖτο τοῦ σώζοντος κατὰ Παῦλ-
ον λέγοντα ὅτι πάντες ἥμαρτον· καὶ ἀμαρ-
τίᾳ τῶ διαβόλω τὸν πάντα ὑπεύθυνον περι-
σπῶν· ὁ διάβολος τοῦτον τὸν θανάτω πα-
ρέπεμψε· τοῖς δὲ τοιέμμεν ... ἀνθρώ-
ποις καθ' ἡμᾶς· πρὸ ἡμῶν· ἐν ἀπορρίσει λύσ

τί οὖν ὡς εἴδομεν οἱ προφῆται μείζονα τοῦ Χριστοῦ
ἀνθρωποτείας τὸ τραῦμα. τὸν δ' ἐξ οὐρανῶν
ἐπικούρων ἀπ' ὤμων· καὶ ὁ μέν, ἔλεγε· καὶ
μονογενὲς υἱὲ θεοῦ σου καὶ κατάμηθι· ἄλλος, ἴα-
σαί με κύριε καὶ ἰαθήσομαι· ἕτερος, δέξαι
ἐρόν τὴν δυναστείαν σου. καὶ ἐλθὲ, εἰς τὸ σῶ-
σαι ἡμᾶς· ἄλλος, εἰ οὕτως οἰκήσει ὁ θεὸς
μετὰ ἀνθρώπων. ἄλλος, ταχὺ προκαταλαβέ-
τωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου κύριε ὅτι ἐπτω-
χεύσαμεν σφόδρα. ἕτερος, οἴμοι ὅτι
ἀπόλωλεν εὐλαβὴς ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ὁ κα-
τορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει· ἄλλος, εἰς
τὴν βοήθειαν μου πρόσχες κύριε· εἰς τὸ βοη-
θῆσαί μοι σπεῦσον· ἄλλος ὁ σῶν ὁ σῶν ὁ ἐρ-
χόμενος ἥξει· καὶ οὐ χρονιεῖ· ἄλλος, ἐ-
πλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλὸς· ζή-
τησον τὸν δοῦλόν σου. τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ
σέ· ἄλλος, ὁ θεὸς ἐμφανῶς ἥξει ὁ θεὸς ἡμῶν.
καὶ οὐ παρασιωπήσεται· οὐ παρεῖδε
τοίνυν τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην τυραννουμέ-
νην ὁ φύσει μισάλλειος· οὐκ ἀφῆκεν εἰς τέ-
λος εἶναι τῷ διαβόλῳ ὑπεύθυνον ὁ φιλοι-
κτίρμων θεός· ἀλλ' ἦλθεν ὁ ἀπ' οὐρανῶν καὶ
κατέβαλε λύτρον τοῦ ἰδίου αἵματος· καὶ ὑ-
πὲρ τοῦ γένους ἀντάλλαγμα τοῦ
θαύματος ὁ ἐκ παρθένου ἐφόρεσε σῶμα.
καὶ ἐξηγόρασεν τὸν κόσμον ἐκ τῆς
τοῦ νόμου κατάρας. θαυμαστὸν τὸ θαῦμα
τὸν καταργήσας. ὁ τοίνυν ἀγοράσας ἡμᾶς.
οὐ ψιλὸς ἄνθρωπος ἐστὶν οὐδαμοῦ· ἡ γὰρ τῶν ἀνθρώπων

ἴσως οἶδεν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη· ὡς ὁ λαὸς
σύμφωνος ἡμῖν γεγένηται. Καὶ πολλαῖς
εὐφημίαις εἴς τε τὴν ὑμετέραν ἁγίαν καὶ
οἰκουμενικὴν σύνοδον ἐχρήσατο· εἴς
τε τοὺς τροπαιούχους βασιλέας τοὺς
φροντίδα ποιησαμένους τῆς θεοφιλοῦς
ὑμῶν συνελεύσεως. ἡμεῖς δὲ ἐνσθέντα
τὰ ἐν χερσὶν ἀντεγράψαμεν. Καὶ δὴ ὡς
παρακαλοῦμεν ὥσπερ ἄρχεσθαι μὲν ἡ
μῶν τὴν ἀοίδιμον ὑμῶν θεοσέβειαν.
φροντίσαι δὲ τοῦ λειπομένου εἰς κατά
στασιν τῆς παρ' ἡμῖν ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλη
σίας· τοῦτο γὰρ καὶ μόνον ὑπόλοιπον
εἶναι συνορᾷ ἡ ὑμετέρα μεγάλη τοῦ ὀρ
θοδόξου δόγματος προμήθεια· ὥστε παρ' αὐτῆς
ἐπὶ πέρας ἀχθῆναι τὸ δεσπότῃ ἀρέσκον
τῷ Χριστῷ· καὶ μηδεμιᾷ ἑτέρᾳ ἐπιγραφῆ
ναι ἀλλ' ἅμα τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι τὰ καθ'
ἡμᾶς ἀποδοῦναι. καὶ τοῖς εὐσεβεστάτοις
καὶ φιλοχρίστοις βασιλεῦσι· Δαλμά
τιος ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης
τῶν μοναστηρίων ὑπερεύχεσθαί μου π
αρακαλῶ, τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην.

Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ τῆς ἀνατολικῆς διοι
κήσεως· καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς ἐκ διαφόρων
διοικήσεων καὶ ἐπαρχιῶν συνηγμέ
νοι· Βιθυνίας· Ἀσίας· Καππαδοκί
ας δευτέρας· Παφλαγονίας· Εὐρώπης·
Μυσίας· Ῥοδόπης· Θεσσαλίας· Πελα
ληναῖς ταῖς ὑποτεταγμέναις τῶν ἐν μαχοσ

μαφυέντων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων
ἕνεκα εἰς τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν· συγκλη
θέντες ὑπὸ τῶν δικαίως βασιλευόντων
πόθῳ θεοῦ διοικηθέντων· καὶ τῆς οἰκουμέ
νης τοὺς οἴακας ἐγχειρισθέντων τῶν σοφωτά
των καὶ εὐσεβῶς τοῖς ὑπηκόοις εὐθυνόντων·
ἀόκνως τὴν προειρημένην κατελάβο
μεν πόλιν· χρόνου δὲ τριβέντος οὐκ ὀλίγου
διὰ τὰς γενομένας ὑπὸ Κυρίλλου καὶ Μέ
μνονος ταραχάς· καὶ δὶς καὶ τρὶς γραμμά
των φοιτησάντων· παρὰ τῶν εὐσεβεστά
των καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων πα
ρεγγυώντων τῶν δεσποτῶν τῇ εἰρήνῃ τε ἑνῶσαι
τὰς ἁπανταχοῦ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας· καὶ
ἀρκεσθῆναι τῇ ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τῶν μα
καρίων πατέρων ἐκτεθείσῃ πίστει· ἐκβαλλο
μένων δηλαδὴ τῶν ἀναφυέντων σκαν
δάλων· ἐπειράθημεν μὲν γὰρ τοὺς τὰ Αἰγυ
πτίου Κυρίλλου φρονήσαντας ἐπισκόπους· καὶ
τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθεῖσιν αἱρετικοῖς κε
φαλαίοις καθυπογράψαντας πεῖσαι
ἀναλεῖν ἐκεῖνα τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει λυ
μαινόμενα σαφῶς. ἀρκεσθῆναι δὲ τῇ
ἐν Νικαίᾳ γενομένῃ ἐκθέσει· κατὰ τὸ
θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέ
ων· μὴ δυνηθέντες δὲ αὐτοὺς πεῖσαι, διὰ τὴν κα
κῶς γενομένην αὐτῶν πρόληψιν. ἠναγκάσθη
μεν οἱ τῇ ὑγιεῖ τῶν πατέρων ἑπόμενοι πίστει·
καὶ μηδὲν αὐτῇ ξένον παρεισαχθῆναι
συγχωρήσαντες, ταύτην ἐγγράφως ἐκθέσθαι.

καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς τὴν οἰκείαν ὁμο-
λογίαν μεμηνύκασι· ἀρκεῖ γὰρ τῶν ὀλί-
γων τούτων ῥημάτων ἡ ἔκθεσις καὶ τῆς
εὐσεβείας διδάξαι τὸ ἀκριβές· καὶ τῆς ἀ-
ληθείας ὑποδεῖξαι τὴν τρίβον· καὶ τῆς
αἱρετικῆς κακοδοξίας ἐλέγξαι τὴν
πλάνην· ἔστι δὲ ἡ ἔκθεσις τῆς πίστεως
οὕτως:~ Πιστεύομεν εἰς ἕνα θεὸν
πατέρα παντοκράτορα· πάντων ὁρα-
τῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς
ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ γεννηθέντα
ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ· τουτέστιν ἐκ τῆς
οὐσίας τοῦ πατρός· θεὸν ἐκ θεοῦ· φῶς ἐκ φωτός·
θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα
οὐ ποιηθέντα· ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ
τὰ πάντα ἐγένετο· τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ
καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀν-
θρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν
κατελθόντα καὶ σαρκωθέντα· ἐνανθρω-
πήσαντα· παθόντα καὶ ἀναστάντα
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα
εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς κα-
θισθέντα· καὶ ἐρχόμενον κρῖναι ζῶν-
τας καὶ νεκρούς· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅ-
γιον· τοὺς δὲ λέγοντας ἦν ποτε ὅτε οὐ-
κ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο· ἢ ἐ-
ξ ἑτέρας ὑποστάσεως ἢ οὐσίας φάσ-
κοντας εἶναι· ἢ τρεπτὸν ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν υἱὸν
τοῦ θεοῦ, τούτους ἀναθεματίζει ἡ ἁγία
καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία·

αὕτη ἡ ἔκθεσις τῆς πίστεως ἣν ἐξέθεντο οἱ πατέρες·
πρῶτον μὲν κατὰ Ἀρείου βλασφη-
μοῦντος καὶ λέγοντος κτίσμα εἶναι
τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· καὶ κατὰ πάσας τὰς
αἱρέσεις Σαβελλίου τε καὶ Φωτεινοῦ
καὶ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως· καὶ Μα-
νιχαίου· καὶ Οὐαλεντίνου· καὶ Μαρκίωνος·
καὶ κατὰ πάσας αἱρέσεις εἴ τις ἐπανέ-
στη τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ· οὓς κατέκρι-
ναν οἱ ἐν τῇ Νικαέων πόλει συνελθόντες
ἐπίσκοποι τριακόσιοι δεκαοκτώ·
ταύτῃ τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως ἅπαν-
τες ἐμμένειν ὁμολογοῦμεν· ἡμεῖς
τε οἱ ἐμφέρεσθαι συνελθόντες, καὶ οἱ ἐν
ταῖς ἡμετέραις ἐπαρχίαις θεοσεβέ-
στατοι ἐπίσκοποι συνθέμενοι ἐμμέ-
νειν πᾶσι τοῖς ὑφ' ἡμῶν πραττομένοις·
πειθόμεθα γὰρ τῷ σοφῷ λέγοντι· μὴ με-
τακίνει ὅρια αἰώνια· ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου·
τὰ δὲ ἐν ἀρχῇ ὑπὸ Κυρίλλου Ἀλεξανδρέων
ἐκτεθέντα αἱρετικὰ κεφάλαια· οἷς καὶ
ἀναθεματισμοὺς περιττοὺς καὶ μα-
ταίους συνέζευξεν· καὶ ἐπειράθη ταῦ-
τα κυρῶσαι ψήφῳ καὶ ὑπογραφῇ ἐπι-
σκόπων ἐκ μάχης καὶ ἀλλοτρίοις τῆς
ὀρθοδόξου πίστεως, ἡ ἐν Ἐφέσῳ συνα-
θροισθεῖσα διὰ τοῦτο σύνοδος ἐπισκό-
πων τῆς Ἀντιοχείας τῆς ἀνατολῆς συνεθέμην
τὸ πρᾶγμα γεγραμμένην πίστιν· σὺν τῷ
... ὁμοίως, καὶ οἱ λοιποὶ αὐτῶν

πρὸ ἡμᾶς ἀφικέσθαι ἡμᾶς ἔχει τὴν πρόφα-
σιν· πολιορκίαι γὰρ ἡμᾶς ἀκριβῶς μικροῦ συ-
νέχει ἐκ γῆς τε καὶ ἐκ θαλάττης ὥστε μηδὲ
γνωρίζειν δύνασθαι τῇ ὑμῶν ὁσιότητι τὰ
γεγενημένα· τῶν δὲ διαιρέσεων καὶ τῆς προ-
σοχῆς ὑμῶν μὲν ἐγγὺς μὲν ἐγένετο· τὸ ἕκαστον ἡ-
μῶν τ. μὴ ἅπας πρὸς τὸ τέλος συνελθόν-
τα τὴν αὐτὴν ἔχειν ἐπὶ τῷ πράγματι κρίσιν
καὶ ἀσυμπαθῶς πρὸς αὐτοὺς διαλέγεσθαι,
πολλῆς ἀνάγκης εἰς τοῦτο τῶν ἀρχόντων
ἡμᾶς συνελαυνούσης. καὶ ἐν τούτῳ δὲ
τῆς εὐνοίας ὑμῶν τὸ μέρος. ἔχομεν κοι-
νοὺς ὑμᾶς καὶ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν ἄθλων
εἰδότες. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν τοῖς ἁγίοις μάρ-
τυρας ἀγαπώντων τιμὴ συνεργημένον,
τοῦτο ἔστι καὶ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας θεοφιλί-
ας ἰδεῖν· ὅσον γὰρ τῶν ἀγώνων οὗτοι τίνος,
ἀπολαύοντες τῶν στεφάνων κατηξιώθητε. ὁ-
μοίαν μὲν τοῖς ἀδικουμένοις προσκεί-
μενοι· τῶν δὲ ἐπαναστάντων καταδι-
κάζοντες ὡς μηδὲ ὑμᾶς δοκεῖν τῇ ἀ-
πολείψει ἔλαττον ἔχειν· εἰς πάντα ὑ-
μῶν ταῖς ὑμετέραις συμφερομένων
γνώμαις. οὐ μέτριον δὲ εἰς ἀφορμὴν
νίκης τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ καὶ μέγι-
στον εἰς παραίνεσιν. ὃ καὶ ἡμᾶς ἐμάθο-
μεν πεποιηκέναι τοῦ λαοῦ τὸν ζῆλον αὐ-
ξάνοντα. καὶ θαρρεῖν κατὰ τῶν ἐναν-
τίων ἐγειρόμενον τας. λείπεται δὲ καταχω-
ραμμένον τας. ταῦτα αὐτόθι γνωρίζειν ἡ-

καὶ τὰ παρ᾽ ἡμῶν εἰς γνῶσιν τῶν θεοστα-
τῶν βασιλέων καὶ τῆς ἁγίας ἐκκλησίας
ἄγειν. τοῦτο γὰρ ἐστι μᾶλλον εἰς ἐπικουρί-
αν ταχεῖαν. ἢ εἰ καταλαμβάνοντες ἡμᾶς
συνταράττοιτε ἡμῖν μὲν πολιορκουμένοις
ἀνάσχοισθε. λογιζόμενοι δὲ μὴ ἐληλυθέ-
ναι εἰς γνῶσιν ὑμετέραν τὰ πεπραγ-
μένα. καὶ αὖθις τῇ θεοσεβείᾳ ὑμῶν
τὰς αὐτῶν αἰτίας διεπεμψάμεθα·
ἀνενέγκαι μὲν δὲ παρ᾽ αὐτῶν. καὶ τοῖς εὐσεβε-
στάτοις βασιλεῦσι καὶ γενέσθαι τῇ θεο-
σεβείᾳ ὑμῶν ἐπιμελές. μαθεῖν ἵν᾽ εἰ μὲν
ἀπολέλονται, ὑπομνησθῶσι περὶ τῶν
ἀνενεγμένων. εἰ δὲ μὴ τοῦτο γένηται, ἵνα
γνῶσιν οἱ ἀμαθεῖς αὐτῶν ἡ εὐσέβεια. ἃ πρότε-
ρον ἐπιβουλεύοντες ὑμῖν τιμῆς, ἀνοήσαντες
αὐτῶν θεοφιλεῖ ἂν σπουδάσαιεν. ἐρρῶσθαι
ὑμᾶς ἐν κυρίῳ εὐχόμεθα ἀγαπητοὶ καὶ ποθεινό-
τατοι ἀδελφοί:=

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς παρὰ τῆς ἁγίας συν-
όδου διὰ Ἰουβεναλίου. Φίρμου. Φλαυιανοῦ.
Ἀρκαδίου. Θεοδότου. Ἀκακίου. Ἰωάννου(?).
Ἐπισκόπου. καὶ Φιλίππου πρεσβυτέρου:-
Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις βασι-
λεῦσι. Θεοδοσίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ νική-
ταις τροπαιούχοις ἀεὶ αὐγούστοις. ἡ ἁγί-
α σύνοδος ἡ κατὰ θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τοῦ
ὑμετέρου κράτους συναθροισθεῖσα ἐν
τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει:-
Πάντα μὲν τὰ τῆς ὑμετέρας βασιλείας ἐπαινε-

καὶ πολλὴν τὸν περὶ τὴν εὐσέβειαν ἐπι-
δεικνύμενοι ζῆλον φιλόχριστοι βασιλεῖς·
καὶ διὰ τοῦτο κοινῇ τε αὐτῶν καὶ ἰδίᾳ
ἑκάστου τὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν
κράτους προσευχὰς τῷ δεσπότῃ Χριστῷ ἀ-
ναπέμπομεν· φυλαχθῆναι τὴν οἰκου-
μένην διὰ παντὸς τὴν φιλόχριστον ὑμῶν
αἰτούμενοι κορυφήν· ἐπειδὴ δὲ καὶ
νῦν ταῖς ἡμετέραις ἐπικαμφθεῖσα
δεήσεσιν ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια παρ-
ελθεῖν ἐκελεύσατο· διὰ τοῦ μεγαλοπρε-
πεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος
ἰωάννου ἐξαποστεῖλαι τὴν οἰκουμενικὴν σύ-
νοδον· οἷς ἄνδρας θεοφιλεστάτους
ἐπισκόπους πρὸς τὸ ὑμέτερον κρά-
τος καὶ ἀπὸ προσώπου ἀναδιδά-
ξαι πάντα τὰ καθ' ἡμᾶς· ἀναγκαίως
εὐχαριστήσαντες τῇ φιλοχρίστῳ ὑμῶν βα-
σιλείᾳ, ἐξελεξάμεθα τοὺς ἁγιωτά-
τους καὶ θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους
ἀρκάδιον· ἰουβενάλιον· φλαουιανὸν·
φίρμον· θεόδοτον· ἀκάκιον· εὐόπτιον·
καὶ φίλιππον πρεσβύτερον ῥώμης
διέποντα τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου
καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς ἀ-
ποστολικῆς καθέδρας τοῦ τῆς μεγά-
λης ῥώμης κελεστίνου· καὶ διὰ τούτων
τῶν γραμμάτων προσφέρομεν αὐτοὺς
τῇ ὑμετέρᾳ γαληνότητι· δεομένους ἀξιοῦν-
τες κελεύσματος τῆς καὶ ἀκοῆς αὐτοὺς

τυχεῖν· εἰδότες δὲ τὴν φιλόχριστον ὑμῶν
καὶ θεῷ ἀνακειμένην ψυχὴν περὶ πολλοῦ
ποιουμένην θεραπεύειν τὸν ὑπερμαχοῦν-
τα καὶ σῴζοντα ὑμᾶς Χριστόν· καὶ τοὺς αὐτοῦ
ἱερεῖς διὰ πάντων τιμᾶν· διὰ τὸ παρ' αὐ-
τοῦ εἰρημένον· ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀ-
κούει· καὶ ὁ ὑμᾶς δεχόμενος ἐμὲ δέχεται·
θαρροῦμεν καὶ τὴν περὶ τῶν λελυπημέ-
θαι προστιθέναι τῷ γράμματι μὴ μόνον
ἡμεῖς γὰρ οὐ κατ' ἄλλου τινὸς χάριν τὴν ἔφε-
σον κατειληφότες ἢ περὶ τῆς πίστεως
διασκέψασθαι κατὰ τὸ ὑμέτερον εὐσεβ-
ὡς θέσπισμα· ἐπειδὴ περὶ τὴν ταύτην
ἀμέμπτον ἐξαίσιον γαλήνην τὰ νε-
στορίου ἐτάραξε δόγματα· εἰκότως
κοινὴν περὶ τούτων προθέντες μετὰ
ἐξ καὶ δεκάτην ἡμέραν τῆς ὁρισθείσης
προθεσμίας· καὶ τὸν συνταράττοντα τ-
τὰς ἐκκλησίας νεστόριον τοῖς οἰκείοις
δόγμασι προσκαλεσάμενοι· ἐπειδὴ δὲ
ὑπὸ συνειδότος οὕτως πονηροῦ κατεχόμε-
νος ἀπαντᾶν οὐκ ἠβούλετο· ἐξετάσαντες
τὰ παρ' αὐτοῦ ἐγγράφως ἐκτεθέντα
περὶ τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ δεσπό-
του Χριστοῦ ἀσεβῆ δόγματα· αὐτά τε ἐκεῖνα
ἀνεθεματίσαμεν· καὶ τὸν τούτων πα-
τέρα, πάντη τε τῆς ἐπισκοπικῆς ἀ-
ξιώσαμεν· ἀλλ' ὁ τῆς ἀντιοχέων ἰωάν-
νης μετὰ εἰκοστὴν δὲ πέραν τῆς ὁρισθείσης
προθεσμίας μόλις φθάσας ἡμέραν

ὡς πονηρὰ μιμούμενοι μὴ μάθης ἐπὶ τοῖς ὑπὲρ
πίστεως ζήλοις· τριάκοντα μικρῷ πρὸς
περὶ αὐτὸν συναθροίσας· ὅμοιοι μὲν κεκλε-
σμένοι· οἱ δὲ καθῃρημένοι πρὸς τοῖς ἄλλοις
ἐτύγχανον· κατ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων
ἐχώρησε προέδρων· καὶ τοῖς ζήλοις τῆς
ὀρθοδοξίας τὸν ἁγιώτατον καὶ θεο-
σεβέστατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἀλε-
ξανδρέων Κύριλλον· καὶ τὸν ἁγιώτατον
καὶ θεοφιλέστατον συνεπίσκοπον ἡ-
μῶν Μέμνονα· οὔτε κατηγορηθέν-
τας παρ' αὐτῶν, οὔτε προσκληθέντας
κατὰ τὴν τῶν κανόνων ἀκολουθί-
αν τῇ τῆς καθαιρέσεως περιέβαλον ὕ-
βρει· καὶ ὡς κοινωνήσας αὐτῶν τῆς
ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ἐκείνοις
τὴν κατ' αὐτῶν ἀδικίαν, οὕτως τὰς
ἀσεβείας ἡμῶν καὶ θεοφιλεῖς συνεπισκό-
πους ἀδίκως· ἡ μὲν οὖν ἁγία καὶ οἰκουμε-
νικὴ σύνοδος ἡ συνεδρεύει καὶ ὁ τῆς με-
γάλης ἡμῶν Ῥώμης ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέ-
στατος ἀρχιεπίσκοπος Κελεστῖνος, καὶ
ἅπασα ἡ δυτικὴ σύνοδος· διὰ τῶν πα-
ρ' αὐτῶν ἀποσταλμένων πρὸς ἡμᾶς
ἁγίων ἐπισκόπων· συνεδρεύει δὲ καὶ
ἡ Ἀφρικὴ πᾶσα καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν κα-
νονικῶς κινηθεῖσα· αὐτόν τε τὸν ὑ-
ξαρχον τοῦ τῆς ἀποφάσεως συνεδρί-
ου καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πάντας ἐκκλη-
σιαστικῆς κοινωνίας ἀλλοτρίους εἶναι

ἐδογμάτισεν· πᾶσαν δὲ αὐτοῦ ἱερα-
τικὴν περιεῖλε ἐνέργειαν· ἀναστρέ-
ψασα καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἀκανονίστως
γενόμενα· καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς πε-
πραγμένων τὴν ἀκύρωσιν· τῇ ὑμετέρᾳ
πρώην ἀπεστείλαμεν κορυφῇ· νυνὶ δὲ
διά τε τούτων τῶν γραμμάτων καὶ διὰ
τῶν ἀποσταλέντων θεοφιλεστάτων ἐπι-
σκόπων μακραῖς ταῖς χερσὶ τῶν εὐ-
σεβῶν ὑμῶν ἀπογονάτων δεόμεθα
τὰ μὲν κατὰ συναρπαγὴν γεγονότα ἐπὶ
τῶν ἁγίων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων
Κυρίλλου καὶ Μέμνονος· οὐδὲ μίαν ἐκ
τῶν κανόνων ἰσχὺν ἔχοντα, πάντη ἀρχῆς·
ὥστε μὴ ἀνεκφαινομένων ἀπάρχειν
τὴν σύνοδον· μὴ δὲ ἀφορητὸν ἐν θεί-
μασι τε· καὶ τοὺς ἅπαντας τῆς οἰκουμέ-
νης τοῦ Χριστοῦ ἱερεῖς ἀδιαλείπτως ἐπὶ τοῖς
προέδροις συντρίβεσθαι· ἀλλὰ τυχόν-
τας τῶν αἰτήσεων τὰς συνήθεις ἀκ-
μετὰ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ ἐκκλησιῶν
ἀναπέμπειν τῷ δεσπότῃ Χριστῷ· ἵνα ἱερεῖς τοῦ
διαιώνιος ἡμῖν χαρισθῆναι τὸ φιλόχριστον
ὑμῶν κράτος· ἡ γὰρ κατ' αὐτῶν γενομέ-
νης συκοφαντία παραίτιος τοῦ τῆς ἀμ-
ποχέων· καὶ τῶν σὺν αὐτῷ εἰς ἅπαν-
τας ἡμᾶς ἐνεπείομεν πιστοῖς ἐν τοῖς
μμηκεομενευθεῖσι καὶ συνιερατεύσαν-
τας αὐτοῖς· διὰ τὸ καὶ πᾶσαν τὴν δυ-
τικὴν σύνοδον μαρτυρεῖν αὐτοῖς τὴν ὀρ-

θῆν καὶ ἀδιάμμητον πίστιν. καὶ ἡ βασι-
δὲ αὐτοῖς περὶ τούτου πληροφορηθεῖ-
τας. καὶ ἐγγράφους ἐπὶ τοῖς μηνυμάτ(ων)
ἐν ἐξαιφανίας· ὅτι τέ εἰσιν ὀρθόδοξοι
τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἔχουσι πίστιν
περὶ ταύτης καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς
ἐκκλησίας δόγματα· δεόμεθα τοίνυν
τοῦ ὑμετέρου κράτους, λῦσαι καὶ ἡμᾶς
καὶ αὐτοὺς τῶν δεσμῶν· συνδεδέμεθα
γὰρ τοῖς δεδεμένοις ἀδελφοῖς καὶ
πρεσβυτέροις τῆς ἁγίας ἡμῶν συνόδου:~

Βασιλικὸν θέσπισμα τὸ δημεῦον καὶ ἐξο-
ρίζον Νεστόριον:~

Ἀπελθόντων μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ἑ-
πτὰ καὶ ἑπτὰ ἐπισκόπων· ὀξεῖ κατερου
νεστορίῳ, ἐπληροφορήθη ὁ βασιλεὺς ὅσα
ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ποιῆσαι
κανονικῶς καὶ ἀκολούθως πρᾶξαι
σαι. καθεῖλε Νεστόριον· διὸ καὶ ἀποδε-
ξάμενος αὐτούς, κατέγνω τῶν ἀνα-
τολικῶν. καὶ λοιπὸν ἐξώρισε μὲν Νε-
στόριον· ἐκέλευσε δέ, τοὺς ἐκ τῆς ἁγίας
συνόδου εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν
καὶ χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον, τῇ ἁγίᾳ Κων-
σταντινουπόλει ἐκκλησίᾳ. καὶ εἰσελ-
θόντες, ἐχειροτόνησαν Μαξιμιανὸν
ἐπίσκοπον. καὶ μετὰ τοῦτο ἐκέλευσεν
ὁ βασιλεύς, πάντας τοὺς ἐπισκόπους
ἕκαστον ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώ-
ραν καὶ πόλιν. ἔμεινε δὲ ἴσως ὁ Ἀντιοχ(εὺς)

καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ οὕτως:~

Ἀντίγραφον ἑρμηνείας βασιλικῆς θεσπίσ-
ματος γραφέντος, πρὸς Ἰσίδωρον ἔπαρχον
πραιτωρίων καὶ ὕπατον. περὶ τῆς ἐ-
ξορίας Νεστορίου:~

Εἰ καὶ τῆς τῶν δημοσίων πραγμάτων
περιφανοῦς ἐστιν ἡ ὑμετέρα σπουδή, ὅ-
μως γ' οὖν ἡ τὴν παρ' ἡμῶν τῆς ἁγίας θρησ-
κείας ἀσφάλεια· ἧς περ θεραπεύομεν
παρ' ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς δημοσίαις χρείαις
ἐπιτρέπομεν ἑαυτοὺς βοηθεῖσθαι. καὶ διὰ
τοῦτο ἐπειδὴ Νεστόριος ὁ τῆς καθολικῆς
ποτε ἐκκλησίας ἱερωμένων τῆς πίστε-
ως προδότης καὶ τούτοις σαρκῶν μὲν
γέγονεν μὲν δεδυμένος φαίνεται. καὶ ἀ-
ναγκαῖον ἐστὶν ἵνα ἀποφάσει τῆς ἡμε-
τέρας γαληνότητος ὑποκείμενος, τῇ
ἁρμοζούσῃ τοῖς ἐκείνοις πράγμασι τα-
λαιπωρίᾳ καταδικασθείη. ὅστις κα-
ταγραφεὶς τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων τῆς
ἐκκλησίας ἀθεμίτου αἱρέσεως αὐθέν-
της ἐφάνη. καὶ ἐν τῷ διαφθείρειν αὐτὴν
τὴν πίστιν. ὡς τίμιον τῇ κοινωνίᾳ τῆς
ἑαυτοῦ προδοσίας συνῆψεν εἰς τὸ οἰ-
κεῖον ἑαυτοῦ πρόσωπον. ἀνέλαβεν
καὶ τὸ ἔγκλημα τῆς προδοσίας τῆς
ἀλλοτρίας. ἡ ἔνδοξος τοιγαροῦν σου αὐ-
θεντία. τοῦ πραγματικοῦ τούτου ἤτοι
ἰδικῆς αὐθεντίας ὑποδειχθείσης τὸν
μνημονευθέντα Νεστόριον εἰς ἐξορίας

ἀφανίζειν· ὅπως γὰρ μὴ μνημόσυνα
τοσαύτης ἀπολαύσεως ἐν τῇ πολιτείᾳ
καταμηνυόμενον ὑπὸ διὰ τὴν ἀμνηστείαν μου
τὸ πίστει· μὴ τοῦ γράφειν τοῦ ἑτέρου μοι-
μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐμπεσεῖν ἀπατερομ-
δὲ ἐντυγχάνουσι τοῖς τοιούτοις· ἀφανί-
ζημα τοῦ παντὸς τὴν ἀπόλειψιν ἔχει
τῆς ἀρετῆς καὶ πίστεως προτιμότεραι.
αὐτῆς τοιαύτης, τῶν ἀναγνωσμάτων μεμ-
πτει· καὶ τὸ καίριον τῆς τύχης τυφλοῦ
πρὸς τὸ χεῖρον ἐπείγεσθαι παρασκευά-
ζει· καὶ ἵνα μὴ διαλάθοιεν οἵτινες ἱερ-
ἢ ἐπίκλησιν τιμὰς ἔχοντες προσφο-
ρὰν, πῶς μέμψις κοινὴ τοῦ αὐθέντου
δράματος οὐσίας αὐτῆς εἰς ἀναμνησ-
ἄγοντες· ὧν καὶ ἄλλων παραδίδοσθαι
λήθῃ, συμμοιρήσουσι μὲν αὐτοῖς, προσ-
τάττουσι καὶ μείζοσι· μαρτυροῦσι τοῖς διεπ-
πωλοῦσιν εἰ παραμένειν εἰς τὸ μέλλον
σωφρονίζοντες. ὡς δ᾽ ἂν γνοίητε τὴν με-
γάλην τὴν ἀσέβειαν τῶν προσόντων προ-
μιῶν τὴν πρόνοιαν ἡμῖν διὰ πάντων τοῖς
πᾶσι κόσμοις μέμνησθε τῶν εὐσεβεστάτων
ἡμῶν βασιλέων· τῶν μόνον ἀποδιδό-
των τὸ κρεῖττον· διὰ πίστεως ἀμοιβ-
τὴν ἀξίαν τὴν εἰς αὐτούς τε καὶ τὴν οἰκουμέ-
νην ἅπασαν καταναγκασθεῖσων ἱερωσύ-
νου διὰ ἡμῶν τοῦ προγράμματος κατα-
ποιεῖσθαι τὸν θεῖον φόβον γένοιτο μᾶλλον
προλαμβάνειν προστάξαιμεν. ὁ πειθ-

τῆς τιμωρίας ἑαυτοὺς ἐλευθέρους κα-
τεστήσαντο· εἰς τὸ μέλλον τοῦ μὴ κοινοῦ
ῶντος αἰσθόμενος εὐσεβεῖν μαθόντες· ἀθα-
μαίτοις δὲ ἐργεσίαις πρὸς σωμάτων σεπτ. το-
σαῦτα ὠφεληθεῖεν πως. ὅσα πεμπουσι λείψανο-
μοθετῶν θεῶν τι δ᾽ ὁτιοῦν μὲν ὑπέφυκεν ὠφελ:—

ἐπιστολὴ συνοδικὴ γραφεῖσα ἀπὸ κωνσταντινου-
πόλεως: τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ
εὐλαβεστάτοις ἀδελφοῖς καὶ συνεπισκόποις
πᾶσι τοῖς τῆς παλαιᾶς ἠπείρου μαξιμι-
νος· ἰουλιανῷ· ἀλεξάνδρῳ· φιλίππῳ· φαυ-
στος· φιρμῷ· θεοδότῳ· ἀκακίῳ· δομνῖ· δα-
μιανῷ· καὶ ἡ συμπαροῦσα αὐτοῖς ἁγία σύνο-
δος ἐν κυρίῳ χαίρειν:—

εἰδότες τὴν τῶν ἀποσχισάντων ἐπιμονὴν
καὶ ἀπάτην τὴν κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν
παρ᾽ αὐτῶν γινομένην καὶ ὅτι παρατρέ-
χοντες ἑκάστην ἐκκλησίαν τῶν κοινωνι-
κοὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς ἐν
ἐφέσῳ· σπουδάζουσιν ἀπατᾶν τινὲς καὶ
τῶν· καὶ τὴν πρὸς λαοὺς τε καὶ κληρικοὺς
κοινωνίαν ἐφέλκεσθαι· πολλὴν περὶ τ-
τοῦ πρόνοιαν ποιούμενοι ἐδικαιώσα-
μεν ἅπαντα καταστῆναι τὸν τῆς ἐνταῦθα θεο-
φιλέστατον καὶ ἀξιοπιστότατον τὸν κύριον ἐ-
πίσκοπον μαξιμιανὸν τῆς μεγαλοπόλε(ως)
τὸ γράμμα τοῦτο πρὸς ὑμᾶς σὺν αὐτοῦ
διαπέμψασθαι· ἵνα γνόντες τὰ κατ᾽ αὐ-
τούς, πάντοθεν αὐτοὺς τε καὶ τὴν περὶ αὐ-
τοὺς κοινωνίαν φυλάξησθε· ὥσπερ δὲ

πλείονος ἀσφαλείας καὶ τοῦ γνῶναι ὑμᾶς καὶ ἐξ ἐκείνου πληροφορηθῆναι τίνα τε ἐπὶ τούτῳ πραχθέντα, περὶ τῶν ἀποσταλέντων καὶ κατὰ μεσορίου φερομηνυσάντων. καὶ οἷα τὰ ἐπιτίμια κατὰ τῶν κοινωνεῖν αὐτοῖς τολμώντων. πᾶσαν τὴν σὺν ἡμῖν ἀδελφότητα ἡμεῖς τε καὶ οἱ σὺν ἡμῖν πάντες προσαγορεύομεν. ἐρρωμένους ἐν κυρίῳ ὑπερεύχομαι μου θεοφιλέστατοι ἀδελφοί. ὁμοίως καὶ οἱ λοιποὶ οἱ προγεγραμμένοι ἐπίσκοποι ὑπέγραψαν. ἔτι δὲ τὸ συναποσταλὲν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ συνοδικὸν γράμμα. τοῦτο. Ἡ ἁγία οἰκουμενικὴ σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ συγκροτηθεῖσα κατὰ θεσπίσματα τῶν αὐτοκρατόρων βασιλέων. τῶν καθεκάστην ἐπαρχίαν τε καὶ πόλιν ἐπισκόπων τε, καὶ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων καὶ παντὶ τῷ λαῷ. συναχθέντων ἡμῶν κατὰ τὸ εὐσεβὲς γράμμα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει. ἀποστάντων τινὲς ἐξ ἡμῶν ὄντες τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα ἱερέων πέρι. καὶ τὰ λοιπὰ ὡς προγέγραπται:-

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ κυρίῳ Κυρίλλῳ Ἀλύπιος πρεσβύτερος τῶν ἀποστόλων ἐν κυρίῳ χαίρειν:

Μακάριος ὄντως ὃν καταξιώσει ὁ θεὸς πρόσωπον τοῖς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν. τὴν θεοφιλῆ καὶ ἀξίαν σου κεφαλὴν τῆς ὁμολογίας τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον φέρουσαν. σὺ γὰρ ἁγιώτατε πάτερ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ὁδὸν ἐν γενναίῳ φρονήματι. περιεπάτησας. καὶ τοὺς χωλεύοντας ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις, ὀρθοποδεῖν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐδίδαξας. σὺ τὴν παρρησίαν τοῦ Ἠλία ἐνεδύσω. καὶ τὸν ζῆλον τοῦ Φινεὲς μόνος ἀνείληφας. σὺ τὸ διατεῖνον στόμα τοῦ ἰοβόλου δράκοντος ἐνέφραξας καὶ τὸν πολυφάρμακον κατέστρεψας καὶ τὴν ματαίαν αὐτοῦ ἐλπίδα τὴν διὰ χρημάτων αὐτῷ ἐπιγενομένην προστασίαν καὶ ἀρχήν. ἀνίσχυρον κατέστησας. καὶ τὸ κατασκεύασμα τῆς χειροποιήτου εἰκόνος κενὸν γενέσθαι ἐποίησας. καὶ ποῖον στόμα μύρον ἀποστέμον πνευματικῶν, δυνήσεται φθέγξασθαι τοῦ ζήλου τοῦ σοῦ τὰ ἐγκώμια. ὁπότε ἴσος ἐγένου τοῦ μακαρίου Θεοφίλου τοῦ σοῦ θείου μιμητής. ἀλλὰ καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ τρισμακαρίου καὶ θαυμασίου ἀνεδήσω. καὶ καθάπερ ἐκεῖνος τῶν χρονίων αἱρετικῶν τὰς συσκευὰς διασκεδάσας ἐξέφυγε τὰς προσαχθείσας ἀπωσάμενος. οὕτως καὶ ἡ σὴ ἁγιωσύνη τὰς συσκευὰς τοῦ χρονίου ὥσπερ λαίλαπα ἀθεμίτως κατεκοίμισας τῷ καθαρῷ τῆς συνειδήσεώς σου. οὕτως γὰρ ὁ μακαριώτατος καὶ θαυμάσιος μετὰ πολλὰς τὰς ψευδεῖς ἐπαγγελίας τὰς ὑπὸ αἱρετικῶν αὐτῷ προσγενομένας, ἐξώλους ἀπέδειξε. καὶ [illegible] κατεδέξαντο ἐξορίας λόγῳ τῶν τε κρατούντων

τούτου κατασκευασθέντων. Καὶ ὅσον ἐνεδίδον τὰ μιαρὰ ἐκεῖνα στόματα τῶν λβ´ ψευδῆ ἐγκλήματα, τοσοῦτον καθαρώτερος καὶ λαμπρότερος ἐδείκνυτο, τῇ μακροθυμίᾳ διαλάμπων. Τούτοις τοῖς ὑπερβολικοῖς κτήμασι καὶ τούτοις τοῖς ἄθλοις τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου ἑαυτῷ πλέξας, τὸ ὁμοούσιον ἔφησε· καὶ τὴν ἀρείου κακοδοξίαν κατεπάτησε· καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ἀνέστησε· καὶ τὸν ἅγιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ μάρκου θρόνον ὕψωσεν· οἷς καὶ αὐτὸς χειρωσάμενος, κατὰ τὸν ἐκείνου τοῦ ἁγίου πατρὸς ἐπεστάτησε. ἀγόμενοι τοῖς μώλωψι πάντα περὶ καὶ ἠξιώθημεν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν τὸ ἅγιόν σου πρόσωπον· καὶ κρατῆσαι σῶν ῥημάτων· καὶ ἀπολαῦσαι μάρτυρ ἐν καιρῷ εἰρήνης τοῖς στεφάνοις ἀναδησαμένους. ἀπάντων δὲ τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ὧν ἐπαρρησιασάμεθα θαρσήσαντες τῇ σῇ προσοχῇ καὶ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ὅσα ἐποιήσαμεν δόξει ὁ θεοφιλέστατος διάκονος καὶ διδάσκαλος· ὃς καὶ τὰ γράμματα τῆς ἐμῆς μικρότητος ἐπιδίδωσι τῇ σῇ ἁγιωσύνῃ. προσαγορεύω πᾶσαν τὴν ἁγίαν σου ὁμήγυριν τῶν ἀναδησαμένων τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου μετὰ τῆς σῆς ὁσιότητος. ἐρρωμένος εὐθυμῶν διαπρέπων ἐν κυρίῳ· ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· χαριτωθείης ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ:—

κυρίου χριστοῦ ἀμήν· περὶ ὑπομονῆς:—

Ὁ μακάριος προφήτης δαβὶδ τοὺς ἐπὶ τῷ θεῷ πεποιθότας ἀντολμοτάτους ἀποφαίνεται λέγων· ἀνδρίζεσθε καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ κύριον. τὰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παραδείσοις φυτὰ ταῖς ἀφθονωτάταις τῶν ὑδάτων ἐπιρροίαις αὔξει τε καὶ τέθηλε· καὶ εἰς ὕψος αἴρεται μέγα· ψυχὴ δὲ ἀνδρὸς ταῖς τοῦ ἁγίου πνεύματος παραινέσεσιν ἀδρύνεται πρὸς εὐσέβειαν· καὶ μακαριοῦται πεποίθησιν· καὶ ἄθραυστον ἔχει τὴν ὑπομονήν· ἣν μάλιστα πασῶν τῶν ἀρετῶν τῶν ἄλλων ὁ μακάριος ἀπόστολος τεθαύμακε· καὶ οὕτω φησίν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν ταῖς θλίψεσιν· εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται· ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν· ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει. εἰ τοίνυν ὑπομονὴ πάντως ἡμῖν ἀγαθοῦ πρόξενος· ὁ δὲ εἰς εὐδοκίμησιν τροφὸς ἐλπίδος· τῆς εἰς αἰῶνα τὸν μέλλοντα. τίνα δὲ τρόπον ταύτην κατορθώσομεν, διδασκέτω λέγουσα ἡ θεία γραφή· τέκνον εἰ προσέρχῃ δουλεύειν κυρίῳ, ἑτοίμασον τὴν ψυχήν σου εἰς πειρασμόν· εὔθυνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον. ἀλλ᾽ ὅσα ἐρεῖ τις· οὕτω γὰρ ἡμῖν ἑτέρως εὐδοκιμῆσαι τὸν ἀγῶνα οὐκ ἦν· ἢ δίχα πόνου κατορθοῦν δυνάμεθα τὸ ἀγαθόν· οὐδαμῶς φησι· διὰ ποίαν αἰτίαν

εἰς τὴν τοῦ θ(εο)ῦ πρόφασιν ἀμβλ(?) ἐπίζουσι.
καὶ ἁμαρτήσασθαι δυνήσεται· οὕτω τοιγὰρ
ἡμᾶς διχόνοια καὶ φιλονεικία παραιτεῖ-
σθαι, ὥστε καὶ πρὸς τὴν αἰτίαν ταύτην ἡμᾶς τῶν
συμμαινόντων διχογνωμόνων λογίζεσθαι:-

Ὁμιλία Παύλου ἐπισκόπου Ἐμέσης· λεχθεῖ-
σα· χοιὰκ κθ΄ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Ἀ-
λεξανδρείας, καθημένου τοῦ μακαρίου
Κυρίλλου, εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χ(ριστο)ῦ· καὶ ὅτι
θεοτόκος ἡ ἁγία παρθένος Μαρία· καὶ ὅτι
οὐ δύο υἱοὺς λέγομεν· ἀλλ' ἕνα υἱὸν κ(ύριο)ν τὸν
Χ(ριστό)ν· καὶ εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἐγκώμια:

Ὁ καιρὸς σήμερον τὴν ὑμετέραν παρα-
καλέσαι εὐλάβειαν ἐν ἱερῷ τῇ μακαρίᾳ χαρμο-
νῇ ἡμῶν σιγήσασθαι· καὶ μετὰ τῶν ἁγίων
ἀγγέλων ἀνυμνῆσαι· δόξα ἐν ὑψίστοις θ(ε)ῷ
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· σήμε-
ρον γὰρ ἡμῖν παιδίον ἐγεννήθη· ἐφ' οὗ πᾶσα
ἡ ὁρωμένη καὶ ἀόρατος κτίσις, μακαρίας
τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας κέκτηται. σήμε-
ρον ἡ τοῦ ἐφυνὸς λύεται λοχεία· καὶ τῆς
ἀπειρογάμου παρθένου λύονται αἱ ὠδῖ-
νες· ὢ τοῦ θαύματος· τίκτει ἡ παρθένος
καὶ μένει παρθένος· γίνεται μήτηρ, καὶ οὐ
παύεται τὰ μητρ(ὸς) ἀκριβῶς τοῖς μητρ(ικοῖς)·
ἔτικτε μὲν γάρ, ὡς νόμος γυναιξίν· ἄνω-
θεν προορώμενος ὁ προφήτης Ἡσαΐ-
ας τὸ θαῦμα βοᾷ· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γα-
στρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι
τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· τοῦτο διασα-

φῶν ὁ εὐαγγελιστὴς εἶπεν· ἑρμηνευόμενον
μεθ' ἡμῶν ὁ θ(εό)ς. τίκτει οὖν ἡ θεοτόκος Μαρία
τὸν Ἐμμανουήλ· ἐβόησε μὲν ὁ λαός·
ἰδοὺ ἡ πίστις, αὕτη ἐστὶ δῶρον θεοῦ· Κύριλ-
λε ὀρθόδοξε· τοῦτο ἀκοῦσαι ἐζητοῦμεν·
ὁ μὴ οὕτως λέγων, ἀνάθεμα ἔστω· λοιπ(ὸν)
εἰπὼν ὁ ἐπίσκοπος Παῦλος φησί· ὁ τοῦτο
μὴ λέγων καὶ νοῶν καὶ φρονῶν, ἀνάθεμα
ἔστω ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας· ἔτεκεν οὖν ἡ-
μῖν ἡ θεοτόκος Μαρία τὸν Ἐμμανουήλ· Ἐμμα-
νουὴλ δέ, θ(εὸ)ν ἐνανθρωπήσαντα· ὁ γὰρ πρὸ
αἰώνων ἐκ π(ατ)ρὸς γεννηθεὶς θ(εὸ)ς λόγος ἀρρή-
τως καὶ ἀνεκφράστως ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡ-
μερῶν τίκτεται ἐκ γυναικός· τὴν γὰρ ἡ-
μετέραν τελείως ἀνειληφὼς φύσιν· καὶ
τὸ ἀνθρώπειον ἐκ πρώτης συλλήψεως
οἰκειωσάμενος ἑαυτῷ· καὶ τὸ ἡμέτερον σῶ-
μα ναὸν ἑαυτῷ κατασκευασάμενος, προῆλ-
θεν ἐκ τῆς θεοτόκου· θ(εὸ)ς τέλειος καὶ ἄνθρωπος τέ-
λειος ὁ αὐτός· δύο γὰρ φύσεων τελείων ἡ
συνδρομὴ θεότητός φημι καὶ ἀνθρωπό-
τητος, τὸν ἕνα ἡμῖν ἀπετέλεσεν υἱόν
τὸν ἕνα Χ(ριστό)ν, τὸν ἕνα κ(ύριο)ν: ὁ λαὸς ἐβόησε·
καλῶς ἦλθες ὀρθόδοξε ἐπίσκοπε· ὁ ἄξιος
τῷ ἀξίῳ· Χριστιανοὶ λέγουσι· θ(εο)ῦ δῶρον
Κύριλλε ὀρθόδοξε. ὁ ἐπίσκοπος Παῦ-
λος εἶπεν· ἦλθον κατ' ἀρχὰς τοῖς ὥσπερ
ὀρθόδοξον ἀφικόμενος π(ατέ)ρα· διὰ τοῦτο
τὴν τριάδα, οὐ τετράδα προσκυνοῦμεν·
π(ατέ)ρα, υἱόν, καὶ ἅγιον πν(εῦμ)α· ἀνάθεμα τῷ

ζομεν δέ, τοὺς λέγοντας δύο υἱοὺς εἶναι
ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας περιβόλων ἐκβάλ-
λομεν· οὔτε οὖν δύο υἱοὺς λέγομεν, οὔτε
ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν Ἐμμανουὴλ τὸν ἐκ τῆς θεοτόκου
γεννηθέντα· οὔτε χάριτι ἠξιωμένον προ-
φήτην· ἢ ὡς δίκαιον ὥσπερ ἕνα τῶν ἄλ-
λων· ἐν αὐτῷ γὰρ καὶ ηὐδόκησε κατοικῆ-
σαι πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σω-
ματικῶς· τουτέστιν, ὡς ἐν ἰδίῳ σώμα-
τι· τὸ γὰρ ἡμέτερον ἴδιον ἐποιήσατο σῶ-
μα· ἐπὶ ταύτῃ τῇ πίστει τεθεμελίωται
ἡ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ· ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὁμολο-
γίᾳ ἐπὶ τῆς πέτρας ἔθετο τὰ θεμέλια
ὁ δεσπότης θεός· ὅταν ἤει ὁ δεσπότης περὶ
τὰ Ἱεροσόλυμα· ἠρώτα τοὺς μαθητὰς
λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι
εἶναι· τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· λέγουσιν οἱ ἀπόστο-
λοι· οἱ μὲν Ἠλίαν· ἕτεροι δέ, Ἱερεμίαν·
ἢ ἕνα τῶν προφητῶν· λέγει αὐτοῖς· ὑ-
μεῖς δέ, τουτέστιν ἡ ἐμὴ ἐκλογή· τὰς διη-
ρημένας ἐλέγχων δόξας· ὅτι οἱ μὲν Ἠλί-
αν, οἱ δὲ Ἱερεμίαν· ἢ ἕνα τῶν προφητῶν,
ὑμεῖς δὲ οἱ παρακολουθήσαντές μοι τρί-
ετη· καὶ ἰδόντες μου τὴν δύναμιν καὶ
τὰ τεράστια· καὶ θεασάμενοί με ἐπὶ θα-
λάσσης περιπατοῦντα· οἱ τραπε-
ζῶν μοι κοινωνήσαντες, τίνα με λέγε-
τε· ὁ θεῖος ὁ κορυφαῖος τὸ στόμα τῶν
ἀποστόλων Πέτρος· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ τοῦ ζῶντος· σὺ εἶ ὁ Χριστός, ἡ διττὴ φύσις· ὁ ε-

ἄνθρωπος· σὺ εἶ ὁ Χριστός· καὶ οὐκ εἶπεν υἱός·
ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· ἐπέγνω καὶ τὸ
μοναδικὸν πρόσωπον· παρακαλέσωμεν
οὖν τὸν πρᾶον τὴν συνήθη παραθεῖναι ἡμῖν
τράπεζαν· καὶ τὰ πολυτελῆ καὶ ποικίλα
τοῦ πνεύματος ὄψα· στεφανῶσαι τὸν κρατῆρα
τῆς διδασκαλίας· καὶ μεθύσαι ἡμᾶς μέ-
θην σωφροσύνης ἱερᾶς· εἴπωμεν· ἐξεγέρ-
θητι ὥσπερ ἐξεγέρθητι· ἡ δόξα μου ἐξε-
γέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα τοῦ ἁγίου
πνεύματος· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς αἰῶνας:
τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν τῇ μεγά-
λῃ ἐκκλησίᾳ ἄρξαν ἀρχίας· καὶ εἰς
τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ·
καὶ εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον κύριν ἐγκώμια:
Πρώην πρὸς τὴν ὑμετέραν φωνὴν ἱκέτες
...ὑπὸ διαμεγομένων ἀγάπην, πέρας ἐπὶ θεῖον τ...
λόγῳ οὐκ ἰσχύσαμεν· στενοχωρία δὲ τῶν
ἡμετέρων ἀδελφῶν δόξης ἐν ἡμᾶς τῶν
σκαμμάτων· φέρε οὖν αὖθις ἀποσά-
μενοι τῶν αὐτῶν ἀγωνιζώμεθα παλαισμά-
των· ὁ δὲ γενναῖος οὗτος ἀλείπτης καὶ παι-
δοτρίβης ὥσπερ τότε ἐποίει, καὶ αὖθις
ποιείτω· κρινέτω τὰ παλαίσματα· ἵνα
γὰρ τότε γεγυμνασμένως τῷ προσώπῳ
καὶ φαιδρῷ τῷ μειδιάματι, ἐδείκνυ
χαίρων τοῖς ἄθλοις τοῦ παιδός· καὶ θαρροῦ-
την δεξιὰν δὲ ἐκείνην ἐπισείων δῆλος
ἦν ἡμῖν τιθέμενος καὶ ἐπιθυμῶν τὸ ἡτ-
τᾶσθαι ἀναρρηθῆναι· καὶ στεφανίτην καὶ

μικὴν τὴν ἀπόδειξιν ἐχθῆναι· ὁ λαὸς ἐκ μόνο[...]
θεοῦ δῶρον κύριλλε· ὁ λαὸς ἐποίησας
σὲ ἑαυτόν· ὁ δ' ἄξιος τοῦ ἀξίου· ὁ λαὸς π[...]
εἴρηκε· τὸν ἐπίσκοπον τὸν πρακέσ[...]
σον· καὶ πῶς ἦλθες ἐπίσκοπε ὀρθόδοξε
τῆς οἰκουμένης παιδευτά· ὁ π[...]
φιλεῖται· μεγάλη διδασκαλία· μέγας
ἐπιμελητοῦ· ὁ ἐπίσκοπος παῦλος εἶπεν ἐπ[...]
μελθόντος μου ἐπὶ τὴν θεοτόκον μαρίαν καὶ
τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα ἐμμανουήλ· τὸν θ[...]
τὸν ἐνανθρωπήσαντα· ἔτεκε γὰρ ἡ ἁγ[...]
ἡ παρθένος τὸν ἐμμανουήλ· κατὰ μὲν τὴν
θεότητα· τὸν ὁμοούσιον· κατὰ δὲ τὴν
ἀνθρωπότητα· τὸν αὐτὸν ἡμῖν ὁμοούσιον· ὅτι
πῶς ἂν λεχθείη ἡ ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης ἰεσ[...]
πῶς δὲ σπέρματος ἀβραάμ· πῶς δ[ὲ]
υἱὸς δαβίδ· πῶς δὲ ἂν νοηθείη τὸ ἐξ αὐτῶν
κατὰ σάρκα τὸν χριστὸν ὄντα ἐπὶ πάντων θεόν
τὸ δὲ τοῦ θεσπεσίου παύλου, πῶς ἂν κ[...]
λάβωμεν· περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενο-
μένου ἐκ σπέρματος δαβὶδ κατὰ σάρκα τοῦ
ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει· κατὰ π[...]
ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν ἰησοῦ χριστοῦ τ[...]
θεοῦ ἡμῶν· ἔτεκεν οὖν ἡ ἁγία μαρία τὸν
ἐμμανουήλ· κατὰ μὲν τὴν θεότητα, κα[...]
θὰ προείρηκε καὶ μὲν τῷ πατρὶ ὁμοούσ[ιον]
κατὰ δὲ τὴν ἀνθρωπότητα ἡμῖν ὁμοού-
σιον· κατὰ μὲν τὴν θεότητα ἀπαθῆ· κατὰ
δὲ τὴν ἀνθρωπότητα παθητόν· ἔγραψε [...]
οἰκειοῦται τοῦ ἰδίου σώματος τὰ πάθη

ὁ θεὸς λόγος καὶ εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρει· ἀλλὰ
αὐτὸς μεμένηκεν ἐν τοῖς τῆς ἀπαθείας
ὅροις· κἂν ἀκούσῃς αὐτοῦ λέγοντος· ἔδωκα
τὸν νῶτόν μου εἰς μάστιγας· τὰς δὲ σιαγόνας
μου εἰς ῥαπίσματα· τὸ πρόσωπόν μου
οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσ-
μάτων· μὴ δὲ αὐτὸν πεπονθέναι εἰς
τὴν ἰδίαν φύσιν ὑπολάβῃς· οἰκειώσατο
δὲ μᾶλλον τοῦ ἰδίου σώματος τὰς μά-
στιγας· ὁ γὰρ θεὸς λόγος μεμένηκεν ἀπαθής·
ἰδεῖν αὐτῇ ταὐτὸ μὲν ταῖς θείαις γραφαῖς
καὶ ταῖς ὀρθαῖς δόξαις ἐρρωσμένην· εἰ ἀπαθὴς
θεὸς ὁ θεὸς λέγεται καὶ ἄτρεπτος καὶ ἀναμάρτητος,
πῶς ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ἀκούεται φωνὴ
πῶς ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· οὐ μεταπεπτω-
κὼς εἰς σάρκα· οὔτε γὰρ ὁ θεὸς λόγος μετα-
πέπτωκεν εἰς σάρκα· οὔτε ἡ ἀναληφθεῖ-
σα σὰρξ ἐχώρησεν εἰς τὴν φύσιν τοῦ εἰ-
ληφότος· τί οὖν ἐστιν ὁ λόγος σὰρξ ἐγέ-
νετο· τουτέστι σάρκα ἔλαβε· καὶ σάρκα
οὐ ψιλὴν ἀλλὰ τὴν μετὰ ψυχῆς λογικῆς καὶ νοε-
ρᾶς ὅπερ ἐστὶ τελεία ἡ ἡμετέρα φύσις.
οὕτως ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ἐκ μου λόγων
δὲ ὑμᾶς καὶ τὴν διάνοιαν τοῦ μεγαλοφω-
νοτάτου ἰωάννου γνώμην· ἵνα εἰδῆτε τοῦ
προειρημένου τὴν δύναμιν· ὁ θεολόγος
ἰωάννης ὁ τῆς βροντῆς υἱὸς· ὁ καταξιωθεὶς
ἐπὶ τοῦ δεσποτικοῦ στήθους κατακλιθῆ-
ναι· κἀκεῖθεν ἡμῖν τὰ ὑψηλότερα καὶ
[...]ειας ἀρυσάμενος δόγματα, ἀνέβλυσε [...]

ἐρασθῆναι τὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ θεοῦ
περὶ ἡμᾶς φιλανθρωπίαν· καὶ πρὸ τούτων εἰρηκ-
ὼς τὸ θειότερον· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ ὁ λό-
γος ἦν πρὸς τὸν θεόν· καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος· οὗτος
ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν· πάντα δι' αὐτοῦ
ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν
ὃ γέγονεν· ὅτε ἔδειξεν αὐτὸν συναΐδιον
τῷ πατρί· τοῦ γὰρ ἐν ἀρχῇ οὐδὲν πρεσβ-
ύτερον εὑρίσκομεν· κἂν ἀναδράμῃς
τῇ διανοίᾳ, περιλαμβάνεις τὸ ἦν·
τοῦ γὰρ ἦν, οὐδὲν πέρας εὑρίσκεται· ὥσ-
περ αὐτὸ εἴρηκε· καὶ ἔδειξε συναΐδιον
τῷ πατρὶ καὶ δημιουργὸν τῶν πάντων· τοῦ
τε εἰπεῖν· ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· μονομ-
χὶ λέγων ὁ υἱὸς συναΐδιος τῷ πατρὶ καὶ τῶν
πάντων κύριος καὶ δημιουργός, τοσοῦτον με-
ταπείνωσεν ἑαυτὸν δι' ἡμᾶς καὶ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν, ὥστε σὰρξ ἐγένετο· ἵνα
αὐτὸς τοῦ εὐτελεστέρου τῆς φύσεως ἡμῶν
μέρους τοὺς ὑπερβάλλοντας τοῦ θεοῦ πρὸς
ἡμᾶς οἰκτιρμούς, δείξῃ· ὁ λόγος οὖν φησὶ
σὰρξ ἐγένετο· καὶ οὐκ ἔστη μέχρι τούτου·
ἀλλ' ἐπήγαγε καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν·
τὸ δ' ὑπὲρ τοῦ προσώπου ἑρμηνεύει αὐτὸ
τί ἐστιν ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκή-
νωσεν ἐν ἡμῖν· τουτέστιν ἐν τῇ ἡμετέ-
ρᾳ φύσει· ὅρα καὶ τομιῶν δύο φύσεις
κηρύττοντα· καὶ ἕνα υἱόν· ἕτερον σκη-
νή· καὶ ἕτερον τὸ σκηνοῦν· ἕτερον μὲν
καὶ ἕτερον ὁ ἐνοικῶν θεός· πρόσεχε· τῷ

λεγομένῳ· οὐκ εἶπεν ἕτερος καὶ ἕτερος
ὡς ἐπὶ δύο προσώπων· ἢ δύο χριστῶν· ἢ
δύο υἱῶν· ἀλλ' ἕτερον καὶ ἕτερον ὡς ἐπὶ δύο
φύσεων· ὅτε οὖν εἶπεν ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν
καὶ ἐκήρυξε τὰς δύο φύσεις, τότε ἐπήγα-
γε· καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ· δό-
ξαν ὡς μονογενοῦς· οὐκ εἶπε δύο υἱῶν· ἀλλὰ
μονογενοῦς· ἡσαΐας οὖν κηρύττει τὸν ἐμ-
μανουὴλ τουτέστι θεὸν ἐνανθρωπήσαντα·
πέτρος δὲ λέγει σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ
ζῶντος· τὴν διπλῆν φύσιν καὶ τὸ μοναδικὸν
προσώπου τοῦ υἱοῦ, ὁ θεολόγος ἰωάννης λέγει· ὡς
ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν δύο φύσεις· καὶ τοῦ
μονογενοῦς τὸ ἓν πρόσωπον· ἔμεινε δὲ,
ὁ θεὸς λόγος ἀπαθής· πάλιν γὰρ ἐπ' ἐκεῖνο
ἔρχομαι· πρόσεχε τῷ λεγομένῳ· καὶ τῶν
μὲν θειοτέρων, μεταδέδωκε τῇ ἀνει-
λημμένῃ φύσει· τῶν δὲ τῆς ἀνθρωπότη-
τος οὐδενὸς μετέλαβε· περιεπάτησεν
ἐπὶ θαλάσσης· ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἰδίου σώμα-
τος· ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσ-
σῃ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου σώματος· ἀπαν-
τήσεν αὐτῷ λεπρὸς λέγων κύριε ἐὰν θέλῃς,
δύνασαί με καθαρίσαι· λέγει αὐτῷ· θέλω
καθαρίσθητι· καὶ ἥψατο αὐτοῦ τὸ σῶμα
τὸ δεσποτικόν· καὶ ἐδραπέτευσε τὸ νόση-
μα· ἀπεξενώθη ἡ λέπρα· ἔθρεψε πεντα-
κισχιλίους, ἐκ πέντε ἄρτων· ἀλλὰ διὰ τοῦ
ἡμετέρου σώματος· λαβὼν γὰρ ἐν χερσί φησιν
τῷ πατρί· καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς.

ἐκδίκοις παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης
Κελεστίνου τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς
Ῥωμαίων ἐκκλησίας ψήφῳ καθαιρέσεως
πεποιήκασι τὸν μνημονευθέντα Νεστό-
ριον· ὃς πολλοὺς διδασκάλῳ χρώμενος
καὶ σκανδαλίσας πολλοὺς οὐκ ὀρθο-
δόξαντα περὶ τὴν πίστιν· συνῳδὰ γράψαν-
τες δὲ καὶ ἡμεῖς εἰς ταὐτὸ γεγόναμεν συνελθόν-
τες, λελυπήμεθα ταῦτα ἕνεκεν τῆς αἰτίας
διαφορᾶς μεταξὺ γενομένης ἡμῶν τε
καὶ τῆς ἁγίας συνόδου· καὶ πολλῶν μεταξὺ
περαινομένων τε καὶ εἰρημένων, ἵνα περ
φανερὰ ἡμεῖς τὰς ἑαυτῶν ἐκκλησίας τε καὶ
πόλεις, οὐ συνενεχθέντες τότε τῇ μὲν καθ'
τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δι' ὑπογραφῆς εἰς τὴν ἐξενε-
χθεῖσαν κατὰ τοῦ Νεστορίου τῆς καθαιρέ-
σεως ψῆφον· διηνέχθημεν δὲ πρὸς διχο-
νοίαν τῶν ἐκκλησιῶν, ἐπειδὴ τοῦτο μάλι-
στα πάντας φροντίσαι ἐχρῆν· ὅπως
συναφθείη ἐκ μέσου γενομένης διχονοίας
αἰτίας. καὶ τῶν ὁσιωτάτων καὶ φιλοχρί-
στων βασιλέων αὐτὸ δὴ τοῦτο γενέσθαι
θεσπισάντων· καὶ εἰς τοῦτο πεπομφότων
τὸν θαυμασιώτατον τριβοῦνον καὶ νοτά-
ριον Ἀριστόλαον συνήρχεσθε ἡμεῖς ἅμα αἱρέσεως
ἀπάσης φιλονεικίας· καὶ ὥσπερ τοῦ τὴν
εἰρήνην κρατυνθῆναι ταῖς ἐκκλησίαις
τοῦ θεοῦ· καὶ ἡμᾶς αὐτοῖς καὶ νῦν συνθέσθαι
τῇ παρ' ὑμῶν τῇ ψήφῳ τῆς ἁγίας συνόδου τῇ ἐξενε-
χθείσῃ κατὰ Νεστορίου· ἔχειν τε αὐτὸν καθῃρη-
μένον· καὶ ἀναθεματίσαι τὰς δυσφήμους
αὐτοῦ διδασκαλίας· διὰ τὸ τὰς παρ' ἡ-
μῶν ἐκκλησίας τὴν ὀρθὴν ἀεὶ καὶ ἀμώμητον
ἐσχηκέναι πίστιν· καθὰ καὶ ἡ ὑμετέρα ὁσιό-
της· καὶ ταύτην ἀεὶ φυλάττειν καὶ παρα-
διδόναι τοῖς λαοῖς. συναινοῦμεν δὲ καὶ
τῇ χειροτονίᾳ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσε-
βεστάτου τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας
ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ· καὶ κοινωνικοί
πᾶσι μὲν τοῖς ἅμα αὐτὴν οἰκουμένην θεο-
σεβεστάτοις ἐπισκόποις· ὅσοι τὴν ὀρθὴν
καὶ ἀμώμητον ἔχουσί τε καὶ τηροῦσι πίστιν:—

Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Μα-
ξιμιανὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολή:—

Τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἀδελφῷ ἐμῷ ἀρ-
χιεπισκόπῳ κυρίῳ Μαξιμιανῷ· Κύριλλος
ἐν κυρίῳ χαίρειν:— Οὐκ ἦν ἀμφίβολον ὅτι
πάντη τε καὶ πάντως αἱ τῆς σῆς ὁσιότητος
ἰσχύουσι προσευχαί· καταμηνύει γὰρ τοῖς
ἐρωτῶσιν αἰτοῦσιν ὁ πάντων ἡμῶν
σωτήρ· ὅστις ἕκαστον καὶ ἐπὶ τούτῳ χαί-
ροντα τοῦτο καὶ ἀνασκιρτῶντα λέγειν· εἰσήκου-
σεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου· καὶ
ἡ κραυγή μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσε-
ται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἰδοὺ τὰ
διεσπαρμένα μέλη τοῦ τῆς ἐκκλησίας
σώματος συνήφθη πάλιν ἀλλήλοις. καὶ
διαπέμπει μὲν οὐδὲν εἰς διχόνοιαν τοὺς ἱε-
ρουργοῦντας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· μιᾷ δὲ
οἱ πάντες στεφανούμεθα πίστει· τὸν τῶν

εἰς τὴν ἔρημον τὸν ἕτερον τῶν χιμάρων·
καίτοι μοσχοποιήσαντος μὲν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ τὸν Ἰσραήλ· κατ' αὐτὴν ἀποφράδα τῶν θαυ-
μασίων λέγω Μωϋσῆ· ἵνα δὴ ζέκαταιμ-
θι τὸ τῶν ἀρχῶν ἐμπεσεῖν ἠνόμησε γὰρ ὁ λαός
σου· οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐποίη-
σαν αὐτοῖς εἴδωλον· καὶ μὴν καὶ τοῖς
τελεσθεῖσι τῷ Βεελφεγὼρ αὐτίκα μά-
λα τῶν συνεωρβίων τοῖν αἶξι ταῖς τῶν
σωμάτων ὥραις σεσαγηνευμένοι πρὸς ἀπό-
φασιν τοῦ κρατεῖν ἐπαρτήσας ὁρᾶται δίκην.
ἀπώλλυντο γὰρ οὐκ ὀλίγοι τὸν ἀριθμόν,
ταύτης ἕνεκα τῆς αἰτίας· γένοιτο δ' ἂν οὐ-
κ ἐρῶ κατὰ τῆς θείας τι, καὶ ἃ κατὰ τὸ
κτουμου χ(ριστοῦ) καταρρήσεις· εἴπετο καὶ
μὲν καὶ ἀπώλοντό τινες θεοῖς ἑτέροις
προσκυνήσαντες· αὐτός γε μὴν ὁ τοῖς
ἀποφάταις ἐπιμηνίσας θ(εὸ)ς γενναῖα-
ξιοῦσθαι καὶ θεσμῶν προστέταχε ποιμὴν
καὶ ἀντικειμένην δύναμιν· ἣν ἀποπομ-
παῖον ὀνομάσθαι φαμὲν ἐν ἁγίοις ὥς τινες· τὴν τῶν
ἱερῶν γραμμάτων δύναμιν τοῖς εἰς νοῦν
ἔσω καὶ κεκρυμμένοις ὀχυρῶν τεθεά-
μασι· ἡμεῖς δὲ τοῖς θείοις θεωρήμα-
σιν ἐπαφιέντες τὸν νοῦν οὐκ ἀτημελῆ
καὶ ῥάθυμον ἀλλ' εἰλικρινῆ δὲ μᾶλλον καὶ κα-
θόσον οἷοί τε φιλοπονεῖν γοῦν· τῆς ἀληθείας
τὸ ἀξιάγαστον κάλλος φιλοθηρεῖν εὖ μάλα
σπουδάζομεν· καὶ δὴ καὶ φαμὲν ὡς ὁ τῶν
ὅλων θ(εὸ)ς· ἐπὶ δὴ μάταια τὸν τῆς πολυθέου

πλάνης· καὶ ἐπιφωτίσαι τῶν ἐν σκότῳ·
κατασχεθεῖσιν ἀμαθῶς τὸν μόνον τοῖς πα-
λαιοῖς διὰ Μωϋσέως, ἠνέσχετο δὴ οὐδαμῶς,
ἀδὸς γενέσθαι καὶ θύρα· μᾶλλον δὲ καὶ
... καλὸς τοῦ χρήματι μὴ τοῖς ἀκα-
θάρτοις δαίμοσι· πολυπραγμονοῦν-
τες δὲ τὰ ἐν ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς
κεκρυμμένα, ἐρήσομεν τὴν ἀλήθειαν· ἐπε-
ποιδὰν ταῖς τοῦ μόνου σοφίαις ἐνορῶντες·
εἰπεῖν τὸ διὰ ἑνὸς τῶν ἁγίων προφητῶν
ὀρθῶς εἰρημένον· τίς σοφὸς καὶ συνήσει
ταῦτα· καὶ συνετὸς καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά.
σκιὰν γὰρ ὁ νόμος ἔχει τῶν μελλόντων ἀ-
γαθῶν· καὶ οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πρα-
γμάτων καθὰ γέγραπται· πλὴν ὁδοί μου
σιμαὶ σιμαί· τὴν ἀλήθειαν· καὶ οὐκ αὐτό π-
ωςοὖν εἰσι τὸ ἀληθές· διὰ τοῦτο καὶ ὁ
θεσπέσιος Μωϋσῆς κάλυμμα ἐτίθει ἐπὶ τὸ
πρόσωπον ἑαυτοῦ· προσεκλάμπετε οὕτω
τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· μονονουχὶ δι' αὐτοῦ κεκρυ-
τοῦ πράγματος· ὅτι τῶν δι' αὐτοῦ θεσπισμά-
των τὸ κάλλος κατιδεῖν ἦν οὐκ ἔν γε
τοῖς ἐξωφανέσι τόποις, ἀλλ' ἐν τοῖς ἔσω
καὶ κεκρυμμένοις θεωρήμασι· φέρε δὴ
νῦν περιελόντες τοῦ νόμου τὸ σκίασμα·
καὶ τὴν ὥσπερ ἔξωθεν ἐπιβλημάτων τὸ μυστικὸν
πρόσωπον ἀποσαλεύοντες, γυμνὴν ἴ-
δωμεν τὴν ἀλήθειαν· δύο μὲν γὰρ χιμάρους
προσκομισθῆναι προστέταχε· καὶ διὸ γρα-
φεῖσθαι κλήροις ἐπ' αὐτοῖς· ὡς τὸν μὲν ἕνα

ἐκ καθαροῦ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καὶ κύριος
παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν·
καὶ αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν ὀδυνᾶται· καὶ τῷ
μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν· γράφει
δέ· καὶ ὁ πάνσοφος πέτρος· ὅτι τὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώ-
ματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον· οὐκοῦν ἐπειδὴ ἱερεῖ-
ματα μὲν τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς ὁ κλῆρος τῶν
χελῶν αι παθεῖν τὸν θάνατον· διά γε τὴν
ἐν ᾅδου δαιμόνων παράμασιν· καὶ τὴν ἐξ ἐκείνων
μέχρις ἡμῶν τυραννήσασαν ἁμαρτί-
αν· ἀλλ' ἐκ θεοῦ πρὸς χριστὸν ὁ πολὺς εἰς ἡμᾶς ἔρ-
γηται καὶ φιλανθρωπίαν· γενομένας ἐξ τουπ-
ειμαρμος· σύμμορφός τε ἡμῖν τοῖς ὑφ' ἁ-
μαρτίας· καὶ τὸν ἡμῶν ὑπέστη κλῆρον·
ὡς γάρ ὁ παμμάκαριστος γράφει παῦλος· χάρι-
τι θεοῦ, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανάτου
καὶ τῆς ἀπάντων ζωῆς ἀντάλλαγμα τὴν
ἑαυτοῦ τελευτὴν ἐποιήσατο· καὶ εἰ ὑπὲρ
πάντων ἀπέθανεν· ἵνα οἱ πάντες θεῷ
ζήσωσι, ἁγιαζόμενοί τε καὶ ζωοποιού-
μενοι, διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ· δικαιούμε-
νοί τε δωρεάν, τῇ παρ' αὐτοῦ χάριτι· ὡς
γάρ φησιν ὁ μακάριος εὐαγγελιστὴς ἰωάννης· τὸ αἷ-
μα ἰησοῦ χριστοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης
ἁμαρτίας· ὁμοίως δὴ οὖν τὸ σφαζόμενον
χίμαρον, κυρίου καὶ κλήρῳ τὴν ἐκδεχόμενον τὴν
σφαγήν· ἀνθρώπου τύπος θῦμα· καὶ ἱερεῖον ἦν εἰς
τύπον χριστοῦ· οὐ δι' ἑαυτὸν ἀποθνήσκοντος
ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν ἔφην καὶ ἁγιάζοντος τὴν

ἐκκλησίαν διὰ τοῦ ἰδίου αἵματι· σφάζει γὰρ
τὸν χίμαρον φησὶ τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας
τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κυρίου· καὶ εἰσοίσει
τοῦ αἵματος αὐτοῦ· ἐσώτερον τοῦ καταπε-
τάσματος· καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ
τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλα-
στηρίου· καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν
ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ· καὶ ἀπὸ τῶν ἀ-
δικημάτων αὐτῶν· περὶ πασῶν τῶν ἁμαρ-
τιῶν αὐτῶν· καὶ οὕτως ποιήσει τῇ σκη-
νῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς·
ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν· εἰσῆλθε
γὰρ ὁ χριστὸς εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων· οὐ δι' αἵματος
τράγων καὶ μόσχων· διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵμα-
τος αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος· καὶ ἁγιά-
ζων ὡς ἔφην, τὴν ἀληθεστέραν σκηνὴν τουτ-
έστι τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἅπαντας δέ,
τοὺς ἐν αὐτῇ· γράφει γοῦν ὁ θεσπέσιος παῦ-
λος ποτὲ μὲν ὅτι· διὸ καὶ ἰησοῦς ἵνα ἁγιάσῃ
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαὸν ἔξω τῆς πύλης
ἔπαθε· ποτὲ δὲ πάλιν· γίνεσθε οὖν μιμη-
ταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά· καὶ περι-
πατεῖτε ἐν ἀγάπῃ· καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγά-
πησεν ἡμᾶς· καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν
ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν· εἰς
ὀσμὴν εὐωδίας· ἀθρητέον δὴ οὖν ἐν τῷ
σφαγέντι χιμάρῳ γενόμενον μὲν ἐν θανά-
τῳ σαρκὸς τὸν ἐμμανουήλ· πλὴν ἐπὶ λύ-
σει θανάτου καὶ ἁμαρτίας· ἦν γὰρ ἐν νεκροῖς
ἐλεύθερος· τουτέστιν ἄμοιρος ἁμαρτίας

ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπ
τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. καὶ ἐξ
τεινεν ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβ
τὴν μάχαιραν τοῦ σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ.
οὐκ εἴ περ τις τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ἐπεθύμησ
ἰδεῖν χρώμασι γεγραμμένην ἐν τοῖς μακ τὴν
ἐπί γε τῷ ἀβραὰμ ἱστορίαν, πῶς δ᾽ ἂν αὐ
ἐχάραξεν ὁ ζωγράφος. ἆρ᾽ ἐν ἐπὶ πυρὶ τ
δρῶντα τὰ εἰρημένα, ἢ χρώμασιν ἑτέρως
ἑτεροίως ἢ γοῦν ἑτεροειδῶς πανταχοῦ
τὸν αὐτόν. οἷον τίθημι. ποτὲ μὲν, ἐφιζ
σαντα τῇ ὄνῳ σὺν τῷ παραληφθέντι παι
δαρίου. καὶ ἑπομένων τῶν οἰκετῶν. πο
τὲ δὲ αὖ πάλιν ἀπομείναντος τῆς ὄνου
κάτω τοῖς οἰκέταις ὁμοῦ· καταφορτί
ζοντα μὲν τοῖς ξύλα τὸν ἰσαάκ. ἔχοντα δὲ
μετὰ χεῖρας τὴν μάχαιραν καὶ τὸ πῦρ. ν
μὴν καὶ ἑτέρωθι τὸν αὐτὸν ἐνείλας τῷ ἀλ
ἑτέρω· συμποδίσαντα μὲν, τὸ μειρά
κιον ἐπὶ τὰ ξύλα. ὁ πολὺ σαν τῇ δὲ τὴν μ
χαιραν τὴν ὀξεῖαν. ἵν᾽ ἐπ᾽ αὐτοῖ τὴν σφα
γήν. ἀλλ᾽ ἦν οὐχ ἕτερος καὶ ἕτερος ἀβραὰμ
πολλαχοῦ τῆς γραφῆς ὁρώμενον ἑτερ
ἀλλ᾽ ὁ αὐτὸς πανταχοῦ ταῖς τῶν πραγμα
των χρείαις συμμεθισταμένης ἀεὶ τῆς τοῦ
γράφοντος τέχνης. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς ἦν γοῦν
τῶν μὲν λεγομένων, ἐν ἑνὶ κατιδεῖν αὐτ
πάντα δρῶντα τὰ εἰρημένα· γραφ
τοιγαροῦν ὁ μόνος ἦν. καὶ τί πῶς οἱ πραγμα
των ὠδίνοντες τὴν ἀλήθειαν· ὥστε καὶ

εἰδικὸς χωμάροις παρεκόμισε μὴ χρεία
πρὸς παράδειξιν τοῦ κατὰ χριστόν· κἂν εἴδου
ὁρμὶ θῶμεν. ἀλλ᾽ εἰς ἡμᾶς ἐν ἀμφοῖν. ἴσως
ἐν πάθει καὶ ἔξω πάθους. καὶ ἐν θαύματος
καὶ ὑπὲρ θαύματος. καὶ ἀνακαινωνεῖς
ἡμῖν ὅσιος. ἀπαρχή τις ὥσπερ δευτέρα τῆς
ἀμότητος. χρῶμα νεωθείς, εἰς ἀφθαρσίαν·
αὐτὸς γὰρ ἡμῖν ἐνεκαίνισε τὴν εἰς τὸ ἄνω πορεί
αν. καὶ ἑψόμεθα κατακαιροῖς αὐτῷ. πο
ρευόμενος γάρ φησιν ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν
καὶ πάλιν ἔρχομαι. καὶ παραλήψομαι ὑ
μᾶς πρὸς ἐμαυτοῦ. ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐ
κεῖ καὶ ὑμεῖς μετ᾽ ἐμοῦ ἦτε. ταύτας ἔχον
τας ἀληθεῖς ἐλπίδας. ἐγὼ μὲν οὖν ἅ
περὶ ἡμῶν γέγραφα. τῆς δὲ σῆς θεοσεβείας
ἐπιτιθέναι κρείττω τοῖς γεγραμμένοις ἐ
πιμελεῖσθαι τὴν ἀκρίβειαν. ἵνα εἴ πέ τι τῶν
ἀμετρίων εὑρεθείη παρ᾽ ἡμῶν ἡμᾶς τε
καὶ τοὺς αὐτόθι λαοὺς ὠφελήσῃ. χριστὸς γάρ ἐστιν
ὁ πάντα καλύπτων μαθεῖν καὶ κρύφια·
καὶ σύνεσιν καρδίας ἐνιείς. ἐν αὐτῷ γὰρ
καὶ παρ᾽ αὐτοῦ πάντες εἰσὶν οἱ θησαυροὶ
τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι.
δι᾽ αὐτοῦ τε καὶ σὺν αὐτῷ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ
ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν ἁγίῳ πνεύματι εἰς
αἰῶνας ἀμήν:—

βασιλικὸν μόνον περὶ τῶν προσφευγόντων ἐν ἐκκλ:
ἀρχαία τις καὶ ἀπὸ τῶν καιρῶν τῆς παλαι
ᾶς συνήθεια ἀεὶ καὶ νόμοις, φυσικὴ δια
ληξις δι᾽ εὐσέβειαν ἥτις τοιαύτη κεκρά

σέμνη· δεῖ γενέσθαι ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ τῶν εὐ-
σεβῶν γραμμάτων καταφρονήσει· ἡ ἁγία
σύνοδος εἶπεν· δῆλος ἐστὶν ὁ εὐλαβέστα-
τος ἐπίσκοπος Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρεί-
ας καὶ Μέμνων ὁ τῆς δὲ τῆς πόλεως ἀρ-
χιερατικὸς ἐπίσκοπος· οἳ εἰς ἀπόδημον συνεβρή-
σαν αὐτοῖς ὡς ἀκριβῶς ἔγνωμεν περὶ τῆς
ὑμετέρας παραδραμόμενοι θεοσεβείας
καὶ πάντα ὡς εἰπεῖν θεασάμενοι τὰ
ὑπ' αὐτοῦ τολμηθέντα· τὰς γὰρ ἁγίας
ἐκκλησίας τά τε ἐν αὐτῇ μαρτύρια· καὶ
τὸ αὐτόθι ἀποστόλιον ἀπέκλεισε· μὴ
συγχωρήσας μηδὲ τὴν ἁγίαν πεντηκοστὴν παρὰ
τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἐπιτελε-
σθῆναι· πλῆθος τε ἀγροικικὸν συναγαγὼν,
διετάραξε τὴν πόλιν τοῖς οἰκείοις κληρι-
κοῖς εἰς τὰς οἰκίας τῶν θεοφιλεστάτων
ἐπισκόπων πέμπων· καὶ μυρία ἀνή-
κεστα ἀπειλῶν· εἰ μὴ συναθροισθεῖεν
εἰς τὸ ἄτακτον ὑπ' αὐτῶν γενόμενον
συνέδριον ἐπὶ κακῷ τῶν συνειδότων ἁπάν-
των ταράξαντες· καὶ συγχέαντες· καὶ θο-
ρυβοῦντες τὰ ἐκκλησιαστικὰ πληρώσαντες
πράγματα· καὶ τῶν τε εὐσεβῶν γραμμά-
των καταφρονήσαντες· τοῖς τε ἐκκλη-
σιαστικοῖς θεσμοῖς πατήσαντες ὥστε
τὴν αἱρετικὴν κακοδοξίαν μὴ ζητηθῆ-
ναι ἣν ἐν τοῖς κεφαλαίοις ηὕραμεν τοῖς
ἀποσταλεῖσι παρ' ἡμῶν εἰς τὴν βασιλίδα
πόλιν ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου Κυρίλλου

τοῦ ἐπισκόπου· ὄντα τὰ πάντα συμμάχη·
τῇ Ἀρείου καὶ Ἀπολιναρίου καὶ Εὐνομίου
δυσσεβείᾳ· χρὴ τοίνυν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην
καὶ πάντας ἡμᾶς ἐκθύμως ὑπερμαχῆ-
σαι τῆς εὐσεβείας ὥστε μὴ ὑπαχθῆναί τι-
νας τοῖς αἱρετικοῖς τοῦ θεοφιλεστάτου Κυ-
ρίλλου τοῦ ἐπισκόπου κεφαλαίοις· μὴ
δὲ διαφθαρῆναι τῶν ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν·
καὶ τοὺς μὲν ἐξάρχους τοῦ τε αἱρετικοῦ
φρονήματος· καὶ τῆς πάντα λόγον ὑπερ-
βαινούσης ἀναξίας· τῇ ἀξίᾳ τῆς πα-
ρανομίας ψήφῳ καταδικάσαι· τοῖς δὲ
ὑπαχθέντας αὐτοῖς καὶ παρασυρέντας
ὑπ' αὐτῶν εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, ἐκ-
κλησιαστικῶν ἐπιτιμίων ὑποβαλεῖν· ὁ θεο-
φιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰωάννης εἶπεν· ἀλλ' ἐμοὶ ἔργ-
ον τὸ μηδένα τῶν τῷ θεῷ ἱερατευόντων ἀφο-
ρισθέντων, ἐκτὸς γενέσθαι τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ σώματος· ἐπειδὴ δὲ ἀναγκαία τῶν ἀ-
νιάτως ἐχόντων μελῶν ἡ τομὴ διὰ τὴν
τοῦ παντὸς σώματος ὑγείαν· Κύριλλον
μὲν καὶ Μέμνονα ὡς ἐξάρχους τῆς τε νῦν
μνημονευθείσης παρανομίας· καὶ τοῦ πατη-
θῆναι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς θεσμοῖς· καὶ
τοῖς εὐσεβέσι θεσπίσμασι τῶν εὐσεβεστάτων
ἡμῶν βασιλέων· καὶ τὸ αἱρετικὸν τῶν ἠ-
προειρημένων κεφαλαίων φρόνημα, κα-
θαιρέσει ὑποβληθῆναι προσήκει· τοὺς δὲ
ὑπ' αὐτῶν ὑπαχθέντας, ἀκοινωνήτους γε-
γενέσθαι· ὡς ἂν τὸ οἰκεῖον ἐπιγνόντες

τῆς ὁδοῦ· διὰ γὰρ τῆς γῆς ἡμῶν ἡ ὁδὸς γεγενη-
μένη ταῖς· σφόδρα ἐπεταχύνομεν· τεσσα-
ράκοντα γὰρ μονὰς ὁδεύσαμεν· μηδὲ
μιᾶς αἰρομένων χρόνου κατὰ τὴν πορείαν ἀνάπαυ-
λαν ἔχοντες· ὅσα δὲ ἐστὶν ἡμῶν τῇ φιλοχρί-
στῳ βασιλείᾳ· παρὰ τῶν τὰς κατὰ τὴν
ὁδὸν πόλεις οἰκούντων μαθεῖν· πρὸς
δὲ τούτοις καὶ ὁ λιμὸς κατὰ τὴν ἀντιό-
χειαν γενόμενος· καὶ αἱ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέ-
ραν ταραχαὶ τοῦ δήμου· καὶ ἡ κατὰ
τὸν καιρὸν σφοδροτάτη γενομένη ἐ-
πομβρία· ἢ καὶ κίνδυνον ἐκ τῶν χειμάρ-
ρων ἐπήγαγε τῇ πόλει οὐκ ὀλίγας ἡμᾶς
εἰς τὴν προειρημένην ἡμέραν ἐπέσχε πολλά·

Ἀναφορὰ πρὸς τὸν βασιλέα ἰω ἀρχιεπι-
σκόπου ἀντιοχείας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
ἣν ἀντέγραψαν διὰ γράμματα μαγιστριανοῦ·

Τοῦ τοῦ εὐσεβεῖς βασιλεῖς· τοῦτο ὀρθοδο-
ξίας σύστασις· τὸ λῦσαι πάντα τὰ ἀθέ-
μιτα πάλαι κεκινημένα· καὶ τοῖς κοι-
νοῖς μὴ δὲ περιλελυμένα τὸ ἐμπροσθεν
πρᾶξαι προσάξαι τὴν ἐξέτασιν τῶν δογμά-
των· ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἐλθούσης συνόδου γενέσθαι
ἐμακαρίσαμεν τὴν οἰκουμένην· τὰ
πρόσφατον καὶ μαθεῖν τοῦ ὑμῶν θεσπίσμα-
τα συνεπαίνοις μυρίοις ἀναφωνοῦντες
ἐφ᾽ οἷς ὁ σκήπτροις καὶ ἐφ᾽ οἷς βασιλεία
κυβερνᾶται· ἀλλ᾽ ὥσπερ ταῦτα πάντα
θαυμαστά ἐστιν ἐπέκεινα ὅσα περὶ τὸ
τὸ κατ᾽ εὐσέβειαν αὐτοὶ βασιλεῖς, οὕτω καὶ

ἡμῶν ἀναφορᾷ καὶ ἀεὶ ἐστὶν ἡ πρὸς τὸ ὑμέτε-
ρον κράτος ἀπολογία· περὶ ὧν συνηχα-
θημεν ἐν τῇ ἐφεσίων γενόμενοι πόλει·
καταψηφίσασθαι καὶ κατακρίναι τῶν
ἐκ προοιμίων τοῖς ὑμετέροις θεσπίσμασι
ἀντιστάντας τοῖς ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ οἰ-
κείου συνειδότος ἠλαύνοντο κυρωθεῖσαι
θελήσαντος καὶ ἀναμεῖναι τὰ ἀρείου
καὶ ἀπολιναρίου δόγματα κατὰ τῆς
εὐσεβείας· ἐν οἷς κύριλλος ὁ ἀλεξανδρεί-
ας πρόεδρος εἰς τὴν βασιλίδα πόλιν κεφά-
λαιά τινα μετὰ ἀναθεματισμῶν ἐξέ-
πεμψε μετὰ πάσης ἐθελοθρησκείας
τοῖς περιμάχοντας τῆς τῶν θείων δογμά-
των ἑρμηνείας πρὸς ἔχθραν καὶ ἀπέχθει-
αν· ἐν οἷς ἐτόλμησαν παρὰ τὰ ὑ-
μέτερα εὐσεβῆ θεσπίσματα ψηφίσμα-
τα δικον ἐξενεγκεῖν· κατὰ τοσοῦτον θρό-
νου τῆς βασιλίδος πόλεως κωνσταντί-
νου πόλεως· ἡ μὲν οὖν τούτων παροιμία
αὐτόθεν πᾶσιν ἀπόδειξιν δήλη ἐστίν· ἔφθη
ἰουστινιανῷ ὀρθοφρονήματι καὶ ζή-
λῳ κατ᾽ αὐτῶν κινηθεῖσα· καὶ φειδοῖ τῶν
ἁγίων ἐκκλησιῶν κατέκρινεν αὐτοκα-
τακρίτοις ὄντας· οὐδὲ θερμὸν οὐδὲ
μεμπτόν τι μὴ γένοιτο ὅσα ἄν τις εἴπω
πράττουσα· ἀλλὰ τῇ ἀσεβείᾳ ἀκινδυ-
νεύουσι προσκαίρων τῶν ἀνομούντων· αὐτὸ
τοῦ ἐκ τῶν παρ᾽ ἡμῶν ἐπεμφθέντων
δικαίου πρὸς τὸ ὑμέτερον κράτος ἀπο-

ἢ ὑπὸ ἐπισκόπων γενομένων· οἱ πρεσβύτεροι
οὐδὲν ἕτερον ἢ πλῆθος δήμων· οὐδὲν με-
ἀκριβείας τῶν θείων δογμάτων ἐπιστα-
μένων. ταραχῆς δὲ καὶ θορύβου μεστῶν. δε-
όμεθα τοίνυν καὶ ἱκετεύομεν τὴν ὑμετέ-
ραν εὐσέβειαν, ἀνθρωπίνως φροντίσαι· ἐπιτη-
δείως ὁδὸς τὴν εἰρήνην τῶν ὁσίων ἠθεῖ ὑμῶν
εὐσεβεῖ θεσπίσματι· μόνους δὲ γράφειν τοὺς
αὐτοὺς σωφρονήσεις, διὰ τῶν εὐσεβῶν
γραμμάτων τῆς θεοφιλοῦς ὑμῶν κορυφῆς
μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι αὐτοῖς τὸ εὐσεβὲς
δόγμα, οὓς προθέσει γενόμενοι θεσπίσματα καὶ τῶν
τῶν ἡμᾶς ὑποφερόντων τὰ γράμματα· ἀπ-
θόμενοι εἰς τὸ ἀποστόλου τοῦ ἁγίου τοῦ εὐαγ-
γελιστοῦ· καὶ εὐχαριστῆσαι καὶ προσεύξασθαι
ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου κράτους· καὶ τοῦ εὐ-
σεβοῦς ὑμῶν οἴκου· οἱ δὲ θεασάμενοι ἡ-
μᾶς, παραχρῆμα τὸν ναὸν ἀπέκλεισαν·
ὡς δὲ ἔξωθεν προσευξάμενοι καὶ μηδὲ ἤ-
μηδὲν εἰπόντες, ἐπανήειμεν· πλῆθος
ἐξῆλθεν οἰκετῶν τινῶν· καὶ τοῖς μὲν ἐξ ἡ-
μῶν κατέσχον· τῶν δὲ, τὰ ζῶα ἀφήρπα-
σαν· ἄλλοις δὲ, τραυματίας ἐποίησαν· ἡ-
μᾶς δὲ ῥοπάλοις καὶ λίθοις κατεδίωξαν
μέχρι πολλοῦ διαστήματος· ὡς ἀναγκασθῆ-
ναι ἡμᾶς μετὰ πολλῆς ἐπιδείξεως φυ-
γεῖν ὡς μαρτύρων διωκομένων· ταῦτα
δὲ ἐκ πολλοῦ ἠνέσχετο ἐπισημότερον μεμψάμενοι· μη
συγχωρούντων μηδενὶ μήτε προσεύξασθαι
ἐν εὐκτηρίῳ οἴκῳ μετὰ τῆς εἰρήνης καὶ κατὰ

φάσεως διαθεῖναι τὰ τῆς ἐκκλησίας
πράγματα· δεόμεθα τοίνυν τῆς ὑμετέ-
ρας εὐσεβείας· ἐξαιρέτως μέμνονα τὸν
τύραννον· πρὸς τὸ ἐξαιρεθῆναι τῆς
πόλεως· διὰ τὰς ἀταξίας αὐτοῦ ταύτ·
καθαιρεθέντα καὶ κυκῶντα ὥστε μηκέ-
τι κοινῶς ἐρευνηθῆναι τὰ κατ' αὐτόν· εἰ γὰρ οὗ-
τος μὴ ἐξέλθοι, ἀδύνατον εἰρήνην γενέσθαι
ἢ τὸν σκοπὸν ὑμετέρας εὐσεβείας εἰς πέ-
ρας ἀχθῆναι:—

Ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως κλῆρον:—

Ἔγνω πάντως ὑμῶν ἡ εὐλάβεια· τὰ ἀ- γ
θέσμως καὶ παρανόμως ὑπὸ Κυρίλλου
τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Μέμνονος τοῦ Ἐφε-
σίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς παρὰ τὸ γράμ-
μα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων
ἡμῶν βασιλέων συνεδρευσάντων γεγε-
νημένα· διὸ ἀναγκαῖον ᾠήθημεν γνωρί-
σαι ὑμῶν τῇ θεοσεβείᾳ· ὡς ἐκεῖνα μὲν
ἅπαντα τὰ ὑπ' αὐτῶν τολμηθέντα, ἱστὸς
ἀράχνης κατὰ τὸν προφήτην ὑπάρχει·
αὐτοὶ δὲ οἱ ταῦτα τετολμηκότες, ὅ τε
Κύριλλος καὶ Μέμνων ὡς ἔξαρχοι τῆς ἀτα-
ξίας καὶ παρανομίας γενόμενοι ὑφ' ἡ-
μῶν καθῃρέθησαν· καὶ ἀλλότριοι τῆς ἐπι-
σκοπῆς ἐγένοντο· τοὺς δὲ σὺν αὐτοῖς συνε-
δρεύσαντας ἑλομένους, ἀκοινωνήτους πε-
ποιήκαμεν· ἕως ἂν τὸ οἰκεῖον ἐπιγνόντες
πλημμέλημα τὰ αἱρετικὰ κεφάλαια
Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρείας ἀναθεματί-

πόλιν θεοῦ ἀλλ' οὐ μὲν συμφερόντως τὸν πο-
καὶ μὲν τὴν τυραννικὴν ἀναδεξάμενοι
γνώμην. καὶ οἱ μὲν πεντήκοντα αἰγυπτί-
ων ἐπισκόπους· οἱ δὲ ἀσκαμοὺς τοῦ βίου ὑ-
τριάκοντα συνῆφθησαν· καὶ ἄλλοις τιμαῖς·
τοῖς μὲν, ἀπάτῃ· τοῖς δὲ, φόνῳ προσ-
λαμβανόμενοι· οὐκ ἐκωλύθησαν μέν· ἀμ-
μεῖναι τὸ λοιπὸν τῶν πανταχόθεν ἀφι-
κνουμένων δι' αὐτῶν ἐπισκόπων συνέ-
δριον. καταφρονήσαντες δὲ τῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν θεσμῶν. καὶ πάντα ταῦ-
τόπως καὶ παρανόμως διαπραξά-
μενοι· ὡς ἐξαίρειν πόλεως μὲν διὰ τῶ-
ἀπάντων τῶν παραλεχθέντων· ναύτας δὲ
καὶ κληρικοὺς αἰγυπτίους καὶ ἀγροίκους
ἀσταμένους εἰς τὰς τῶν ἐπισκόπων οἰκί-
ας ἀποστέλλοντες καὶ ἀνηκέστως ἀπειλοῦν-
τες· καὶ φόνον τοῖς σταθεροτέροις ἐπι-
κρεμῶντες· καὶ τὰς οἰκίας ἔξωθεν
ἐπιγράφοντες ὡς ἐπισήμοις εἶναι τῷ
πολιορκηθῆναι ὀφείλοντας· ἢ μάλιστα ζον-
συντίθεσθαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν παρανό-
μως γεγενημένοις. ταῦτα καταλαμ-
βάνοντες καὶ πεῖραν τὴν τυραννικὴν αὐ-
τῶν ἀναξίαν μεμαθηκότες, ἀπο-
ἡγησάμεθα τοὺς εἰς τοσοῦτον κακίας
ἐληλακότας, ἐν τῇ θείᾳ καὶ μεγάλῃ
ἱεροσύνῃ καταλιπεῖν. διὸ τούτους
μὲν ὡς τῶν κανόνων ἡγεμόνας καθελεῖν
ἠναγκάσθημεν. καὶ τῆς ἐπισκοπῆς ἀλλο-

τρίους πεποιήκαμεν· τοὺς δὲ τούτοις
συνεργήσαντας, τῆς τῆς ἀκοινωνησίας
ἀπεσχόμενοι δεσμῶν· οὐκ ἀπογορεύσαν-
τες τὴν μετάνοιαν· ἀλλὰ τὴν τῆς φιλαν-
θρωπίας αὐτοῖς ὑπανοίξαντες θύραν·
ἢν γὰρ ἐθελήσωσιν ὡς τάχιστα· ἀναθε-
ματίσαι μὲν τὰ ὑπὸ Κυρίλλου ἀποφα-
λέντα· κεφάλαια τῆς καθολικῆς καὶ ἀπο-
στολικῆς ἐκκλησίας ἀλλότρια· εἰς δὲ τὴν
πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων ἐπανελθεῖν τῶν
ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συνελθόντων·
καὶ κατὰ τὸ γράμμα τῶν εὐσεβεστάτων
καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων· ἀθο-
ρύβως καὶ ἀκριβῶς τὰ προκείμενα συ-
ζητῆσαι καὶ τὸ ἀσφαλὲς δόγμα κυρῶσαι.
παραυτίκα αὐτοὺς, ὡς οἰκεῖα μέλη δε-
ξόμεθα· καὶ τοῖς ἱερατικοῖς αὐτοὺς ἀπο-
δώσομεν θρόνοις:–

Ἀναφορὰ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν εὐσεβῆ βασιλέα· ἣν ποιεῖν ἔδοξαν μετὰ τῆς ἀνα-
φορᾶς τῆς προγεγραμμένης. τῷ με-
γαλοπρεπεστάτῳ κόμητι Εἰρηναίῳ:–

Ἠλπίσαμεν λοιπὸν ἔσεσθαι τοῦ αἰγυπτια-
κοῦ κλύδωνος τοῦ ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλη-
σίαις προσφερομένου· τοῖς τῆς ἀσεβείας τ(ῶν)
ὑμετέρας δεχόμενοι γράμματα. ἐψεύ-
σθημεν δὲ τῆς ἐλπίδος· θρασύτεροι
γὰρ οἱ ἄνδρες, ἐξ ἀπονοίας ἐγένοντο· καὶ
οὔτε τῆς ἐνδίκου καὶ ἐννόμου ἐπενεχθεί-
σης αὐτοῖς ἐφρόντισαν καθαιρέσεως

πρεσβυτάτου καὶ ἐνδοξοτάτου καρδιδια-
νοῦ τοῦ εὐταξίας χάριν ἀπὸ τῶν ἀοιω-
σταίτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασι-
λέων σταλέντος. καὶ ἐγγράφως αὐτοῖς κα-
τεγράφως παρεστήσαμεν ἅμα μετ' αὐ-
τοῖς συγκληθέντας θεοφιλεστάτοις
ἐπισκόποις. καὶ μηδὲν μεσωτερίσαι πε-
ρὶ τὴν εὐσεβῆ πίστιν. ἀλλὰ στοιχῆσαι τοῖς
θεσπισθεῖσι παρὰ τῶν τὰ θεῖα φρονη-
σάντων βασιλέων ἡμῶν. ἀλλ' ὅμως καὶ τ-
βασιλικοῦ γράμματος ἐπαινοῦσαν πο-
καὶ τῶν συνεληλυθότων τοῦ μεγαλο-
πρεπεστάτου κόμητος καρδιδιανοῦ. μεμψ-
τῆς αὐταξίας φροντίσαντες, ὅλοι. ἀπο-
δεῖν ἐγράψαν. καὶ ἴσον ἀρχῆς κατὰ
τὸν προφήτην ὑφαίνουσιν. ἀλλὰ μετὰ
τῶν ὅσων αὐτῶν φησιν, σωτηρίας οὐχ
εὗρε. καὶ ἐν αὐτῷ βασιλίσκος. διὸ θαρ-
ραλέως οὐκ ὄμεν οἱ ἐπ' αὐτῶν οὐκ ἀπ-
εἰσὶ μάταιον. οὐ δὲ μὴ περικαλύψαι ἀπ-
τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν. τούτου
χάριν τὰς πολλὰς αὐτῶν ἀτοπίας θεα-
σάμενοι τάς τε γὰρ ἐκκλησίας καὶ τὰ
ἅγια μαρτύρια ἀπέκλεισαν τῆς τε
ἁγίας πεντηκοστῆς τὴν πανήγυριν ἐπι-
τελεσθῆναι οὐκ εἴασαν καὶ πρὸς τού-
τοις τοῖς τῆς τυραννικῆς αὐτῶν
αὐταξίας ὑπερβάσεις εἰς τὰς τῶν ἐπι-
σκόπων οἰκίας ἀποστείλαντες καὶ τ-
ὠνήκεται ἀπειλοῦντες, ὡς γράψαι

τοῖς παρ' αὐτῶν παραινομένοις τὸ χ-
μοσεῖσιν ἡμῖν ἀμελοῦσιν. οὗ χάριν τοῖς προ-
ειρημένοις κύριχθον καὶ μέμνομαι
καθείλομεν. καὶ τῆς ἐπισκοπῆς
ἀλλοτρίους πεποιήκαμεν. τοὺς δὲ
συνεργήσαντας αὐτῶν τῇ αὐταξίᾳ
καὶ εἴ τε κληρικοὶ εἴτε φύσει ὑπο-
συρέντας ἀκοινωνήτους πεποιήκα-
μεν, ἕως ἂν εἰς αἴσθησιν τῶν οἰκείων
ἐλθόντες πραγμάτων. καὶ μεταμε-
ληθῶσι γνησίως. καὶ ταῦτα αἱρετικὰ κυ-
ρίλλου κεφάλαια τὰ τῇ ἀποσχοινι-
ρίου καὶ ἀρείου καὶ εὐνομίου δικαστη-
ρίας συμμαίνοντα ἀναθεματίσαμεν τ-
τῶν αὐτῶν πρώτων τὸν ἐμμιασμὸν σωματωθεῖ-
σθέντων ἀναιτίως ἐν τῇ πίστει. καὶ κα-
τὰ τὰ εὐσεβῆ τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν
βασιλέων θεσπίσματα ἡ σύνοδος καὶ δι-
χασθορίσαι τινὸς εἰς τὸ συνέδριον ἡμῶν
συνεισελθόντων ἀκριβῶς ταπεζήτουμε-
ναι συνεδρεύειν ἐθελήσαντι. καὶ τῆς εὐα-
γγελικῆς πίστεως τὸ εἰλικρινές, ἀδό-
λως φυλάξωσιν:—
ἐπιστολὴ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν ἔπαρχ(ον)
καὶ τὸν μάγιστρον ὁμοίως:—
εἰς ἔσχατα κακῶν τὸ δὴ λεγόμενον ἐλη-
λάκαμεν. καὶ δεινοῖς περὶ παλαιο-
ῦσιν ἐγκείσθαι. καὶ καθ' ἑκάστην ...
εἶπεν τὴν ὥραν τὸν θάνατον ἡμῶν
προσφθάσαντα ἐκδεχόμεθα. πᾶσαν γε

κὰν ἡνίκα τοῖν ὡς εἰς ἄνδρας ἐτέλουν
τὸ νέον ἔτι τῆς ἡλικίας παραμείψας μὲν
ἤδη περὶ τὰς βασιλείας ἐπιχωριά-
ζων αὐλὰς, στρατείας τινὸς ἐπικύρη-
σαι· καὶ ταύτης, οὐκ ἀεργοῦ καὶ ἀνει-
μένης· ἀλλὰ τῆς διὰ χειρῶν καὶ καμά-
των ἐκπονουμένης· καὶ γὰρ τῶν βα-
σιλικῶν ὑπογραφέων ἐτύγχανον ὤν· ἀσ-
κεῖν δὲ τούτοις κἀμὲ εἰωθότι, τῆς λα-
τινίδος γλώττης ἴσμεν ἐκφώνημα ἐπὶ
ταύτῃ ἐπὶ τιμὰς χρόνους ἐπιζυγούμε-
νος καὶ ἀτίμοις περιιδεσμούμενον πρά-
γμασιν εἰς συναίσθησιν τῶν μὲν τῶν δὲ τῶν
νέων ἐλαττῶν μὲν ἐλθὼν, νοῦς αὐ μειλικτὸν ἐκ
λογισμοὺς ἀμειβόμενος· ὡς ἄρα χαλε-
πὸν καὶ δύσκατόρθωτον, τοῖς τῇ δε-
ομένῃ σχολῇ νομίμοις τῶν ὑψηλοτέρων τῶν
μάλιστα ἄν τις ἐπιτυχὼν τῆς κρείττονος
ἐλπίδος· οὐκ ἂν διαμαρτήσειε· ταῦτα μὲν
γάρ· παίζοντα ταῦτα· σπουδάζοντα
εἶναι ἐνόμιζον· ἐκείνοις τε χαίρειν ἐ-
φρόντιζον· καὶ τούτων περιέχεσθαι ὅσ-
ον δύναμις· καὶ μέλτιον ἐν τούτοις εἰσ-
ορῶν ἐμαυτὸν διεσκεύαζον παρα-
δοιϊμούμενον· ἅπερ ἐκείνοις φαμὲν
τὸ λοιπὸν καθαραΐζόμενον· καὶ μεθ᾽ ὃ
ἔχειν ἐμαυτῷ νομοθετῶ· καὶ προφήτ(ης)
ὁ ἀριθ(μὸς)· ὀξέ παίδευε· καὶ πάντα ματαιό-
της ματαιοτήτων ταῦτ᾽ ἦν δέ· καὶ τί ὅτι
ρίστει αὐτῶ ἀνθρώπων ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ

ᾧ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον· ἄλλος σοφὸς
παρῄνησε· παράγειν τὸ σχῆμα τοῦ
κόσμου τούτου· τὸ σκεῦος τὸ θεολεκτ(ον)
ὑμνεκῆρυττεν· καὶ ἄλλων τε γραφῶν ἱε-
ρῶν τούτοις παραγγελλουσῶν καταιον-
τιζόμενος παραπλήσια· καὶ αἰ μα-
ενμοῦ ἔχων ὅπερ παραστῆναι τὴν θύραν
θεν ἐπὶ σοφίᾳ διαιωνιζομένῳ ᾄδομε-
νον ἔγνωμεν· κρεῖττον ἡσυχαστεύειν· ἢ
μετὰ φήμης ἔχειν ἐξουσίαν· μηδὲν ἄξιον
ἐπιτελεῖν μέλλοντα· καθάπερ σκηνὴν
τὴν παροῦσαν ὡς ἀπανθοῦσαν δόξ(αν)
ἐπεκεραστόμενος· καὶ πρὸς τὴν ἐμαυ-
τοῦ ἐπίσκεψιν ἤδη τρέπομαι αὐτίκα·
διόπερ δὴ εὖ παρασχὼν οἷα θᾶσσον χα-
ραβρονοῦντι μοι· τοῦτ᾽ ἐξιόσωμαι ἀπερό-
πως καθέστηκα· καὶ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς
καὶ τῶν ἀστικῶν θορύβων πόρρω πη
ἀποφερόμενος, διεσκήνωσα μαι· ἐσχατιὰν
γοῦν τινα καταλαμβάνω· καὶ ἀνιερῶ-
σει δὴ τραχεῖαν τε οὖσαν καὶ δύσπρό-
σοδον· σταδίοις οὐκ ὀλίγοις περὶ τὴν
προσπταίοντι χώραν τοῦ βασιλ(ικοῦ) διειργο-
μένην ἄστεος· κἀνταῦθα τὰς διατριβ(ὰς)
ποιεῖσθαι ἐσπούδαζον· ὡς ἄρα εἰδυ-
ναι μὲν τοῦ μονήρους βίου ἐφαπτόμε-
νος· καὶ τοῦτο γὰρ ἠπειγόμην ἐκ πρό-
νος· καὶ τῆς ἔρωσσ εἶχε τῆς ἐρημίας καὶ
ἡσυχίας δεινότατος· μὴ ἀλλαχόθι ποιοῖτο
τέρμα τῆς ζωῆς ἢ ἐνταῦθα ἀπολήψας

μένον καὶ διαγγελλόμενον· καὶ μεγαλαυ-
χοῦται λέγειν· δι' ὧν αὐτοῖς ἐπιστέλ-
λει φαίνεται· εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, ὅτι ἡ πί-
στις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ
κόσμῳ· καὶ ἐπειδὴ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ
εὐαγγελίου καθαρὰ καὶ ἀληθινὴ δηλαδὴ πίσ-
τις, καὶ ὥσπερ ἡμῶν οὐκ ἔστιν ἑτέρα· οὔτε ἐθ-
νικοῖς ὅροις συστελλομένη περιγρά-
φεται· οὔτε πέρασι περικοσμίοις ὁρί-
ζεται· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ μᾶλλον ὑπερ-
εκτείνεται καὶ ὑπερκέχυται· καὶ προ-
φητικαῖς καὶ ἀποστολικαῖς φωναῖς
παρορμώμενον φθέγμα εἰς πᾶσαν
τὴν γῆν ὁ τοῦ θείου κηρύγματος φθόγγος
ἐξελήλυθε· καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς
οἰκουμένης τῶν κηρυττόντων τὰ ῥή-
ματα· εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῦτον εἰπεῖν ὑψηλό-
τερον, αὕτη καὶ ἐν οὐρανοῖς ταῖς ἄνω ταῖς
καὶ νοεραῖς δυνάμεσι παρρησιάζε-
ται· καὶ γὰρ καὶ μία ἐκκλησία ἐν οὐρανοῖς
καὶ ἐπὶ γῆς· καὶ ἐκκλησία πρωτοτόκων
ἐν οὐρανοῖς, δεδιακονημένη ἐκεῖθεν ἀ-
κούομεν· καὶ πόλις τῶν ἐν πίστει δεδι-
καιωμένων ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἧς τεχνίτης
καὶ δημιουργὸς ὁ θεός· ὃς καὶ κατήλλαξε
τὰ ἐπουράνια τοῖς ἐπιγείοις· καὶ τὸ μεσό-
τοιχον τοῦ φραγμοῦ λέλυκε· καὶ τὸ ἀπο-
λωλὸς ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος· δι' ἀ-
φράστου συγκαταβάσεως, τοῖς σῳ-
ζομένοις καὶ μένουσιν ἐγκατέμιξε·

ταύτῃ τοι καὶ μάλα δικαίως τὸ ἑνιαῖον
καὶ ἀδιάσπαστον ἔχοντες ἡμῖν καὶ σώζε-
σιν καὶ σύμμορφοι ἐν ἡ κτίσις τῇ πί-
στει σώζεσθαι· οὐ γὰρ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ μό-
νον γνωστὸς ὁ θεός· ἀλλ' ἐν ἅπασιν ὅσα ἐν γῇ
ἐμπνέει καὶ αἰσθήσεως· καὶ οἱ τὸ μέσον
τῶν ἐθνῶν καὶ ὁμόνομοι κληρονόμοι σύσσω-
μοι αὖτε δὴ ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ θεμε-
λίου ᾠκοδομημένοι τῆς πίστεως·
φαμὲν δὴ τῶν ἀποστόλων καὶ προφη-
τῶν πανσόφων τεχνιτευμάτων τεθεμ-
ένοι ἀκρογωνιαίου λίθου τοῦ πάντων ἡ-
μῶν σωτῆρος Χριστοῦ καὶ θεοῦ, κατ' οὐδὲν ἐν ἐπίστη-
ταῖς διαπεράτων πρεσβυτέρων, ἀποφε-
ρόμεθα· ἐν γὰρ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, οὐ-
κ ἔστι τὸ προσαριθμούμενον· καθάπερ
οὐκ ἔστιν Ἰουδαῖος καὶ Ἕλλην· οὐ Σκύθης
οὐ βάρβαρος· οὐ δοῦλος οὐκ ἐλεύθερος·
ἀλλὰ πάντες ἐν Χριστῷ ἕν ἐσμεν· τοιγάρτοι
καὶ ἐν ἡμῖν ὁ θεῖος Παῦλος κομπάζε-
ται καὶ αὐχεῖ τὸ μέγα· καὶ σεμνυνόμε-
θα συνάπτοντες τοῖς παλαιοῖς τὰ νέα,
καὶ συγκρίνοντες ἐν τοῖς δόγμασι· καὶ κηρύ-
γμασι· οὓς καὶ ἡμεῖς ταῖς διδασκαλίαις
καὶ ὑποθήκαις ἑπόμενοι· ἐφ' αἷς ἐρειδό-
μεθα, κρατούμενοι τῇ ὁμολογίᾳ
τῆς πίστεως ἡμῶν· ἐν ᾗ ἑστήκαμεν καὶ
καυχώμεθα· καὶ τὰς ἡμετέρας ὑπολή-
ψεις αἰτίας ποιεῖσθαι περὶ τὴν οὕτω
εὐκλεᾶ καὶ ἀμώμητον ἡμῶν θρησκείαν.

αἰῶνι κεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν διανοίας πραείως κηρύσσομεν· μεθ' ἧς τὸν θεὸν λατρεύομεν· καὶ ἣν ἀναμφιρρήτως διατεινόμενοι· ἣν τὸν ἀέρα ἀναλαμβάνοντες ἔχομεν· ἣν ὡς σῶμα ἀπέρχεσθαι τῆς ἐνθένδε ζωῆς· καπισχυριζόμεθα· τῇ ἄνωθεν χάριτι δυναμούμενοι καὶ φρουρούμενοι· ὡς οὐκέτι μὴ ἀρνήσασθαι δεῦσαι ἢ ἐπὶ κῶμαι· ἢ ταῖς τῆς παρούσης ζωῆς εὐθετεῖσθαι· ἢ τῶν ἐν τῇ μελλούσῃ ἀποκειμένων τοῖς ἀξίοις ἀγαθῶν ἐπιτεύξασθαι· ὁμολογοῦντες τοίνυν πιστεύειν εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα· τὸν τῶν ἁπάντων ποιητὴν καὶ δημιουργὸν καὶ κύριον· καὶ εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· τὸν ἀληθινὸν θεόν· τὸν προαιώνιον λόγον· τὸν ἀνάρχως καὶ ἀφράστως ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα· ἀλήπτως καὶ ἀπερινοήτως τῇ ὁρωμένῃ τῇ καὶ αἰσθητῇ κτίσει· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας τὸ ζωαρχικὸν καὶ συναΐτιον· τριάδα ὁμοούσιον· ὑπερούσιον· ἀόρατον· ἀκατάληπτον· ἀχώριστον· ἀναλλοίωτον· ἁπλοῦν ὡς ἀμερῆ καὶ ἀσύνθετον· ἀδιάσπαστον· ἀΐδιον· ἀσώματον· ἄποιον· ἄποσον· ὁμότιμον· ὁμόδοξον· καὶ ὁμόθεον· ἀναφῆ τε καὶ ἀψηλάφητον ὡς ἀσχημάτιστον· ἀπειράγαθον· φῶς ἀεὶ λάμπον· τρισαυγὲς ὑπέρφωτος· ἀεὶ ὡσαύτως καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχουσαν πᾶσαν ἀρχὴν ἐπὶ πᾶσι κοινὴν

καὶ τελείως τὴν κοινὴν δύναμιν πᾶσι τοῖς λογικοῖς τε καὶ νοεροῖς· νοερῶς καὶ ἀμερῶς τῇ περιχύσει τοῦ θείου φωτὸς ἐπιλάμπουσαν ἀμαρυγῶς τοῖς φωτιζομένων παραδοχαῖς· καὶ πρὸς τὸ εἶναι καὶ εὖ εἶναι διατηροῦσαν ἐν ὑφεστῶσι πράγμασι καὶ οὐ τοῖς λοιποῖς ὁμονοητῶς γνωριζόμενον· μίαν θεότητα καὶ ἐξουσίαν καὶ βασιλείαν· δοξαζομένην καὶ προσκυνουμένην ὑπὸ πάσης τῆς ὁρωμένης καὶ ἀοράτου κτίσεως. τῶν ἐν τριάδι θεωρουμένων· τὸν μὲν πατέρα ἄναρχον καὶ ἀναίτιον ὑπάρχειν· οὐ γάρ ἐκ τινος· ἐν ἑαυτῷ γὰρ τὸ εἶναι ἔχων· τὸν δὲ υἱὸν καὶ οὐκ ἄναρχον ἐκ τοῦ πατρὸς γάρ· ἀρχὴ γὰρ υἱοῦ ὁ πατὴρ ὡς αἴτιον· εἰ δὲ τὴν ἀπὸ χρόνου λαμβάνοις ἀρχήν· καὶ ἄναρχον· ποιητὴς γὰρ χρόνων, οὐχ ὑπὸ χρόνον· γεννητῶς μέν, ἀϊδίως δέ· καὶ ἀδιαστάτως ἐκλάμψας τοῦ πατρὸς ὡς ἀπαύγασμα τῆς δόξης· καὶ τῆς πατρικῆς χαρακτὴρ ὑποστάσεως· τὸ δὲ πνεῦμα αἴτιον ἐκ τοῦ πατρὸς τὴν ὕπαρξιν ἔχον· οὐ γεννητῶς ἀλλ' ἐκπορευτῶς· ἀϊδίως πατρὶ καὶ υἱῷ συνθεωρούμενον· οὐκ ἄναρχον μέν, διὰ τὴν ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπόρευσιν· ἀρχὴ γὰρ καὶ αὐτοῦ ὁ πατὴρ κατὰ τὸν τοῦ αἰτίου λόγον· ἄναρχον δὲ καὶ αὐτὸ κατὰ χρόνον· εἷς οὖν θεὸς ὁ πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δι' οὗ τὰ πάντα.

…ὥσπερ εἰ καὶ ὁ πρασαρμαίτηνικα· τὴν τε
ἀποτίλαι τῆς ἀφέσεως καὶ τὴν τοῦ Χ(ριστο)ῦ
γουμαχαίραν· ὅ ἐστι ῥῆμα θ(εο)ῦ· τοῦ καθε-
λεῖν τῆς ἁμαρτίας τὰς ἐπὶ πόλεις·
καὶ μαχαίρας τῆς φινδόνης τοῦ πν(ευματο)ς· πορ-
ευπόρευτον ἄγριον θεράπ(ων) αὐτῶν ἀπο-
ικοῦντες καὶ ἐκδιώκοντες· ὡς τῆς θεί-
ας φυλακῆς τε καὶ ἐντολῶν ἀξιούμενοι· καὶ
ἠρεμαῖον καὶ εἰρηναῖον ἡμῶν καθίστη-
σι τὸ πολίτευμα· ἵνα καὶ ἐν τῇ πα-
λιγγενεσίᾳ ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι ἀξιω-
θῶμεν τῷ ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνα-
ταμιείτως ὑπαντῆσαι ἐρχομένου μετὰ
δόξης τῆς πατρικῆς, σὺν τοῖς ἁγίοις ἀγγέ-
λοις αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ νυμφῶνι ταῖς φρο-
νίμοις συνεισέλθωμεν παρθένοις.
καὶ τῆς ταμιακῆς καὶ ἀγγελικῆς ἀπολαύ-
σωμεν ἡδονῶν διαίτας· κληρονόμοι γενό-
μενοι τῶν ἀποκειμένων τοῖς ἀξίοις
ἀγαθῶν ἐν Χ(ριστ)ῷ τῷ ἀληθινῷ θ(ε)ῷ· πρεσβείαις
τῆς ἀχράντου καὶ ἀμωμήτου αὐτοῦ
μ(ητ)ρ(ὸ)ς καὶ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν:
Εἰ δὲ τοσοῦτον ὁ … τοῦ καιροῦ ἐν τούτ(οις)
δὴ τοῖ[…]ος ῥηθεῖσιν ἀπήντη(σε) καὶ μεμ-
θαύμαζέ τω δέ, μηδεὶς· μηδὲ καταφρο-
ρείτω τῆς ἡμετέρας ὑπολήψεως ἀλλὰ
γινωσκέτω μὲν ἡ θεοφιλὴς ἡμῶν ἀδελ-
φότης· ὡς ἐξουσίας γνώμης κληρωτοῦ
καὶ ἀμελικτος ἐπεπταίμεθα· κωλύειν
ἡμᾶς τοῖς δεδογμένοις χρῆσθαι δύναι

μένη· οὐχ ἱερατικὸν ἔθος παρ' ὧ(ν)
διαπέπτωκε· οὐδὲ ἐκ ῥᾳθυμίας τ(ῶν)
τῶν δεόντων καὶ ἐκκλησιαστικῶν δια-
δημιουργῶν ὑπὲρ ὧν ἀπαιτεσόμεθα μέν· καὶ
συγγνώμων καὶ τῶν ἱερῶν ὑμῶν τυχεῖν εἰς
μόνιμα ἔχει τὸ παράδοσιν τὸ μελήφεσθαι μ-
πατέρων καθιστῶν καὶ αὐτῆς· ὡς οὐκ ἀπολ-
έσθαι περὶ δυναστείας ἀντιφέρεσθαι δι-
ὑπομεμενηκότας θελήμασι· καὶ πάντων
πληρωσάντων σπουδάζουσι τὰ κατὰ θυ-
μίαν· ἐδόκει γὰρ τῷ εἴργοντι καὶ ἀφορ-
μῶν εὐπρεπεστέρων πρὸ μάλιστα ἐφύ-
μὴν τῶν ἐπιτελεσθέντων τοῦ χρίσμα-
τος ἕνεκεν· καὶ ὡς ὑμεῖς τῆς ἐκκλησί-
ας αὐτοῖς ἀπορρήξατε· διεθρύλλει κα(ὶ)
ἐχαλέπαινε· διὸ καὶ ὑμεῖς ἀφ' ὧν εἰ-
τοῦτοις τὸ ἀμφιβολούμενον ἐπόνθατε
τῷ καθ' ἓ συγγνώμονες ἔσεσθαι τοῖς ὁμοίοις
περὶ τοῦ ποιήματος ἀπολήψεως· καὶ διὰ
ταῦτα οἶμαι οὐδὲ δεῖ σεσημειουμένων τῶν
περὶ τῆς ἀπολογίας λόγων· ἀλλ' ἐνταῦθα
συνιὼν καιρὸς περιγραφήσονται· καὶ
μαρτυρεῖ τὰ νῦν πραττόμενα καὶ
τελούμενα· ἐπειδὴ ἡ κλεὶς περιεθρυλώθ(η)
καὶ ἡ πύλη· ἀναπέπταται· καὶ οἱ λίθοι τοῦ
προσκυνήματος τῆς ὁδοῦ διηρέθησαν·
καὶ τὸ ὕδωρ ἀλλ' ἀποφίμως ἐξωμάλι-
σαι καὶ οἴχεται· λοιπὸν τὰ λιπαρὰ ἐκπο-
δὼν γέγονε· τὰ ὅσα καν διαφέρουσα τοῖς
ἐπηρείας ἡμῶν καθίσταται· τὰ ἐκεῖθεν οἰκ…